

VERZEICHNIS
UNGEDRUCKTER KOMMENTARE ZUR METAPHYSIK
UND PHYSIK DES ARISTOTELES
AUS DER ZEIT VON ETWA 1250-1350

BAND I

STUDIEN UND TEXTE ZUR
GEISTESGESCHICHTE DES
MITTELALTERS

HERAUSGEGEBEN VON

Dr. ALBERT ZIMMERMANN

PROFESSOR AN DER UNIVERSITÄT KÖLN

BAND IX

ALBERT ZIMMERMANN

VERZEICHNIS

UNGEDRUCKTER KOMMENTARE ZUR METAPHYSIK
UND PHYSIK DES ARISTOTELES
AUS DER ZEIT VON ETWA 1250-1350

BAND I

LEIDEN — KÖLN

E. J. BRILL

1971

VERZEICHNIS
UNGEDRUCKTER KOMMENTARE
ZUR METAPHYSIK UND PHYSIK
DES ARISTOTELES

AUS DER ZEIT VON ETWA 1250-1350

BAND I

GESAMMELT UND BEARBEITET

VON

ALBERT ZIMMERMANN

LEIDEN — KÖLN

E. J. BRILL

1971

CATHOLIC UNIVERSITY
OF AMERICA LIBRARY
Washington, D. C.

833409

B
434
.Z73
V5
v.1

Copyright 1970 by E. J. Brill, Leiden, Netherlands
All rights reserved. No part of this book may be reproduced or
translated in any form, by print, photoprint, microfilm, microfiche
or any other means without written permission from the publisher
PRINTED IN BELGIUM

INHALT

Vorwort IX
Einleitung I

TEIL I

ÜBERBLICK ÜBER DIE HANDSCHRIFTEN

1. Cambrai, Bibliothèque municipale cod. 486 7
2. Cambridge, Gonville and Caius College cod. 344 7
3. Cambridge, Gonville and Caius College cod. 367 9
4. Cambridge, Gonville and Caius College cod. 509 12
5. Cambridge, Gonville and Caius College cod. 512 15
6. Cambridge, Gonville and Caius College cod. 513 15
7. Cambridge, Peterhouse cod. 56 16
8. Cambridge, Peterhouse cod. 152 17
9. Cambridge, Peterhouse cod. 157 20
10. Cambridge, Peterhouse cod. 192 21
11. Innsbruck, Universitätsbibliothek cod. 192 23
12. London, Bibliothek des Britischen Museums cod. Burn. 358 25
13. London, Bibliothek des Britischen Museums, Royal Mss.
cod. 12 E 25 25
14. München, Bayerische Staatsbibliothek cod. lat. 9559 26
15. München, Bayerische Staatsbibliothek cod. lat. 13042 27
16. Oxford, Balliol College cod. 104 27
17. Oxford, Bodleian-Library cod. Misc. lat. cod. 69 27
18. Oxford, Merton College cod. 272 28
19. Oxford, Merton College cod. 281 31
20. Oxford, Merton College cod. 292 32
21. Oxford, New College cod. 285 33
22. Oxford, Oriel College cod. 33 35
23. Paris, Bibliothèque Mazarine cod. 3490 37

24. Paris, Bibliothèque Mazarine cod. 3493	38
25. Paris, Bibliothèque nationale fonds lat. 14698	38
26. Paris, Bibliothèque nationale fonds lat. 16098	39
27. Paris, Bibliothèque nationale fonds lat. 16130	40
28. Paris, Bibliothèque nationale fonds lat. 16160	40
29. Paris, Bibliothèque nationale fonds lat. 16170	41
30. Paris, Bibliothèque nationale fonds lat. 16297	42
31. Paris, Bibliothèque nationale fonds lat. 16634	43

TEIL II

VERZEICHNIS DER QUÄSTIONENTITEL

Vorbemerkung	47
------------------------	----

I. QUAESTIONES IN METAPHYSICAM

A. Werke, deren Verfasser angegeben werden können

1. Augustini Triumphus de Ancona Quaestiones in Metaphysicam I-XII (Innsbruck, Universitätsbibliothek cod. 192, 3ra-172rb und Clm. 13042, 1r-46v)	49
2. Galfridi de Aspal Quaestiones in Metaphysicam I-X (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 509, 252ra-123rb)	66
3. Guillelmi Bonkys Quaestiones in Metaphysicam III-V, VII-X (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 344, 28ra-91vb)	75
4. Petri de Alvernia Quaestiones in Metaphysicam I-IX et XII (Cambridge Peterhouse cod. 152, 117ra-224vb)	80
5. Sigeri de Brabantia Quaestiones in Metaphysicam II-VII (Cambridge Peterhouse cod. 152, 52ra-103vb) Tituli qui non inveniuntur in editione A. Graiff	88

B. Anonyme Werke

1. Quaestiones in Metaphysicam I-II et IV-V (Cambrai, Bibl. munic. cod. 486, 42ra-88ra)	92
2. Quaestiones in Metaphysicam I-IX (Cambridge, Peterhouse cod. 152, 1ra-49vb)	98

3. Quaestiones in Metaphysicam I-III, V, VII (Cambridge, Peterhouse cod. 152, 290ra-321vb)	106
4. Quaestiones in Metaphysicam I-V (Cambridge, Peterhouse cod. 152, 322ra-351rb)	113
5. Quaestiones in Metaphysicam I-IV (Cambridge, Peterhouse cod. 192 III, 1ra-24vb)	118
6. Quaestiones in Metaphysicam I-IV (Cambridge, Peterhouse cod. 192, IV, 1, 1ra-52r)	121
7. Quaestiones in Metaphysicam II-VII et XII (Oxford, New College cod. 285, 16, 194ra-241vb)	127
8. Quaestiones in Metaphysicam I-VII (Oxford, Oriel College cod. 33, 10, 199ra-261ra)	132
9. Quaestiones in Metaphysicam VII (Oxford, Oriel College cod. 33, 11, 262ra-268ra)	139
10. Quaestiones in Metaphysicam I-VII (Paris, Bibl. Mazarine cod. 3490, 1ra-57vb)	140
11. Quaestiones in Metaphysicam XII (Paris, Bibl. Nat. fonds lat. 16130, 1ra-24vb)	145

II. QUAESTIONES IN PHYSICAM

A. Werke, deren Verfasser angegeben werden können

1. Adam Bocfeld, Commentarius in Physicam I-VIII. Tituli dubitationum de textu librorum I-VI	146
2. Boethii de Dacia Quaestiones in Physicam I-IV (München, Bayer. Staatsbibl. cod. 9559, 2ra-14ra)	152
3. Galfridi de Aspal Quaestiones in Physicam I-IV et VIII (Oxford, Merton College cod. 272, 88ra-118vb)	156
4. Guillelmi de Chelvestun Quaestiones in Physicam I-VIII (Cambridge, Peterhouse cod. 192, I, 37ra-119vb)	163
5. Guillelmi de Clifford Quaestiones in Physicam I-V et VIII (Cambridge, Peterhouse cod. 157, I, 5, 43ra-104va)	169
6. Joannis de Wacfeld Quaestiones in Physicam I (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 344, 264ra-277vb)	181
7. Radulfi Britonis Quaestiones in Physicam I-VIII (Paris, Bibl. Nat. fonds lat. 16160, 3ra-79vb)	182
8. Simonis de Faversham Quaestiones in Physicam II-VIII (Oxford, Merton College cod. 292, 9, 185ra-239vb)	190

B. *Anonyme Werke*

1. Quaestiones in Physicam I-VI (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 344, 105ra-170vb)	196
2. Quaestiones in Physicam I-IV (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 367, 120ra-125vb, 136ra-151vb)	200
3. Quaestiones in Physicam I-VI (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 509, 1, 1ra-51rb)	206
4. Quaestiones in Physicam I-IV et VI-VIII (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 509, 3, 124ra-206vb)	215
5. Quaestiones in Physicam I (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 512, 12, 109ra-126vb)	226
6. Quaestiones in Physicam IV (Cambridge, Gonville and Caius College cod. 512, 24, 220ra-234vb)	227
7. Quaestiones in Physicam I-VIII (Cambridge, Gonville and Caius College, cod. 513, 1ra-83rb)	228
8. Quaestiones in Physicam I (Cambridge, Peterhouse cod. 192, 1, 2ra-36rb)	239
9. Quaestiones in Physicam I et IV-VI (Cambridge, Peterhouse cod. 192, 4, 53ra-69vb)	241
10. Quaestiones in Physicam I-VI et VIII (London, Britisches Museum cod. Burn. 358, 5, 85ra-108vb)	244
11. Quaestiones in Physicam I, III et IV (Oxford, Merton College cod. 272, 10, 119ra-135Crb)	249
12. Quaestiones in Physicam I-V (Oxford, Merton College cod. 272, 11, 136ra-174Brb)	253
13. Quaestiones in Physicam I-IV (Oxford, New College cod. 285, 13, 114ra-162ra)	259
14. Quaestiones in Physicam I-V (Oxford, Oriel College cod. 33, 1, 8ra-77vb)	268
15. Quaestiones in Physicam I-VIII (Paris, Bibl. Mazarine cod. 3493, 1ra-93vb)	274
16. Quaestiones in Physicam I-VIII (Paris, Bibl. Nationale, fonds lat. 14698, 83ra-129Ar)	284
17. Quaestiones in Physicam I-IV (Paris, Bibl. Nationale, fonds lat. 16297, 70va-73va)	292
18. Quaestiones in Physicam I-VIII (Paris, Bibl. Nationale, fonds lat. 16634, 2ra-63vb)	294

VORWORT

Mit einer systematischen Sammlung und Sichtung mittelalterlicher Kommentare zur aristotelischen Metaphysik und Physik begann ich vor mehr als zehn Jahren auf Anregung meines inzwischen verstorbenen Lehrers, Prälat Professor Dr. Josef Koch. Das Unternehmen, durch manche anderen Verpflichtungen oft unterbrochen, führte mich in viele Bibliotheken des In- und Auslandes. Es ist mir eine angenehme Pflicht, den Direktoren dieser Bibliotheken, insbesondere den Leitern der Handschriftenabteilungen, noch einmal für die beständige Unterstützung und das überaus freundliche Entgegenkommen zu danken. Wie einst im Mittelalter die Wissenschaft ganz selbstverständlich Menschen jeglicher Herkunft zusammenführte, tut dies auch heute noch die Erforschung des Geisteslebens jener Zeit.

Die Deutsche Forschungsgemeinschaft ermöglicht die Arbeiten für diesen Band durch ihre finanzielle Unterstützung. Dafür sei ihr an dieser Stelle herzlich gedankt.

Ebenso gilt mein Dank den Mitarbeitern des Thomas-Instituts der Universität zu Köln, vor allem Frau Dr. Ingrid Craemer, für die geduldige Hilfe während der Vorbereitung des Manuskripts und bei der Korrektur.

Dem Verlag schulde ich erneut Dank für die Mühe der Drucklegung und die bewährte Gestaltung des Bandes.

Köln, im November 1970

A.Z.

EINLEITUNG

Zu den wichtigsten Aufgaben bei der Erforschung der Wissenschaft und Philosophie, die sich im Anschluß an die Rezeption des aristotelischen, neuplatonischen, arabischen und jüdischen Denkens an den europäischen Universitäten des 13. und 14. Jahrhunderts entwickelte, gehört sicherlich die möglichst lückenlose Erfassung der Aristoteleskommentare jener Zeit. Deren große Rolle im gelehrten Unterricht ist bekannt, und wer einigermaßen mit dieser Gattung wissenschaftlichen Schrifttums vertraut ist, weiß, mit welcher Meisterschaft die mittelalterlichen Magister Erklärung und Auslegung eines Standardtextes dazu benutzten, ihre eigenen Gedanken zum Ausdruck zu bringen. Wenn also auch die Notwendigkeit der Erschließung insbesondere der Aristoteleskommentare schon oft betont wurde, so fehlt jedoch noch immer ein Überblick über die Werke, die erhalten sind.

Einen Teil dieser Lücke auszufüllen, ist der Zweck einer Sammlung und Sichtung der *Kommentare zur Metaphysik* und zur *Physik* des Aristoteles aus der Zeit von etwa 1250 bis etwa 1350, mit der ich mich seit mehreren Jahren beschäftige. Natürlich soll ein solches Unternehmen zu einem vollständigen Verzeichnis aller noch vorhandenen Kommentare führen. Es sollten auch nach Möglichkeit die Verfasser festgestellt werden, und der Inhalt der Werke sollte, solange keine Edition des Textes zur Hand ist, einigermaßen hinreichend analysiert werden. Ein solches Ziel ist jedoch nur schrittweise zu verwirklichen. Während der Arbeiten mußte ich mir schließlich die Frage stellen, ob es sinnvoll sei, mit der Veröffentlichung des Materials zu warten, bis die erstrebte Vollständigkeit wenigstens annähernd erreicht ist. Nach Abwägung des Für und Wider entschloß ich mich zu einer Publikation, von der zu hoffen ist, daß sie, auch wenn in ihr erst ein Teil der Kommentare erfaßt ist, ein brauchbares Instrument für die Forschung darstellt. Die Sachkundigen wird nämlich das vorliegende Verzeichnis nicht zuletzt dazu anregen, das Material zu verbessern und zu ergänzen. Dies wäre der beste Dienst, der dem Anliegen, das ich verfolge, erwiesen werden kann. Im übrigen hoffe ich, recht bald einen zweiten Band mit weiterem Material folgen zu lassen.

Dieser erste Band enthält Angaben über die von mir untersuchten Kommentare zur *Metaphysik* aus den Bibliotheken in München, Inns-

EINLEITUNG

Zu den wichtigsten Aufgaben bei der Erforschung der Wissenschaft und Philosophie, die sich im Anschluß an die Rezeption des aristotelischen, neuplatonischen, arabischen und jüdischen Denkens an den europäischen Universitäten des 13. und 14. Jahrhunderts entwickelte, gehört sicherlich die möglichst lückenlose Erfassung der Aristoteleskommentare jener Zeit. Deren große Rolle im gelehrten Unterricht ist bekannt, und wer einigermaßen mit dieser Gattung wissenschaftlichen Schrifttums vertraut ist, weiß, mit welcher Meisterschaft die mittelalterlichen Magister Erklärung und Auslegung eines Standardtextes dazu benutzten, ihre eigenen Gedanken zum Ausdruck zu bringen. Wenn also auch die Notwendigkeit der Erschließung insbesondere der Aristoteleskommentare schon oft betont wurde, so fehlt jedoch noch immer ein Überblick über die Werke, die erhalten sind.

Einen Teil dieser Lücke auszufüllen, ist der Zweck einer Sammlung und Sichtung der *Kommentare zur Metaphysik* und zur *Physik* des Aristoteles aus der Zeit *von etwa 1250 bis etwa 1350*, mit der ich mich seit mehreren Jahren beschäftige. Natürlich soll ein solches Unternehmen zu einem vollständigen Verzeichnis aller noch vorhandenen Kommentare führen. Es sollten auch nach Möglichkeit die Verfasser festgestellt werden, und der Inhalt der Werke sollte, solange keine Edition des Textes zur Hand ist, einigermaßen hinreichend analysiert werden. Ein solches Ziel ist jedoch nur schrittweise zu verwirklichen. Während der Arbeiten mußte ich mir schließlich die Frage stellen, ob es sinnvoll sei, mit der Veröffentlichung des Materials zu warten, bis die erstrebte Vollständigkeit wenigstens annähernd erreicht ist. Nach Abwägung des Für und Wider entschloß ich mich zu einer Publikation, von der zu hoffen ist, daß sie, auch wenn in ihr erst ein Teil der Kommentare erfaßt ist, ein brauchbares Instrument für die Forschung darstellt. Die Sachkundigen wird nämlich das vorliegende Verzeichnis nicht zuletzt dazu anregen, das Material zu verbessern und zu ergänzen. Dies wäre der beste Dienst, der dem Anliegen, das ich verfolge, erwiesen werden kann. Im übrigen hoffe ich, recht bald einen zweiten Band mit weiterem Material folgen zu lassen.

Dieser erste Band enthält Angaben über die von mir untersuchten Kommentare zur *Metaphysik* aus den Bibliotheken in München, Inns-

bruck, Cambridge, Oxford, London, Paris und Cambrai. Die Auswahl ergibt sich also nur aus der Tatsache, daß ich die Kommentare aus diesen Bibliotheken im Original studieren konnte, während von anderen Werken vorerst nur Filme zur Verfügung stehen. Ich bin mir durchaus bewußt, daß das Verzeichnis deswegen einen ziemlich unsystematischen Charakter hat. Werke, die schon gedruckt sind, sei es als Inkunabel, sei es in moderneren Ausgaben, sind nicht aufgenommen.

Grundlage bei den Arbeiten in den Bibliotheken waren die mir zugänglichen Handschriftenkataloge und die einschlägige Literatur. Man weiß allerdings, daß überraschende neue Funde, vor allem von Fragmenten, die sich oft in anderen Werken verbergen, immer noch möglich sind.

Wie sollte ein Inventarium der Metaphysik- und Physikkommentare aussehen, damit es der Forschung wirklich dienen kann? Es gibt zwei Vorbilder, an denen man sich orientieren kann: Einmal F. Stegmüllers berühmtes *Repertorium commentariorum in Sententias Petri Lombardi*, zweitens das Verfahren, nach dem F. Van Steenberghen im ersten Band seiner Untersuchungen über Siger von Brabant unveröffentlichte Quaestionen dargestellt hat, indem er außer den Quaestionentiteln kurz den Inhalt charakterisiert und die zitierten Autoren angibt. Ich entschied mich schließlich für einen Mittelweg, da der Umfang des Bandes nicht zu groß werden sollte und für eine Beschränkung nach dem Modell Stegmüllers wegen der geringeren Zahl von Metaphysik- und Physikkomentaren keine Notwendigkeit besteht. Das vorliegende Verzeichnis enthält also: 1. Eine kurze Beschreibung der Kodizes und die Incipits der darin befindlichen Kommentare zur Metaphysik und Physik, und zwar jedes einzelnen Buches. Die Lemmata sind durch die Anfangsbuchstaben angedeutet. (Teil I). Die Kodizes sind alphabetisch nach Bibliotheksort und dann nach Katalognummern geordnet. 2. Eine Liste der Quaestionentitel mit Angabe des Folioms, auf dem die jeweilige Quaestio beginnt. (Teil II). Dieser Teil zerfällt in zwei Abschnitte: An erster Stelle stehen die Quaestionen zur Metaphysik, dann folgen die zur Physik. Jeder Abschnitt beginnt mit den Werken, deren Verfasser angegeben werden kann, und zwar alphabetisch nach Verfassern geordnet. Es folgen die anonymen Kommentare in der Reihenfolge, wie sie in Teil I erscheinen. Über die wenigen Kommentare, die keine Quaestionen enthalten, wird man also nur in Teil I informiert.

Auf diese Weise ist jedes einzelne Werk so beschrieben, daß weitere

Exemplare, die sich noch unerkannt irgendwo befinden mögen, leicht identifiziert werden können. Zugleich stellen die Quaestionenlisten eine erste Analyse des Inhalts eines Kommentars dar, die nicht nur zeigt, für welche Fragen der Autor sich interessiert hat, sondern auch problemgeschichtliche Arbeiten erleichtern dürfte, da man einschlägige Quellentexte sofort finden kann.

Natürlich ist es bedauerlich, daß die meisten Werke, über die in diesem Band Auskunft gegeben wird, anonym sind. Ohne intensives Studium der Kommentare und sehr gründliche Vergleiche mit schon bekannten Schriften ist jedoch nur ganz selten die Identifizierung eines Autors möglich. Dieser Teil der Erforschung des mittelalterlichen Geisteslebens muß weiteren und in vielen Fällen wohl sehr schwierigen und zeitraubenden Einzeluntersuchungen überlassen bleiben. Sicherlich leistet das vorliegende Verzeichnis dabei ebenfalls einige Hilfe.

TEIL I

ÜBERBLICK ÜBER DIE HANDSCHRIFTEN

1. CAMBRAI, BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE COD. 486

A. MOLINIER, Catalogue général des manuscrits des bibliothèques publiques de France. Départements, t. 17, Manuscrits de la Bibliothèque de Cambrai, Paris 1891, S. 180.
Pergamenthandschrift des 13. Jahrh., 257 × 180 mm, mit verschiedenen Werken.
Näheres bei A. MAURER, Ms. Cambrai 486: Another redaction of the Metaphysics of Siger of Brabant? Mediaeval Studies XI, 1949, S. 224-232; J. DUIN, La doctrine de la Providence dans les écrits de Siger de Brabant, Philosophes Médiévaux III, Löwen 1954, S. 135 f.

Der Kodex enthält u.a. :

42ra-88ra : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik I-V.*

Inc. 42ra : "O.h... etc. In hoc libro est ens suppositum sive subiectum, cuius ratio est...".

II, 55vb : "D.v... etc. Postquam Philosophus determinavit in primo libro de principiis entis secundum opinionem antiquorum et illa opinio reprobavit, hic in isto secundo docet... modum viae secundum quam habet devenire ad veritatem...".

III, 62ra : "N.e... etc. Postquam Philosophus in secundo ostendit, quod veritas quodammodo est facilis et quodammodo difficilis,... in hoc tertio libro inquit veritatem et considerationem movendo quaestiones...".

IV, 73va-b : "E.s... etc. Superius in tertio movit Philosophus quaestiones pertinentes ad istam scientiam et eas disputavit. In isto quarto Philosophus determinat veritatem illas quaestiones determinatas disputando...".

V, 83ra : "P.d... etc. In isto quinto intentio Philosophi est distinguere nomina sive vocabula, quorum rationes pertinent ad istam scientiam...".

Expl. 88ra : "...quare enim homo consideratur secundum se et etiam altitudo, tunc homo est ens per se et altitudo est ens per accidens. Expliciant quaestiones supra librum Metaphysicae usque ad sextum. Deo gratias".

2. CAMBRIDGE, GONVILLE AND CAIUS COLLEGE COD. 344

M.R. JAMES, A Descriptive Catalogue of the Manuscripts in the Library of Gonville and Caius College Bd. 1, Cambridge 1907, S. 387.

Eine stark beschädigte Pergamenthandschrift, 251 × 171 mm, 2 + 279 Fol., 13. Jahrh. Große Stücke des Kodex sind nur noch teilweise lesbar.

Der Kodex enthält u.a.

a. 28ra-91vb : *Guillelmus Bonkys, Quästionen zu Metaphysik III (teilweise)* — V, VII-X und XII.

Inc. (in III) 28ra : "cum ergo omnes substantiae habeant unam rationem generalem...".

IV, 34rb : E.s.q... etc. "Quaeritur utrum ens habeat unam rationem...".

V, 49ra : "... (unleserlich) ... istum quintum. P.d. etc. Quaeritur circa capitulum de quantitate...".

VII, 55va : "Circa istum septimum. E.d... etc. Quaeritur utrum inhaerentia sit de essentia accidentis".

VIII, 81vb : "Circa istum octavum. E.d... Quaeritur utrum causa formalis...".

IX, 84vb : "D.p... etc. Quaeritur circa istum nonum utrum potentia rationalis...".

X, 89vb : "Circa istum decimum. O.a... etc. Quaeritur utrum in genere quantitatis...".

XII, 90vb : "Quaeritur circa duodecimum utrum in prima substantia sempiterna...".

Expl. 91vb : "Expliciunt quaestiones totius Metaphysicae ... (unleserlich) ... Guilhelmo Bonkys a.D. 1292".

Guillelmus Bonkys war 1293 regent master in Oxford. Er schrieb mehrere Kommentare zu Werken des Aristoteles. Über ihn s. A. EMDEN, A Biographical Register of the University of Oxford to A.D. 1508, Bd. 1, Oxford 1957, S. 219b; CH. LOHR, Medieval Latin Aristotle Commentaries : Authors G-I, Traditio XXIV, New York 1968, S. 196.

b. 105rb-170vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I-VI.*

Inc. 106rb : "An scientia sit de naturalibus...".

II, 124ra : "Circa secundum librum. E.q.s... (unleserlich) ... in materia sit aliquod principium...".

III, 133vb : "Circa tertium librum. An motus sit in genere".

IV, 144vb : "An locus sit spatium dimensionatum separatum".

V, 158rb : "Quaeritur de veritate huius : Quod generatur, non est".

VI, 163ra : "An continuum sit compositum ex indivisibilibus".

Expl. (in VI, q. 14) 170vb : "ab alio sive incipiat in instanti sive... (unleserlich)...".

Dieser Teil der Handschrift ist besonders schlecht beschaffen. CH. LOHR, Medieval... Commentaries, Authors G-I, S. 196, schreibt die Quästionen ebenfalls dem Guillelmus Bonkys zu. Es fehlt jedoch noch der Nachweis.

c. 264ra-277vb : *Johannes Wacfeld, Quästionen zu Physik I.*

Inc. 264ra : "(unleserlich) omnes scientias, quarum sunt principia et causae, quod eorum cognitione...".

Endet in q. 23, 277vb.

Einige Texte, vor allem in den letzten Quästionen, sind nicht mehr lesbar. 264vb ist leer, 265r zum großen Teil verderbt.

Zu Johannes Wacfeld, der etwa zugleich mit Guillelmus Bonkys in Oxford tätig war, s. A. EMDEN, a.a.O. Bd. 3, Oxford 1959, S. 1955a.

3. CAMBRIDGE, GONVILLE AND CAIUS COLLEGE COD. 367

M. R. JAMES, a.a.O. Bd. 2, Cambridge 1908, S. 416 f.

Pergamenthandschrift aus dem 14. Jahrh., 238 × 152 mm, 259 + 9 Fol., verschiedene Hände. Am Anfang des Kodex sind einige Blätter zerstört.

Der Kodex enthält u.a.

a. 120ra-125vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I und II (teilweise).*

Inc. 120ra : "Secundum Algazelis sententiam in principio suae Metaphysicae omnia, de quibus tractatur in scientiis, in duas secantur partes...".

I, 120rb : "Q.a... In hac parte prooemiali sive in primo capitulo huius libri duo facit : Primum est, quod a causis incipiendum...".

II, 124vb : "E.q... In hoc secundo intendit principaliter de principio, quo corpus physicum movetur...".

Die Quästionen, die 125vb in II, q. 45 enden ("ut totam terram illuminet"), werden offenbar von 136ra ab fortgesetzt.

b. 126ra-135vb : *Adam Bocfeld, Kommentar zu Physik I-III (teilweise).*

Inc. 126ra : "Q.q... Secundum loquentes naturaliter intentio in hoc libro est de corpore mobili simpliciter et communiter considerato...".

II, 130rb : "E.a... Determinato de elementis corporum mobilium ut materia et forma, quae ingrediuntur substantiam eius..., in hoc

secundo incipit universaliter de causis et principiis corporis mobilis...".

III, 133vb : "Q.a... In primo et secundo egit Aristoteles de principiis corporis mobilis ipsum constituentibus... Hic incipit de his, quae consequuntur corpus mobile constitutum in esse ex suis principiis, ut de motu...". Das Werk, welches 135vb abbricht, wird offenbar von 152ra-163va fortgesetzt.

c. 136ra-151vb : *Anonyme Quästionen zu Physik II (teilweise) — IV (teilweise)*. (Fortsetzung von a.)

Inc. (in II) 136ra : "sed hoc non faceret si staret et sic necesse fuit...".

III, 139rb : "Q.a... Determinatum est de corpore physico secundum subiectum indeterminato de eius principiis. In hoc tertio incipit determinare de eius passionibus...".

IV, 144ra : "S.a... In hoc quarto agit de loco et de vacuo et de tempore, et ideo continet tria capitula...".

Expl. (in IV, q. 28) 151vb : "non est idem denarius decem hominum et decem equorum, licet hoc etiam, nec est idem".

d. 152ra-163va : *Adam Bocfeld, Kommentar zu Physik VI (teilweise) — VIII*. (Fortsetzung von b.)

Inc. (in VI, text. 74) : "quod movetur, in tempore movetur, et hoc continue ex quodam in quiddam...".

VII, 153va : "O.q... Sicut dictum est, tota pars ista ab illa parte quinti, ubi incipit determinare proprietates motus, usque in finem huius libri dividitur in decem...".

VIII, 156ra : "U.a... Determinato principaliter a principio septimi, quod est aliquis motus primus... hic incipit determinare, an sit aliquis motus aeternus...".

Expl. 163va : "nulla potentia finita movet secundum tempus infinitum, ergo sua potestas est infinita. Explicit sententia octavi libri Physicorum".

Die Quästionen zu Physik I-IV von 120ra bis 125vb und von 136ra bis 151vb sind eng verwandt mit denen aus cod. 277, 136ra-174Brb des Merton College, Oxford. Die Entscheidung der Frage, ob beide Serien auf eine und dieselbe Quelle zurückgehen, muß jedoch einer näheren Untersuchung überlassen bleiben. Es wird auch notwendig sein, die Beziehungen der Quästionen zum Werk des GALFRIDUS DE ASPAL zu klären.

Über die Quästionen s. auch M. ZWIERGOAN, Note sur deux manuscrits du commentaire

de Godefroid d'Aspale sur la Physique d'Aristote, *Mediaevalia Philosophica Polonorum* 10, 1961, S. 103-109. Die Angaben bei CH. LOHR, *Medieval... Commentaries, Authors G-I*, S. 151, sind unvollständig.

Zum Physikkommentar des ADAM BOCFELD nähere Angaben unten S. 27 f. Er enthält eine große Zahl von kurzen "dubitationes" und einige wenige Quästionen. Im Verzeichnis (Teil II) sind die Titel nach cod. Misc. lat. c. 69 der Bodleian Library Oxford aufgeführt. (S. unten S. 27.)

e. 164ra-258vb : *Adam Bocfeld, Kommentar zu Metaphysik II-X und XII (teilweise)*.

Inc. 164ra : "C.q... Supposito ut vult Averroes et etiam Algazel, quod subiectum huius scientiae sit ens in quantum ens...".

III, 174vb : "N.e... Sicut in praecedentibus dictum est, intentio est in hoc libro perscrutari de difficilibus quaestionibus...".

IV, 183ra-b : "E.q... In hoc quarto libro sicut praedictum est in principio huius, incipit Aristoteles determinare potestatem huius scientiae, hoc est ad quae extendit se...".

V, 193va : "P.d... etc. In libro praecedente determinavit de potestate huius artis, scilicet de quibus est haec philosophia principaliter. In hoc quinto libro est intentio diversificare multiplicitates nominum...".

VI, 206rb : "M.e... In tota parte praecedente continente libros praecedentes determinatum est ex quibusdam, quorum cognitio valet ad principaliter intentum, in hac autem parte continente hunc sextum librum et libros sequentes accedit ad principaliter intentum...".

VII, 209ra : "E.d... etc. Nunc intendit de ente completo, quod est extra animam...".

VIII, 226rb : "O.a... etc. Habito iam de quibus quaeruntur causae, in hac parte ut dictum est intendit universaliter agere de causis...".

IX, 233ra : "D.e... etc. Determinato in praecedente parte de principiis sensibilibus entis sensibilis et hoc praecipue de principiis substantiae sensibilis, in hac parte intendit de quibusdam proprietatibus entis huiusmodi...".

X, 241rb : "D.e... Declarato in libro praecedente, scilicet in nono, de actu et potentia, in hoc decimo intendit auctor de uno et multo...".

XII, 255rb : "(in marg. : Consideratio quidem.) In hac parte principaliter de ente separato sive de substantia separata a motu et a materia...".

Expl. (in XII), 258vb: "cum dicit: 'et tantae motores' ponit secundam propositionem, et est quod causae agentes praecedant compositum ut natura et ars, materia vero et forma".

Ein Ausschnitt dieses Werkes bei A. MAURER, Adam of Buckfield, *Sententia super secundum Metaphysicae*, Nine Mediaeval Thinkers, Toronto 1955, S. 99-144. Dort auch Angaben über weitere Handschriften und Literatur. S. auch CH. LOHR, *Medieval... Commentaries, Authors A-F, Traditio XXIII*, S. 318 und L. J. BATAILLON, *Adam of Buckfield, Further Manuscripts, Mediaevalia et Humanistica Bd. 13*, 1960, S. 35-39. Es sei hinzugefügt, daß auch cod. 272 des Merton College Oxford, 37ra-63rb sehr wahrscheinlich dieses Werk enthält, ferner cod. 111, 10 des Corpus Christi College, Oxford, 329r-390v, hier in Form von Randglossen.

Zu Adam Bocfeld s. unten S. 28.

4. CAMBRIDGE, GONVILLE AND CAIUS COLLEGE COD. 509

M. R. James, a.a.O. S. 579.

Pergamenthandschrift des 13. Jahrh., 282 × 190 mm., 302 + 2 Fol., 2 Hände. Auf der Innenseite des Deckels: "Ex dono Pulham". Am Ende: "Magister Ric. de Pulham dedit istum librum ad collegium".

Zum Kodex siehe auch G. GÁL, Robert Kilwarby's Questions on the Metaphysics and Physics of Aristotle, *Franciscan Studies* 13, 1953, S. 8-28.

Der Kodex enthält u.a.

a. 509,1; 1ra-51rb: *Anonyme Quästionen zu Physik I-IV (teilweise)*.

Inc. 1ra: "Ut scribit Aristoteles in principio veteris Metaphysicae...".

I, 2ra: "Primo tunc quaeritur de propositione Aristotelis, quam proponit, scilicet de veritate huius: 'Omnes homines'...".

II, 17ra: "Expedito de principiis iam, nunc in hoc secundo libro videndum est de natura et de arte...".

III, 26ra: "Q.a... In isto tertio libro determinat Aristoteles de motu et infinito, quae consequuntur corpus mobile immediatius quam tempus...".

IV, 30rb: "Circa quartum librum sequitur quaerere, et primo quaero tria, scilicet primo de loco, secundo de vacuo, tertio de tempore...".

V, 41vb: "Circa quintum librum Physicorum Aristotelis plura quaeruntur, cum intendit determinare de motu in speciali...".

VI, 46a: "S.a... Circa sextum contingit quaerere, et quia prima quaestio est ista, quod motus non componitur ex indivisibilibus...".

Expl. (in VI, q. 17) 51rb: "potest fieri talis generatio. Sed patet qualiter, et per hoc patet ad rationes".

8r und v, 26v und 27r sind leer. Das Werk enthält eine ungewöhnlich große Zahl von Quästionen, die jeweils in Gruppen zusammengefaßt und unter einen gemeinsamen Titel gestellt sind. Die Liste (s. unten S. 206ff) gibt nur die zusammenfassenden Titel an.

b. 509, 2; 52ra-123rb: *Galfridus de Aspal (wahrscheinlich), Quästionen zu Metaphysik I-X*.

Inc. 52ra: "Ut habetur in libro De articulis fidei, nihil se ipsum composuit nec ad esse producit...".

II, 56ra: "C.q... Quaeritur de dictis in littera, et primo de veritate in se...".

III, 77rb: "N.e... In principio tertii primo quaeritur de introductione libri...".

IV, 80vb: "E.q... In principio quarti ostendit Aristoteles, quod una scientia habet considerare de ente...".

V, 88ra: "I.d... Quia in principio huius quinti distinguit multiplici-tatem nominum...".

VI, 95ra: "M.e... Prima conclusio huius sexti est, quod haec scientia habet considerare de ente in quantum ens...".

VII, 96ra: "E.d... In principio huius septimi loquitur Aristoteles de comparatione substantiae ad accidens...".

VIII, 115vb: "D.e... Quaeritur de hoc quod dicit, quod omnes substantiae sensibiles habent materiam...".

IX, 116vb: "D.e... Intentio Aristotelis in isto nono est de istis differentiis actus et potentia...".

X, 119va: "D.e... Circa hunc librum primo distinguit modos unius...".

Expl. (in X, q. 12) 123rb: "et receptiva forma rei respectu potentialium particularium".

62v ist leer. 63r-v enthält eine Quästio von anderer Hand: "Utrum sint gradus in formis". — Die Titel der Quästionen stehen durchweg am unteren Rand der Seiten.

Zu diesem Werk s. G. GÁL, Robert Kilwardby's Questions..., S. 8-18. Gál führt Argumente für eine Autorschaft des Robert Kilwardby an und bringt auch einige Auszüge aus dem Text. — D. R. CALLUS, The Subject-Matter of Metaphysics according to some Thirteenth-Century Oxford Masters, *Miscellanea Mediaevalia Bd. 2, Die Metaphysik im Mittelalter*, hrsg. von P. Wilpert, Berlin 1963, S. 397, hält dagegen Galfridus de Aspal für den Verfasser der Quästionen. Callus' Zuschreibung wird hier übernommen, ohne daß damit jedoch weiteren Untersuchungen vorgegriffen werden soll. Auszüge auch

bei A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...* S. 10-12 und 128. Zu Galfridus de Aspal s. A. EMDEN, *A Biographical Register...*, Bd. 1, S. 60b-61; CH. LOHR, *Medieval...* Commentaries: Authors G-I, S. 150 ff.

c. 509,3; 124ra-206vb: *Anonyme Quästonen zu Physik I-IV und VI-VIII.*

Inc: 124ra: "Primo quaeritur quid sit abstrahere".

I, 24va: "Primo hic quaeritur, an contingat aliquid intelligere...".

II, 143va: "E.a... Primo quaeritur utrum natura sit principium, et dato quod sit principium...".

III, 150ra: "Q.a... In hoc libro tertio principaliter determinatur de motu et de his, quae exiguntur ad motum...".

IV, 153vb: "In principio quarti huius quaeritur de loco, et quia Aristoteles probat locum esse...".

VI, 180ra: "S.a... Hic probat primo, quod nullus motus sive nullum continuum ex indivisibilibus componitur...".

VIII, 191ra: "U.a... Hic primo intendit de aeternitate motus, et erit quaestio nostra de aeternitate mundi, motus et temporis...".

VII, 198va: "Q.q... Et est intentio huius septimi determinare de proprietatibus motus, quas habet a motore...".

Expl. (VII), 206vb: "Et sic non est in loci mutatione, quare etc. Explicunt quaestiones septimi Physicorum Aristotelis".

198r enthält ein Verzeichnis der Quästonen zu Buch VIII, 206r eines der Quästonen zu Buch VII. Beide Verzeichnisse sind stark gerafft.

G. GÁL, Robert Kilwardby's Questions... hält auch diese Quästonen für ein Werk des Robert Kilwardby, wobei er jedoch die einleitende Quästio ausnehmen will. Die Autorfrage ist auch hier noch verwickelt; denn nach einigen alten Quellen hat ein "Rainhamus philosophus" einen Physikkommentar mit dem Incipit "Quaestio est quid sit abstrahere" verfaßt. Dieser Rainhamus ist möglicherweise Henry of Renham, der um 1324 fellow des Merton College in Oxford war. Ein Henry of Renham wurde 1286 von John Peckham zum Akolythen geweiht. — Dazu: D. A. CALLUS, *Introduction of Aristotelian Learning to Oxford*, *Proceedings of the British Academy* 1943, S. 269 f. Nach A. LITTLE - F. PELSTER, *Oxford Theology and Theologians*, Oxford 1934, S. 75, kommt als Autor einiger anonymer Werke des Kodex auch Thomas von Bungay in Frage; denn ihm sind die Quästonen zu *De caelo et mundo* (209r-252v) ausdrücklich zugeschrieben. Über ihn s. LITTLE-PELSTER, a.a.O., S. 34 f. Einige Auszüge der Quästonen bei G. GÁL, a.a.O.

5. CAMBRIDGE, GONVILLE AND CAIUS COLLEGE COD. 512

M. R. James, a. a. O. S. 581-584

Pergamenthandschrift E.13/A. 14. Jahrh., 200 × 270 mm., 265 + 6 Fol. Der Kodex ist unten stark beschädigt. Er gehörte einem John Rudham.

Der Kodex enthält u.a.:

a. 512, 12; 109ra-126vb: *Anonyme Quästonen zu Physik I.*

Inc. 109ra: "Q.q... Quaeritur utrum scientia naturalis sit de sensibilibus...".

Das Werk endet 126vb in I, q. 13. — Die Quästonen sind sehr ausführlich.

b. 512, 24; 220ra-234vb: *Anonyme Quästonen zu Physik IV.*

Inc. 220ra: "Quaeritur utrum continuum successivum componitur ex indivisibilibus".

Das Werk endet 234vb in q. 20. — Es folgen von 235vb-236v drei Quästonen, die wahrscheinlich den Anfang eines Kommentars zu *De anima* bilden.

6. CAMBRIDGE, GONVILLE AND CAIUS COLLEGE COD. 513

M. R. James, a.a.O. S. 584

Pergamenthandschrift mit Holzeinband, 248 × 171 mm., E.13./A.14. Jahrh., 83 + 12 Fol. Die Deckblätter enthalten Fragmente theologischer Schriften von späterer Hand. 83v enthält einen Vers: "Unum simplex et perfectum, quod transcendit intellectum, ens in summo nobile".

Der Kodex enthält:

Ira-83ra: *Anonyme Quästonen zu Physik I-VIII.*

Inc. 1ra: "Quaeratur utrum de naturalibus possit esse scientia. Et videtur quod non. Quod non est intelligibile...".

II, 18ra: "E.q... Circa istum secundum librum quaeratur primo de diffinitione naturae...".

III, 32rb: "Q.a... Circa istum tertium librum primo quaeratur utrum motus sit".

IV, 39ra: "S.a... Circa istum quartum librum primo quaeratur utrum locus est".

- V, 53vb : "T.a... Circa istum quintum librum quaeratur primo utrum totum ab eo, quod inest, habeat denominari".
- VI, 62ra : "E.a... Circa istum sextum librum quaeratur utrum continuum componatur ex indivisibilibus".
- VII, 68va : "O.q... Circa istum septimum librum primo quaeratur, utrum omne, quod movetur, ab alio movetur".
- VIII, 72va : "U.a... Quaeritur nunc circa istum octavum librum, utrum motus aliquando incepit".
- Expl. 83rb : "quia non deest sibi aliqua nobilitas, quae est in entibus, secundum Commentatorem in nono Metaphysicae, et ideo in ipso et ad ipsum perficiatur nostra intentio, cui sit honor et gloria per saecula saeculorum. Amen".

Auf einem Zusatzblatt am Ende des Kodex steht : "Quaestiones in Physicam secundum Aegidium". Der Verfasser wendet sich an einigen Stellen offenbar gegen Lehren des Thomas.

7. CAMBRIDGE, PETERHOUSE COD. 56

M. R. JAMES, A Descriptive Catalogue... in the Library of Peterhouse, Cambridge 1899, S. 75 f.

Pergamenthandschrift aus drei zusammengehefteten Bänden, A. 14. Jahrh., drei verschiedene Hände, 375 × 233 mm., 47 + 79 + 88 Fol. Die Numerierung beginnt mit dem dritten Teil wieder neu. In diesem dritten Teil befindet sich :

Ira-88vb : Ein anonymen Kommentar zu Metaphysik VI-X und XII.

Inc. VI, 1ra oberer Rand : "Incipit sententia sexti libri Metaphysicae, qui vocatur Durandi".

Ira : "P.e... Postquam Philosophus in praecedentibus libris..."

VII, 5vb : "E.d... Postquam Philosophus in sexto libro determinavit de ente per accidens et de ente, quod est in anima..."

VIII, 27rb : "E.d... Quia secundum quod Commentator dicit..."

IX, 35rb : "D.p... Quia sicut Commentator dicit ens secundum quod ens..."

X, 45vb : "U.q... Sicut Commentator dicit in principio septimi huius..."

XII, 60ra : "D.s... Est autem intelligendum, quod inter decimum tractatum et istum interponitur in ista nova translatione unus tractatus, qui undecimus computatur..."

Expl. 88vb : "ad quem omnia ordinantur tamquam ad finem ultimum

et a quo omnia reguntur et gubernantur tamquam a primo movente et conservante omnia, qui est deus benedictus, cui est honor et gloria in saecula saeculorum Amen".

Zu diesem Werk, dem man auch in Oxford, Merton College cod. 281 begegnet, s. unten S. 31, und auch CH. LOHR, Medieval... Commentaries, ..., Traditio XXIII, S. 402.

8. CAMBRIDGE, PETERHOUSE COD. 152

M. R. JAMES, a.a.O., S. 179 f.

Pergamenthandschrift A. 14. Jahrh., 295 × 105 mm., mehrere Einzelbände von verschiedenen Händen, 351 Fol. Eine genaue Beschreibung findet man bei J. DUIN, La doctrine de la Providence dans les écrits de Siger de Brabant, Löwen 1954, S. 137 ff. S. auch A. MONAHAN in : Nine Mediaeval Thinkers, S. 145-181; A. ZIMMERMANN, Ontologie oder Metaphysik..., S. 4 f.; J. DUIN, A la recherche du commentaire de Boèce de Dacie sur la Métaphysique d'Aristote, Miscellanea Mediaevalia, Bd. 2, Veröffentlichungen des Thomas-Instituts der Universität zu Köln hrsg. von P. Wilpert, Berlin 1963, S. 447.

Der Kodex enthält u.a. :

a. *Ira-49vb : Anonyme Quaestiones zu Metaphysik I-IX (teilweise).*

Inc. Ira : "O.h... Secundum Philosophum primo Ethicorum tres sunt vitae..."

II, 9rb : "Utrum scientia sit nobis innata".

III, 11rb : "N.e... Utrum sit unius scientiae considerare omnia genera causarum".

IV, 14va : "E.s... Utrum entis secundum quod ens sunt causae et prinipia".

V, 21ra : "P.d... Quaeritur utrum de distinctione nominum debeat esse pars separata huius scientiae".

VI, 30vb : "P.e... Quaeritur utrum quod quid est et diffinitio possunt haberi per demonstrationem".

VII, 32vb : "E.d... Quaeritur utrum inhaerentia actualis sit in essentia accidentis".

VIII, 43va : "E.d... Quaeritur circa istum librum, utrum forma materialis secundum esse sit separabilis a materia".

IX, 46rb : "D.p... Quaeritur utrum potentia reperiatur in separatis a materia".

Expl. (in IX, q. 14) 49rb : "solum sit animalis in homine, aliter non".

20r und v ist leer. Von da ab wechselt die Hand. Zitiert werden Thomas, Albertus,

Aegidius. — Texte aus diesem Werk veröffentlicht in A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, S. 21-25.

b. 50ra-103vb : *Siger von Brabant, Quästionen zu Metaphysik II-VII.*

Inc. 50ra : "Cum in omni scientia debet esse suppositum..."

II, 52ra : "D.v... Circa istum secundum primo quaeruntur quaedam de dictis Commentatoris. In principio enim huius probat..."

III, 57rb : "N.e... In hoc tertio disputat Aristoteles quaestiones difficiles intrantes circa quaesitum huius scientiae..."

IV, 65va : "Secundum Commentatorem iste quartus habet duas partes..."

V, 69ra : "P.e... Secundum Commentatorem intentio huius quinti est distinguere vocabula..."

VI, 90ra : "P.e... In hoc sexto intendit Aristoteles determinare de ente per accidens..."

VII, 94rb : "P.e... etc. In libro septimo incipit determinare de ente per se, quod dividitur in decem praedicamenta..."

Expl. 103vb : "ut quod quid est carnis est illud, quo primo caro est caro. De hoc septimo libro non plura".

Zu diesem Werk s. A. MAURER, *Siger of Brabant and an Averroistic Commentary on the Metaphysics in Cambridge*, Peterhouse Ms. 152, *Mediaeval Studies* XII, 1950, S. 233-235; *Siger of Brabant's De Necessitate et Contingentia Causarum* and Ms. Peterhouse 152, a.a.O., XIV, 1952, S. 48-60; J. DUIN, *La doctrine...*, S. 137 und 230-235. A. DONDAINE - L. J. BATAILLON, *Le manuscrit Vindob. lat. 2330 et Siger de Brabant*, *Archiv Fratr. Praedic.* XXXVI, 1966, S. 153-261. In diesem Wiener Kodex entdeckten die Verfasser weitere Quästionen Sigers zur Metaphysik, und zwar zu den Büchern V-VII. Ein Verzeichnis der Titel a.a.O., S. 215-220; J. VENNEBUSCH, *Die Quaestiones metaphysicae tres des Siger von Brabant*, *Archiv für Gesch. d. Philos.* 48, 2, S. 163-189. Hier handelt es sich um Quästionen aus Paris, Bibl. Nat. fonds lat. 16133.

c. 117ra-127va : *Petrus von Alvernia, Quästionen zu Metaphysik I (teilweise).*

129ra-224vb : *Petrus von Alvernia, Quästionen zu Metaphysik I-IX und XII.*

Inc. 117ra und 129ra : "Sicut dicit Philosophus in decimo Metaphysicae suae, in omni genere est aliquid unum..."

II, 134ra : "Quaeritur circa istum secundum et... primo, utrum cognitio veritatis sit nobis possibilis".

III, 146ra : "N.e... In isto tertio libro procedit Philosophus disputative..."

IV, 155vb : "E.s... In isto quarto Philosophus incipit determinare de ente..."

V, 167vb : "P.d... In isto quinto intendit Philosophus distinguere nomina..."

VI, 186vb : "P.a... In isto sexto est intentio Philosophi determinare de ente, et primo duabus partibus entis..."

VII, 189rb : "Quaeritur consequenter circa septimum librum, in quo Philosophus incipit determinare de ente..."

VIII, 205vb : "E.d... Philosophus in praecedenti libro determinavit de substantia sensibili..."

IX, 210va : "Postquam Philosophus determinavit de ente secundum quod dividitur..."

XII, 217rb : "D.s... Cum in isto duodecimo intendit Philosophus determinare de primis principiis..."

Expl. 224vb : "est unus motor separatus simpliciter primus, a quo derivatur virtus movendi in singulos alios motores, qui est deus benedictus in saecula saeculorum. Amen. Expliciunt quaestiones reportatae a magistro Petro de Alvernia".

140vb teilweise und 141ra ganz leer. Von 141rb ab andere Hand. 151vb und 152ra ebenfalls leer. — Teile des Textes sind veröffentlicht von A. MONAHAN, *Quaestiones in Metaphysicam Petri de Alvernia*, *Nine Mediaeval Thinkers*, S. 145-177. Dort auch Angaben über weitere Handschriften. Zu ergänzen ist, daß sich noch ein Exemplar in Oxford, Merton College cod. 192, 10 befindet. Es enthält Quästionen zu den Büchern I-IX, die M. GRABMANN, *Die Aristoteleskommentare des Simon von Faversham*, *Sitzungsber. d. Bayer. Akad. d. Wiss., phil.-hist. Abtlg.*, München 1933, 3, irrtümlich dem Simon von Faversham zuschreibt. S. auch A. MONAHAN, *The Subject of Metaphysics for Peter of Auvergne*, *Med. Stud.* XVI, 1954, S. 118-130; W. DUNPHY, *Two Texts of Peter of Auvergne on a Twofold Efficient Cause*, a.a.O., XXVI, 1964, S. 287-301.

d. 290ra-321vb : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik I-III, V und VII.*

Inc. 290ra : "O.h... Quia omne, quod movetur, necesse est moveri ab alio..."

II, 298ra : "D.v... In isto libro secundo declarat Aristoteles, quod ista scientia est propter cognitionem veritatis..."

III, 299va : "N.e... Circa istum tertium librum primo quaeritur de prima quaestione..."

V, 302ra : "P.d... Quoniam in isto quinto libro distinguit Aristoteles nomina..."

VII, 312vb : "E.d... In isto libro intendit Aristoteles determinare de ente per se..."

Expl. (in VII, q. 37) 321vb : "quare quod quid est est causa omnium, et hoc patet ratione Aristotelis".

299rb, Z. 13 bis 301vb von anderer Hand. — Texte aus diesem Werk in A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, S. 12-16; s. auch J. DUIN, *A la recherche...*; CH. LOHR, *Mediaeval... Commentaries*, führt das Werk unter Boethius von Dacien an. Diese auf DUIN zurückgehende Vermutung ist jedoch unbewiesen.

e. 322ra-351rb : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik II-V*.

Inc. 322ra : "Quaeritur utrum ens sit subiectum libri Metaphysicae an deus secundum quod quidam posuerunt".

II, 322vb : "Quaeritur modo de his, quae dicuntur in littera secundi libri. De prima parte quaerantur tria in genere..."

III, 326ra : "Quaeratur modo de tertio libro, ubi determinat Aristoteles secundum opinionem propriam..."

IV, 329ra : "U.q... In hoc libro sunt quinque capitula. De primo capitulo quaeritur primo, utrum ens dicatur univoce vel aequivoce".

V, 336ra : "I.a... De primo capitulo quinti libri. Distinguit intentionem principii, et primo..."

Expl. (in V, q. 68) 351rb : "sic est quartus modus".

Dieses Werk ist von anderer Hand als die vorhergehenden. — Auszüge in A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, S. 78-82.

9. CAMBRIDGE, PETERHOUSE COD. 157

M. R. JAMES, a.a.O., S. 184.

Pergamenthandschrift aus drei Bänden, 318 × 229 mm., 14. Jahrh., 176 + 55 Fol. Auf der Innenseite des Deckels : "Liber M. Guillemi More".

Der Kodex enthält u.a. :

157, I, 5; 43a-104va : *Guillelmus de Clifford, Kommentar zu Physik I-V und VII* mit zahlreichen, meist sehr kurzen Quästionen.

Am oberen Rand : *Compilationes Guillemi de Clifford super librum Physicorum*.

Inc. 43ra : "Intendentes quamdam philosophiae naturalis partem exponere..."

I, 43rb : "Q.a... Iste liber, cuius subiectum est corpus mobile non animatum, dividitur primo in duas partes..."

II, 55ra : "E.a... Superius in primo libro determinatum est de principiis intrinsecis, quae ingrediuntur..."

III, 65rb : "Q.a... Superius a principio partis executivae determinatum est de principiis et causis..."

IV, 75vb : "S.a... Superius determinatum est de uno consequente ad motum, scilicet de infinito..."

V, 96vb : "T.a... Superius a principio tertii libri determinatum est de motu in communi et de consequentibus ipsum..."

VII, 99ra : "O.q... Prius determinatum est de proprietatibus, quae insunt omni motui. Hic intendit..."

Expl. (in VII, c. 5, q. 30) 104va : "et similiter patet ex dictis et ubi dicit 'et quoniam' et quod sequitur 'si autem alterans'".

53 und 54 teilweise leer. Die Quästionentitel finden sich am Rand. — Zu Guillelmus de Clifford, der 1285 als magister erwähnt wird, s. LITTLE-PELSTER, *Oxford Theology...*, S. 76, und CH. LOHR, *Mediaeval... Commentaries*, Authors G-I, S. 198.

10. CAMBRIDGE, PETERHOUSE COD. 192

M. R. JAMES, a.a.O., S. 223 f.

Pergamenthandschrift aus vier Bänden, 286 Fol., 292 × 216 mm., 14. Jahrh., verschiedene Hände. Jeder Teilband hat eine eigene Numerierung.

Der Kodex enthält u.a. :

a. 192, I; 2ra-36vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I*.

Inc. 1ra : "Secundum Philosophum in decimo Ethicorum vita vacans speculationi melior est quam vita..."

I, 2ra : "Q.q... Quaeritur primo, utrum de mobili in quantum tale possit esse scientia..."

Expl. (in I, q. 48) 36vb : "nec est materia nisi illa, quae est subiectum transmutationis localis, ipsa autem non extendit".

Diese Quästionen zu Physik I sind offensichtlich mit den entsprechenden Quästionen des Johannes Wacfeld aus cod. 344, 264ra-277vb des Gonville and Caius College verwandt. (S. oben S. 9).

b. 192, I; 37ra-119vb : *Guillelmus de Chelvestun, Quästionen zu Physik I-VIII.*

Inc. 37ra : "Q.a... Quoniam circa omnes scientias contingit scire et intelligere, quarum sunt principia..."

II, 58ra : "E.a... Quaeritur utrum in materia praeeexistat aliquid ipsius formae..."

III, 64ra : "Q.a... Quaeritur utrum id, quod est in rerum natura de motu..."

IV, 74va : "S.a... Quaeritur primo an locus sit..."

V, 90rb : "T.a... Quaeritur utrum aliquid transmutatur simpliciter..."

VI, 99va : "S.i... Circa sextum quaeritur, utrum linea componitur ex punctis..."

VII, 107ra : "Q.q... Circa istum septimum quaeritur primo de veritate dictae propositionis..."

VIII, 111ra : "U.a... Circa istum octavum quaeritur primo, utrum motus sit aeternus"

Expl. 119vb : "unde est movens immobile primum causans motum indivisum penitus sine parte totum et a magnitudine quacunque remotum, cui semper placeat omne cor devotum". Es folgt dasselbe nochmals in Versen. Dann : "Expliciunt quaestiones libri Physicorum datae a magistro Guillelmo Chuiles (?) in primo anno suae inceptionis, quem Deus conservet".

Zitiert wird Albertus. — Der im Explizit genannte Autor ist wahrscheinlich identisch mit WILLIAM OF CHELSEHAM, welcher 1284 und 1300-1301 als fellow des Merton College in Oxford erwähnt wird. S. dazu A. EMDEN, *A Biographical Register...*, Bd. I, S. 403a; CH. LOHR, *Medieval... Commentaries : Authors G-I*, S. 197 f.

c. 192, III; 1ra-24vb : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik I-IV.*

Inc. 1ra : "O.h... Secundum Aristotelem in decimo Ethicorum perfecta felicitas hominum est quaedam speculativa operatio..."

Jedes Buch beginnt mit dem Titel der jeweils ersten Quästio.

Expl. (in IV, q. 1) 24vb : "quia intellectus intelligit differentiam duorum. Ergo oportet".

Zitiert wird Thomas von Aquin. — Auszüge in A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, S. 46-55.

d. 192, IV, 1; 1ra-53r : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik I-IV.*

Inc. 1ra : "Quaeratur utrum deus sit subiectum huius scientiae".

Jedes Buch beginnt mit dem Titel der jeweils ersten Quästio nach dem Lemma und "Quaeritur".

Expl. (in IV, q. 81) 53r : "ergo vel non intelligit unum vel multa".

53 ist nur ein halbes Blatt. 30v ist fast leer und enthält nur einige Notizen. — Zitiert werden Thomas, Albertus und Aegidius. Es besteht wahrscheinlich eine Verwandtschaft dieser Quästionen mit denen des Wilhelm Bonkys. (S. oben S. 8) — Auszüge in A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, S. 25-36.

e. 192, IV, 2; 53ra-96vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I und IV-VI (teilweise).*

Inc. 53ra : "Q.q... Secundo De caelo et mundo scribit ad hanc propositionem..."

Jedes Buch beginnt mit dem Titel der jeweils ersten Quästio nach dem Lemma.

Expl. (in VI, q. 2) 96vb : "in tempore eorum erit aliquod indivisibile continuans".

Zitiert werden Thomas und Aegidius.

11. INNSBRUCK, UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK COD. 192

Große Foliohandschrift, Pergament, A. 14. Jahrh., 172 Fol. 340 × 238 mm.

Zum Kodex s. auch M. GRABMANN, *Der Metaphysikkommentar des Augustinus Triumphus von Ancona, Scholastik XVI*, 1941, S. 11-23.

Der Kodex enthält :

3ra-172rb : *Augustinus Triumphus de Ancona, Quästionen zu Metaphysik I-XII.*

1ra-2vb : Liste der Quästionen.

Inc. 3ra : Philosophus VI° Ethicorum volens ostendere, circa quae proprie consideratio metaphysici versatur..."

I, 5rb : O.h... Huic libro Metaphysicae, quem prae manibus habemus, Philosophus praemittit prooemium, ad cuius intellectum est sciendum..."

II, 28vb : "D.v... Postquam Philosophus in primo libro narravit antiquorum dicta de causis et principiis..., in hoc secundo libro ostendit veritatem ipsorum..."

- III, 39ra : "N.e... Sicut supra dicebatur, in hoc tertio libro ostendit Philosophus, quod dubitando et arguendo debemus in hac scientia procedere...".
- IV, 59ra : "E.s... Divisio istius quarti libri ex praecedentibus patere potest, nam ut dicebatur, Philosophus determinando de ente...".
- V, 77va : "P.d... Postquam Philosophus in quarto libro assignavit huic scientiae subiectum...".
- VI, 104vb : "P.e... etc. Sicut dictum fuit in principio quarti huius, ipsum ens universaliter sumptum...".
- VII, 111r : "E.m... Postquam Philosophus determinavit de ente communiter sumpto... in isto libro septimo, ut in principio quarti dicebatur, determinat de partibus et speciebus entis...".
- VIII, 130rb : "E.d... etc. Postquam Philosophus in septimo libro determinavit de principiis substantiae sensibilis modo communi et universali..., in isto octavo de principiis eiusdem substantiae determinat modo proprio et particulari...".
- IX, 137ra : "D.p... etc. Sicut dicebatur in principio septimi, Philosophus in determinando de modis et speciebus entis...".
- X, 144ra : "U.d... etc. Determinato de substantia et accidente, quod factum est in septimo et octavo libro... in isto decimo libro, ut supra dicebatur, Philosophus determinat de uno...".
- XI, 153ra : "Q.q... etc. Divisio istius libri undecimi ex praecedentibus patere potest; nam ut dicebatur in principio septimi...".
- XII, 159vb : "D.s... Praemissis quibusdam necessariis ad cognitionem praemissarum substantiarum separatarum, in isto ultimo libro... Philosophus incipit de praedictis substantiis separatis determinare...".
- Expl. 172rb : "prima causa, quae est ipse deus, in cuius favore scriptum est, rex regum, dominus dominantium et princeps regum terrae, qui est benedictus in saecula saeculorum Amen. Explicit scriptum super libros Metaphysicorum editum a fratre Augustino de Ancona ord. fratrum heremitarum S. Augustini".

Über den Verfasser s. M. GRABMANN, a.a.O. Dort auch Auszüge. S. ferner A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, S. 16-21. — Einige Quästionen dieses Kommentars finden sich in Clm 13042 der Bayerischen Staatsbibliothek München, 1r-46v, und zwar um den Text der aristotelischen Metaphysik herum am Rand zusammen mit Auszügen aus dem Metaphysikkommentar des Thomas von Aquin. S. auch CH. LOHR, *Medieval... Commentaries, Tractatus XXIII*, S. 373 f. — Das Werk dürfte um 1280-84 entstanden sein.

12. LONDON, BIBLIOTHEK DES BRITISCHEN MUSEUMS
COD. BURN. 358

Catalogue of the Manuscripts in the British Museum, New Series, Vol. 2, The Burney Manuscripts, London 1840, S. 97.

Pergamenthandschrift mit Holzeinband, 310 × 220 mm., 14. Jahrh. 3 + 104 + 1 Fol. Der Kodex, dessen Herkunft nicht feststellbar ist, besteht aus Stücken verschiedener Inhalts. Eine Inhaltsangabe bei M. MÜCKSHOFF, *Die Quaestiones disputatae de fide des Bartholomäus von Bologna*, BGPhM XXIV, 1940, S. xxxv sq.

Der Kodex enthält u.a. :

358, 5; 85ra-108vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I (teilweise) — VI und VIII.*

Inc. (in I), 85ra : "Quaeritur de positione Parmenidis et Melissi, qui posuerunt tantum unum esse. Et videtur, quod positio sit vera...".

II, 86vb : "A.q... Sub natura comprehendit opera naturae...".

III, 92va : "Q.a... Circa tertium Physicorum, cum ibi agitur de motu communiter dicto...".

IV, 95ra : "Circa quartum Physicorum quaeritur de loco, primo an sit...".

V, 102vb : "Circa quintum Physicorum primo quaeritur de prima conclusione...".

VI, 103vb : "Super sextum Physicorum. S.a... In sexto Physicorum agit Aristoteles de consequentibus motum...".

VIII, 103vb : "In octavo Physicorum determinat Aristoteles de motore et motu...".

Expl. 108vb : "cum illud principium non est sufficiens, et propter hoc indiget alio motore. Amen".

13. LONDON, BIBLIOTHEK DES BRITISCHEN MUSEUMS,
ROYAL MSS. COD. 12 E 25

G. WARNER - J. GILSON, *Catalogue of Western Manuscripts in the Old Royal and Kings Collections*, Vol. 2, S. 59 f.

Pergamenthandschrift 184 Fol. E. 13/A. 14. Jahrh., 191 × 133 mm. Auf f. 2 : "Liber scolarius... in Oxonia... legatu magistri Ricardi de D...sel...".

Der Kodex enthält u.a. :

a. 12 E 25, 5; 60r-93r : *Anonyme Quästionen zu Physik I.*

Inc. 60r : "Quaeritur de principiis et primo de materia an sit ens...".

Expl. 93r : "sensitiva et corruptibilis sicut vegetativa".

Offenbar handelt es sich hier um einen Teil der Quästionen zur aristotelischen Physik des Galfridus von Aspal, wie ein Vergleich mit cod. 272, 88ra-112vb, des Merton College, Oxford zeigt.

b. 12 E 25, 12; 132v-133r : *Zwei anonyme Quästionen zu Metaphysik VII.*

132v : "Quaeritur primo utrum accidens abstractivum dictum prout sit significatur, sit ens".

133r : "Utrum nomen concretum significat accidens solum vel accidens et subiectum".

Diese Quästio endet unvollständig : "Sed quod illud non valeat, probo : Quia si album det intelligere subiectum, aut hoc erit".

14. MÜNCHEN, BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK COD. LAT. 9559

Dieser Kodex ist oft und sehr genau beschrieben worden, so von M. GRABMANN, *Neuaufgefundene Quästionen Sigers von Brabant zu den Werken des Aristoteles*, *Miscellanea Francesco Ehrle*, Bd. I, Rom 1924, S. 103-147; *Neu aufgefundenen Werke des Siger von Brabant und Boethius von Dacien*, *Sitzungsber. d. Bayer. Akad. d. Wiss., phil.-hist. Abt.*, 1924, 2, S. 8-13; J. DUIN, *La doctrine...*, S. 121-130. — Veröffentlicht sind aus der Handschrift Quästionen zur Physik (PH. DELHAYE in : *Les Philosophes Belges*, XV, Löwen 1941), Quästionen zu *De anima* (F. VAN STEENBERGHEN in : *Les Philosophes Belges*, XII, Löwen 1931) und Quästionen des Siger von Brabant zur *Metaphysik* (A. GRAUFE, in : *Philosophes Médiévaux*, I, Löwen 1948).

Noch nicht ediert sind die Quästionen zu Physik I-IV, als deren Verfasser Boethius von Dacien feststeht. Dazu G. SÁJÓ, *Boèce de Dacie et les commentaires anonymes inédits de Munich sur la physique et sur la génération attribués à Siger de Brabant*, *Arch. d'hist. doctr. et litt. du moyen âge*, 1958, S. 21-58.

Inc. 2ra : "Quaeritur utrum sit aliqua scientia necessaria praeter philosophicas disciplinas".

Jedes Buch beginnt mit dem Titel der jeweils ersten Quästio nach dem Lemma und "Quaeritur".

Expl. (in IV, q. 5) 14ra : "Item corpus naturale non movetur nisi ad locum specie differentem a loco illo, in quo erat prius. Una pars dimensionis separata non".

Die Quästio 21 von Buch II bei J. DUIN, *La doctrine...*, S. 51-57. Der Text ist jedoch sehr fehlerhaft.

15. MÜNCHEN, BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK COD. 13042

C. HAHN - W. MEYER, *Catalogus codicum latinorum Bibliothecae Regiae Monacensis*, II, II, München 1876, S. 96.

Pergamenthandschrift E. 13./A. 14. Jahrh., 109 Fol., in 2°. — Der Kodex enthält u.a. 1r-46v : *Einige Quästionen des Augustinus Triumphus de Ancona zur Metaphysik*. Diese sind am Rand um den Aristoteles-Text herumgeschrieben (S. unten S. 49 f).

16. OXFORD, BALLIOL COLLEGE COD. 104

R. MYNORS, *Catalogus of the Manuscripts of Balliol College Oxford*, Oxford 1963, S. 84f.

Pergamenthandschrift A. 14. Jahrh., 200 Fol., 317 × 222 mm. Der Kodex enthält u.a. Werke des Aegidius von Rom und des Petrus von Alvernia. Zu einem Physikkommentar gehören möglicherweise die folgenden Quästionen :

191r : "Utrum materia in sua essentia sub omni possibilitate potuit produci".

195r : "Utrum materia prima ab omni forma denudata aliquid habeat actualitatis sive entitatis".

197v : "Utrum materia in natura sua habeat aliquid entitatis ab activo generante".

17. OXFORD, BODLEIAN LIBRARY COD. MISC. LAT. C. 69

Ungedruckter Katalog der Neuerwerbungen.

Pergamenthandschrift, Pappband mit hellem Überzug, E. 13. Jahrh., 346 × 255 mm., 56 + 1 Fol. — S. H. THOMSON, *A Note on the Works of Magister Adam de Bocfeld*, *Mediaevalia et Humanistica* II, 1943, S. 55-87.

Der Kodex enthält : *Adam Bocfeld, Kommentar zu Physik I-VIII.*

Inc. 1ra : "Naturalis philosophiae subiectum est corpus mobile. Unde cum scientiae dividantur penes sua subiecta...".

II, 9ra : "E.q... Pars praecedens continens primum librum fuit dictum de principiis intranscendentibus essentiam rei ut materia et forma...".

III, 14va : "Q.a... In parte praecedente continente duos libros praeece-

dentis egit Aristoteles de his, quae constituunt corpus mobile in esse...".

IV, 20ra : "S.a... Post infinitum intendit in hac parte de loco, et dividitur haec pars in duo...".

V, 33ra : "T.a... In parte praecedente tota a principio tertii egit Aristoteles de motu et de consequentibus ipsum...".

VI, 37rb : "S.a... In parte praecedente determinavit proprietates motus, quae insunt ei ex parte ea, qua motus. In hac parte continente sextum...".

VII, 43ra : "O.q... Sicut praedictum est, tota ista pars ab illa parte quinti, ubi incepit determinare...".

VIII, 46ra : "U.a... In parte praecedente a principio septimi determinatum est principaliter, utrum sit aliquis motus primus...".

Expl. "infert oppositum antecedentis ut patet. Expliciunt notulae magistri Adae de Bokefeld super libros Physicorum".

Es handelt sich um die Abschrift von einer Vorlage, wie man an bestimmten Iterationen und typischen Abschreibefehlern erkennt. Der Kommentar enthält eine Menge von "dubitationes", gelegentlich auch regelrechte Quästionen, allerdings nur zu den Büchern I bis VI (s. unten S. 146 ff.).

Dasselbe Werk wie in Cambridge, Gonville and Caius College cod. 367, 126ra-135vb und 152ra-163va. Weitere Exemplare des Physikkommentars des Adam Boefeld : Monte Casino, Biblioteca dell'Abbazia 8 VV, f. 2-99; Rom, Bibl. Apost. Vat. lat. 13326, f. 1r-44r; Paris Bibliothèque Nationale fonds lat. 16609, 62ra-108rb (irrtümlich von späterer Hand dem Heinrich von Gent zugeschrieben); fonds lat. 6322, 1r-45v (um den Aristoteles text herumgeschrieben); fonds lat. 16149, 3ra-42ra (entgegen den Angaben des Katalogs); Padua, Universitätsbibliothek cod. 2248, 1ra-60ra; Venedig, Bibliothek von San Marco, X, VI, 1, 54va-130rb; Coimbra, Biblioteca Alcobaca cod. 382; Oxford, Corpus Christi College cod. 111, 1r-119v (Ebenfalls in Form von Randglossen).

Zu Adam Boefeld, der 1243 als magister artium in Oxford erwähnt wird, s. F. FELSTER, Adam von Boefeld, ein Oxforder Erklärer des Aristoteles..., Scholastik XI, 1936, S. 196-224; A. MAURER, Adam of Buckfield, Sententia super Secundum Metaphysicae, in: Nine Mediaeval Thinkers, S. 99-144; L. J. BATAILLON, Adam of Boefeld, Further Manuscripts, Mediaevalia et Humanistica, Bd. 13, 1960, S. 35-39; CH. LOHR, Medieval... Commentaries, Traditio XIII, S. 318.

18. OXFORD, MERTON COLLEGE COD. 272

H. COXE, Catalogus codicum manuscriptorum latinorum qui in Collegiis Aulisque Oxoniensibus hodie asservantur, Pars I, Oxford 1852, cod. mss. Coll. Mertonensis, S. 106 f.

Pergamenthandschrift, Holzeinband mit Wildlederüberzug, 300 x 251 mm., 2 + 295 + 1 Fol., A. 14. Jahrh.

Zum Kod. s. M. GRABMANN, Mittelalterliches Geistesleben, Bd. 2, S. 168; F. POWICKE, The Mediaeval Books of Merton College, Oxford 1931, S. 156 f.

Der Kodex enthält u.a. :

a. 37ra-63vb : *Einen anonymen Kommentar zu Metaphysik II-X und XII*, sehr wahrscheinlich von ADAM BOEFELD. (Vgl. oben S. 11).

Inc. II, 37ra : "C.q... Assertio philosophorum et magistrorum sententia...".

III, 39ra : "N.e... In hoc tertio perscrutatur de difficultibus quaestionibus ad hanc philosophiam pertinentibus...".

IV, 41ra : "E.q... In hoc quarto et in quinto determinat potestatem huius scientiae, scilicet ad quae determinanda extendit...".

V, 44ra : "I.d... In hoc quinto determinat partem huius scientiae quoad nominum significationes...".

VI, 47vb : "M.e... Secundum quosdam in litteris praecedentibus determinavit quaedam necessaria ad principale intentum...".

VII, 48vb : "E.d... Philosophia habetur ex cognitione veritatis ut vult Gundissalinus...".

VIII, 53ra : "O.n... Habito quod in compositis proprie quaeruntur causae...".

IX, 54ra : "D.d... Determinato de principiis entis sensibilis hic intendit de quibusdam conditionibus...".

X, 56ra : "D.e... In hoc decimo intendit de uno et multo...".

XII, 59va : "C.q... Commentator recitat Alexandrum dixisse quod Aristoteles incipit hic agere de principiis entis quod est substantia...".

Expl. 63vb : "et ita si bonum sit principium oportet similiter de malo, quod est illi contrarium, ipsum esse principium. Deo gratias".

b. 88ra-118vb : *Galfridus de Aspal, Quästionen zu Physik I-IV (teilweise) und VIII*.

Die Zuschreibung steht 88ra oben links von derselben Hand, die das Werk geschrieben hat.

Inc. 88ra : "Q.a... Quaeritur de unitate scientiae naturalis...".

II, 102va : "E.q... Quaeritur de natura primo. Et hic primo quaeritur utrum natura sit principium".

III, 108vb : "Q.a... Quaeritur de motu, et primo quaeritur utrum motus sit".

IV, 112ra : "S.a... Quaeritur de loco. Et quia Aristoteles probat locum esse, sufficient rationes eius ad istam partem".

VIII, 113ra : "U.a... Quaeritur primo an sit motus primus".

Expl. 118vb : "falsum ergo dixerunt dicentes animam non esse speciem. Et similiter patet, quod ratio eorum fuit nulla".

Obwohl der Kommentar zu Buch IV fragmentarisch ist und 112vb abbricht, dürften auch die Quästionen zu Buch VIII den Galfridus de Aspal zum Verfasser haben. Die Titel der Quästionen stehen durchweg am Rand.

Zu diesem Werk s. D. A. CALLUS, *Introduction of Aristotelian Learning...*, S. 72 f. Über Galfridus de Aspal s. A. EMDEN, *A Biographical Register...*, Bd. 1, S. 60 b-61 b.

c. 119ra-135Crb : *Anonyme Quästionen zu Physik I, III-IV (teilweise)*.

Inc. 119ra : "Quoniam iste liber, qui intitulatur liber Physicorum, inter omnes libros naturales principalior est et communior...".

III, 125ra : "Q.a... Quaeritur de hoc quod dicit, quod ignoto motu necesse est ignoscere naturam".

IV, 130rb : "C.a... Cum tempus sit mensura motus secundum prius et posterius, mensura autem et mensuratum...".

Expl. (in IV, q. 33) 135Crb : "numerus numerans diversitatem non recipit per diversitatem numeratorum propter causam praehabitam. Numerus tamen".

d. 136ra-174Brb : *Anonyme Quästionen zu Physik I-V*.

Inc. 136ra : "Excellentissimum divinae munificentiae donum est philosophia...".

II, 146rb : "E.a... Quaestio est de natura, et primo de natura in se...".

III, 152rb : "Q.a... Quaestio de motu, et primo an sit...".

IV, 158va : "S.q... Commentator dubitat de hoc, quod dicit Aristoteles...".

Der Text bricht 157vb unvollendet ab. Mit 160ra wechselt der Schreiber. Der Kommentar geht weiter : "An locus sit. Quod sic videtur, quia omne corpus...".

V, 173rb : "T.a... Aristoteles in principio quinti determinans de motu...".

Expl. (in V, q. 10) 174Brb : "cum per eandem naturam quiescit res in loco et movetur ad ipsum".

Die Titel der Quästionen stehen durchweg am unteren Rand der Folien.

Dieses Werk ist eng mit dem Physikkommentar aus cod. 367, 120ra-125vb und 136ra-151vb des Gonville and Caius College Cambridge verwandt. S. oben S. 9 ff.

19. OXFORD, MERTON COLLEGE COD. 281

H. COXE, a.a.O., S. 111.

Pergamenthandschrift des 14. Jahrhunderts, 343 × 245 mm., 2 + 230 Fol. Auf dem Vorsatzblatt ein Vermerk : "Olim Guill. Reed, ep. Cicest. ex dono Nicolai de Sandwyco, postea coll. Mert. ex dono eiusdem Guillelmi".

Im Kodex befindet sich u.a. :

40ra-149vb : *Ein anonymes Kommentar zu Metaphysik I-III und VI-X*.

Inc. 40ra : "Sicut scribit Aristoteles quarto Ethicorum oportet non persuadentes humanas...".

I, 40va : "Circa primum praemittit intentum dicens : Omnes homines...".

II, 64ra : "D.v... Postquam Philosophus improbavit opiniones antiquorum de primis causis...".

III, 69ra : "N.e... Postquam Philosophus in praecedenti tractatu declaravit dispositionem et naturam istius scientiae...".

VI, 77ra : "P.e... Postquam Philosophus in praecedentibus libris quaedam praeambula praeparatoria ad intentionem suam...".

VII, 83va : "E.d... Postquam Philosophus in sexto libro determinavit de ente per accidens et de ente, quod est in anima...".

VIII, 111va : "E.d... Quia secundum quod Commentator dicit circa principium septimi huius, intentio Philosophi est...".

IX, 120vb : "D.p... Quia sicut Commentator dicit, ens secundum quod ens dividitur essentialiter...".

X, 134ra : "U.q... Sicut Commentator dicit in principio septimi huius et praesumptum fuit circa principium moni...".

Expl. (in X) 149vb : "et ideo causatur differentia per materiam talem, quae non est de quidditate rei, est differentia".

Von einer späteren Hand 149v unten : "*Expositio Ferrandi super decem libros Metaphysicae Aristotelis*".

Es handelt sich um dasselbe Werk wie in Cambridge Peterhouse cod. 56, III, 1ra-88vb. (S. oben S. 16). Der Autor, der in cod. Peterhouse 56 "Durandus", hier "Ferrandus"

genannt wird, ist sehr wahrscheinlich der 1281 in den Akten der Universität Paris erwähnte *Ferrandus de Hispania*, der offenbar zu den Averroisten im engeren Sinn zu zählen ist. Von ihm stammt ein Kommentar zu *De substantia orbis* (Erfurt, Ampl. 2° 346, 89ra-110va). Er dürfte auch Verfasser eines Kommentars zur Ökonomik (Paris Bibl. Nat. fonds lat. 16133, 62ra-73vb) und einer Quästio "De specie intelligibile" (a.a.O. 2ra-5rb) sein. Zu dem Metaphysikkommentar, der für die Geschichte des Averroismus sicher von großer Bedeutung ist, s. M. GIELE, *La neuvième rencontre de Médiévisistes à Cologne*, *Revue philos. de Louvain* 56, 1958, S. 711 f.; CH. J. ERMATINGER, *Notes on Some Early Fourteenth Century Scholastic Philosophers II, Ferrandus de Hispania*, *Manuscripta* Bd. 6, Febr. 1960, S. 31 f.; CH. LOHR, *Medieval... Commentaries...*, *Traditio* XXIII, S. 407 f.; A. ZIMMERMANN, *Ein Averroist des späten 13. Jahrhunderts: Ferrandus de Hispania*, *Arch. für Gesch. d. Philos.*, Bd. 50, 1968, S. 145-164.

20. OXFORD, MERTON COLLEGE COD. 292

H. COXE, a.a.O., S. 115 f.

Pergamenthandschrift mit neuem Einband, 295 × 215 mm., A. 14. Jahrh., 401 Fol. gemäß der Numerierung. Es fehlen aber einige Blätter, da auf 189 sofort 200 folgt, ohne daß ein Stück des Textes ausfällt.

Zum Kodex s. F. PELSTER, *Handschriftliches zur Überlieferung der Quaestiones super libros Metaphysicorum und der Collationes des Duns Scotus*, *Philos. Jahrb.* 43 (1930), S. 478-82; F. M. POWICKE, *The Mediaeval Books of Merton College, Oxford 1931*, S. 154 ff.

Der Kodex enthält u.a.:

a. 292, 9; 185ra-239vb: *Simon de Faversham, Quästionen zu Physik II (teilweise) — VIII.*

Inc. (in II), 185ra: "est enim ingenerabile et incorruptibile secundum substantiam suam. Caelum etiam non mutat locum".

III, 201ra: "Q.a... In hoc tertio incipit Philosophus determinare de motu et de consequentibus ipsum...".

IV, 206va: "S.a... In hoc quarto primo determinat Philosophus de loco, ideo quaeritur...".

V, 216va: "T.a... Quaeritur circa hunc quintum. Philosophus volens determinare de speciebus motus per se...".

VI, 224ra: "Quaeritur circa sextum, in quo Philosophus determinat de motu secundum quod est divisibilis in infinitum...".

VII, 227va: "Quaeritur circa septimum. Philosophus autem in hoc septimo intendit ostendere, quod in moventibus et motis...".

VIII, ...: "U.a... Quaeritur circa hunc octavum. In hoc octavo intendit Philosophus investigare conditiones motoris primi...".

Expl. 239vb: "et ad hanc intentionem Philosophi concordant omnes leges secundum quod dicit Commentator. Expliciunt quaestiones disputatae a magistro Symone de Faverishame super libros *Physicorum* reportatae a Roberto de Clothale".

Ein weiteres und zwar vollständiges Exemplar befindet sich nach M. GRABMANN, *Die Aristoteleskommentare des Simon von Faversham*, *Sitzungser. d. Bayer. Akad. d. Wiss., phil.-hist. Klasse*, 1933, 3, S. 8, in Erfurt Amplon. F 348, 1r-69.

b. 240ra-323vb: *Petrus de Alvernia, Quästionen zu Metaphysik.*

Zu diesem Werk, dessen Incipits und Quästionentitel mit denen von Cambridge Peterhouse 152, 117ra-224vb (oben S. 18) übereinstimmen, siehe oben S. 19.

21. OXFORD, NEW COLLEGE COD. 285

H. COXE, a.a.O., cod. mss. Coll. Novi, S. 99.

Pergamenthandschrift mit verschiedenen Werken und verschiedenen Händen. E. 13./A. 14. Jahrh.

Der Kodex enthält u.a.:

a. 285, 2; 14ra-20ra: *Überblick über Physik I-VIII.*

Inc. 14ra: "C.q... Capitulum primum in declaratione, quod a communibus principiis inchoandum...".

II, 14vb: "N.a... Terminato primo libro de causis intra, scilicet materia et forma, in hoc libro de aliis agit".

III, 16ra: "Q.a... Certificatis in primo et secundo libro satis...".

IV, 16vb: "S.a... Locus est prima occasio...".

V, 17vb: "T.a... In hoc quinto libro de motu et movente...".

VI, 18rb: "S.a... Ostensum in tertio libro de motu absolute...".

VII, 18vb: "O.q... In hoc septimo libro de motore corruptibili...".

VIII, 19rb: "U.a... In hoc libro octavo de motore...".

Expl. 20ra: "non est virtus corporis vel virtus in corpore. Explicit liber *Physicorum*".

Es handelt sich um eine sehr kurze Darstellung der wichtigsten Thesen aus der aristotelischen Physik, wahrscheinlich für die Repetition gedacht. Inhaltlich ist sie ohne Bedeutung. Dasselbe Werk findet sich in Oxford Bodleian Library, Bibl. Thomae Tanneri cod. 116, g, 100va-107rb. — Dazu D. A. CALLUS, *Introduction...*, S. 275 f.

Geistesgeschichte des Mittelalters, IX.

- b. 285, 13; 114ra-162ra : *Anonyme Quästionen zu Physik I-IV*.
 Inc. 114ra : "Q.q... Quaeritur de unitate scientiae naturalis, et quod non sit una...".
 II, 119ra : "E.v... Quaeritur primo de natura, et circa naturam tria...".
 III, 132va : "Q.a... Quaeritur primo de motu, secundo de quiete, quae est privatio motus...".
 IV, 142va : "S.a... Iste quartus liber dividitur in duas partes, in prooemium et executionem. Et antequam...".
 Expl. (in IV q. 78) 162ra : "substantia, quae per se existat, sit subiecta puncto".

116 und 117 sind leer, 162r teilweise zerstört.

Nach G. GÁL, Robert Kilwardby's Questions..., S. 18 ff., ist dieses Werk mit den Physikquästionen in cod. 509, 3, 124ra-206vb des Gonville and Caius College Cambridge (oben S. 14) identisch. Gál nimmt deshalb auch hier Robert Kilwardby als Autor an. Es besteht aber ebenfalls eine Verwandtschaft mit dem Physikkommentar des Galfridus von Aspal aus cod. 272, 88ra-118vb des Merton College Oxford. D. A. CALLUS, Introduction, S. 273, gibt folgendes an : 114r-115v enthalten ein Fragment der ersten Quästionen zu Physik I aus dem Kommentar des Galfridus von Aspal. Der Text ist stark gekürzt und bricht in der Quästio : "Supposito quod materia sit, utrum sit prima" ab. Das folgende Stück von 118r bis 162r hat zwar Ähnlichkeit mit dem Text von Merton Coll. cod. 272, scheint aber nicht denselben Verfasser zu haben. — Ohne eingehendere Untersuchung lassen sich die Beziehungen zwischen diesen drei Werken nicht klären. Deshalb sind auch die Quästionentitel aus allen drei Kommentaren in das Verzeichnis (Teil II) aufgenommen.

Einige Auszüge bei G. GÁL, a.a.O., S. 20-23.

- c. 285, 16; 194ra-241vb : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik I-VII und XII*.
 Inc. 194ra : "Liceat parumper disserere de quadam propositione, quam dicit Aristoteles in veteri philosophia...".
 II, 195ra : "C.q. etc... Ista scientia, quae dicitur scientia metaphysica, dividitur in duas partes, in qua prima introducit sex libros...".
 III, 207rb : "N.e.n.c. etc. In hoc secundo tractatu intendit auctor inducere sermones disputativos sive logicales super quaestiones difficiles...".
 IV, 211va : "U.q.s. etc. Hic incipit quartus tractatus computando libros huius philosophiae in numero esse undecim...".
 V, 219ra : "I.d. etc. In isto tractatu quinto intendit auctor distinguere significationes et multiplicitates nominum, quibus utatur haec philosophia...".

- VI, 231rb : "M.e.q.p. etc. Hic incipit tractatus sextus, et intendit in isto perscrutari de ente per accidens...".
 XII (in c. 7), 234ra : "Non sunt nisi substantiae separatae a materia...".
 VII, 238va : "E.d.m.m. Omnes tractatus praecedentes hunc septimum tractatum sunt introductorii in tractatus subsequentes...".
 Expl. 238ra : "Sed quod plus determinandum est de eo, hoc ad philosophum non spectat, sed ad theologiam, quae est divina simpliciter".

Dasselbe Werk zuzüglich der hier fehlenden Teile befindet sich in cod. Vat. lat. 4538, 2va-102va. Es ist dort einem "magister Ricardus" zugeschrieben. Eine eingehende Untersuchung der Autorfrage und eine Liste der Quästionen nach der Vatikanischen Hs. bei G. GÁL, Commentarius in Metaphysicam Aristotelis cod. vat. lat. 4538, Fons doctrinae Richardi Rufi, Archiv. Francisc. Histor. 43, 1950, S. 209-242. G. GÁL widerspricht der Annahme, der Kommentar sei ein Werk des Richardus Rufus. Er sieht den Verfasser in einem englischen Magister namens Robertus. Das Werk dürfte ca. 1235-1250 entstanden sein. Ein weiteres Exemplar in Erfurt, Amplon. Q 290, 1r-40v. Der Katalog nennt hier Burleigh als Autor. CH. LOHR, Medieval Commentaries : Authors G-I führt das Werk ebenfalls unter Burleigh an. (S. 179.) Dies ist jedoch sicherlich unzutreffend.

Auszüge bei G. GÁL, a.a.O. Einiges bei D. A. CALLUS, The Subject-Matter of Metaphysics according to some Thirteenth-Century Oxford Masters, Miscellanea Mediaevalia, Bd. 2, 1963, S. 393-399.

22. OXFORD, ORIEL COLLEGE COD. 33

H. COXE, a.a.O., cod. Coll. Orielensis, S. 12.

Pergamenthandschrift mit neuem Holzeinband, 289 × 199 mm., 14. Jahrh., 414 Fol. von mehreren Händen. 8r oberer Rand : "Liber domus Beatae Mariae in Oxonii, et qui istum alienaverit, maledicatur".

Der Kodex enthält u.a. :

- a. 33, 1; 8ra-77vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I-IV (teilweise)*.
 Inc. 8ra : "Q.q... Super illud dicit Commentator, quod dispositio scientiae certae in omnibus artibus...".
 II, 25vb : "E.q... Circa istum secundum librum primo quaeritur, an diffinitio naturae sit conveniens...".
 III, 38va : "Q.a... Circa istum tertium librum primo quaeratur, an motus sit".
 IV, 50va : "S.a... Circa istum quartum librum primo quaeratur, an locus sit".

V, 71va : "T.a... Aristoteles in isto quinto determinans de motu in comparatione ad partes suas subiectivas...".

Expl. (in V, q. 16) 79vb : "quaelibet qualitas consisteret in indivisibili, ita quod quilibet gradus coloris inter albedinem".

Die Quästionentitel finden sich von der Hand des Schreibers am unteren Rand der Seiten.

b. 33, 10; 199ra-261ra : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik I-VII (teilweise)*.

Inc. 199ra : "Commentator in prologo octavi Physicorum dicit, quod esse hominis in sua ultima perfectione est esse perfectum per scientias speculativas...".

I, 200va : "O.h... Circa istam primam propositionem primo quaeratur...".

II, 205rb : "D.v... Circa istum librum primo quaeratur...".

III, 212ra : "N.e... Circa istum tertium librum quaeratur primo, utrum eiusdem scientiae...".

IV, 218va : "E.s... Circa istum quartum librum primo quaeratur, an entis in quantum ens...".

V, 234rb : "P.d... Circa istum quintum primo quaeratur an distinctio nominum pertineat...".

VI, 247ra : "P. a... Circa istum sextum librum quaeratur primo, utrum principia et causae subiecti...".

VII, 253rb : "E.d... Circa illud quaeratur primo, utrum habitudo accidentis...".

Expl. (in VII, q. 21), 261ra : "quia talia non continent extrinsecum, ratione cuius posset praedicatio esse per accidens".

Die Quästionentitel stehen von der Hand des Schreibers am unteren Rand der Seiten. 203rb und va sind etwa zur Hälfte zerstört, 245vb halb leer.

c. 33, 11; 262ra-268ra : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik VII*.

Inc. 262ra : "E.d... Circa istum septimum librum Metaphysicae primo supposito, quod ista scientia sit de ente in quantum ens...".

Bricht 266vb ab (in q. 14).

267ra folgen nach der Bemerkung : "Intelligendum quod ens non est genus, quia non est univoce dictum, sed analogice" weitere drei Quästionen.

Expl. 268ra : "quod sit accidens proprium et quod procedat a subiecto habente actualitatem".

23. PARIS, BIBLIOTHÈQUE MAZARINE COD. 3490

A. MOLINIER, Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque Mazarine, Bd. 3, S. 105. Pergamenthandschrift mit neuem Einband, 287 × 196 mm., 14. Jahrh., 158 + 4 Fol. Zum Kodex s. P. GLOMEX, Un mémoire justificatif de Bernard de Trilia, *Revue des sciences philos. et théol.* 17, 1928, S. 405-426.

Der Kodex enthält u.a. :

1ra-57rb : *Anonyme Quästionen zu Metaphysik I-VII (teilweise)*.

Inc. 1ra : "Sicut dicit Philosophus tertio De anima secantur scientiae quemadmodum et res".

I, 2rb : "Ad intellectum huius quaero, utrum res secundum quod res...".

II, 11va : "Circa secundum librum Metaphysicae quaeritur, utrum intellectus noster...".

III, 16rb : "Utrum principium : 'De quolibet esse vel non esse...' ingrediatur quamlibet demonstrationem".

IV, 21rb : "Circa principium quarti libri sunt tria dubia. Primum utrum ens...".

V, 31rb : "Circa quintum librum Metaphysicae quaeritur utrum finis...".

VI, 39ra : "Circa sextum librum Metaphysicae quaeritur utrum sex...".

VII, 48va : "Circa septimum librum quaeritur utrum inhaerentia...".

Expl. (in VII, q. 6) 57rb : "quod confirmatur per Philosophum, qui dicit in textu quale vero et quantum non necessarium nisi potentialitate tantum. Ad rationes. Ad primam, quare etc.".

70ra-va ein Verzeichnis der Quästionen. — Auszüge aus diesem Kommentar in A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, S. 56-71; *Allgemeine Metaphysik und Teilmetaphysik nach einem anonymen Kommentar zur aristotelischen Ersten Philosophie aus dem 14. Jahrh.*, *Archiv f. Gesch. d. Philos.* 48, 2, S. 190-206. CH. LOHR, *Medieval... Commentaries...*, Authors A-F, führt das Werk unter Bernardus de Trilia an, allerdings zu Recht als unsicher.

24. PARIS, BIBLIOTHÈQUE MAZARINE COD. 3493

A. MOLINIER, a.a.O., S. 107.

Pergamenthandschrift 351 × 250 mm., 14. Jahrh., 2 + 284 Fol. Sammelband von verschiedenen Händen. Die nicht leicht lesbare Schrift ist stark verblichen.

Zum Kodex s. J. DUIN, *La doctrine...*, S. 157 ff. Dort eine genaue Inhaltsangabe.

Der Kodex enthält u.a. :

Ira-93vb : Anonyme Quästionen zu Physik I-VIII.

Inc. Ira : "Sicut dicit Philosophus in primo Metaphysicae quamlibet artem et invenientem et potentem aliquid dicere super communem sensum...".

I, 3va : "Consequenter quaeritur, quia dicit Philosophus, quod scire contingit...".

II, 22ra : "Circa secundum librum quaeruntur multa. Et primo de diffinitione naturae...".

III, 32vb : "Q.a... Circa istum tertium quaeritur primo de quodam dicto Philosophi in littera. Dicit enim Philosophus quod ignorato motu...".

IV, 39va : "U.a... Circa istum quartum quaeritur, utrum omnia quae sunt, sint in loco...".

V, 55va : "T.a... Circa istum quintum potest quaeri primo, quia dicit Philosophus quod mutari secundum partem...".

VI, 62ra : "S.a... Circa sextum quaeritur primo, quia vult Philosophus, quod continuum non potest componi ex indivisibilibus...".

VII, 72va : "O.q... Circa istum septimum antequam quaeramus notanda sunt aliqua...".

VIII, 85ra : "U.a... Circa istum octavum Physicorum inquit Philosophus utrum motus...".

Expl. 93vb : "non constituitur in esse per primum mobile tamquam perfectio ipsius nec ei coniungantur secundum esse. Ideo non valet. Expliciunt quaestiones supra librum Physicorum".

Es werden zitiert "frater Thomas" und "frater Aegidius".

25. PARIS, BIBLIOTHÈQUE NATIONALE FONDS LAT. 14698

L. DELISLE, *Inventaire des manuscrits latins conservés à la Bibliothèque nationale sous les numéros 8823-18613, Inventaire des manuscrits... conservés... sous les numéros 14232-15175 du fonds latin*, Paris 1869, S. 39.

Pergamenthandschrift mit grünem Holzeinband, 300 × 212 mm., E. 13./A. 14. Jahrh., 1 + 164 Fol. — Auf der Rückseite des Vorsatzblattes ein Inhaltsverzeichnis von späterer Hand.

Zum Kodex s. M. GRABMANN, Jakob von Douai, ein Aristoteleskommentator zur Zeit des hl. Thomas von Aquin und des Siger von Brabant, *Mélanges Auguste Pelzer*, Löwen 1947, S. 395.

Der Kodex enthält u.a. :

83ra-129Ar : Anonyme Quästionen zu Physik I-VIII.

Inc. 83ra : "Sicut dicit Eustachius super primum Moraliū Aristotelis, nihil utique melius humanae scientiae...".

II, 91va : "E.q... Circa principium secundi Physicorum quaeritur primo, utrum motus localis caelestis corporis...".

III, 96rb : "Circa istum tertium Physicorum primo quaeritur, utrum ignorato motu...".

IV, 99vb : "Circa principium quarti quaeritur, utrum ad naturalem...".

V, 108va : "T.a... Circa istum quintum Physicorum quaerendum est, et primo utrum illud, quod mutatur secundum partem...".

VI, 112va : "Circa sextum quaeritur, utrum continuum...".

VII, 121va : "O.p... De septimo quaeritur, utrum aliquod moveatur...".

VIII, 125va : "U.a... Hic primo quaeritur, utrum quaestio de aeternitate motus...".

Expl. 129Ar : "Dicendum secundum intentionem Philosophi, quod caelum movetur ex se, cuius ratio est, quia illud, ad quod omnia mota ab alio reducuntur, si illud sit motum, movebuntur ex se omnia mota".

95vb fehlt ein Stück. Die Titel der Quästionen stehen meistens noch einmal am Rand. — Dasselbe Werk befindet sich in Kassel, Landesbibliothek cod. Phys. 2° 11, Ira-35rb.

26. PARIS, BIBLIOTHÈQUE NATIONALE FONDS LAT. 16089

L. DELISLE, a.a.O. : *Inventaire des manuscrits... conservés... sous les numéros 15176-16718 du fonds latin*, Paris 1870, S. 37.

Sammelhandschrift, Pergament, E. 13./A. 14. Jahrh., 260 × 175 mm., 2 + 320 Fol.

Der Kodex enthält u.a. :

a. *37ra-b : Zwei anonyme Quästionen zu Metaphysik II.*

“Utrum infinitum possit capi ab intellectu. Utrum consuetudo audiendi falsa facit falsa credere esse vera et e converso”.

Expl. 37rb : “Expliciunt quaestiones supra secundum Metaphysicae”.

b. 37va-38v : *Eine anonyme Quästio zu Metaphysik VI.*

“Utrum omnia, quae eveniunt eveniant de necessitate”.

Einige Auszüge bei J. DUIN, *La doctrine...*: S. 387.

27. PARIS, BIBLIOTHÈQUE NATIONALE FONDS LAT. 16130

L. DELISLE, a.a.O., S. 40.

Pergamenthandschrift mit neuerem Einband, 290 × 200 mm., 14. Jahrh., 1 + 142 Fol. Das Vorsatzblatt enthält ein Inhaltsverzeichnis.

Zum Kodex s. L. DELISLE, *Le cabinet des manuscrits de la Bibl. nat.*, tome II, Paris 1874, S. 154-155.

Er enthält u.a. :

Ira-24vb : Anonyme Quästionen zu Metaphysik XII.

Inc. Ira : “Primo quaeritur circa duodecimum Metaphysicae, utrum actus et potentia...”.

Expl. 24vb : “Quid autem sit dicendum de rationibus in oppositum adductis satis patere potest expositione etc.”.

Es finden sich Korrekturen von späterer Hand. Der Verfasser muß mindestens auch noch Metaphysik V kommentiert haben, wie aus einer Bemerkung 3rb hervorgeht : “Alia ratio soluta est in quinto, ubi visum fuit, quomodo debeat intelligi illa descriptio unius in numero”.

Das Werk dürfte nach 1323 entstanden sein ; denn Thomas von Aquin wird als “beatus Thomas” (10rb) erwähnt.

28. PARIS, BIBLIOTHÈQUE NATIONALE FONDS LAT. 16160

L. DELISLE, a.a.O., S. 42.

Pergamenthandschrift mit Pappeinband, 280 × 222 mm., 14. Jahrh., 141 Fol. Auf der Innenseite des vorderen Deckels ein Inhaltsverzeichnis.

80 und 126-128 sind leer.

Der Kodex enthält u.a. :

3ra-79vb : Radulfus Brito, Quästionen zu Physik I-VIII (teilweise).

Inc. 3ra : “Secundum quod scribitur prima propositione libri Procli, omnis multitudo participat aliquo modo uno...”.

I, 4ra : “Et quia primo de subiecto huius libri dubitatur, nam quidam asserunt corpus mobile, quidam vero ens mobile...”.

II, 15ra : “Consequenter quaeritur circa secundum huius. Et quia vult Commentator, quod corpora caelestia...”.

III, 25ra : “Consequenter quaeritur circa tertium librum. Et quia Philosophus in principio illius tractatus incipit determinare de motu...”.

IV, 35vb : “Circa quantum Physicorum quaeritur, et primo utrum ad philosophum naturalem...”.

V, 55va : “Consequenter quaeritur circa quintum huius. Primo utrum illud, quod movetur secundum partem...”.

VI, 61va : “Consequenter quaeritur, utrum continuum componatur...”.

VII, 69rb : “Circa septimum Physicorum quaeritur, utrum omne, quod movetur...”.

Buch VIII wird nicht angezeigt. Die 73vb mit der Quästio : “Utrum si omnes guttae cavent lapidem...” anfangenden Fragen gehören jedoch zu Physik VIII.

Expl. (in VIII, q. 16) 79vb : “virtute, sed absolute loquendo in aequali tempore moventur”.

14vb leer. Die Hand des Schreibers wechselt mit IV, q. 37, 52vb (teilweise leer). Die vorausgehende Quästio ist unvollständig. Die Titel der Quästionen stehen zum Teil am unteren Rand der Seiten. 69rb findet sich folgende Bemerkung : “Expliciunt quaestiones magistri R. Britonis reportatae super sextum Physicorum”. Es ist anzunehmen, daß damit der Verfasser des ganzen Werkes genannt ist. Das “R” ist nicht eindeutig zu lesen, aber es ist doch in höchstem Grade wahrscheinlich, daß es sich hier um den Physikkommentar des Radulfus Brito handelt.

Ein weiteres Exemplar des Quästionen des Radulfus Brito in Florenz, Bibl. Nazionale cod. E.4.22, 1r-61v. — Nicht zutreffend ist die Annahme, in fonds lat. 16609 befinde sich ein anonymes Exemplar desselben Werkes (B. HAURÉAU, *Histoire de la philosophie scolastique* II, 2, S. 272 ff.). Es handelt sich dort vielmehr um den Physikkommentar des Adam Boefeld. (S. oben S. 27).

29. PARIS, BIBLIOTHÈQUE NATIONALE FONDS LAT. 16170

L. DELISLE, a.a.O., S. 43.

Pergamenthandschrift 13./14. Jahrh., 320 × 240 mm., 4 + 131 Fol.

Der Kodex enthält u.a. :

34ra-41vb : Notabilia zu Physik I (teilweise) — IV (teilweise).

Inc. 34ra (in I, c. 7) "...nominatis quod de ipsa fit hoc ad designandum..."

II, 36ra : "Nota bene : Omnia autem, quae Commentator dicit, quod quaedam moventur motu locali..."

III, 38vb : "Nota quoniam autem natura quod videtur, quod Philosophus hic male dicat..."

IV, 40vb : "Nota hic et ea namque etc., quod ratio Antiquorum peccabat per syllogismum..."

Zitiert werden Albertus, Thomas u. Aegidius.

Zu diesem Werk s. J. DUIN, *La doctrine...*, S. 166; M. GRABMANN, *Studien zu Johannes Quidot*, Sitzungsber. der Bayer. Akad..., 1922, 3. — Vgl. auch Oxford, New Coll. cod. 285, 14ra-20ra (oben S. 33).

30. PARIS, BIBLIOTHÈQUE NATIONALE FONDS LAT. 16297

L. DELISLE, a.a.O., S. 150.

Dieser Kodex, der u.a. Autographe des Gottfried von Fontaines enthält, ist schon öfters beschrieben worden, am genauesten von J. DUIN, *La doctrine...*, S. 130 ff. und 178 ff.

Er enthält u.a. :

a. 70va-73va : *Auszüge und Notizen aus anonymen Quästionen zu Physik I und II.*

Inc. 70va : "Utrum universale sit prius quam singulare. Universale secundum quod tale non existit in rerum natura..."

Expl. 73va : "Ex quo autem ponitur naturalia agere, non tamen propter aliquid ponitur naturalia evenire casu".

b. 73va-76ra : *Auszüge aus einem anonymen Kommentar zu Metaphysik V.*

Inc. 73va : "Quamvis deus sit primum principium, non tamen primo participat nomen principii..."

Expl. 76ra : "Eiusdem enim est considerare de ente in communi et de primo ente. Unde haec scientia considerat de deo nec est deus subiectum in hac scientia, sed quaesitum".

c. 76ra-76vb : *Auszüge und Notizen aus anonymen Quästionen zu Physik III und IV.*

Inc. 76ra : "Motus sic est, quod non habet esse fixum et permanens..."

Expl. 76vb : "Unde non inveniretur pluralitas formarum in eadem specie nec materialium, nisi esset quantitas, quae est principium differentiae individuorum in eadem specie".

d. 81ra-87vb : *Auszüge aus den Quästionen des Siger von Brabant zu Metaphysik II-VII.*

Veröffentlicht von A. GRAIFF, *Siger de Brabant, Questions sur la Métaphysique*, Philos. Méd. I, Löwen 1948.

e. 117ra-126vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I (teilweise)*, sehr wahrscheinlich des Siger von Brabant.

Veröffentlicht von A. ZIMMERMANN, *Ein Kommentar zur Physik des Aristoteles aus der Pariser Artistenfakultät um 1273*, Quellen u. Stud. z. Gesch. d. Phil. Bd. XI, Berlin 1968.

f. 127ra-130vb : *Auszüge aus Quästionen zu Physik IV und VIII*, ebenfalls wahrscheinlich des Siger von Brabant.

Veröffentlicht von A. ZIMMERMANN, a.a.O. Zu allen hier angeführten Stücken des Kodex s. J. DUIN, *La doctrine...*, und A. ZIMMERMANN, *Die Quästionen des Siger von Brabant zur Physik des Aristoteles*, Phil. Diss., Köln 1966.

31. PARIS, BIBLIOTHÈQUE NATIONALE FONDS LAT. 16634

L. DELISLE, a.a.O., S. 71.

Pergamenthandschrift mit Pappeinband, 258 × 182 mm., 14. Jahrh., 140 Fol. 1v ein Inhaltsverzeichnis von späterer Hand. 1v : "Istae quaestiones sunt... (getilgt)..."

Der Kodex enthält u.a. :

2ra-63vb : *Anonyme Quästionen zu Physik I-VIII.*

Inc. 2ra : "Omnia bonum appetunt, in Ethicorum primo. Secundum quod advertere possumus ex diversis sacrae scripturae locis et philosophorum sententiis, omnibus tam corporalibus quam spiritualibus creaturis..."

II. 11ra : "Postquam determinatum est aequaliter de principiis entis mobilis in quantum est mobile exiens de potentia in actum..."

III. 24rb : "Postquam determinavimus in tractatu immediate praecedenti de principiis huius scientiae..."

- IV. 30ra : "Postquam determinavimus de motu et de infinito...".
- V. 41va : "Postquam iam determinavimus de principiis entis mobilis, quod est subiectum in ista scientia...".
- VI. 47rb : "Quia iam determinavimus de motu secundum se et secundum quod dividitur in suas species...".
- VII. 51va : "Postquam iam determinavimus sufficienter secundum modulum facultatis nostrae de motu...".
- VIII. 56rb : "Postquam iam ostendimus esse aliquem primum motorem totius naturae...".
- Expl. 63vb : "quod deus sit in caelo, videntes maiores effectus eius apparere in ipso scilicet in caelo, in quo regnat ipse gloriosus et benedictus in saecula saeculorum. Amen. Explicit. Deo gratias. Amen".

TEIL II

VERZEICHNIS DER QUÄSTIONENTITEL

Die folgenden Bemerkungen sollten bei der Benutzung des Verzeichnisses berücksichtigt werden :

1. Die Schreibweise wurde durchgängig modernisiert.
2. Offensichtliche Schreibfehler, Iterationen und dergleichen Mängel wurden korrigiert. Nur in wichtigen Fällen sind Konjekturen oder Verbesserungen kenntlich gemacht.
3. In einigen Kommentaren — vorwiegend frühen Datums — sind die Quästionentitel nicht ausdrücklich oder nur umständlich formuliert. Es erschien zweckmäßig, in solchen Fällen die Fragestellungen zu vereinfachen. Die Titel sind dann in spitze Klammern gesetzt.
4. Ergänzungen oder erhebliche Änderungen sind ebenfalls durch spitze Klammern kenntlich gemacht. Auslassungen erkennt man an Punkten (...). Der Inhalt der betreffenden Quästio ist jedoch stets hinreichend berücksichtigt.
5. Wenn sich die Quästionentitel sowohl im Text wie auch am Rand finden, ist im allgemeinen der Wortlaut der Randtitel wiedergegeben.
6. In einigen Werken sind die Quästionen, die den roten Faden des Kommentars bilden, in eine Menge weiterer, meist ganz kurz behandelter Fragen aufgeteilt. In diesen Fällen wurde durchweg auf die Titel der Teilfragen verzichtet.

I.
QUAESTIONES IN METAPHYSICAM

A. WERKE, DEREN VERFASSER
ANGEGEBEN WERDEN KÖNNEN

1. *Augustini Triumphī de Ancona Quaestiones
in Metaphysicam I-XII*

Innsbruck, Universitätsbibliothek cod. 192, 3ra-172rb und Cln. 13042, 1r-46v¹

INTRODUCTIO

1. Utrum ista scientia sit dignior omnibus aliis	3rb
2. Utrum ista scientia subalternet sibi omnes scientias
humanitus acquisitas	3vb
3. Utrum ista scientia sit certior omnibus aliis	4ra
4. Utrum haec scientia distinguatur a philosophia natu-
rali et ab aliis scientiis specialibus	4va
5. Utrum haec scientia sit una vel plures	5ra

LIBER I

1. Utrum ista propositio sit universaliter vera, quod
omnes homines naturaliter appetant scire	5ra
2. Utrum probatio Philosophi ex dilectione sensuum sit
per signum vel per causam	5vb
3. Utrum visus prae omnibus sensibus sit eligendus	6ra
4. Utrum visus plures rerum differentias nobis ostendat
quam alii sensus	6rb
5. Utrum apes habeant auditum	6va
6. Utrum in brutis reperiatur prudentia	6va
7. Utrum experimentum generetur ex multis memoriis
vel una tantum	7rb
8. Utrum ars generetur ex experimento	7rb
9. Utrum universalia generentur per accidens	7va
10. Utrum haec sit per accidens : "Callias est homo" ²	7va
11. Utrum expertus sit melior artifice	8rb

¹ Cf. *supra* p. 23-24.

² Cln 13042, 1r i.m. (*loco* "Callias" : "Sor").

12. Utrum differat scientia ab arte et sapientia ab intellectu	8vb
13. Utrum sapientis sit omnia scire	9ra
14. Utrum metaphysici sit proprium difficillima cognoscere	9rb
15. Utrum metaphysicus possit docere	9rb
16. Utrum metaphysica potius sapientia quam philosophia debeat nominari	10va
17. Utrum scientiae speculativae sint digniores practicas	10vb
18. Utrum sola haec scientia sit libera	11ra
19. Utrum metaphysica sit divina scientiarum vel beatitudo hominis	11va
20. Utrum inquisitio istius scientiae terminetur ad contrarium eorum, quae causantur a principio quaestionum	
21. Utrum antiqui bene dixerunt ponendo materiam esse principium omnium	12va
22. Utrum materia sit aliquod ens actu	12vb
23. Utrum hic debeant poni <13va> opiniones loquentium de causa materiali et de principiis scientiae naturalis	13rb-va
24. Utrum melius dixerunt ponentes unum materiale principium quam ponentes plura	13vb
25. Utrum principium efficiens sit causa boni et mali	14va
26. Utrum malum habeat causam per se	14va
27. Utrum amor sit principium omnium	15rb
28. Utrum sit dare duo principia simpliciter prima, ita quod unum sit principium bonorum et aliud malorum	16ra
29. Utrum ab uno solo principio possint plura et diversa procedere	17rb
30. Utrum Parmenides posuit omnia esse unum secundum formam et Melissus secundum materiam	18ra
31. Utrum aliquod secundarium agens possit esse causa ipsius entis vel alicuius effectus ut est ens ¹	18vb
32. Utrum Plato posuit ideas generum sicut ideas specierum	19va

¹ Cf. M. GRABMANN, Der Metaphysikkommentar des Augustinus Triumphus..., 15sq.

33. Utrum Plato unitatem posuit ex parte formae et pluralitatem ex parte materiae	20ra
34. Utrum actualiter separata secundum intellectum sint actu in re extra, sicut Plato posuit	19va
35. Utrum antiqui posuerunt causam finalem	20va
36. Utrum antiqui posuerunt causam finalem non simpliciter sed per accidens	20va
37. Utrum ideae positae a Platone essent causae efficientes ipsorum singularium	20vb
38. Utrum genus differat a materia vel sit idem cum ea	22rb
39. Utrum principia rerum mobilium debeant esse mobilia	23rb
40. Utrum astrologia sit magis scientia naturalis quam mathematica	23vb
41. Utrum ideae positae a Platone sint aequales numero istis sensibilibus	24ra
42. Utrum de accidentibus possit haberi scientia distincta a scientia substantiarum	24vb
43. Utrum universale solum habeat esse in intellectu	26va
44. Utrum unus homo possit alium docere et in eo scientiam causare	28ra

LIBER II

1. Utrum veritas sit aliquid	28vb
2. Utrum veritas sit habitus vel passio ¹	29ra
3. Utrum veritas theórica sit uno modo difficilis et alio modo facilis	29ra
4. Utrum cognitio veritatis principiorum sit nobis ita facilis quam notitia naturaliter inserta	29vb
5. Utrum veritas principiorum sit complexa vel incomplexa	30ra
6. Utrum difficultas in cognoscendo veritatem sit secundum duos modos	30rb
7. Utrum intellectui humano sit difficile vel impossibile in hac vita intelligere substantias separatas	30va
8. 8. Utrum aliquis omnes scientias humanas scire poterit	31va
9. Utrum veritas differat ab ipsa scientia	32ra

¹ Clm 13042, 8v i.m. (loco "habitus": "potentia").

10. Utrum unumquodque sicut se habet ad entitatem
sic se habeat ad veritatem ¹ 32va
11. Utrum omnia possint dici vera una veritate sicut
omnia entia una entitate 32vb
12. Utrum si ex toto non sit aliquod primum, quod ex
toto non sit causa 33va
13. Utrum in causis efficientibus essentialiter ordinatis
sit procedere in infinitum 33vb
14. Utrum in causis accidentalibus sit processus in
infinitum 33vb
15. Utrum sit status in causis materialibus 34vb
16. Utrum finis habeat rationem ultimi 35va
17. Utrum bonum et finis sint idem ita, quod tollentes
finem auferant naturam boni 35va
18. Utrum unumquodque agens agat propter finem cum
perveniat ad res 35vb
19. Utrum in diffinitionibus rerum sit procedere in infini-
tum 36ra
20. Utrum una forma sit magis forma quam alia 36rb
21. Utrum de generibus sit scientia vel solum de specie-
bus et individuïs 36va
22. Utrum infinitum possit a nobis cognosci 36vb
23. Utrum in formis sit processus in infinitum 37ra
24. Utrum in omni re mota oportet esse materiam 37rb
25. Utrum in causis finalibus sit processus in infinitum 37va
26. Utrum oporteat scire omnes causas rei, si debeat de
ea haberi scientia 37vb
27. Utrum ex consuetudine audiendi falsa et extranea
aggeneretur habitus falsus et extraneus 38ra
28. Utrum legibus falsitas subiacere possit 38rb

LIBER III

1. Utrum de dubitationibus debeat aliquis esse liber
distinctus ab aliis 39rb
2. Utrum cognitio veritatis sit idem quod solutio dubi-
tationum 39vb
3. Utrum logicus consideret de ente sicut de subiecto 40rb
4. Utrum omnium entium sint eadem principia 41ra

¹ Clm. 13042, 7r i.m. sup.

5. Utrum haec ratio philosophi sit bona, scil. quod una
scientia non potest cognoscere omnia prin-
cipia, cum non sint contraria 41rb
6. Utrum in rebus carentibus motu inveniatur causa
efficiens 41va
7. Utrum finis et per se bonum reperiatur in mathema-
ticis vel in rebus mobilibus 41vb
8. Utrum haec scientia debeat dici senior aliis 42rb
9. Utrum unius scientiae sit considerare omnes causas 42vb
10. Utrum considerare principia contraria spectet ad
unam scientiam vel ad plures 43va
11. Utrum cognitio principiorum sit nobis naturaliter
inserta 43vb
12. Utrum cognitio principiorum dicatur scientia 44ra
13. Utrum eadem scientia consideret principium et sub-
stantiam 44ra
14. Utrum de omnibus substantiis possit esse una scien-
tia 44va
15. Utrum consideratio substantiarum et accidentium
spectet ad unam scientiam 45ra
16. Utrum de sensibilibus particularibus possit esse
scientia 45vb
17. Utrum duo corpora essent in eodem loco, si esset dare
dimensiones inhibitas et immensas ipsis cor-
poribus sensibilibus 47rb
18. Utrum genera, quae sunt principia diffinitionum,
sint principia communia vel propria 48ra
19. Utrum genus et differentia sint principia realiter
diversa a forma et materia, quibus res com-
ponitur 48rb
20. Utrum ens sit genus ad decem praedicamenta 49rb
21. Utrum differentia cuiuslibet generis sit ens et una
vel habeat unitatem et entitatem 49va
22. Utrum si ens est genus, differentiae eius sint nihil 49vb
23. Utrum genus praedicetur de differentia per se 50ra-b
24. Utrum species praedicetur de propriis differentiis
generis 50va
25. Utrum omnis motus sit finitus 51va
26. Utrum oporteat de omnibus rebus ponere aliqua
separata 51vb

27. Utrum principia sint eadem numero	52va
28. Utrum in digestionem, cibo et potu possint esse semipiterna et perpetua	53rb
29. Utrum principia rerum corruptibilium debeant esse corruptibilia	54rb
30. Utrum unum et ens sint substantiae per se existentes	55ra
31. Utrum ens increatum et ens creatum sint aliquod maius quam ens increatum solum	55va
32. Utrum unum et idem nunc substantialiter sit in toto tempore	56vb
33. Utrum puncta et linea et superficies per se generentur	57ra
34. Utrum lineae, superficies et corpora sint substantiae rerum	57ra
35. Utrum principia sint in actu vel potentia	58rb
36. Utrum principia sint universalia	58vb
37. Utrum universalia et principia sint substantiae	58vb
38. Utrum si universalia essent hoc aliquid, unum animal esset multa animalia et unus canis multi canes	59ra

LIBER IV

1. Utrum ista scientia habeat ens in quantum ens pro subiecto ¹	59va
2. Utrum Deus possit dici subiectum istius scientiae ²	59vb
3. Utrum causa sit subiectum in ista scientia ³	60ra
4. Utrum materia scientiae et subiectum scientiae differant	60va
5. Utrum illud ens et illa una natura, cui alia attribuantur, sit unum ens numero vel specie	61ra
6. Utrum omnia entia attribuantur uni enti sicut omnia sana attribuantur sanitati, quae est in animalibus	61va
7. Utrum omnia entia attribuantur uni enti sicut subiecto	61vb

¹ Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, 16-17.

² Cf. *loc. cit.*, 17-20.

³ Cf. *loc. cit.*, 20-21.

8. Utrum omnium salubrium sit una scientia medicinalis	62ra
9. Utrum ens sit aequivocum vel analogum	62rb
10. Utrum ens et unum se consequantur ad invicem sicut principium et causa	63ra
11. Utrum unum reale aliquid addat supra ens	63ra
12. Utrum ens et unum convertantur secundum supposita	63rb
13. Utrum quae non separantur ab invicem in generatione et corruptione, sint eadem realiter	63vb
14. Utrum unum, quod est principium numeri, differat ab uno, quod cum ente convertitur	64ra
15. Utrum unum dicat privationem multitudinis	65rb
16. Utrum sit differentia inter negationem et privationem	65vb
17. Utrum unum, quod est principium numeri, inveniat in substantiis separatis	66ra
18. Utrum circa idem laborant dialecticus, metaphysicus et sophista	66vb
19. Utrum ens rationis sit subiectum in logica secundum quod logica est scientia	67ra
20. Utrum ens secundum quod ens habeat passiones	67va
21. Utrum cognitio principiorum veniat ad habentem naturaliter	68vb
22. Utrum contingat aliquem intellectum intelligere sine intellectione primorum principiorum	69ra
23. Utrum aliquis simul et semel de eodem contrarias opiniones habere possit	69va
24. Utrum contingat intellectum intelligere plura simul	71rb
25. Utrum aliquis possit negare principia	73ra
26. Utrum aliquid agens possit simul velle contraria	74rb-va
27. Utrum duo accidentia contraria possint esse in eodem subiecto	75vb
28. Utrum inter contradictoria sit aliquod medium	76va
29. Utrum ratio, quam significat nomen, sit diffinitio eius	76vb

LIBER V

1. Utrum expositio nominum debeat facere distinctum librum in hac scientia	77va
--	------

2. Utrum significatio nominum sit prior consideratione entis 77vb
3. Utrum principium per prius dicatur de principio magnitudinis et viae quam de aliqua alia re 77vb
4. Utrum hoc nomen "principium" habeat tantum sex modos significandi 78va
5. Utrum cor vel cerebrum sit principium animalium 78vb
6. Utrum metaphysicus de ipsis causis habeat considerare 79rb
7. Utrum causa efficiens habeat plures modos 79vb
8. Utrum eiusdem rei possint esse plures causae 80ra
9. Utrum principium sit universalius causa 80rb
10. Utrum causae habeant distingui per species et per modos 80vb
11. Utrum sint plures modi eius, quod est per accidens 81ra
12. Utrum in omnibus habeat veritatem, quod posita causa ponitur effectus ¹ 81va
13. Utrum elementa, quae sunt simplicia corpora, sub propriis formis existant in mixto ² 82rb
14. Utrum generatio nascentium dicatur natura 82vb
15. Utrum metaphysicus debeat considerare de natura 83ra
16. Utrum nativitas solum in viventibus habeat esse 83ra
17. Utrum omnis substantia metaphorice natura dicatur ³ 83vb
18. Utrum voluntas cogi possit aut violentari ⁴ 84ra
19. Utrum omne necessarium sumptum ex parte efficientis sit violentum ac coactivum 84va
20. Utrum unum necessarium sit esse simpliciter ⁵ 85ra
21. Utrum sint tantum sex modi unius per se, quos Philosophus in littera ponit 86rb
22. Utrum mensura eodem modo reperiat in omnibus 86vb
23. Utrum quaecumque sunt unum in numero, sint unum in specie 87rb
24. Utrum ens debeat dividi in per se et per accidens 88ra

¹ Clm. 13042, 16v i.m. inf.² loc. cit., 17v i.m. inf.³ loc. cit., 17r i.m. inf.⁴ loc. cit., 17v i.m. sup.⁵ loc. cit., 17v i.m.

25. Quare Philosophus in enumerando praedicamenta non fecit mentionem de situ et habitu 88rb
26. Utrum ubi et quando debeant facere praedicamenta per se 88va
27. Utrum relatio faciat praedicamentum ¹ 88va
28. Utrum ex dependentia rei temporalis ad tempus sumantur duo praedicamenta sicut ex dependentia agentis ad passum duo praedicamenta accipiuntur 88va-b
29. Utrum esse, quod dicit veritatem propositionis, sit substantia vel accidens 89ra
30. Utrum sint tantum decem praedicamenta 89rb
31. Utrum magis sit substantia prima quam secunda 90ra
32. Utrum sint quattuor species oppositionis 90vb
33. Utrum in contrariis requiratur maxima distantia ² 91ra
34. Utrum prius et posterius in omnibus rebus inveniantur 92rb
35. Utrum omnia possibilia dicantur analogice ad potentiam, quae est in prima causa 93vb
36. Utrum locus sit quantitas continua 94va
37. Utrum magnum et parvum sint in praedicamento quantitatis 94vb
38. Utrum grave et leve sint passiones quantitatis per se 95ra
39. Utrum tempus et motus sint passiones quantitatis 95ra
40. Utrum iste modus <scil. modus qualitatis, secundum quem qualitas dicitur "differentia substantiae"> ponatur in praedicamentis 95va
41. Utrum differentia substantiae qualitas dici possit ³ 95vb
42. Utrum substantia cuiuslibet rei sit in semel 96ra
43. Utrum sint tantum quattuor species qualitatis 96va
44. Utrum sint tantum tres modi relationis, quos Philosophus in littera ponit 96vb
45. Utrum scientia referatur ad scibile vel ad scientem ⁴ 97vb
46. Utrum aliqua relatio possit esse secundum rationem tantum ⁵ 97vb

¹ loc. cit., 18v i.m.² loc. cit., 19r i.m. inf.³ loc. cit., 20v i.m. sup.⁴ loc. cit., i.m. inf.⁵ loc. cit.

47. Utrum differant relatio secundum esse et secundum dici¹ 98ra
48. Utrum relata dicta secundum numerum vel potentiam et actum ponant aliquid realiter in utroque extremo 98ra
49. Utrum perfectio in quantitate inveniatur 98va
50. Utrum diffinitio habeat rationem termini 99rb
51. Utrum "secundum quod ipsum" sit universalius quam "ipsum per se" 99vb
52. Utrum sint novem modi privationis 100vb
53. Utrum inter privative opposita sit aliquod medium 100vb
54. Utrum praedicamentum habitus et praedicamentum ubi differant ab invicem 101rb
55. Utrum aliquid possit fieri ex nihilo 102ra
56. Utrum possumus dicere "tota aqua" et "totum vinum" sicut dicimus "omnis aqua" et "omne vinum" 102vb
57. Utrum totum universale et totum integrale differant ab invicem 103va
58. Utrum contingat intellectum falsam diffinitionem formare² 104ra

LIBER VI

1. Utrum entis in quantum ens sint aliqua principia³ 105rb
2. Utrum metaphysica habeat probare subiecta aliarum scientiarum 105va
3. Utrum solus metaphysicus de ipso quod quid est habeat considerare 105vb
4. Utrum ipsius substantiae sit demonstratio⁴ 105vb
5. Utrum aliqua scientia probat suum subiectum⁵ 106ra
6. Utrum medium in demonstratione sit diffinitio subiecti vel passionis 106rb
7. Utrum de rebus mobilibus et corporibus possit esse scientia 107ra

¹ *loc. cit.*, 20.² *loc. cit.*, 22v i.m. inf.³ *loc. cit.*, 23r i.m. inf.⁴ *loc. cit.*⁵ *loc. cit.*, 23r i.m. (loco "probat": "possit probare")

8. Utrum si non esset aliqua substantia immaterialis, naturalis scientia esset prima philosophia 107va
9. Utrum sint tantum tres scientiae speculativae¹ 107vb
10. Utrum de ente per accidens possit esse scientia² 109ra
11. Utrum positis causis et principiis generationis et corruptionis sequatur generatio et corruptio 109rb
12. Utrum omnes res debeant dici fatuae, vel omnes res sint fato subiectae³
13. Utrum verum et falsum sint in mente sicut bonum et malum sunt in rebus
14. Utrum omnia de necessitate eveniant⁴

LIBER VII

1. Utrum determinando de partibus entis sufficiat de sola substantia determinare. 111rb
2. Utrum substantia sit prior accidentibus cognitione, diffinitione et tempore 111va
3. Utrum de substantiis sensibilibus metaphysicus habeat determinare⁵ 111vb
4. Utrum materia sit magis substantia quam forma vel compositum 112rb
5. Utrum materia secundum essentiam possit dici corpus 112vb
6. Utrum accidentia per se diffiniantur vel per addimenta 114rb
7. Utrum sola species diffiniatur 114va
8. Utrum diffinitio dicens quid nominis eodem modo competat substantiis et accidentibus 114vb
9. Utrum quidditatem habere conveniat qualitati ac alicui accidenti⁶ 115ra
10. Utrum accidentia possint intelligi sine substantia⁷ 115rb
11. Utrum in diffinitione accidentis simplicis et per accidens ponatur subiectum 116ra

¹ *loc. cit.*² *loc. cit.*, 23v i.m. inf.³ 110r-v vacat. Quaestiones 12-14 non inveniuntur.⁴ *loc. cit.*, 52r i.m. sup.⁵ *loc. cit.*, 24v i.m. sup.⁶ *loc. cit.*, 25r i.m. inf.⁷ *loc. cit.*, 25v i.m. inf.

12. Utrum sit inconueniens "simum" et "concauum" esse idem	116rb
13. Utrum sit nugatio dicendo "nasus simus"	116rb
14. Utrum semper loco nominis possit accipi diffinitio eius	116rb
15. Utrum sit nugatio dicendo "animal homo", sicut e conuerso "homo animal"	116va
16. Utrum differentia addita generi nugationem con- stituatur ¹	116va
17. Utrum quidditas sit idem essentialiter cum habente quidditatem	116va
18. Utrum esse in creaturis realiter differat ab essentia ²	117vb
19. Utrum animalia generata sine spermate sint gene- rata a casu et a fortuna	118va
20. Utrum animalia generata ex putrefactione sint eius- dem speciei cum animalibus generatis ex spermate	119ra
21. Utrum aliquid magis dicatur fieri ex priuatione quam ex subiecto ³	119vb
22. Utrum materia et forma generentur per accidens	119vb
23. Utrum forma educatur de potentia materiae ⁴	120va
24. Utrum aliqua possint se ipsa mouere ad generatio- nem	121ra
25. Utrum sanitas sit penitus forma artificialis	121rb
26. Utrum sit differentia inter factionem rerum natura- lium et artificialium	121rb
27. Utrum in materia sit inchoatio formae vel aliqua potentia actiua	121vb
28. Utrum partes diffinitionis sint partes rei vel dicant compositionem secundum rem ⁵	122rb
29. Utrum materia sit pars diffinitionis ⁶	123ra
30. Utrum partes sint priores toto ⁷	123rb

¹ *loc. cit.*, 25v i.m.² *loc. cit.*, 25v i.m. inf. Cf. M. GRABMANN, *Der Metaphysikkomentar...*, p. 19-21³ *loc. cit.*, 26v i.m. inf.⁴ *loc. cit.*, 27r i.m. inf.⁵ *loc. cit.*, 27v i.m.⁶ *loc. cit.*, i.m. inf.⁷ *loc. cit.*, 28r i.m. sup.

31. Utrum particularium sit diffinitio ¹	123vb
32. Utrum caro mortua possit dici caro vel digitus mor- tuus possit dici digitus	124rb
33. Utrum solum in substantiis separatis sit idem quid- ditas cum habente quidditatem ²	125rb
34. Utrum spectet ad metaphysicum vel logicum solvere hanc quaestionem de unitate partium diffini- tionis ³	125va
35. Utrum in quolibet composito sit tantum una forma substantialis	126rb
36. Utrum universalis sint substantiae ⁴	128ra
37. Utrum omnium rerum sit diffinitio ⁵	129ra

LIBER VIII

1. Utrum caliditas sit forma substantialis ignis ⁶	131va
2. Utrum nomen speciei significet solam formam vel totum aggregatum ⁷	131vb
3. Utrum aliqua forma substantialis vel accidentalis secundum suam essentiam recipiat magis et minus	132vb
4. Utrum in corporibus caelestibus sit materia proprie dicta	134ra
5. Utrum materia corporum caelestium et istorum infe- riorum sit eadem per essentiam	134va
6. Utrum substantiae separatae sint compositae ex materia et forma	135va

LIBER IX

1. Utrum prius sit determinare de potentia quam de actu	137ra
2. Utrum potentiae rationales sint ad opposita ⁸	138ra

¹ *loc. cit.*, 28r i.m.² *loc. cit.*, 28v i.m. inf.³ *loc. cit.*, 29r i.m. sup.⁴ *loc. cit.*, 29v i.m. inf.⁵ *loc. cit.*, 30v i.m. sup.⁶ *loc. cit.*, 31v i.m. inf.⁷ *loc. cit.*, 32r i.m. inf.⁸ *loc. cit.*, 33v i.m. inf.

3. Utrum actus praecedentes habitum vel potentiam
sint nobiliores ipso habitu 139vb
4. Utrum actus possit simpliciter diffiniri ¹ 140rb
5. Utrum in potentia materiae sint aequales gradus
sicut in actualitate formae 140vb
6. Utrum actus sit prior potentia ratione ² 141rb
7. Utrum in eodem secundum numerum potentia tem-
pore praecedat ipsum actum 141va-b
8. Utrum caelum habeat esse incorruptibile 142va
9. Utrum caelum laboret in motu suo ³ 142vb
10. Utrum in malis actus et finis sit peior potentia 143ra
11. Utrum triangulus habeat tres <angulos> aequales
duobus rectis 143rb
12. Utrum angulus descriptus in semicirculo sit semper
rectus 143va
13. Utrum circa quod quid est simplicium contingat
errare per accidens 143vb
14. Utrum fuerit de intentione Philosophi, quod huma-
nus intellectus possit pertingere ad cogno-
scendum substantias separatas 144ra

LIBER X

1. Utrum sint quattuor modi unius capitales 144rb
2. Utrum unum sit prius et notius multo ⁴ 144va
3. Utrum sit idem unum et quod quid unius ⁵ 144vb
4. Utrum ratio mensurae per prius dicatur de quanti-
tate discreta quam continua 145ra
5. Utrum omnia mensurentur uno numero sive generis 145rb
6. Utrum mensura sit unigena vel eiusdem generis cum
mensurato ⁶ 145vb
7. Utrum intellectus noster vel scientia sit mensura
rerum 145vb

¹ *loc. cit.*, 34v i.m. inf.² *loc. cit.*, 35r i.m.³ *loc. cit.*, 35v i.m. inf.⁴ *loc. cit.*, 36v i.m. inf.⁵ *loc. cit.*, i.m.⁶ *loc. cit.*, 37v i.m. sup.

8. Utrum prima substantia, quae est Deus, sit mensura
omnium substantiarum ¹ 146rb
9. Utrum primum ens, quod est Deus, sit mensura
omnium entium 146vb
10. Utrum unum et multa opponantur contrarie ² 147ra
11. Utrum multitudo sit prior et notior uno 147rb
12. Utrum unum diffiniatur per multitudinem 147rb
13. Utrum per artem possit fieri verum argentum vel
aurum 147vb
14. Utrum contrarietas habeat esse in his, quae diffe-
runt genere ³ 148rb
15. Utrum uni opponatur unum ⁴ 148vb
16. Utrum prima contrarietas attendatur secundum
privationem et habitum 149ra
17. Utrum a privatione in habitum possit fieri regressio 149rb
18. Utrum ad contrarietatem requiratur maxima dis-
tantia ⁵ 149va
19. Utrum aequale opponatur magno et parvo privative 150rb
20. Utrum unum et multitudo opponantur relative 150vb
21. Utrum necessarium sit de extremo in extremum
transire per mediam rationem ⁶ 151rb
22. Utrum congregatum et segregatum sint differentiae
albi et nigri ⁷ 151vb
23. Utrum materia possit intelligi praeter omnem for-
mam 152ra
24. Utrum masculus et femina specie differant ⁸ 152va
25. Utrum corruptibile et incorruptibile differant ge-
nere ⁹ 152vb

LIBER XI

1. Utrum hic sit superfluum tales quaestiones <scil.
de unitate scientiae> introducere 153va

¹ *loc. cit.*, i.m. inf.² *loc. cit.*, 38r i.m. sup.³ *loc. cit.*, i.m. inf.⁴ *loc. cit.*, i.m.⁵ *loc. cit.*, 38v i.m. inf.⁶ *loc. cit.*, 39v i.m.⁷ *loc. cit.*, 40r i.m. sup.⁸ *loc. cit.*, 40v i.m. sup.⁹ *loc. cit.*, i.m.

2. Utrum species sit simpliciter genere ¹	154ra
3. Utrum metaphysica tradat principia aliis scientiis	155ra
4. Utrum in re augmentata sit signare determinate illud, per quod factum est augmentum	156rb
5. Utrum fortuna habeat esse in omnibus agentibus per intellectum	157rb
6. Utrum aliquis effectus creatus possit dici simpliciter infinitus in actu	158vb

LIBER XII

1. Utrum substantia sit prima pars entis	159vb
2. Utrum substantiae prius inhaereat quantitas quam qualitas ²	160ra
3. Utrum in materia sint multae potentiae vel una tantum ³	160vb
4. Utrum tria sint principia et tres sint causae substantiae sensibilis	161ra
5. Utrum forma in materia corporali educetur de potentia materiae	161vb
6. Utrum omnium praedicamentorum sint eadem principia	162rb
7. Utrum relatio habeat primas species et differentias	162rb
8. Utrum in substantia possit immediate fundari relatio realis	162rb
9. Utrum quantitas indeterminata praecedat formam substantialem in materia	162vb
10. Utrum solum prima substantia, quae est Deus, sit simpliciter aeterna	163rb
11. Utrum fuerit de intentione Philosophi mundum fuisse ab aeterno	163va
12. Utrum fuerit Deo possibile mundum ab aeterno facere	163va
13. Utrum solus Deus sit actus purus	163vb
14. Utrum Deus sit simpliciter immobilis	164va
15. Utrum primus motor moveat sicut appetibile et intelligibile	164vb

¹ *loc. cit.*, 41v i.m. inf.² *loc. cit.*, 46r i.m.³ *loc. cit.*, 46v i.m.

16. Utrum sit magis movens immobile appetibile quam intelligibile	164b
17. Utrum Deus intelligendo se et alia potissime delectatur	165rb
18. Utrum in solo Deo sit idem actus intelligendi cum obiecto intelligibili	165va
19. Utrum Deus vivat vita optima et sempiterna	165va
20. Utrum in Deo sit potentia vel virtus infinita	165vb
21. Utrum primum mobile moveatur a motore primo immediate	166rb
22. Utrum caelum stellarum sit primum mobile simpliciter	166va
23. Utrum motor solis sit dignior motoribus aliarum planetarum	166vb
24. Utrum planetae dicantur stellae errantiae	167ra
25. Utrum unius motus possint esse plures motores	167rb
26. Utrum sol et luna tribus motibus moveantur	167vb
27. Utrum verum sit corpora caelestia habere antecyclos et epicyclos	168ra
28. Utrum sphaerae revolventes sint una pauciores sphaeris ferentibus	168rb
29. Utrum substantiae separatae sint tantum quadraginta septem, sicut Philosophus videtur ostendere	168vb
30. Utrum plures substantiae separatae possint esse unius speciei	169rb
31. Utrum intelligere Dei differat ab intelligere nostro	169vb
32. Utrum Deus intelligat alia a se	170ra
33. Utrum si Deus non esset suum intelligere, utrum operatio intellectionis sibi esset laboriosa	170rb
34. Utrum in separatis a materia idem sit intelligere et quod intelligitur	170vb
35. Utrum substantia separata sit causa efficiens respectu suarum potentiarum	171ra
36. Utrum omnia ordinentur in Deum tamquam in finem	171va
37. Utrum post bonum primi ordo universi sit maximum bonum	171va
38. Utrum omnia aequaliter aut diversimode ordinentur in finem	171vb

39. Utrum sit dare summum malum secundum quod
vult Commentator 172va

2. GALFRIDI DE ASPAL QUAESTIONES IN METAPHYSICAM I-X

Cambridge, Gonville and Caius College cod. 509, 2, 52ra-123rb¹

LIBER I

1. Utrum necesse sit habere philosophiam 53vb
2. Utrum in homine sit appetitus naturalis respectu
scientiae 53vb
3. Utrum aequalis sit appetitus respectu cuiuslibet
scientiae 54ra
4. Quae scientia sit magis appetenda 54ra
5. Quaeritur de ordine scientiarum 54rb
6. Quaeritur de eorum nobilitate 54va
7. Quaeritur de earum diversitate 54vb
8. Utrum scientia naturalis et metaphysica subalter-
nantur 55ra
9. Quae illarum plus conferat ad cognitionem eorum, de
quibus est metaphysica 55ra
10. Utrum de rebus metaphysicis possit esse scientia, 55rb
11. Utrum ens in quantum ens sit subiectum huius
scientiae 55va
12. Utrum metaphysica sit una scientia 55vb

LIBER II

1. Utrum veritas sit 56ra
2. Utrum sint plures veritates 56va
3. Utrum sit aliqua veritas incausata 56vb
4. Utrum sit una veritas incausata 56vb
5. Utrum sit aliqua veritas causata 57ra
6. Utrum sint plures veritates ab aeterno 57rb
7. Utrum veritas univoce dicatur de veritate causata
et incausata 57va
8. Utrum aliqua sit veritas complexa 57va
9. Utrum veritas sit rectitudo sola mente perceptibilis 57vb

¹ Cf. *supra* p. 13, praecipue quae ad auctorem spectant.

10. Utrum veritas sit id quod est 58ra
11. Quaeritur de diversitate diffinitionum <veritatis>
et qualiter diversimode conveniunt veritati 58ra
12. Utrum veritas sit in genere 58rb
13. In quo genere sit veritas 58va
14. Utrum veritas sit in anima 58va
15. Utrum plures sint veritates in anima 58vb
16. Utrum eadem veritas numero possit esse in diversis
animis 59ra
17. Utrum veritas et scientia sint idem 59rb
18. Utrum eadem sit veritas in anima et in re extra 59rb
19. Utrum intellectus intelligit omnem veritatem 59vb
20. Utrum falsum sciatur 60rb
21. Utrum aliquod desiderium sit otiosum 60rb
22. Utrum scientia speculativa et practica differant 60rb
23. Utrum possit probare statum et finitatem in omni
genere causae 60va
24. Utrum hoc possit facere demonstrative 60va
25. Utrum sit status in causis efficientibus 60vb
26. Utrum in illis, quae ordinantur ad invicem, acciden-
taliter possit esse infinitas 61ra
27. Utrum sit status ad plures causas vel ad unam. 61rb
28. Utrum primum agens sit causatum 61va
29. Utrum causa prima possit esse in ratione creantis 61va
30. Utrum causa prima possit creare multa 61vb
31. Utrum creavit ab aeterno 62ra
32. Utrum creata a primo necessario eveniant 62rb
33. Utrum prima causa conservet res in esse¹ 62va
34. Utrum aliquod causatum possit creare²
35. An materia prima sit substantia vel accidens 64ra
36. Utrum materia sit genus generalissimum 64ra
37. Utrum materia prima habeat formam 64rb
38. Utrum materia prima sit signabilis 64va
39. Utrum materia prima sit praedicabilis 64vb
40. Utrum materia prima sit intelligibilis 65ra
41. Utrum materia prima sit simplex et indivisibilis 65rb
42. Qualiter materia exeat in esse 65vb

¹ Corpus huius quaestionis non invenitur.

² Quaestio in textu non invenitur. Cf. *supra* p. 13.

43. Utrum eadem sit materia in supracaelestibus et in istis inferioribus	66ra
44. An eadem sit essentia materiae cum essentia formae	66va
45. An materia habeat essentiam simpliciter an secundum quid	66vb
46. Utrum <67ra> materia per sui essentiam sit principium compositi	67ra
47. Utrum materia per suam solam essentiam sit principium generationis	67rb
48. Utrum materia in sua simplici essentia sit possibilis	67b
49. Utrum potentia materiae sit essentialis vel accidentalis	67va
50. Utrum plures potentiae sint in materia	68ra
51. Utrum potentia materiae sit in genere	68va
52. Utrum potentia activa sit eiusdem naturae cum forma	68va
53. Utrum potentia activa et passiva sint eiusdem essentiae	69ra
54. An sit ponere infinitatem potentiarum	69rb
55. An potentiae differant genere vel specie	69rb
56. An in materia sit propria potentia respondens formae actuali	69rb
57. An forma, quae est principium et altera pars contrarietatis, sit una vel plures	69rb
58. An ipsa sit causa prima an non	69va
59. Utrum forma, quae est alterum principiorum, sit forma materialis vel immaterialis	70ra
60. Utrum forma prima, quae est alterum principiorum, sit forma elementaris	70rb
61. Utrum sit forma generis generalissimi in praedicatione substantiae	70va
62. Utrum forma sit multa supposita...	70va
63. Utrum materia primo recipiat formas magis universaliores	70vb
64. An privatio sit aliquid	71ra
65. Quomodo accipitur privatio secundum quod est principium	71rb
66. Utrum privatio sit forma	71va
67. Utrum privatio sit principium	71vb
68. Utrum privatio sit principium transmutationis	72ra

69. Utrum privatio sit eadem cum materia	72rb
70. Utrum potentia et privatio sint idem	72rb
71. Utrum res mathematicae sint vel habeant esse in substantialibus rebus	72va
72. Utrum res mathematicae sint principia sensibilibus	72vb
73. Utrum mathematica sint in sensibilibus tamquam in suis subiectis	72vb
74. Utrum mathematica sint media inter sensibilia et separata	73ra
75. Utrum materiale possit moveri ab immateriali	73rb
76. Utrum diffinitio numeri sit numerus	73va
77. In quo sit numerus ut in subiecto	73vb
78. In quo genere sit numerus	74ra
79. An <numerus> causetur a materia an a forma	74ra
80. Utrum numerus fiat ex unitate iterata an ex pluribus unitatibus	74rb
81. Utrum ex diversis unitatibus specie fiat numerus	75ra
82. Utrum numeri differant secundum speciem	75rb
83. Utrum unitas sit species numeri quantitatis	76rb
84. An sit dicere binus est unus	76va
85. Utrum numerus sit quiddam mathematicum	76vb
86. Utrum quaedam sint, in quibus non contingit invenire materiam communem eis	77ra

LIBER III

1. Utrum necesse sit ponere primo quaestiones difficiles	77rb
2. Utrum sit alicuius scientiae determinare de omnibus causis	77rb
3. Utrum una sit scientia principium substantiae et principiorum demonstrationis	78ra
4. An principiorum substantiae possit esse scientia	78rb
5. Utrum scientia de principiis demonstrationis et substantiae sit eadem	78rb
6. Utrum de omnibus substantiis sit una scientia	78rb
7. Utrum omnium substantiarum et omnium <78va> accidentium sit una scientia	78va
8. Utrum sint aliae substantiae a sensibilibus vel substantiae insensibiles	78va

9. Utrum substantiae insensibiles convenient cum sensibilibus in nomine et diffinitione	78vb
10. Utrum sint media inter simpliciter sensibilia et simpliciter separata	78vb
11. Utrum duo corpora sint simul in eodem loco	79rb
12. Utrum principia singularium sint singularia vel non	79vb
13. Utrum genera prima magis debeant dici principia quam genera universalialia	80ra
14. Utrum ens sit genus	80ra
15. Utrum genus possit praedicari de differentia	80rb

LIBER IV

1. Utrum ens sit analogum vel aequivocum	80vb
2. Si ens sit analogum, utrum ipsum dictum similiter possit stare pro modo secundario eius an solum pro modo famoso	81rb
3. Utrum oporteat scientiam esse de ente in communi	81va
4. Utrum scientia de ente in communi sit una	81vb
5. Quaeritur de convertibilitate unius et entis	82ra
6. Utrum homo et iste homo sint idem	82va
7. An logica et metaphysica considerant de eodem	82vb
8. An sit eius (scil. metaphysici) considerare de oppositis in quantum opposita sunt	83rb
9. Utrum sit eius determinare de contrarie oppositis	83rb
10. Utrum unum et multum sint prima contraria et principia omnium aliorum contrarietatum	83va
11. Quaeritur in quo genere sit prima contrarietas, an in substantia vel in quantitate	84ra
12. Utrum locus sit ultimum continentis	84ra
13. Quaeritur de hoc principio : "De quolibet affirmato et negato...", cuius philosophi sit de ipso considerare	84rb
14. Utrum metaphysici sit de hoc considerare	84rb
15. Utrum veritas huiusmodi principii sit eadem cum causa prima	84vb
16. Utrum sint idem secundum rem	85ra
17. An magis opponantur contraria quam contradictoria	85rb
18. Utrum ista consequentia sit bona : "Si nego loquelam, ergo pono loquelam"	85vb

19. Utrum qui negat hoc principium "De quolibet..." ponat illud	86ra
20. Utrum ista consequentia teneat : "Si hoc principium 'de quolibet...' non est verum, hoc principium est verum".	86ra
21. Utrum contradictoria possint simul esse vera	86va
22. Utrum pars possit supponere pro toto	87rb

LIBER V

1. Distinguit (scil. Philosophus) multiplicitates nominum. Quaeritur an hoc pertineat ad ipsum	88ra
2. Quaeritur de numero et sufficientia modorum initii sive principii	88rb
3. Cui primo contingit hoc nomen "initium"	88rb
4. Utrum sint quattuor causae et non plures	88va
5. Utrum metaphysicus habeat considerare de omnibus aut non	88va
6. Cui primo et principaliter contingit hoc nomen "causa"	88va
7. Utrum eiusdem rei plures possunt esse causae	88va
8. Utrum unum potest esse causa alicuius et e converso	88vb
9. Utrum hoc nomen "elementum" primo et principaliter contingat formae	89ra
10. Utrum "necessarium" contingit primae causae solum vel animae et caelo	89rb
11. Utrum iste modus necessarii (scil. secundum quem violenter dicitur necessarium) aliquo modo possit pati violentiam	89va
12. Utrum voluntas possit cogi	89vb
13. Utrum duo accidentia in eodem subiecto sint unum	89vb
14. Utrum sit reperire in quolibet genere unum primum et minimum, quod est metrum	90rb
15. Utrum potentia activa differat essentialiter a materia	91ra
16. Utrum potentia passiva differat essentialiter a materia	91ra
17. Cui primo contingunt potentiae activae	91ra
18. Utrum relatio sit ens aliquod secundum rem	92rb
19. Utrum relatio sit indifferens secundum rem ab eo, in quo fundatur	92va

20. Utrum relatio exigat necessario duo extrema simul
existentia	92va
21. Utrum relatio sit in duobus extremis ut in subiectis	92vb
22. Utrum ad aliquid sit generalissimum in ipso aut
relatio	93rb
23. Utrum duplum sit species huius generis vel indi-
viduum	93va
24. Utrum duae primo dividentes primum genus huius
praedicamenti sint ad aliquid	94ra

LIBER VI

1. Utrum entis in quantum ens sint principia	95ra
2. Utrum haec scientia considerat de principiis cuius-
libet specialis entis	95rb
3. Quaeritur de hoc quod dicit, quod nulla scientia habet
considerare suum subiectum esse	95rb
4. Quaeritur de differentia, quam dat inter naturalem
et mathematicam scientiam	95va
5. Quaeritur de ente per accidens, cum ipse dicit, quod
ens in maiori parte est principium et causa
entis in minori sive per accidens	95vb

LIBER VII

1. Utrum accidens habeat essentiam diversam ab
essentia substantiae	96ra
2. Utrum intellectus possit accidens intelligere non
intelligendo substantiam	96ra
3. Utrum ens possit praedicari de accidente directe	96vb
4. Utrum accidens sit solum esse entis	97ra
5. Utrum substantia sit causa omnium aliorum	97va
6. Utrum substantia sit prior omnibus accidentibus
tempore, cognitione, diffinitione	97vb
7. Utrum cognita quidditate substantiae sensibilis de
necessitate cognoscitur et prima	98ra
8. Quaeritur quid istorum per prius sit substantia	98vb
9. Utrum substantia directe potest quaeri demonstra-
tive	98vb
10. Utrum essentia materiae sit alia ab essentia formae	99ra

11. Utrum accidens possit <esse> diffinitivum sui
subiecti	99va
12. Utrum accidens possit esse diffinitivum alterius
accidentis	99va
13. Utrum aggregatum ex subiecto et accidente possit
esse diffinitum	99vb
14. Utrum aggregatum possit esse diffinibile	100ra
15. Utrum substantia sit diffinibilis	100rb
16. Utrum accidentis abstracta sit diffinitio concreti	100vb
17. Utrum diffinitio accidentis sit per subiectum suum	101ra
18. Utrum accidens significet subiectum	101rb
19. Utrum "esse" dicatur de his analogice ac aequivoce	102ra
20. Utrum tale aggregatum "nasus simus" sit diffinitum
vel possit esse vel sit diffinibile	102rb
21. Utrum in isto aggregato "nasus simus" sit nugatio	102va
22. Utrum sit nugatio dicendo "animal homo"	102vb
23. Utrum omnis substantia singularis habeat quiddi-
tatem	103va
24. Utrum omnis substantia composita habeat quiddi-
tatem	103vb
25. Utrum eiusdem rei sint plures quidditates	104ra
26. Utrum materia sit de quidditate rei vel non	104rb
27. Utrum compositum potest dici quidditas vel non	104va
28. Utrum genus sit tota quidditas speciei	105ra
29. Utrum species sit tota essentia individuorum vel
non	105va
30. Utrum in his, quae sunt per accidens, quidditas
sit idem <cum habente quidditatem>	105vb
31. Quaeritur de virtute huius : "Quidditas hominis est
homo"	106rb
32. Utrum materia sit in <in> corruptibilibus ut intel-
ligentiis	107ra
33. Utrum materia sit illud, quo res potest esse et non
esse	107vb
34. An hoc sit verum <scil. quod rei forma sit in anima>	108va
35. Utrum species, quae est in intellectu, habeat ratio-
nem universalis, secundum quod est in intel-
lectu	109ra
36. Utrum materia generetur	109vb
37. Utrum forma per se generetur	109vb

38. Utrum generatio muli sit naturalis vel contra naturam	111ra
39. Utrum duo semina sic possint commisceri, ita quod ex ipsis fiat tertium	111rb
40. Utrum semina possint generari	111rb
41. Utrum pars sit prior suo toto	111vb
42. Dubitatur de propositione Commentatoris, quod circulus dicitur aequivoce... de circulo communi et de circulo particulari	112ra
43. Dubitatur de propositione Commentatoris, quod principia non habent nomen	112rb
44. Utrum materiae habeant ingredi diffinitionem	112vb
45. Utrum id, quod praedicatur, sit forma	112vb
46. Utrum in propositione affirmativa vel negativa sit numeralis identitas inter subiectum et praedicatum	113rb
47. Utrum ultima differentia convertatur cum diffinitio	113rb
48. Utrum universalis sint substantiae	113vb
49. Utrum omne particulare sit divisibile	114vb
50. Utrum aliqua forma vel natura sit in mixto	115ra

LIBER VIII

1. Utrum omnes substantiae sensibiles habeant materiam	115vb
2. Utrum materia sit substantia	116rb
3. Utrum materia prima sit subiectum generationis	116rb
4. Utrum forma accidentalis possit esse perfectiva substantiva sive eius perfectio	116va
5. Utrum nomen primo significet formam vel materiam vel aggregatum	116va

LIBER IX

1. Utrum activa et passiva bene diffiniantur	116vb
2. Cuius potentia dividitur sufficienter per activam et passivam	117va
3. Utrum potentia naturalis valeat ad opposita	117vb
4. Utrum potentia rationalis valeat ad opposita	117vb

5. Utrum potentia voluntaria ¹ valet ad opposita	118ra
6. Quaeritur de potentia infinita, quae sit	118rb
7. Utrum actus praecedat potentiam	118rb
8. Utrum potentia respondeat malo	119ra
9. Utrum potentia respondens malo sit mala	119ra
10. Utrum in aeternis sit potentia ad malum	119rb

LIBER X

1. Utrum de ipso composito possit dici, quod sit unum numero	119va
2. Quaeritur <ad quem modum unius> reducat unitas universi	119vb
3. Quaeritur sub quo modo unius contineatur unitas universi	120ra
4. Quaeritur quis modus unius sit maxime famosus	120rb
5. Quaeritur quid sit illud unum, quod est famosius	120rb
6. Utrum mensura et mensuratum sint unigenae	120va
7. Quaeritur de hoc... quod unitas mensurat numerum	120vb
8. Utrum causa prima fuit in mensura	121ra
9. Utrum unum convertatur cum ente	121vb
10. Utrum unum opponatur multo privative	122rb
11. Utrum contrarietas sit maxima distantia eorum, quae sunt sub eodem genere	122vb
12. Utrum contrarietas primo reperiatur in loco	123ra

3. GUILLELMI BONKYS QUÆSTIONES
IN METAPHYSICAM III-V, VII-XCambridge, Gonville and Caius College cod. 344, 28ra-91vb²

LIBER III

1. Utrum accidens et substantia possint eodem...	28rb
2. Utrum accidens et substantia possint esse eiusdem speciei	28va
3. Utrum genus sit principium rei	29ra

¹ naturalis *Ms.*² Cf. *supra* p. 7-8.

4. Utrum genus per se praedicetur de differentia ¹	29rb
5. Utrum ens praedicetur univoce de genere et differentia	31ra
6. Utrum species praedicetur de differentia per se	31vb
7. Posito, quod materia sit incorruptibilis, utrum forma sit incorruptibilis	32va
8. Utrum incorruptibilitas possit salvari per alimentum	32va
9. Utrum a causa incorruptibili possit primo provenire nire effectus corruptibilis	33va

LIBER IV

1. Utrum ens habeat unam rationem univocam decem generibus	34rb
2. Utrum accidens sit ens per participationem	36ra
3. Utrum negationes sint entia	37ra
4. Quaeritur de ente et uno, utrum significant simpliciter idem	37va
5. Utrum...	38vb
6. Utrum simpliciter verbum "est" praedicet substantiam rei	40ra
7. Utrum primum principium sit necessarium	41va
8. Utrum nomen significat rem primo vel passionem in anima	42rb
9. Utrum intellectus possit intelligere multa ut multa sunt simul	43va
10. Utrum sequatur : "Hoc significat hoc, ergo hoc est hoc"	44vb
11. Utrum accidens possit esse subiectum accidentis	45va
12. Utrum omne quod apparet sit corporeum	46rb
13. Utrum medium sit inter contradictoria	47ra
14. Utrum pars possit supponere pro toto	47va

LIBER V

1. Utrum conceptus quantitatis accipiatur a ratione divisibilis	49ra
2. Utrum quantitas sit ens compositum ex principiis propriis generis	50rb

¹ 30v i.m. sup.: "Hic incipit sophismatum disputatum a magistro Guillelmo Bonkys".
31va: "Explicit sophismatum bene disputatum".

3. Utrum differentia substantialis sit per se quale	51va
4. Utrum omnia, quae eveniunt, de necessitate eveniant	53ra

LIBER VII ¹

1. Utrum inhaerentia sit de essentia accidentis	55va
2. Utrum substantia sit prior accidente tempore	56vb
3. Utrum substantia praecedat accidens cognitione	58rb
4. Utrum compositum ex composita substantia et accidente habeat principium in quid	59rb
5. Utrum unum accidens simplex habeat quod quid est ex propriis principiis	59va
6. Utrum omne accidens sit compositum, ... utrum quodlibet accidens habeat aliquod subiectum	60vb
7. Utrum haec sit nugatio : "Nasus simus".	61va
8. Utrum idem sit dicere : "Nasus simus <et nasus concavus>".	61vb
9. Utrum habitudo ad nasum sit de essentia simi	63ra
10. Utrum in dictis secundum se quod quid est <sit idem cum> eo, cuius est	63vb
11. Utrum sit necesse ponere ideas propter scientiam, et hoc est quaerere, utrum sit quod quid est separatim a singularibus	64va
12. Utrum sit ponere quod quid est propter entitatem singularium	65ra
13. Utrum haec sit vera : "Homo est humanitas".	66va
14. Utrum haec sit vera : "Humanitas est animalitas".	
15. Utrum eadem animalia possunt generari ex semine et sine semine	67rb
16. Utrum eadem sit species...	67vb
17. Utrum materia generetur	68ra
18. Utrum forma generetur	68ra
19. Utrum compositum per se generatur	68ra
20. Utrum quod quid est per se generetur	69rb
21. Utrum sit necesse ponere ideas propter generationem	70ra

¹ 55va: "Expliciunt quaestiones sexti secundum magistrum G. Bonkys". Quaestiones super sextum librum non inveniuntur.

22. Utrum sequatur : generatum est hoc determinatum in materia, ergo generans est tale	70va
23. Quaeritur quomodo duo individua differant, primo utrum differant per quantitatem	71ra
24. Utrum forma sit principium distinguendi duo individua	71ra
25. Utrum partes diffinitionis correspondeant partibus rei	73ra
26. Supposito, quod res habeat partes sicut et diffinitio, utrum partes rei similiter se habeant ad rem sicut partes diffinitionis ad diffinitionem	73rb
27. Utrum materia pertineat ad quod quid est speciei	74vb
28. Utrum nomen individui in significando addat aliquid supra speciem	75rb
29. Utrum genus significet aliquam unam naturam in diversis speciebus	76rb
30. Utrum differentia inferior in suo intellectu essentiali includat superiorem	76vb
31. Utrum differentia infima sit tota substantia speciei	78ra
32. Utrum universale sit substantia	78va
33. Quaeritur de necessitate istius propositionis : "Omnis homo est hoc aliquid".	79ra
34. Utrum res de se sit universalis	79vb
35. Utrum singulare possit diffiniri	80va
36. Utrum quod quid est sit principium et causa	81ra
37. Utrum quaestio propter quid possit esse in simplicibus	81rb

LIBER VIII

1. Utrum causa formalis possit esse separata a composito	81vb
2. Utrum forma habeat esse actu in materia, cum ex parte materiae habeat tantum esse in potentia	82va
3. Utrum forma substantialis suscipiat maius et minus	82vb
4. Utrum materia propria addat aliquid supra materiam communem	84ra
5. Utrum in caelestibus sit materia	84rb

LIBER IX

1. Utrum potentia rationalis sit principium producendi opposita	84vb
2. Utrum potentia irrationalis sit principium ad producendum un...	84vb
3. Utrum aliquid sit possibile antequam sit in actu	85va
4. Utrum actus praecedat potentiam tempore	85vb
5. Utrum in eodem potentia praecedat actum	86ra
6. Utrum in sempiternis sit potentia contradictionis	86va
7. Utrum caelum possit non esse subtracta vel amota sua causa	86vb
8. Utrum unum et multum opponantur	87ra
9. Utrum et unum et multum opponantur contradictorie	87ra
10. Utrum unum et multum opponantur contrarie	87rb
11. Utrum unum et multum opponantur privative	87rb
12. Utrum unum et multum opponantur relative	87rb
13. Utrum unum in genere substantiae sit aliquod primum	88rb
14. Utrum primum in genere substantiae sit prima causa omnium	88rb

LIBER X

1. Utrum in genere quantitatis sit aliquod primum	89vb
2. Utrum medium sit compositum ex extremis	90ra
3. Utrum corruptibile sit differentia secundum substantiam	90rb

LIBER XII

1. Utrum in prima substantia sempiterna sit aliqua...	90vb
2. Utrum in tali substantia sit...	
3. Utrum in intelligentia sit compositio esse cum essentia	91rb
4. Utrum plures intelligentiae sint in una specie	91vb

4. PETRI DE ALVERNIA QUAESTIONES
IN METAPHYSICAM I-IX ET XIICambridge, Peterhouse cod. 152, 117ra-224vb¹INTRODUCTIO²

1. Utrum subiectum in hac scientia sit substantia divina, sicut videtur Commentator velle 117vb 129vb
2. Utrum causae primae sint subiectum in hac scientia 118va 130va
3. Utrum ens secundum quod ens sit subiectum in isto libro 118va 130va
4. Utrum ista scientia debeat inquirere de primis principiis entis vel causis 119ra 130vb
5. Utrum ista scientia sit prima 119rb 131ra

LIBER I

1. Utrum omnes homines natura scire desiderent 119vb 131rb
2. Utrum visus inter omnes sensus sit maxime cognoscitivus 120rb 132rb
3. Utrum videre maxime diligatur a nobis 120va 131va
4. Utrum ex sensu fiat memoria 120vb 131vb
5. Utrum ex memoria fiat experimentum 121va
6. Utrum ex experimento generetur ars 121vb 132ra
7. Utrum habens artem sine experimento certius operetur quam habens experimentum sine arte 122rb 132vb
8. Utrum habens experimentum sit magis sciens aliquo habente artem sine experimento 122va 133ra
9. Utrum istius scientiae sit alias ordinare 123ra 133rb
10. Utrum universalialia sint difficillima ad cognoscendum 123rb 133va
11. Utrum materia sit actu ens 124rb
12. Utrum materia sit primum principium 124vb
13. Utrum sit ponere malum in universo 125ra
14. Utrum idem educat se ipsum de potentia ad actum 125va

¹ Cf. *supra* p. 18-19.² Cf. *Quaestiones in Metaphysicam...*, ed. A. MONAHAN in *Nine Mediaeval Thinkers*, Toronto 1955, p. 145-181.

15. Utrum malum habeat aliquam causam per se 125va
16. Utrum bonum sit causa mali 126rb
17. Utrum omnia, quae sunt secundum intellectum separata, sint et separata secundum esse 126vb

LIBER II

1. Utrum cognitio veritatis sit nobis possibilis 134ra
2. Utrum causa difficultatis in consideratione veritatis sit ex parte rerum vel ex parte intellectus 134rb
3. Utrum cognitio primorum principiorum insit nobis naturaliter 134va
4. Utrum veritas sit in intellectu 134vb
5. Utrum veritas sit in intellectu apprehendente vel componente et dividente 135ra
6. Utrum veritas sit in rebus 135rb
7. Utrum veritas principalius sit in re secundum se vel in re secundum <135va> quod intellecta 135va
8. Utrum illud, quod inest causae et causato, verius inest causae quam causato 135vb
9. Utrum veritas primo inveniatur in intellectu intellecti <136rb> gente an in re intellecta 136rb
10. Utrum veritas, qua res refertur ad intellectum primum et etiam qua refertur ad intellectum nostrum, sit una veritas in re 136va
11. Utrum materia sit ens in actu 136vb
12. Utrum materia sit principium primum 137ra
13. Utrum nihil educat se ipsum de potentia ad actum 137rb
14. Utrum malum sit in entibus 137vb
15. Utrum mali sit aliqua causa 138rb
16. Utrum bonum sit causa mali 138va
17. Utrum ens et unum convertantur 139ra
18. Utrum in causis efficientibus sit procedere in infinitum 139rb
19. Utrum quae sunt separata secundum intellectum, sint separata secundum esse 140ra
20. Utrum in causis materialibus sit procedere in infinitum¹ 140rb
21. Utrum materia sit idem quod genus 141rb

¹ Cf. *supra* p. 19.

22. Utrum materia prima recipiat formas magis universales, deinde minus universales 141va
 23. Utrum universalia actu sint in re extra animam 142ra
 24. Utrum universalia sint bonae mixtionis cum particularibus 142va
 25. Utrum omne agens agat intendendo aliquem finem 142vb
 26. Utrum in causis formalibus sit procedere in infinitum 143ra
 27. Utrum sit status in causis formalibus 143rb
 28. Utrum infinitum possit comprehendere ab intellectu nostro 144ra
 29. Utrum sit aliqua intentio communis ei, quod iam est et fuit 144vb
 30. Utrum formae repugnet aliqua ratio infiniti 145va

LIBER III

1. Utrum intendentem inquirere veritatem necesse sit praecognoscere dubitata 146ra
 2. Utrum necessarium fuerit philosopho praeintelligere omnes dubitationes simul, quae accedunt in scientia ista 146va
 3. Utrum in mobilibus sit causa activa 146vb
 4. Utrum in immobilibus sit finis 147rb
 5. Utrum consideratio omnium causarum pertineat ad scientiam unam sicut ad istam 147va
 6. Quaeritur quae causa magis faciat scire rem 148ra
 7. Utrum consideratio huius scientiae sit solum circa substantias 148va
 8. Utrum circulus tangat planum in puncto 149ra
 9. Utrum universalia absolute sint principia entium 149va
 10. Utrum genus per se praedicetur de differentia 150ra
 11. Utrum universalia sint separata a particularibus 150vb
 12. Utrum in istis sensibilibus, quae sunt composita ex materia et forma, sit aliquid separatum, quod sit substantia 150vb
 13. Utrum eorum, quae continentur sub una specie, sit forma una numero ¹ 151rb
 14. Utrum principia corruptibilium sint incorruptibilia 152rb

¹ Cf. *supra* p. 19.

15. Utrum unum et ens sint substantiae rerum 153ra
 16. Utrum primum in unoquoque genere sit causa omnium aliorum
 17. Utrum corpora, superficies etc. sint substantiae rerum 153vb
 18. Utrum superficies in medio corporis considerata sit actu in corpore 154ra
 19. Utrum indivisibile generetur et corrumpatur
 20. Utrum <154va> instans in tempore corrumpatur aut maneat unum et idem in toto tempore 154va

LIBER IV

1. Utrum aliqua scientia debeat considerare de ente in eo quod ens 155vb
 2. Utrum ens per unam rationem dicatur de omnibus entibus 156rb
 3. Utrum negatio et privatio habeant rationem entis 157ra
 4. Utrum omnium eorum, quae attribuuntur alicui uni, possit esse scientia una 157rb
 5. Utrum unum et ens sint una et eadem natura 157va
 6. Utrum unum, quod est principium numeri, et unum, quod convertitur cum ente, sint unum et idem omnino 158ra
 7. Utrum unum et multa opponantur privative 159ra
 8. Utrum entis secundum quod ens sint aliquae passionis 159vb
 9. Utrum huius scientiae sit considerare de primis principiis communibus omnium demonstrationum 160ra
 10. Utrum prima principia sint demonstrabilia 160va
 11. Utrum intelligentem quodcumque necesse sit intelligere principium primum 161ra
 12. Utrum circa primum principium contingat errare 161va
 13. Utrum illud principium : "De quolibet esse vel non esse..." sit primum principium 161vb
 14. Utrum quod nomen significat aliquid sit sufficiens ad demonstrandum principium primum 162va
 15. Utrum sensus particularis circa proprium sensibile possit decipi 162vb

16. Utrum nomen significet tantum unum	164ra
17. Utrum unum accidens possit esse subiectum alterius accidentis	164rb
18. Utrum omni negativa quantumcumque prima sit aliqua affirmativa prior	164vb
19. Utrum magis et minus tale in aliquo genere praesupponant simpliciter tale	165rb
20. Utrum omnia sensibilia sint in continuo motu	165vb
21. Utrum sensus comprehendat suam passionem	166ra
22. Utrum omne, quod apparet sensui, sit bonum	167ra

LIBER V

1. Utrum cor sit prima pars generata in animali	167vb
2. Utrum nominum distinctio in isto quinto fuerit necessaria	168rb
3. Utrum omnia nomina, quae distinguuntur in isto quinto, dicantur multipliciter	168vb
4. Utrum illud, quod est primum secundum significationem, sit primum secundum rem et esse	169ra
5. Utrum nomen analogum per se acceptum stet pro eo, de quo per prius dicitur	169rb
6. Utrum nomen elementi per prius dicatur de materia	169vb
7. Utrum illud, quod adnascitur et cui adnascitur, sint continua	170rb
8. Utrum forma sit primum eorum quae cadunt sub nomine naturae	170vb
9. Utrum aliquid sit necessarium ex se	171ra
10. Utrum aliquid possit esse necessarium per aliud	171rb
11. Utrum subiectum et accidens sint unum	171va
12. Utrum continua sint unum essentialiter et secundum se	172rb
13. Utrum continui sit motus unus	172ra
14. Utrum isosceles et isopleurus sint una figura et non unus trian<173ra>gulus	173ra
15. Utrum unum, quod est in aliquo genere, sit mensura omnium quae sunt in genere illo	173rb
16. Utrum idem sit hoc esse hoc et hoc accidere huic	174va
17. Quaeritur de sufficientia istorum praedicamentorum (scil. quale etc.)	174vb

18. Utrum nomen accidentis concreti subiectum significet	175rb
19. Utrum identitas, qua aliquid est omnino idem sibi, sit relatio	176ra
20. Utrum illud, quod est magis universale, sit prius <177ra> secundum intellectum	177ra
21. Utrum de ratione potentiae sit ordo vel respectus ad actum	177va
22. Utrum cuilibet potentiae activae correspondeat potentia passiva	178rb
23. Utrum quantitas secundum rationem propriam sit divisibilis in partes	179ra
24. Utrum oratio sit quantitas	179vb
25. Utrum motus sit secundum se quantitas	180rb
26. Utrum bis tria sint essentialiter sex	180vb
27. Utrum relatio sit ens	181rb
28. Utrum relatio fundetur super rem alicuius generis	181vb
29. Utrum aliqua relatio immediate fundetur super substantiam	182rb
30. Utrum perfectiones omnium entium reperiuntur in primo principio	182vb
31. Utrum intelligibile per se dicatur ab intellectu	183rb
32. Utrum relatio quaelibet exigat duo extrema	183vb
33. Utrum relatio realis possit de novo acquiri in aliquo nulla facta transmutatione in eo	184rb
34. Utrum relationes duorum extremorum ad invicem sint una relatio	184va
35. Utrum intellectus possit referri ad intelligentem	185ra
36. Utrum in rebus sit falsum	185rb
37. Utrum falsum reperiatur in intellectu	185vb

LIBER VI

1. Utrum ipsius <187vb> quod quid est sit demonstratio	186va
2. Utrum de ente secundum accidens sit scientia	187vb
3. Utrum entis secundum accidens sit aliqua causa	188ra
4. Utrum ens in maiori parte sit causa entis secundum accidens	188va

LIBER VII

1. Utrum substantia sit primum entium	189rb (278)
2. Utrum accidentia sint entia secundum se	189vb
3. Utrum substantia praecedat accidens tempore	190rb (279)
4. Utrum forma sit substantia	190vb
5. Utrum materia sit substantia	191rb
6. Utrum materia vel forma vel aggregatum sit magis substantia	191vb
7. Utrum materia sit aliquid ens in actu	192rb
8. Utrum potentia materiae sit substantia materiae vel aliquid additum sibi	193ra
9. Utrum accidens pertineat ad quod quid est aliquorum	193va
10. Utrum illa, quae pertinent ad quod quid est, insint per se primo modo dicendi per se	194ra (283)
11. Utrum accidentis sit quod quid est et diffinitio	194va
12. Utrum quod quid est accidentis sit absolutum a quod quid est substantiae	194vb
13. Utrum simitas et concavitas sit omnino idem et una forma	195vb
14. Utrum sit nugatio dicendo : "nasus simus"	196ra
15. Utrum in substantiis sensibilibus sit idem quod quid est cum eo cuius est	196va
16. Utrum quod quid est et illud cuius est quod quid est sint universaliter unum	197rb
17. Utrum in his quae dicuntur secundum accidens sit quod quid est idem cum eo, cuius est quod quid est	197va
18. Utrum quod quid est rei intellectae sit secundum veritatem in intellectu intelligente rem illam	198ra
19. Utrum ex non ente simpliciter possit aliquid fieri	198vb
20. Utrum materia generetur	199vb
21. Utrum forma per se generetur	200ra
22. Utrum quod quid est absolute dictum generetur vel corrumpatur	200vb
23. Utrum naturae rerum sensibilibus sint sepeatae, sicut posuit Plato	202ra
24. Utrum substantiae compositae generentur ex naturis earum separatis	202vb

25. Utrum accidentia sint causa individuationis substantiae compositae	203rb
26. Utrum totum sit prius suis partibus	205ra
27. Utrum materia pertineat ad quidditatem substantiarum compositarum	205ra
28. Utrum materia reperiatur in mathematicis	205va

LIBER VIII

1. Utrum nomen substantiae significet formam tantum aut substantiam compositam	205vb
2. Utrum forma sit aliquid praeter materiam	206rb
3. Utrum substantia suscipiat magis et minus	206rb
4. Utrum sit una materia prima omnium generabilium et corruptibilium	207rb
5. Utrum materia prima immediate vel ordine quodam recipiat omnes formas omnium generabilium	208ra
6. Utrum in caelo inveniatur natura materiae simpliciter	209ra

LIBER IX

1. Utrum potentia reperiatur in primo principio	210va
2. Utrum in substantiis immaterialibus aliis a prima sit potentia passiva	211rb
3. Utrum potentia passiva in separatis sit aliquid additum eis	211vb
4. Utrum ratio rei existens in anima sit idem cum scientia	212va
5. Utrum una sit ratio contrariorum	212vb
6. Utrum sit una potentia secundum rationem duorum contrariorum	213rb
7. Utrum potentia de necessitate sit simul cum actu	213vb
8. Utrum aliqua potentia sit simul cum actu, ad quem est	214ra
9. Utrum agens per rationem, quod indifferenter se habet ad duo contraria, determinetur per voluntatem	214va
10. Utrum illud, quod multis transmutationibus reducitur ad actum, sit in potentia ad actum illum	215ra
11. Utrum materia praedicetur de eo, quod fit ex materia	215va

12. Utrum actus praece<215vb>dat potentiam secundum rationem 215vb
 13. Utrum potentia praecedat actum tempore 215vb
 14. Utrum actus praecedat potentiam secundum substantiam et perfectionem 216rb
 15. Utrum aliqua operatio maneat in ipso operante ut in subiecto ¹ 216va

LIBER XII

1. Utrum generatum sit simile generanti simpliciter 217rb
 2. Utrum aliquod animal sufficienter generari possit ex putrefactione 218rb
 3. Utrum generatio animalium ex putrefactione sit casualis 219ra
 4. Utrum animalia perfecta possint generari ex putrefactione, puta homo vel equus 219va
 5. Utrum idem animal secundum speciem possit generare ex semine et sine semine 220rb
 6. Utrum sit ponere principium primum 221ra
 7. Utrum substantia prima sit immaterialis 222ra
 8. Utrum primum principium sit omnino immobile 222va
 9. Utrum primum principium moveat in ratione finis 223ra
 10. Utrum motor primus approprietur mobili primo ad movendum 223vb
 11. Utrum praeter motorem separatam, qui movet in ratione finis, sit ponere alium motorem coniunctum, qui movet in ratione agentis 224vb

5. SIGERI DE BRABANTIA

QUAESTIONES IN METAPHYSICAM II-VII

Cambridge, Peterhouse cod. 152, 52ra-103vb ²
 Tituli qui non inveniuntur in editione A. Graiff

INTRODUCTIO

- 7a. Utrum esse. a quo sumitur ratio entis, sit essentia causatorum 50va

¹ *i.m.*: Hic deficit liber decimus et undecimus.

² Cf. *supra* p. 18.

- b. Utrum esse sit additum essentiae entium causatorum 50vb

LIBER II

- 9a. Utrum in quolibet genere causae sit devenire ad primam, qua non sit alia prior 54ra
 10a. Utrum subtracto primo movente moveat medium 54rb
 11a. Utrum in supponendo statum in causis materialibus ... sit petitio principii 54va
 12a. Utrum vir dicatur in potentia puer vel mortuum in potentia vivum 55ra
 b. Utrum positis causis finalibus infinitis tollatur ratio finis 55rb
 c. Utrum diffinitio habeat partes 55rb
 d. Utrum ista consequentia sit bona: "Si non est prius, non est posterius, ergo si non est primum, non est aliquid posteriorum" 55va
 19a. Utrum demonstrationes mathematicae sint in primo gradu certitudinis 57ra

LIBER III

- 0a. Utrum ad unam scientiam pertineat considerare omnia genera causarum 57rb
 14a. Utrum ens sit genus et unius rationis ad omnia entia 60vb
 15a. Utrum omne ingenitum sit sempiternum 61vb
 19a. Utrum philosophantibus competat de divinis loqui fabulose 63ra
 20a. Utrum circumscripto motore <corporis caelestis> in substantia eius sint duo, quorum unum sit forma et aliud materia propria 63va
 23a. Utrum lineae, superficies et corpora sint substantiae ipsorum entium 64ra
 26a. Utrum potentia sit prior actu 65ra

LIBER IV

- 0a. Utrum entis secundum quod ens sint causae et principia 65va

- b. Utrum ens significat unam rationem in substantia et accidentibus 65va
 15a. Utrum quid significet nomen sit de per se notis 68ra
 19a. Utrum quid significet nomen aliquod, de necessitate praedicetur de illo 68rb

LIBER V¹

- 3a. Utrum causae formalis sit diffinitio 73va
 9a. Utrum privatio sit causa efficiens alicuius 74rb
 12a. Utrum nomen elementi dicatur de materia prima 75va
 22a. Utrum nomen accidentis denominativum significet plura 80rb
 b. Utrum primo significet subiectum et secundario accidens 80vb
 c. Utrum tot sint species unius quot eiusdem 81ra
 d. Utrum praedicatum per accidens dicatur de universalis ratione singularis 81ra
 e. Utrum diversa individua eiusdem speciei solum differant per accidentia 81rb
 f. Utrum potentia absolute dicta sit principium 82va
 23a. Utrum linea et superficies sint quantitates 83va
 b. Utrum motus sit quantitas essentialiter 84ra
 24a. Utrum bonum magis sit in animatis quam in inanimatis 84vb
 b. Utrum in brutis sit appetitus determinatus a natura 85ra
 c. Utrum in hominibus sit appetitus ex cognitione 85rb
 d. Utrum in hominibus sit libertas appetitus 85va
 e. Utrum sensibile referatur ad sensum tantum et intelligibile ad intellectum 86ra
 f. Utrum scientia sit de numero relativorum per se 86ra
 g. Utrum omnes perfectiones omnium entium reperiuntur in primo principio 86va
 h. Utrum istae operationes <scilicet mirabiles> sint a virtute corporum vel a substantia aliqua intellectuali separata 86vb
 i. Utrum Callias secundum se sit animal 88rb
 k. Utrum haec sit per se : "Animal est homo" 88va

¹ Pro libris V-VII cf. A. DONDAINE - L.J. BATAILLON, Le manuscrit Vindob. 2330..., p. 215-220.

- l. Utrum haec sit per se <scilicet secundum tertium modum hic positum> : "Homo est homo" 88vb
 m. Utrum ens per accidens habeat aliquam causam extrinsecam per se et determinatam 89rb

LIBER VI

- 1a. Utrum accidens sit ens solo nomine 90vb
 2a. Utrum in caelestibus sit accidens 91ra
 b. Utrum ens in pluribus sit causa accidentis 91rb
 c. Utrum accidens habeat causam per se 91va
 d. Utrum materia sit causa accidentis 91vb
 e. Utrum entis per accidens possit esse scientia 92ra
 f. Utrum omnia de necessitate eveniant 92va

LIBER VII.

- 1a. Utrum nomina abstracta accidentium significant aliquod ens 94va
 b. Utrum substantia praecedat accidens cognitione seu scientia 94vb
 2a. Utrum materia sit substantia 95ra
 3a. Utrum forma sit magis divisibilis quam materia 95va
 b. Utrum homo magis debeat quaerere bonum proprium quam bonum communis 95va
 7a. Utrum materia generetur saltem per accidens 97va
 8a. Utrum forma facta sit ex materia 98ra
 9a. Utrum quod quid est seu natura, quae est subiectum universalitatis in homine, per se generetur 98rb
 10a. Utrum partes insint in diffinitione sui totius 100ra
 12a. Utrum ad species rerum naturalium vel mathematicorum pertineat materia 100va
 b. Utrum in substantiis materialibus quod quid est et illud, cuius est, sint idem 101ra
 c. Utrum differentia sit essentia addita generi 101rb
 d. Utrum genus significet tertiam naturam 101rb
 e. Utrum universalis sint substantiae et singularium substantiae 101vb
 15a. Utrum intelligentia indivisibilis separata possit diffiniri 103ra
 b. Utrum ens et unum sint substantiae entium 103rb

B. ANONYME WERKE

1. QUAESTIONES IN METAPHYSICAM I-II ET IV-V

Cambrai, Bibl. munic. cod. 486, 42ra-88ra¹

LIBER I

1. Utrum ens sit subiectum in isto libro	42ra
2. Utrum subiecta aliarum scientiarum sint quaesita in ista scientia	42rb
3. Quaeritur de ordine istius scientiae ad alias scientias	42vb
4. Utrum modus procedendi istius scientiae sit demonstrativus	43rb
5. Quaeritur de differentia huius scientiae ad scientiam topicam	43rb
6. Utrum expertus magis proficiat ad operandum quam artifex	43va
7. Utrum scientiae speculativae sint meliores quam mechanicae	43vb
8. Utrum sapiens in quantum sapiens debeat cognoscere in universali solum vel... in universali et in propria natura	43vb
9. Quaereret aliquis, quis sit magis sciens, <sciens> in universali aut sciens in propria natura	43vb
10. Utrum universaliora sint difficillima ad cognoscendum	44va
11. Utrum ista scientia, quae est de universalissimis, sit certior	44vb
12. Utrum ista scientia sit libera	45ra
13. Utrum scientiae speculativae sint liberae	45va
14. Utrum scientia ista sit utilis ad alias scientias	45va
15. Utrum scientia ista sit possessio humana	45vb
16. Utrum scientia ista sit honorabilissima	46ra
17. Utrum scientia ista sit sola divina	46ra
18. Utrum ad sciendum oporteat scire primam causam	46rb
19. Utrum <natura> sit principium entis in eo quod ens	46vb

¹ Cf. *supra* p. 7.

20. Utrum materia sit de consideratione metaphysici	47ra
21. Utrum illud, quod est in potentia, per se vadat ad actum	47rb
22. Utrum in deo sit amor	47va
23. Utrum in deo sit providentia ¹	48ra
24. Utrum bonum causetur ex amore	48rb
25. Utrum malum causetur ex odio	48rb
26. Utrum malum sit aliqua natura	48vb
27. Utrum malum inveniatur in entibus	49va
28. Utrum malum sit in bono tamquam in subiecto	49vb
29. Utrum plura sint mala quam bona	50rb
30. Utrum malum auferat bonum	50va
31. Utrum malum possit causari ex bono	50vb
32. Utrum summum bonum sit causa mali ²	51rb
33. Utrum inane sive vacuum sit necessarium propter motum	51vb
34. Utrum vacuum debeat esse propter distributionem entium	52rb
35. Utrum habeat veritatem <scil. omnia esse unum in ratione>	52rb
36. <Quaeritur circa opinionem Platonis ponentis ideas vel substantias separatas esse principia>	53ra
37. Utrum multitudo et diversitas entium proveniat ex parte formae vel ex parte materiae	53va
38. Utrum incompositum habeat principium	53vb
39. Utrum caelum sit primum principium materiale	54ra
40. Utrum in istis sensibilibus sit unum in multis	54va
41. Utrum illud unum existens in multis sit unicum illis multis ³	54va
42. Utrum plurae sint ideae aut aequales istis sensibilibus ³	54va
43. Quaeritur de hoc, quod dicit Aristoteles, quod negantibus oportet ponere ideas, quia de negationibus contingit esse scientiam	55ra
44. Utrum contingat scire negationem ⁴	55ra
45. Utrum de corruptibilibus sit scientia	55rb

¹ Cf. J. DUIN, La doctrine de la providence..., p. 71sq.² Cf. *loc. cit.*, p. 72-74.³ Quaestio non invenitur.⁴ Quaestio 44 una cum quaestione 43 disputatur.

46. Utrum possibile sit esse ideas separatas non habentes ordinem ad motum 55va

LIBER II

1. Utrum cognitio veritatis sit nobis possibilis vel impossibilis 55vb
2. Utrum potentia ad cognitionem veritatis sit potentia ad infinitum 56rb
3. Utrum principia sint a nobis ignota. Sed quia ista quaestio alibi visa est, ideo dimittamus eam, sed quaerimus... utrum sit similis <habitus> sensus ad sensibile et intellectus ad intelligibile 56va
4. Utrum habeat veritatem <scil. quod verum non scitur sine causa> 56vb
5. Utrum si aliquid convenit causae et causato, utrum excellentius conveniat causae quam causato 57ra
6. Utrum veritas sit in rebus aut in intellectu 57rb
7. Utrum causae efficientes et moventes procederent in infinitum 58rb
8. Quaeritur, si ponerentur causae moventes in infinitum, utrum totaliter auferetur causa 58vb-59ra
9. Quaeritur, si causae sint infinitae, utrum una sit prior et altera posterior 59ra
10. Utrum possint esse posteriora. si non sit ipsum primum 59rb
11. Utrum infinita possint pertransiri 59va
12. Utrum infinitum simile lineae possit intelligi 60ra
13. Utrum intellectus divinus possit cognoscere illa <scil. infinita> 60va
14. Utrum consuetudo audiendi falsa faciat credere illa esse vera 61ra
15. Utrum sensus possit errare ex consuetudine 61va
16. Utrum homo, qui credit oppositis principiorum ex consuetudine, possit reduci in cognitionem veritatis 61va-b

LIBER III

1. Utrum investigatio veritatis sit solutio dubitatorum 62ra

2. Utrum dubitans mente sit similis ligato pedibus 62rb
3. Utrum unius scientiae sit considerare omnia genera causarum 62va
4. Utrum unum contrariorum sit principium cognoscendi reliquum 63rb
5. Utrum in mobilibus sit efficiens 63vb
6. Utrum in eis sit finis 63vb
7. Utrum in mathematicis sit bonum 64ra
8. Quaeritur, per quam illarum <quattuor> causarum maxime contingat scire 64rb
9. Utrum illius scientiae divinae sit considerare dignitates sive principia prima de numeris 64vb
10. Utrum ista scientia consideret omnes substantias 65rb
11. Utrum unius scientiae sit considerare substantiam et accidens 65va
12. Utrum sit ponere substantias insensibiles eiusdem rationis cum singularibus 65vb
13. Utrum in separatis a materia sit idem intellectus speciei et individui 66rb
14. Utrum mathematica sint in sensibilibus vel in singularibus 66va
15. Utrum genera sint rerum principia aut ipsa componentia 66vb
16. Utrum genus per se praedicetur de differentia 67va
17. Utrum de universali scientia sit scientia de aliquo separato in esse a singularibus 68ra
18. Utrum ... ipsum quod quid est... possit movere intellectum possibilem absque virtute agente 68va
19. Utrum compositum ex materia et forma sit aliquid separatum 68va
20. Utrum omnium hominum sit idem principium formale 68vb
21. Utrum principium omnium entium vel principia sint unum in numero 69ra
22. Utrum ad philosophum pertineat loqui metaphorice per similitudines 69va
23. Utrum corruptibilium et incorruptibilium sint eadem principia 70ra
24. Utrum principia corruptibilium sint incorruptibilia 70va
25. Utrum ens et unum sint substantia separata 71rb

26. Utrum possit esse aliquod ens per participationem	71va
27. Utrum magnitudines possint fieri ex uno	71vb
28. Utrum dimensiones sint substantia	72ra
29. Utrum <ipsum nunc> sit idem in toto tempore	72va
30. Utrum ipsum nunc sit generabile et corruptibile	72vb
31. Utrum principium primum sit in actu aut in potentia	73rb

LIBER IV

1. Utrum sit aliqua scientia de ente in communi	73vb
2. Utrum scientia de ente sit una	74ra
3. Utrum entis secundum quod ens sint causae et principia	74rb
4. Utrum in causatis differat esse a re vel saltem ab essentia rei ita, quod esse non sit de essentia rei ¹	74va
5. Utrum unum addat aliquid supra ens ita, quod ens sit unum per aliquam dispositionem additam	76ra
6. Utrum unius scientiae sit opposita speculari	77ra
7. Utrum ad philosophum primum pertineat determinare de aequali et inaequali	77rb
8. Utrum philosophi primi sit considerare contraria	77va
9. Utrum prius et posterius sint de consideratione primi philosophi	77vb
10. Utrum ad primum philosophum pertineat considerare partem et totum	77vb
11. Utrum idem et diversum sint passiones entis secundum quod ens	78ra
12. Utrum contingat errare circa principium firmissimum	78rb
13. Utrum istud principium sit notissimum	78vb
14. Utrum istud principium naturaliter veniat ad habentem	79ra
15. Utrum istud principium : "Non contingit idem simul esse et non esse" sit principium aliarum dignitatum	79rb
16. Utrum de contradictoriis sint opiniones contrariae	79va
17. Utrum significatio nominum sit naturalis	79vb
18. Utrum illud, quod nomen significat, possit doceri	80ra

¹ Cf. A. MAURER, Ms. Cambrai 486..., p. 229-232.

19. Utrum illud, quod significatur per nomen, sit per se notum	80vb
20. Utrum nomen significet intellectum rei	80va
21. Utrum nomen significet quod quid est	81ra
22. Utrum nomen possit significare infinita	81rb
23. Utrum illud, quod significat nomen, vere possit praedicari de illo mediante verbo essendi, ut dicendo : "Antichristus est homo"	81va
24. Utrum nomen hoc idem significet re exsistente et non exsistente	82ra-b
25. Utrum accidens possit esse subiectum essentialiter accidentis, ita quod unum accidens essentialiter accadat alteri accidenti	82va

LIBER V

10. Utrum sit principium in magnitudine	83ra
11. Utrum in motu locali circulari sit principium	83ra
12. Utrum finis habeat rationem principii	83vb
13. Quaeritur, cui nomen principii primo contingat	83vb
14. Utrum materia habeat rationem causae	84rb
15. Utrum finis habeat rationem causae	84va
16. Quaeritur, de qua causa dicatur per prius et de qua per posterius	84vb
17. Utrum forma sit causa materiae quantum ad essentiam eius	85ra
18. Utrum corpora simplicia sint elementa mixtorum	85rb
19. Utrum universalialia sint elementa	85va
20. Quaeritur de diffinitione necessarii	85va
21. Utrum voluntas possit cogi	86ra
22. Utrum violentum sit inculpabile	86vb
23. Utrum hoc habeat veritatem <scil. quod Coriscus musicus sit unum per accidens>	86vb
24. Utrum continuus sit motus unus, ita quod mota una parte moveatur alia pars	87ra
25. Utrum unitas habeat positionem	87rb
26. Utrum materia sit causa unitatis numeralis, et hoc est quaerere, utrum materia sit principium indivisibile	87rb
27. Utrum accidens sit ens per accidens	88ra

2. *Quaestiones in Metaphysicam I-IX*Cambridge, Peterhouse cod. 152, 1ra-49vb¹

LIBER I

1. Utrum ens secundum quod ens <sit subiectum huius scientiae> vel substantiae separatae ²	1vb
2. Utrum Deum esse sit per se notum	2rb
3. Utrum hominibus insit desiderium naturale ad sciendum	2va
4. Utrum memoria fiat ex sensu	2vb
5. Utrum ars generetur ex experimento	3ra
6. Utrum experti certius operentur quam artifices inexperti	3ra
7. Utrum scientiae practicae sint meliores quam scientiae speculativae	3rb
8. Utrum sapientis sit seire omnia in particulari	3va
9. Utrum universalis sint difficillima homini ad cognoscendum	3va
10. Utrum ista scientia sit certissima	3vb
11. Utrum ista scientia sit humana possessio	4ra
12. Utrum ista scientia sit divina	4ra
13. Utrum materia sit tota substantia rerum materialium	4rb
14. Utrum materia prima possit per se subsistere	4va
15. Utrum materia prima sit causa prima	4vb
16. Utrum idem respectu eiusdem possit habere rationem materiae et efficientis	4vb
17. Utrum in entibus sit ponere duo principia efficientia, quorum <unum> sit causa bonorum et aliud malorum	5ra
18. Utrum in entibus sit ponere aliquid summe malum	5va
19. Utrum numeri sint substantiae rerum	5vb
20. Utrum supposito quod ens sit unum tantum, sit immobile	6ra
21. Utrum ens significet rationem unam communem substantiae et accidenti	6rb

¹ Cf. *supra* p. 17-18.² Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, p. 21-25.

22. Utrum accidens aliquod possit primo inesse alicui subiecto	6vb
23. Utrum diversa accidentia possint primo inesse alicui subiecto	6vb
24. Utrum corpora mathematica possunt per intellectum abstrahi a materia sensibili	7ra
25. Utrum intellectus possit apprehendere plura individua mathematica eiusdem speciei	7rb
26. Utrum deus sit causa formalis omnium entium	7va
27. Utrum sit ponere motum in actu absque motore in actu	8ra
28. Utrum necesse sit ponere naturas rerum separatas	8rb
29. Utrum deus vere sit asinus formaliter et per essentialiter	8vb
30. Utrum ideae Platonis possint esse causae istorum sensibilium, dato quod essent	8vb
31. Utrum numerus sit unus essentialiter	9ra

LIBER II

1. Utrum scientia sit nobis innata	9rb
2. Utrum acquisitio scientiae sit nobis possibilis	9va
3. Utrum intellectus noster corpori unitus possit intelligere substantias separatas	9vb
4. Utrum causae moventes procedant in infinitum	10rb
5. Utrum in infinito contingat assignare partem priorem et posteriorem	10va
6. Utrum in omnibus generabilibus contingat esse generationem reciprocam	10vb
7. Utrum intellectus possit intelligere infinitum	10vb
8. Utrum ad completam rei cognitionem exigatur cognitio omnium suarum causarum	11ra

LIBER III

1. Utrum sit unius scientiae considerare omnia genera causarum	11rb
2. Utrum in mathematicis sit finis et bonum	11va
3. Utrum immobile possit habere rationem finis	11va
4. Utrum primae dignitates ingrediantur demonstrationem	11va

5. Utrum sempiternum et corruptibile possint esse eiusdem speciei	11vb
6. Utrum corruptis rebus corrumpatur scientia de rebus	12ra
7. Utrum universalialia sint principia rerum	12ra
8. Utrum genus per se praedicetur de differentia	12rb
9. Utrum alicuius generis sit ponere duas species aequaliter perfectas	12vb
10. Utrum individua eiusdem speciei differant secundum substantiam vel solo accidente	13ra
11. Utrum incorruptibilia habeant principium essendi	13va
12. Utrum a causa incorruptibili possit procedere immediate effectus aliquis corruptibilis	13vb
13. Utrum instans in tempore per se vel per accidens possit corrumpi	14ra

LIBER IV

1. Utrum entis secundum quod ens sint causae et principia	14va
2. Utrum qui dicit non ens esse non ens ipsi non enti attribuat aliquod esse	4va
3. Utrum omnia entia causata sint entia per essentiam suam vel per dispositionem additam essentiae	14va
4. Utrum circa primum principium contingat errare	15vb
5. Utrum contradictoria sint opinionis contrariae	
6. Utrum primum principium universaliter veniat ad habentem cognitionem	16ra
7. Utrum contingat primum principium aliquo modo demonstrare	16ra
8. Utrum intellectus possit intelligere diversa secundum rationem	16rb
9. Utrum nomen aliquod possit una significatione significare diversa secundum rationem	16va
10. Utrum nomen aliquod possit significare infinita	16va
11. Utrum illud, quod significat nomen, vere praedicetur de illo	16vb
12. Utrum unum accidens possit esse subiectum alterius	16vb
13. Utrum omne accidens in substantia subiecta habeat causam effectivam	17ra

14. Utrum qualibet propositione vera sit prior aliqua affirmativa	17rb
15. Utrum qui dicit contradictoria esse simul vera dicat aliquid determinate	17va
16. Utrum habens rationem ad aliquam conclusionem, quam nescit dissolvere, de necessitate opinetur illam conclusionem	17va
17. Utrum in eodem sit simul potentia ad duo contraria	17vb
18. Utrum omne, quod apparet sensui, ita se habeat sicut apparet	18ra
19. Utrum ista inferiora continue transmutentur	18rb
20. Utrum in iudiciis contrariis de sensibus sit iudicium, cui magis sit credendum	18rb
21. Utrum in opinionibus contrariis sit opinio, cui magis sit credendum	18va
22. Utrum omnium sit ratio quaerenda	18vb
23. Utrum omnia entia dicantur ad aliquid	18vb
24. Utrum unum secundum quod unum possit ad plura referri	19ra
25. Utrum sit ponere medium in contradictione	19rb
26. Utrum dicens omnia esse vera vel omnia esse falsa, se ipsum interimat	19va
27. Utrum terminus supponatur pro toto, cuius est pars ¹	19va

LIBER V

1. Utrum de distinctione nominum debeat esse pars separata huius scientiae	21ra
2. Utrum finis habeat rationem principii	21ra
3. Utrum nomen principii primo dicatur de fine	21rb
4. Utrum quod quid est rei sit causa formalis rei	21rb
5. Utrum finis possit esse causa alicuius	21va
6. Quaeritur de quo genere causarum primo dicatur nomen causae	21vb
7. Utrum finis et efficiens sibi invicem sint causae	21vb
8. Utrum causa in actu simul sit et non sit cum suo effectu	22ra
9. Utrum materia habeat rationem elementi	22rb
10. Utrum materiam esse sit per se notum	22rb

¹ Cf. *supra* p. 17.

11. Utrum natura sit principium motus et quietis	22va
12. Utrum anhelitus et nutrimentum sint necessaria animali	23ra
13. Utrum necessarium convenienter diffinitur per impossibile	23rb
14. Utrum illud, quod inest alicui per principium intrinsecum, insit ei necessitate absoluta	23rb
15. Utrum quae sunt unum continuitate, sint unum secundum se	23va
16. Utrum continuum vere et diffinitive dicatur esse illud, cuius motus est unus	23vb
17. Utrum punctus et unitas differant per habere positionem	23vb
18. Utrum unitas materiae sit causa unitatis numeralis	24ra
19. Utrum accidens sit ens secundum se	24vb
20. Utrum nomen accidentis concretum una significatione significet subiectum et accidens	24vb
21. Utrum nomen denominativum primo significet intentionem subiecti vel accidentis	25rb
22. Utrum praedicatum accidentale insit universali per naturam singularis	25va
23. Utrum cuiuslibet continui sit assignare partem priorem et posteriorem	25vb
24. Utrum universalis sint priora et notiora quam singularia	26ra
25. Utrum totum sit prius partibus secundum ordinem essendi	26rb
26. Utrum potentia passiva sit essentia materiae primae	26va
27. Utrum potentia activa sit principium transmutationis in alio in quantum aliud	27ra
28. Utrum cuilibet potentiae passivae correspondeat potentia activa in rerum natura	27rb
29. Utrum motus essentialiter sit continuus	27va
30. Utrum quantitas sit genus unum	27vb
31. Utrum haec sit praedicatio essentialis : "Sex sunt bis tria".	28ra
32. Utrum bonum sit magis in animatis quam in inanimatis	28rb
33. Utrum relatio sit ens rationis solum vel ens reale	28va

34. Utrum relatio, quae est inter duo extrema, sit in duobus extremis sicut in uno subiecto	28vb
35. Utrum intelligibile per se referatur ad intellectum	28vb
36. Quaeritur in quo genere sit scientia	29ra
37. Utrum perfectiones omnium entium sint in primo	29vb
38. Utrum tota diffinitio et partes diffinitionis insint diffinito secundum eandem rationem	29vb
39. Utrum haec sit per se : "Animal est homo".	30ra
40. Utrum genus sit pars speciei	30rb
41. Utrum sufficienter dividatur totum in totum universale et integrale	30va

LIBER VI

1. Utrum quod quid est et diffinitio possint haberi per demonstrationem	30vb
2. Utrum quid est aliquid et si est ipsum sciantur ex eodem	31ra
3. Utrum naturalia diffiniantur per materiam sensibilem	31ra
4. Utrum de ente secundum accidens possit esse scientia	31rb
5. Utrum ens secundum accidens sit ens solo nomine	31va
6. Utrum ens secundum accidens una generatione generetur	31vb
7. Utrum entis secundum accidens sit aliqua causa determinata unitiva eorum, quae concurrunt in ente secundum accidens	31vb
8. Utrum ens ut in pluribus sit causa accidentis	32ra
9. Utrum materia sit causa entis secundum accidens	32rb
10. Utrum omnia de necessitate eveniant et nihil eveniat in entibus contingenter	32rb

LIBER VII

1. Utrum inhaerentia actualis sit in essentia accidentis	32vb
2. Utrum albedo sit ens praedicatione essentiali	33rb
3. Utrum substantia sit prior accidente secundum tempus	33va
4. Utrum substantia prior sit accidente secundum cognitionem	33vb

5. Utrum substantia vere dicatur de materia et forma	34ra
6. Utrum intellectus noster ex propriis accidentibus alicuius substantiae possit devenire in cognitionem illius substantiae	34ra
7. Utrum materia essentialiter distincta sit a privatione	34va
8. Utrum entis secundum accidens possit esse quod quid est et diffinitio	34vb
9. Utrum accidens diffiniatur per additamentum	35ra
10. Utrum genus cum addita unitate possit vere praedicari de suis speciebus, ita ut haec sit vera: "Equus et homo sunt unum animal".	35rb
11. Utrum in qualibet specie animalis possunt eadem generare ex semine et sine semine	35vb
12. Utrum generata per putrefactionem generentur a casu	36rb
13. Utrum species alicuius <36va> rei accepta in intellectu sit idem quod cognitio illius	36va
14. Utrum materia per se generetur	36va
15. Utrum forma per se generetur	36vb
16. Utrum quod quid est substantiae sensibilis per se generetur	37ra
17. Utrum substantiae rerum sensibilibus possunt generari immediate a formis separatis	37rb
18. Utrum in materia sit ponere potentias activas	38ra
19. Utrum omne, quod diffinitur, habeat partes	38va
20. Utrum semicirculi sint partes circuli secundum quod circulus	38vb
21. Utrum nomen circuli aequivoce dicatur de specie circuli et de circulo individuali	38vb
22. Utrum digitus primo continuatus corpori et postea divisus sit idem numero	39ra
23. Utrum in substantiis materialibus individuum aliquid reale addat supra speciem	39rb
24. Utrum materia secundum se sit cognoscibilis	39va
25. Utrum aliquid unum et idem subiecto non habens diversitatem in forma substantiali vel accidentali possit se ipsum transmutare	40ra
26. Utrum ad quod quid est rerum naturalium pertineat materia	40rb

27. Utrum ad quidditatem rerum materialium pertineat materia	40va
28. Utrum in conceptis cum materia sit aliud quod quid est et illud, cuius est	40vb
29. Utrum genus importet unam naturam incompletam, quae sit in diversis speciebus	40vb
30. Utrum naturae rerum sensibilibus de se sint universales praeter operationem intellectus	41vb
31. Utrum intentio universalitatis sit in re vel in anima sicut in subiecto	42ra
32. Utrum substantiae particularis sit diffinitio	42rb
33. Utrum circumscripto motu solis possit substantia solis manere	42va
34. Utrum ad rationem universalis exigatur multitudo suppositorum	42vb
35. Utrum quod quid est sit principium et causa eius, cuius est quod quid est	43ra
36. Utrum quaestio propter quid habeat locum in substantia rei	43rb
37. Utrum quaestio propter quid habeat locum in substantiis simplicibus	43rb

LIBER VIII

1. Utrum forma materialis secundum esse sit separabilis a materia	43va
2. Utrum forma materialis separabilis sit secundum rationem	43vb
3. Utrum nomen speciei significet formam tantum	44rb
4. Utrum esse formae substantialis consistat in indivisibili	44va
5. Utrum omnium generabilium sit una materia in numero	44vb
6. Utrum materia propria speciei aliquam naturam realem addat supra essentiam materiae propriae	45ra
7. Utrum in corporibus caelestibus et in his inferioribus sit materia unius rationis	45rb
8. Utrum in corporibus caelestibus sit compositio materiae et formae	45va

9. Utrum ex materia et forma possit fieri unum essentialiter 46ra
 10. Utrum sit ponere medium uniens formam substantialem cum materia 46ra

LIBER IX

1. Utrum potentia reperiatur in separatis a materia 46rb
 2. Utrum nomen potentiae praedicetur de potentia < tam > activa quam passiva 46va
 3. Utrum potentia sit principium in transmutationibus 46vb
 4. Utrum potentia rationalis sit una duorum contrariorum 46vb
 5. Utrum unum contrariorum sit principium cognoscendi alterum 47ra
 6. Utrum potentia naturalis sit indifferens ad oppositum 47rb
 7. Utrum aliqua potentia activa praecedat actum 47va
 8. Utrum non ens possit esse intellectum 47vb
 9. Utrum actus simpliciter praecedat potentiam ordine naturali 48ra
 10. Utrum potentia ad esse simpliciter mutetur in semipiternum 48rb
 11. Utrum potentia sit eadem contradictionis 48va
 12. Utrum malum sit in rebus 48vb
 13. Utrum cuilibet composito vere intellecto oporteat correspondere compositum in re extra intellectum 48vb
 14. Utrum haec sit vera: "Homo est animal", homine non existente. 49ra

3. *Quaestiones in Metaphysicam I-III, V, VII*Cambridge, Peterhouse cod. 152, 290ra-321vb¹

INTRODUCTIO

1. Utrum in entibus sit ponere primum principium 290vb
 2. Utrum primum principium sit tantum unum 290vb
 3. Utrum primum ens sit summe bonum 291rb

¹ Cf. *supra* p. 19-20.

4. Utrum omnia procedunt a primo 291va
 5. Utrum a per se ente immediate possint procedere plura vel tantum unum 291vb
 6. Utrum ens sit subiectum huius scientiae¹ 292ra
 7. Utrum substantiae separatae sint subiectum in hac scientia² 292rb

LIBER I

1. Utrum in homine sit naturale desiderium ad sciendum 292va
 2. Utrum omnes homines naturaliter desiderant scire unum scibile 292vb
 3. Utrum in homine sit naturale desiderium ad intelligendum primum secundum substantiam suam 292vb
 4. Utrum prima principia sint nobis innata vel acquisita 293ra
 5. Utrum memoria fiat ex sensu 293rb
 6. Utrum experimentum fiat ex memoria 293va
 7. Utrum universale causetur de experimento 293va
 8. Utrum ista scientia sit circa principia prima 293vb
 9. Utrum ista scientia sit sapientia 294ra
 10. Utrum ista scientia sit speculativa vel practica 294ra
 11. Utrum ista scientia sit libera 294rb
 12. Utrum primus philosophus habeat determinare de causis 294rb
 13. Utrum materia sit ens per se subsistens 294va
 14. Utrum materia sit primum principium 294vb
 15. Utrum malum sit aliqua natura 295ra
 16. Utrum malum accidat praeter intentionem 295rb
 17. Utrum malum habeat aliquam causam 295va
 18. Utrum malum privet totaliter bonum 295vb
 19. Utrum in entibus sit summum malum 296ra
 20. Utrum primum principium possit esse causa mali 296ra
 21. Utrum una sit substantia eorum, quae dicuntur unum 296rb
 22. Utrum numerus sit substantia compositorum 296va

¹ Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, p. 12-14.² Cf. *loc. cit.*, p. 14-16.

23. Utrum sint octo tantum orbes	296vb
24. Utrum sit ponere ideas separatas	296vb
25. Utrum sint plures vel una (scil. ideae), supponendo quod sunt	297rb
26. Utrum si essent tales ideae, essent principia sensibilia	297va
27. Utrum in ideis sit aliqua compositio	297vb
28. Utrum ex ideis possit in nobis causari scientia	297vb
29. Utrum unum et bonum sint idem	298ra

LIBER II

1. Utrum possibile sit comprehendere veritatem in aliquo	298ra
2. Utrum cognitio veritatis sit facilis	298rb
3. Utrum verum et ens convertantur	298rb
4. Utrum verum per prius dicatur de rebus quam de aliis	298va
5. Utrum verum et falsum reperiuntur in intellectu incomplexo et simplici vel tantum in intellectu componente	298vb
6. Utrum ratio rei existens apud intellectum sit veritas de re	299ra
7. Utrum veritas sit in oratione sicut in subiecto	299ra
8. Utrum eadem sit veritas, a qua dicuntur omnia vera	299rb
9. Utrum materia sit impedimentum in cognitione	299va

LIBER III

1. Utrum unius scientiae sit considerare omnia genera causarum	299va
2. Utrum in nobilibus non sit efficiens	299vb
3. Utrum omne agens agat propter finem	299vb
4. Utrum in mobilibus sit finis	300ra
5. Utrum omnia entia mobilia et immobilia ordinantur in aliquem unum finem	300rb
6. Utrum illud, quod est separatum a materia, et illud, quod est coniunctum cum materia, possint esse speciei unius	300va

7. Utrum formae istorum generabilium et corruptibilium sint separatae a materia	300va
8. Utrum ideae, si sunt, sint causae et principia istorum sensibilium	301ra
9. Utrum quaelibet illarum idearum... sit principium primum	301rb
10. Quaeritur si essent ideae..., utrum essent in loco	301rb
11. Utrum principia rerum sint universalialia	301va
12. Utrum magis universalialia sint magis principia	301va
13. Utrum genus praedicetur de differentia per se	301vb

LIBER V

1. Utrum ad metaphysicum pertineat distinguere nomina	302ra
2. Utrum nomen significans aliquid per prius et aliquid per posterius, quando per se sumitur, stet pro eo, quod per prius significat	302ra
3. Utrum cor sit primum generatum in animali	302rb
4. Utrum finis sit principium	302va
5. Utrum materia sit elementum	302va
6. Utrum corpora simplicia sint elementa	302va
7. Utrum universalialia sint principia	302va
8. Utrum magis universalialia sint magis principia	302vb
9. Utrum aliquid sit ex se necessarium	302vb
10. Utrum aliquid sit necessarium per accidens	303ra
11. Utrum necessarium ex se sit omnino simplex	303ra
12. Utrum in simpliciter necessariis sit aliquid violentum	303rb
13. Utrum nutrimentum sit necessarium animali et utrum respirare	303rb
14. Utrum accidens et subiectum sint unum	303va
15. Utrum accidens possit praedicari de subiecto	303va
16. Utrum continua sint unum per se	303vb
17. Utrum unum universaliter dictum sit principium numeri	304ra
18. Utrum multum opponatur uni	304rb
19. Utrum ens sit notissimum intellectui nostro	304rb
20. Utrum ens dicat aliquid additum substantiae rei	304va
21. Utrum accidens sit secundum se ens	304vb

22. Utrum tantum sint decem praedicamenta	304vb
23. Utrum non ens possit intelligi	305ra
24. Utrum ens dicatur de ente in potentia	305rb
25. Utrum huiusmodi dimensiones (scil. linea, superficies) sint substantiae rei	305va
26. Utrum illud, quod inest secundum se, insit universaliter	305vb
27. Utrum omne prius sit primum	305vb
28. Utrum universalis sint priora secundum cognitionem	306ra
29. Utrum aliquid habeat in se principium transmutandi se ipsum	306ra
30. Utrum cuilibet potentiae passivae in natura respondeat potentia activa et econverso	306rb
31. Utrum quantitas secundum se et primo habeat partes	306va
32. Utrum partes quantitatis sint in actu in quantitate	306vb
33. Utrum quantitati per se sit ratio mensurae	306vb
34. Utrum numerus de ratione sua sit finitus	307ra
35. Utrum oratio sit quantitas	307rb
36. Utrum motus sit de genere perfectionis, ad quam est	307va
37. Utrum motus sit quantitas ¹	307va
38. Utrum differentia substantialis sit qualitas	307vb
39. Utrum differentia praedicetur de specie in quale	308ra
40. Utrum numerus sit secundum se unus	308ra
41. Utrum sex sint bis tria	308ra
42. Utrum relatio sit ens	308rb
43. Utrum relatio sit ens secundum rem vel tantum secundum rationem	308va
44. Utrum relatio, quae inest substantiae mediante aliquo accidente, sit eiusdem rationis cum illo	308va
45. Utrum relatio requirat duo extrema	308vb
46. Utrum relatio inter duo extrema sit eadem numero	309ra
47. Utrum relatio sit genus unum	309ra
48. Utrum relatio dicatur ad aliquid	309ra
49. Utrum aliquid ad aliud dicatur per idem illud, quod non est in eo	309rb
50. Quaeritur de distinctione modorum relationis	308rb

¹ i.m.

51. Utrum aliquid perfectum reperiatur in generabilibus et corruptibilibus	309va
52. Utrum in separatis a materia reperiatur ratio perfecti	309va
53. Utrum primum sive Deus sit perfectissimum	309vb
54. Utrum aliquid inferiorum possit enuntiari de ipso	310ra
55. Utrum aliquid sit per se	310ra
56. Utrum genus praedicetur de specie per se, sicut animal de homine	310rb
57. Utrum differentia per se praedicetur de specie	310ra
58. Utrum genus praedicetur de differentia per se	310va
59. Utrum inferius praedicetur <de> superiori per se ut animal de vivo	310vb
60. Utrum idem de se praedicetur per se	311ra
61. Utrum passio per se praedicetur de subiecto	311rb
62. Utrum esse in effectu insit homini per se	311va
63. Utrum tertius modus (scil. praedicandi per se) differat a primo modo et secundo	312ra
64. Utrum universale exigit plura supposita ex hoc quod universale	312vb
65. Utrum universale praedicetur de quolibet supposito eius	312va

LIBER VII

1. Utrum substantia sit primum omnium entium	312vb
2. Utrum accidentia sint entia per substantiam	313ra
3. Utrum substantia sit prior accidente secundum cognitionem	313rb
4. Utrum substantia sit primum omnium aliorum tempore	313rb
5. Utrum forma sit substantia	313va
6. Utrum materia sit substantia	313vb
7. Quaeritur quid istorum, scilicet materia et forma vel aggregatum, sit prius substantia	314ra
8. Utrum quod quid est sit eorum, quae insunt secundum accidens	314rb
9. Utrum quod quid est sit eorum, quae insunt per se primo modo	314rb
10. Utrum accidentium sit quod quid est	314va

11. Utrum quod quid est accidentis sit aliud a quod quid est subiecti	314va
12. Utrum inesse sit prius in accidente quam esse	314vb
13. Utrum concretum significat aggregatum ex subiecto et accidente	314vb
14. Utrum in substantiis compositis sit idem quod quid est et illud, cuius est quid est	315rb
15. Utrum in accidentibus <quod quid est> sit idem cum eo, cuius est	315va
16. Utrum in Deo sit idem quod quid est et id, cuius est	315vb
17. Utrum in primo sit idem essentia et esse	316ra
18. Utrum in separatis a materia aliis a primo sit idem essentia sive natura et esse	316rb
19. Utrum in separatis a materia sit idem quidditas et id, cuius est quidditas	316va
20. Utrum agens a natura sit prius agente secundum artem	316va
21. Utrum quod quid est rei intellectae sit intellectum	316vb
22. Utrum quod quid est rei in anima sit causa rei in materia	317ra
23. Utrum generata per putrefactionem fiant a casu	317rb
24. Utrum sit ponere in materia inchoationem formalem vel potentiam activam respondentem formae	317va
25. Utrum materia generetur	318ra
26. Utrum forma generetur	318ra
27. Utrum materia pertineat ad speciem sive quod quid est rei	318va
28. Utrum materia secundum se sit indivisa	318va
29. Utrum quod quid est simpliciter generetur	318vb
30. Utrum partes sint priores toto	319vb
31. Utrum in diffinitione mathematicorum cadat materia	320ra
32. Utrum materia sit secundum se cognoscibilis	320rb
33. Utrum ad multitudinem praedicatorum in quid de aliquo sequatur multiplicatio formarum substantialium in eodem	320va
34. Utrum ex genere et differentia fiat unum per se	321ra
35. Utrum universalis sint substantiae particularium	321rb
36. Utrum singularium sive particularium possit esse diffinitio	321va

37. Utrum quod quid est habeat rationem causae vel principii	321vb
--	-------

4. *Quaestiones in Metaphysicam I-V*Cambridge, Peterhouse cod. 152, 322ra-351r b¹

INTRODUCTIO

1. Utrum ens sit subiectum libri Metaphysicae an Deus ²	322ra
2. Utrum ista scientia sit una vel plures	322rb
3. Utrum haec scientia habeat se ad alias sicut totum ad partes	322va
4. Utrum sit subalternans alias	322va

LIBER II

1. Utrum veritas sit ens	322vb
2. Utrum sit una veritas omnium	322vb
3. Utrum veritas sit in re extra an in anima	323ra
4. Utrum veritas sit in genere	323vb
5. Utrum eadem sit veritas numero duarum propositionum	323vb
6. Utrum principia sint ita nobis manifesta, quod <324rb> cognitio eorum sit nobis innata	324rb
7. Utrum intellectus noster possit cognoscere substantias separatas	324rb
8. Utrum res possit cognosci absque hoc, quod cognoscuntur omnes causae eius	324vb
9. Utrum praedicatum univoce de causa et effectu essentialius contingat causae quam effectui	325ra
10. Utrum omnia... habeant causam dantem sibi esse scilicet causam efficientem	325ra
11. Utrum sit status in causis materialibus	325va
12. Utrum infinitum intelligibile sit	325va

¹ Cf. *supra* p. 20.² Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, p. 78-82.

LIBER III

1. Utrum ad metaphysicum pertineat considerare de omnibus causis in genere, scilicet materia, forma, fine et efficiente 326ra
2. Utrum in mathematicis sit bonum 326rb
3. Utrum illa scientia, quae considerat causam finalem, debeat dici prima philosophia 326rb
4. Utrum ad eandem scientiam pertineat considerare de principiis universalibus et de substantiis rerum 326va
5. Utrum ad eandem scientiam pertineat considerare de omni substantia 326vb
6. Utrum ad eandem scientiam pertineat considerare de substantia et de omni accidente per se 326vb
7. Utrum substantia possit demonstrari 326vb
8. Utrum sit ponere substantias separatas sicut posuit Plato 327ra
9. Utrum aliquod sit esse medium inter esse actu et esse potentia 327vb
10. Utrum universalis sint principia 327vb
11. Utrum magis universalis sint magis principia 328ra
12. Utrum genus possit praedicari de differentia 328ra
13. Utrum in quolibet ente sit unum tantum principium materiale 328ra
14. Utrum corruptibile et incorruptibile sint eadem principia 328rb
15. Utrum unum et ens sint principia, quae sunt substantiae per se existentes 328va
16. Utrum corpus, linea et superficies sint substantiae 328vb
17. Utrum principia sint actu vel potentia 328vb
18. Utrum principia sint universalis vel particularia 328vb

LIBER IV

1. Utrum ens dicatur univoce vel aequivoce 329ra
2. Utrum pertineat ad istum philosophum determinare de omni substantia secundum rationem propriam 329ra
3. Utrum unum addat aliquam dispositionem realem super ens 329va

4. Utrum unum, quod est principium numeri, convertatur cum ente 329vb
5. Utrum unum synonymum ente et quod est principium numeri importentur aequivoce 329vb
6. Utrum indivisioni unius opponatur divisio praecedens vel subsequens 330rb
7. Utrum ad istam scientiam pertineat determinare de oppositis 330va
8. Utrum ad metaphysicum pertineat determinare de aequali et inaequali 330va
9. Utrum metaphysicus habeat determinare de priori <330vb> et posteriori 330vb
10. Utrum ante et post, idem et diversum etc. sint passionis entis 330vb
11. Utrum metaphysicus sit certissimus in scientia sua ...
12. Utrum istud principium : "De quolibet affirmato etc." sit certissimum principium 331ra
13. Utrum contingat errare circa hoc principium 331ra
14. Utrum nomen naturaliter significet 331rb
15. Utrum significatum possit doceri 331va
16. Utrum istud verum sit : "Qui negat loquelam, concedit loquelam". 331vb
17. Utrum nomen imponatur ad significandum similitudinem rei, per quam intelligitur res, an rem ipsam 331vb
18. Utrum vox repraesentet per prius similitudinem quam rem 332rb
19. Utrum terminus communis imponatur ad significandum suppositum indeterminatum 332va
20. Utrum terminus communis idem significet re existente et non existente 332vb
21. Dato quod idem significat, utrum univoce vel aequivoce 332vb
22. Utrum nomen possit plura significare 333rb
23. Utrum unum accidens possit esse subiectum alterius 333va
24. Utrum ille, qui dicit contradictoria vel aestimat, aliquid aestimet 334ra
25. Utrum aliquis possit disponi, quod aestimet contradictoria esse simul vera 334ra
26. Utrum aliquis habeat necesse concedere contradic-

	toria propter rationem, quam nescit dissolvere	334rb
27.	Utrum habens rationes aequivalentes ad utramque partem contradictionis habeat necesse concedere contradictoria	334rb
28.	Utrum contradictoria possint simul inesse eidem	334rb
29.	Utrum sit magis consentiendum in iudicio multis vel paucis	334va
30.	Utrum oporteat quaerere rationem in omnibus	334va
31.	Utrum inter contradictoria cadat medium	334va
32.	Utrum de virtute sermonis habeatur, quod contradictoria stent pro eodem ad hoc quod contradicunt	334va
33.	Utrum terminus communis incomplexus se extendens ad complexionem possit supponere pro toto, cuius est pars	334vb

LIBER V

1.	Utrum ad metaphysicam pertineat distinctio vocabulorum	336ra
2.	Utrum finis habeat rationem principii	336ra
3.	Utrum principium per prius dicatur de fine vel de materia vel de principio magnitudinis vel motus vel temporis vel de aliquo alio circumscripto hoc nomine principium	336rb
4.	Utrum quod quid est rei sit forma rei	336vb
5.	Utrum finis habeat rationem causae	336vb
6.	Utrum finis possit esse causa efficientis	337ra
7.	Quaeritur de qua causa dicatur causa per prius	337rb
8.	Utrum materia immediate causetur a prima causa	337rb
9.	Utrum forma sit elementum	337vb
10.	Utrum per prius dicatur elementum de forma an materia	337vb
11.	Utrum diffinitio naturae sit competens	338rb
12.	Utrum natura per prius dicatur de materia an de forma	338va
13.	Quaeritur de sufficientia modorum necessari	339rb
14.	Utrum voluntas cogi possit	339va
15.	Utrum subiectum et accidens faciant unum	339va

16.	Utrum duo accidentia faciant unum	339vb
17.	Utrum stannum sit unum continuitate	340ra
18.	Utrum isosceles et isopleuris sint una figura	340ra
19.	Utrum punctus sit substantia posita, unitas autem non	340rb
20.	Utrum punctus habeat positionem	340rb
21.	Utrum individuum sit individuum per materiam	340va
22.	Utrum aggregatio ex subiecto et accidente sit in uno genere	341ra
23.	An accidens sit ens per se ita quod haec sit vera : "Accidens per se est ens".	341ra
24.	Utrum accidens sit per se ens	341rb
25.	Quaeritur de sufficientia modorum entis	341va
26.	Quaeritur per quod unum individuum differat ab alio	341va
27.	Utrum forma sit substantia	342ra
28.	Quaeritur de sufficientia modorum substantiae	342ra
29.	Utrum prioritas naturae sit aliqua prioritas existens in re	342rb
30.	Utrum potentia activa sit principium transmutandi aliud secundum quod aliud	342va
31.	Utrum quantitas sit genus	343ra
32.	Utrum superficies sit quantitas	343rb
33.	Utrum superficies sit in corpore sicut in subiecto	343va
34.	Utrum locus sit alia quantitas a superficie	343va
35.	Utrum oratio sit quantitas	343va
36.	Utrum sit quantitas continua	343va
37.	Utrum sit alia quantitas a numero	343va
38.	Utrum motus sit quantitas per se	344ra
39.	Quaeritur in quo sit numerus ut in subiecto	344ra
40.	Utrum forma vel materia causet numerum	344va
41.	Utrum numerus sit unus	344va
42.	Utrum dicatur unus ab unitate ultima	345ra
43.	Utrum differentia substantialis sit qualitas accidentalis	345rb
44.	Utrum calidum et frigidum sint qualitates accidentales an formae substantiales	345rb
45.	Utrum facta generatione unius elementi ex alio maneat qualitas symbola	345va
46.	Utrum sex sint bis tria	346vb

47. Utrum relatio sit ens	347ra
48. Utrum relatio sit ens rationis	347ra
49. Utrum relatio sit substantia vel accidens	347va
50. Utrum relatio differat in essentia ab ea qualitate, super quam fundatur	347vb
51. Utrum relatio exigit duos terminos	348ra
52. Utrum relatio exigit duo extrema actu	348rb
53. Utrum relatio sit in duobus extremis tamquam in subiecto	348va
54. Utrum relatio sit genus generalissimum	348vb
55. Utrum in relatione sit unum generalissimum	348vb
56. Utrum ad aliquid sit genus	349rb
57. Utrum relatio sit genus	349rb
58. Utrum species relationis debeat sumi in abstracto aut in concreto	349va
59. Utrum species relationis habeat distingui penes distinctionem casuum	349va
60. Utrum scientia sit in genere relationis	349vb
61. Utrum perfectum sit illud, cui nihil est extra	350rb
62. Utrum ultima pars rei possit dici finis	350rb
63. Utrum per se sit conditio possibilis in entibus	350rb
64. Utrum sit idem modus dicendi per se, quando diffi- nitio praedicatur de diffinito, et quando genus praedicatur de eodem	350vb
65. Utrum haec sit per se : "Callias est animal".	351ra
66. Utrum haec sit per se : "Animal est homo".	
67. Utrum tertius modus dicendi per se sit possibilis	351rb
68. Utrum quartus modus <dicendi per se> sit possi- bilis	351rb

5. Quaestiones in Metaphysicam I-IV

Cambridge, Peterhouse cod. 192, III, 1ra-24vb¹

INTRODUCTIO

1. An Deum esse sit per se notum	1rb
2. Utrum Deus et substantiae separatae sint subiec- tum huius scientiae ²	1rb

¹ Cf. *supra* p. 22.

² Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, p. 46-47, 49-51.

3. Utrum ens in quantum ens sit subiectum huius scientiae ¹	1va
4. Utrum substantia sit subiectum huius scientiae ²	1vb
5. Utrum causa sit subiectum huius scientiae ³	2rb
6. An ad hanc scientiam pertineat considerare primam causam et intelligentias ⁴	2rb

LIBER I

1. Utrum omnes homines naturaliter scire desiderent	2vb
2. Utrum in animalibus brutis sit prudentia	3ra
3. Utrum ex una memoria fiat experimentum	3rb
4. Utrum ex uno experimento fiat ars	3rb
5. Utrum expertus certius operetur artifice	3vb
6. Utrum manu artifices operentur sicut inanimata cognoscentia	4ra
7. Utrum sapiens habeat omnia cognoscere	4ra
8. Utrum scientia speculativa sit melior practica	4rb
9. Utrum haec scientia sit difficillima	4va
10. Utrum magis universalis si <n> t nobis prius nota	4va

LIBER II

1. Utrum veritas sit	5rb
2. Utrum cognitio veritatis sit nobis possibilis per doctrinam	5rb
3. Utrum scientia per inventionem sit possibilis	6ra
4. Utrum scientia per causam sit possibilis	6ra
5. Utrum principia sint nobis naturaliter nota	6ra
6. Utrum causa difficultatis in cognitione veritatis sit a parte intellectus nostri	6vb
7. Utrum intellectus noster possit intelligere substan- tias immateriales	7rb
8. Utrum id, quod competit causae et causato, verius competat causae	8ra
9. Utrum sempiterna habeant causam efficientem	8rb

¹ Cf. *loc. cit.*, p. 47-48, 51-52.

² Cf. *loc. cit.*, p. 48-52.

³ Cf. *loc. cit.*, p. 52-54.

⁴ Cf. *loc. cit.*, p. 53-55.

10. Utrum ratio Aristotelis, per quam probat statum in causa efficiendi, valeat	8vb
11. Utrum in infinito omnia media sint aequaliter media	9ra
12. Utrum in causis materialibus sit status	9ra
13. Utrum in omnibus possit esse generatio reflexiva	9va
14. Utrum in causis finalibus sit status	10ra
15. Quaeritur, si ratio modo dicta valeat	10ra
16. Utrum in causis formalibus sit status	10rb
17. Utrum infinitum possit a nobis cognosci	10vb
18. Utrum continuum possit a nobis cognosci	10vb
19. Utrum ad perfectam cognitionem habendam de re requiratur cognitio cuiuslibet causae	11rb

LIBER III

1. Utrum unius scientiae sit considerare omnes causas	11va
2. Utrum istius scientiae, id est metaphysicae, sit considerare omnes causas	11vb
3. Utrum in mathematicis sit bonum	12ra
4. Quaeritur per quam causam sciens maxime fiat sciens	12ra
5. Utrum unius scientiae sit considerare principia contraria	12va
6. Utrum huius scientiae sit considerare omnes substantias	12rb
7. Utrum huius scientiae sit considerare substantiam et accidens	12rb
8. Utrum corruptibile et incorruptibile sint eiusdem speciei	13ra
9. Utrum praeter ideas sive species necesse est ponere mathematica media inter illas et ista sensibilia	13rb
10. Utrum genera sint principia	13va
11. Utrum genus per se praedicetur de differentia	13vb
12. Utrum ens dicatur univoce de genere ut substantia et <de> differentia eius ut corporeo	14rb
13. Utrum species generis univoce se habeant secundum prius et posterius	15vb
14. Utrum quodlibet principium rei sit unum numero vel unum specie	15vb

15. Utrum eadem sint principia corruptibilium et incorruptibilium	16ra
16. Utrum a causa incorruptibili immediate possit causari effectus corruptibilis	16rb
17. Utrum aliquid possit esse ens per participationem	16va
18. Utrum ex uno possit componi magnitudo	17ra
19. Utrum magnitudo sit una	17rb
20. Utrum nunc in tempore possit corrumpi	17rb

LIBER IV

1. Utrum entis in quantum ens sint principia	17va
2. Utrum entis in quantum ens sint passionες	17va
3. Utrum ens habeat unam rationem univocam, secundum quam dicitur de omnibus entibus	18ra
4. Utrum accidentia participant aliquem gradum perfectionis primi entis sicut posterius calidum participat aliquem gradum primi calidi	19vb
5. Utrum negationes sint entes	20ra
6. Utrum ens et unum significant unam et eandem naturam	20va
7. Utrum ens et unum ponant differentias aliorum, a quibus praedicantur	21vb
8. Utrum esse sit de essentia in rebus causatis	22rb
9. Utrum hoc principium: "Impossibile est idem simul esse et non esse", sit notissimum	24rb
10. Utrum hoc principium: "Impossibile est idem etc." prius sit aliquo modo demonstrationi	24vb
11. Utrum contingat multa simul intelligere	24vb

6. *Quaestiones in Metaphysicam I-IV*Cambridge, Peterhouse cod. 192, IV, 1, 1ra-53r¹

INTRODUCTIO

1. Utrum Deus sit subiectum huius scientiae ²	1ra
2. Utrum ens in quantum ens sit primum subiectum huius ³	1ra

¹ Cf. *supra* p. 23.² Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, p. 25-27.³ Cf. *loc. cit.*, p. 27-32.

3. Utrum haec scientia tradat per se cognitionem de Deo ¹	1va
4. Utrum Deus sit notum per se	2ra
5. An esse demonstrari possit de Deo per effectum eius	2rb
6. Utrum quattuor causae vel una sit subiectum in hac scientia	2va

LIBER I

1. Utrum prima propositio (scil. omnes homines natura scire desiderant) habeat veritatem	2va
2. Utrum omnium sensuum visus sit maxime diligendus	3ra
3. Utrum in brutis reperiatur prudentia	3rb
4. Utrum ars generetur ex experimento	3va
5. Utrum artifex certius operetur experto	4ra
6. Utrum maxime universalis, quae considerantur a primo philosopho, sint difficillima haberi ad cognoscendum	4rb

LIBER II

1. Utrum veritas habeat esse in natura	4rb
2. Utrum verum sit idem quod ens	4va
3. Utrum veritas principalius inveniatur in intellectu vel in re	4vb
4. Utrum veritas habeat esse in intellectu simplici	5va
5. Utrum intellectus coniunctus possit intelligere substantias separatas	5va
6. Utrum aliquis effectus possit esse coaeternus suae causae efficienti	6rb
7. Utrum motus caeli possit esse coaeternus primo principio secundum durationem	6vb
8. Utrum ratio veri univoce contingat primis principiis et principiatis	7ra
9. Utrum in causis efficientibus necesse sit ponere statum	7rb
10. Utrum in omnibus motis, ex quibus aliquid fit ex alio, sit possibilis reflexio	7va
11. Utrum in causis materialibus sit status	7vb

¹ Cf. *loc. cit.*, p. 32-36.

12. Utrum in causis finalibus sit status	8rb
13. Utrum in entibus sit necessarie devenire ad unam causam <finalem> numero supremam	8rb
14. Utrum sit status in causis formalibus	8va
15. Utrum intellectus noster possit infinita intelligere	8vb
16. Utrum perfecta cognitio rei requirat cognitionem omnium causarum	9rb

LIBER III

1. Utrum ad istam scientiam pertineat considerare omne genus causarum	9va
2. Utrum ratio boni reperiatur in mathematicis	9vb
3. Utrum sciens rem per causam finalem maxime dicatur sciens	10ra
4. Utrum scientiae considerantis substantiam sit considerare prima principia	10rb
5. Utrum eiusdem scientiae sit considerare substantias et accidentia	10rb
6. Utrum praeter substantias sensibiles sit ponere alias insensibiles eiusdem speciei, cuius <modi> sunt ideae Platonis	10vb
7. Utrum posito quod sunt substantiae ideales eiusdem speciei cum sensibilibus, utrum sint in loco	11rb
8. Utrum praeter substantias sensibiles oporteat ponere separatas non eiusdem speciei cum illis	11va
9. Utrum mathematica sint entia in sensibilibus	11vb
10. Utrum genera sint principia rerum	12ra
11. Utrum sit ponere aliquid praedicari in quid univoce de genere et differentia	12rb
12. Utrum species per se praedicetur de differentia constitutiva eius	12va

LIBER IV

1. Utrum ens importet rationem univocam substantiae et accidenti	13rb
2. Utrum necesse sit omnia analogia in quantum huiusmodi referri ad unum numero	14ra
3. Utrum accidens sit ens per formalem participationem primi entis	14rb

4. Utrum negationes et privationes possunt dici entia	14va
5. Utrum ens et unum importent eandem naturam	14vb
6. Utrum unum praedicatum de ente praedicet substantiam entis	15va
7. Utrum ens ac unum praedicent de ente particulari substantiam et naturam rei vel dispositionem	15va
8. Utrum esse causati sit de eius essentia	16ra
9. Utrum in intellectu sit aliquid absolutum differens ab actu intelligendi et specie rei	18ra
10. Utrum sequatur : "Homo est animal bipes, ergo est necessario animal bipes".	18rb
11. Utrum omne accidens in subiecto habeat causam inhaerendi	18vb
12. An prima philosophia habeat quaerere principia et causas entis in quantum ens	19ra
13. An omnis scientia habeat inquirere principia et causas proprii subiecti	19rb
14. An scientia particularis habeat inquirere quod quid est proprii subiecti	19va
15. An quod quid est possit demonstrari	19vb
16. An scientia speculativa et practica sint eadem scientia solum differens ratione	19vb
17. An ista scientia sit universalis aut particularis	20ra
18. An physica sit prima philosophia, supposito, quod non sint alia entia quam naturalia	20ra
19. An de ente per accidens sit scientia	20rb
20. An entis per accidens sit aliqua causa effectiva	20vb
21. An ens in pluribus sit ens per accidens	21ra
22. An ens in pluribus producat suum per se effectum contingenter vel ex necessitate	21ra
23. An ens per accidens eveniat ex causa contingenti ad utrumlibet	21va
24. An Deus possit scire aliqua futura contingentia	21vb
25. An Deus possit non scire quod scit	23ra
26. An haec sit vera : "Deus scit quidquid scivit".	23vb
27. An omne ens sit causatum a deo	24rb
28. An ad aliquid sit res naturae	25ra
29. An differentiae istius generis : "ad aliquid" sint absolutae vel respectivae	25vb

30. An fundamentum relationis sit haec "absoluta" vel "respectiva"	25vb
31. An esse relationis ad terminum et esse eius in subiecto sint unum esse indivisum	26va
32. An intentio relationis sit idem principium realiter, quo terminatur formaliter relatio et quo formaliter refertur ad alterum	27ra
33. An relatio sit in duobus extremis tamquam in uno subiecto	27va
34. An similitudo, qua hoc illi refertur, sit eadem, qua illud huic refertur	28ra
35. An relatio addat aliquid reale suo fundamento	28rb
36. An substantia sit fundamentum relationis realis	30ra
37. Utrum idem referatur ad se ipsum	31ra
38. An identitas sit relatio realis vel rationis tantum	31ra
39. Utrum relativa sint simul natura	31vb
40. Utrum sint relativa rei vel rationis	32ra
41. Utrum relativa in quantum referentur ad invicem, sint formaliter opposita	32ra
42. Utrum ad aliquid sit unum genus tantum	32va
43. An hic ordo accidentis ad substantiam sit essentia accidentis	33rb
44. An accidenti abstracte signato vere attribatur ens	33rb
45. An substantia sit prior omni accidente secundum tempus	34ra
46. An substantia praecedat omne accidens cognitione	35ra
47. An compositum ex subiecto et accidente habeat diffinitionem	35vb
48. An homo albus habeat quidditatem	35vb
49. An omne accidens determinet sibi subiectum, in quo est	36va
50. An accidens possit diffiniri	37ra
51. An idem sint nasus simus et nasus cavus	37va
52. An haec sit nugatio : "Nasus simus".	37va
53. An habitudo ad nasum sit de essentia simi	37vb
54. An simitas sit ens formaliter a naso vel non	38rb
55. An quod quid rei sit idem cum re	38vb
56. An haec sit vera : "Homo est humanitas".	39rb

57. An haec sit vera : "Humanitas est animalitas".	39vb
58. An propter scientiam de singularibus habendam necesse sit ponere quod quid est esse separa- tum a singularibus	40ra
59. An necesse sit ponere quod quid separatum propter entitatem istorum inferiorum	41ra
60. An animalia eadem specie possint ex semine et sine generari	41vb
61. Utrum formae propinquae sint eiusdem speciei	42rb
62. An contrariorum, quorum utrumque est ens in genere, sit una species in anima	42va
63. An quod quid rei sit in anima	42vb
64. An materia generetur	43va
65. An forma generetur per se	44ra
66. An compositum generetur	44ra
67. An ista consequentia sit bona : "Per se generatum est ens determinatum in materia, ergo per se generans est tale ens".	44va
68. An sit possibile in naturalibus uno agente disponente materiam aliud inducere formam	44vb
69. An proprium sit essentiae divinae intelligere diversa in quantum diversa sunt	45rb
70. An deus possit intelligere entia materialia in eo quod materialia sunt	47ra
71. An deus cognoscat infinitum secundum quod infini- tum	47ra
72. An perfectiones entium causatorum includantur in primo secundum formalem participationem	47rb
73. An in intelligentia quae est creatum primum, inve- niatur realis compositio esse cum essentia	47va
74. An intelligentia sit composita ex materia et forma	48va
75. An intelligentia de sua natura sit corruptibilis	48vb
76. An in intelligentia possit esse aliquod malum	49ra
77. An ponere plures intelligentias eiusdem speciei implicet contradictionem	49rb
78. An intelligentia intelligat formaliter per suam sub- stantiam	49vb
79. An intelligentia intelligat alia a se	50va
80. An intelligentiae superiores intelligant per species universaliores quam inferiores	50vb
81. An intelligentia possit simul intelligere multa	52vb

7. *Quaestiones in Metaphysicam II-VII et XII*Oxford, New College cod. 285, 16, 194ra-241vb¹

INTRODUCTIO

1. An scientia sit bonum ab omnibus optatum	194ra
2. An scientia sit bonum, quo non est maius bonum	194ra
3. Utrum in ipso <Deo> maior sit nobilitas in ratione, in qua est scientia quam in illa, in qua est virtus vel caritas	194ra
4. Utrum <bonum, quod omnia optant,> sit unum et idem bonum aut aut diversa bona	194rb
5. Quaeratur... quid illud scibile, supra quod cadit istud scire	194rb
6. Utrum congruentius dicatur "omnes homines natura etc." quam... "omnis homo"	194va
7. <Quaeritur> quid intelligatur per hoc nomen "natura"	194va
8. <Utrum> ista propositio <scil. "omnia bonum optant"> falsitatem habeat	194vb
9. <Quaeritur quae scientia> sit maxime via in cogni- tionem <primi> scibilis	195ra
10. Quaeritur quid sit subiectum <huius scientiae>	195rb
11. <Utrum> omnes aliae scientiae sint superfluae	195rb
12. <Utrum> ista scientia <sibi> subalternat omnes alias scientias	195va

LIBER II

1. Numquid... plures sunt veritates aut una sola	196ra
2. Utrum hoc sit verum : cuiuslibet dispositio <sic est in esse sicut... in veritate>	196vb
3. <Utrum sit status in causis agentibus>	197va
4. Utrum aliquo modo est possibile ponere infinitatem in <causis moventibus et finalibus>	198va
5. Utrum infinitas <sit> in causis formalibus aut non	199ra
6. Utrum <causae materiales> sint infinitae in cau- satis aut non	200ra

¹ Cf. *supra* p. 34-35.

7. Utrum materia omnium prima sit eadem numero in elementis 201ra
8. <Utrum possit> probari, quod forma non est creata 202ra
9. Utrum <materia> sit una numero in omnibus causatis¹ 203ra
10. An substantia materiae possit de aliquo praedicari 204ra
11. <Quaeritur> de potentia materiae, scilicet quid sit 205ra
12. Utrum potentia materiae, quam habet ad formam accidentalem, sit essentialis ei aut accidentalis 205ra
13. Utrum <materia> sit una numero in omnibus, in quibus est participata² 206rb
14. <Quaeritur> de quantitate in genere, si sit effectus materiae aut non 206vb

LIBER III

1. <Utrum> Aristoteles mentiatur vel... male arguat sic: "genus non praedicatur de sua differentia per se, tamen per accidens bene potest praedicari" 209ra-b
2. <Utrum> Aristoteles mentiatur: nonne Deus intelligit ista sensibilia³ 209va

LIBER IV

1. Utrum ens quod ponitur esse subiectum scientiae, sit vere genus aut non 212ra
2. Utrum eadem sint principia rerum corruptibilium et incorruptibilium 212ra
3. <Utrum> scientiae speciales utantur <dignitatibus>... et <utrum> haec scientia habeat considerare de istis 213ra
4. Utrum <hoc nobile principium: "Non de eodem etc.> sit prima causa aut non 214vb

¹ Cf. G. GAL, Commentarius... p. 239.² Cf. loc. cit.³ Cf. loc. cit., p. 240.

5. Utrum magis differant inter se contrarie opposita aut contradictorie opposita 216vb
6. <Quaeritur> de hoc, quod dicit Commentator, quod iste homo singularis, qui est in potentia terra, si resolvatur in terram, illa terra... ponamus quod fuerit in potentia homo,... ille erit alius homo numero a priori 217ra
7. <Utrum> motor prius est natura moto 218vb

LIBER V

1. <Utrum> unum et idem... sint causa contrariorum 219rb
2. Quaeritur si sufficienter distinguit hoc nomen "initium" 219va
3. Dubitatur de diffinitione naturae 220vb-221ra
4. <Quaeritur> quomodo salvatur ista diffinitio in gravi et levi 221ra
5. Utrum omne quod fit fiat violentia aut non 221ra
6. Utrum intellectus et natura sint idem 221ra
7. <Quaeritur> de significationibus eius quod est unum per se 222va
8. Quaeritur quid sit illud <unum et prima mensura> in genere substantiae 222ra
9. Quaeritur quid appellat hic auctor "ens per accidens" 223rb
10. Quare non sint idem modi entis per se et unius per se 223rb
11. Utrum istud verum, <quod est una significatione ens,> sit complexum aut incomplexum 223rb
12. <Utrum> ens in potentia sit ante ens in actu 224ra
13. <Quaeritur de modis "prius" et ante> 224ra
14. <Utrum> subiectum, cum habeat habitum et ipsum amittat, habeat aliquod principium corruptens habitum ipsum 224vb
15. <Quaeritur de subiecto proprio puncti et lineae> 226vb
16. Quaeratur quid est punctus et quid linea 226rb
17. <Quaeritur> quis sit ille modus (scilicet quartus modus eius quod est per se 227va
18. <Quaeritur> de qualitate, scil. quis sit modus famosus in hoc nomine "qualitas" 227vb
19. <Quaeritur> quid sit minimum mensurans quodlibet istorum, quae sunt in isto genere 227vb

20. <Quaeritur> communis modus eius, quod est habere 228va
21. <Quaeritur> quid sit illud, <scilicet minimum mensurans> in genere relationis 228vb
22. Quaeritur quare rationibus istorum nominum "totum", "omne", ponantur ista tria nomina "initium", "medium", "ultimum" 229rb
23. Quaeratur... de ratione huius regulae : Hoc signum "omne" tria exigit appellata 229rb
24. Utrum <relatio> sit genus unum 229vb
25. Quaeratur quae sint species istius generis 230ra
26. Quaeratur quomodo diffiniantur relativa 230ra
27. Utrum <duplum et multiplex> sint species aut genera 230ra
28. Quaeratur quomodo opponantur <duplum et multiplex> 230va
29. Utrum relatio communior sit oppositione aut e converso 230vb

LIBER VI

1. Quaeritur de genere generalissimo relationis 231vb
2. Quaeritur quare substantia de nullo est demonstrabilis 231vb
3. Utrum genus sit demonstrabile de specie 231vb
4. Utrum haec propositio : "Idem est scire quid et propter quid" habeat veritatem in substantiis et accidentibus 231vb
5. Quaeritur quare non solvit auctor quaestionem quam movet in principio huius lectionis 232va
6. <Utrum> ens, quod non est semper, sed in maiori parte, sit <causa> entis a casu 232va
7. Quaeratur de divisione <entis in contingens et necessarium> 232va
8. Quaeritur de isto argumento... : "Ens a casu non est, ergo omnia sunt de necessitate" 232va
9. <Quaeritur> de comparatione entis et veri, scilicet quomodo se habeant ad invicem 233va
10. <Utrum> verum et falsum non sint nisi in compositione et divisione 233vb

11. Quaeritur cum intellectus simul intelligat contradictorie opposita, scil. affirmationem et negationem, quomodo potest intelligere negationem 233vb-234ra

LIBER VII

1. <Quaeritur> de ordine <tractatum libri Metaphysicae> 238ra
2. Quaeratur per quam rationem ostendit ipse substantiam esse priorem accidente tempore 239rb
3. Quaeratur de hoc quod dicit Commentator, quod si esset scitum illud quod est quidditas substantiae sensibilis, de necessitate esset scita omnium prima causa 239va
4. Quaeratur <utrum>... forma magis sit substantia quam compositum et quam materia 239vb
5. Quaeratur quare Aristoteles dicat : "Dimittamus loqui de materia" 240va

LIBER XII

1. Cum angeli intelligant se et alias creaturas, utrum isti habitus, per quos cognoscunt creaturas, sint eis innati aut acquisiti ¹ 235ra
2. Quaeritur quare a Saturno non auferetur sua sphaera deferens addita ei secundum Callippum 235rb
3. Quaeratur ad quid valeant istae sphaerae revolventes et quales sunt 235rb
4. Utrum unicus sit motor <caeli> an plures 235va
5. Utrum convenientius est quod prima causa sit motor immediatus caeli aut mediatas 235vb
6. <Utrum> deus non intelligat aliquid extra se 236va
7. An Deus intelligat omnia creata et... an intelligat materiam primam 236vb
8. Quaeritur quomodo intelligit privationes deus 236vb
9. Utrum enuntiabile habet speciem in primo 236vb
10. Quaeritur si sit idea creatorum et si sic, aut... unica... aut plures 236vb
11. Utrum Deus intelligat formam prius quam sit 237rb

¹ Cf. G. GAL, Commentarius..., p. 242.

8. *Quaestiones in Metaphysicam I-VII*Oxford, Oriel Coll. cod. 33, 10, 199ra-261ra¹

INTRODUCTIO

1. Utrum substantiae separatae sint primum subiectum huius scientiae ²	199rb
2. Utrum Deum esse sit per se notum ³	199va
3. Utrum de ente in quantum ens sit haec scientia ut de subiecto ⁴	199vb
4. An substantia sit subiectum in hac scientia ⁵	200rb
5. Utrum haec scientia debeat considerare de primis principiis entis ⁶	200rb

LIBER I

1. Utrum ista propositio sit vera : "Omnes homines etc."	200va
2. Utrum visus sit maxime cognoscitivus	200vb
3. Utrum visus sit maxime diligendus a nobis	201rb
4. Utrum animalia bruta sint prudentia	201vb
5. Utrum ex sensu fiat memoria	202ra
6. Utrum ex memoria fiat experimentum	202rb
7. Utrum experimentum sit unum ex multis causatum	202va
8. Utrum ex experimento generetur ars	202va
9. Utrum artifex certius operetur experto	202vb
10. Utrum experientia sit melius arte	202vb
11. Utrum scientia speculativa sit melior practica	203ra
12. Utrum sapientis sit cognoscere omnia	203vb
13. Utrum haec scientia sit difficillima	204va
14. Utrum ista scientia sit certissima	204vb
15. Utrum haec scientia habeat alias regulare	205ra

¹ Cf. *supra* p. 36.² Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik...*, p. 36-37, 38-40.³ Cf. *loc. cit.*, p. 37-38.⁴ Cf. *loc. cit.*, p. 40-44.⁵ Cf. *loc. cit.*, p. 44.⁶ Cf. *loc. cit.*, p. 44-45.

LIBER II

1. An veritas sit	205ra
2. Utrum cognitio veritatis sit nobis possibilis	205va
3. Utrum cognitio veritatis incomplexae sit nobis difficilis	205vb
4. Utrum cognitio veritatis complexae sit difficilis	206rb
5. Utrum prima principia sint nobis naturaliter nota	206va
6. Utrum causa difficultatis, quae est in consideratione veritatis, sit ex nostra parte	206vb
7. Utrum illud, quod est manifestum in natura, possit ab intellectu nostro comprehendi	207vb
8. Utrum substantiae separatae possint cognosci ab intellectu nostro secundum suas quidditates	207va
9. Utrum quod convenit causae et causato verius conveniat causae	208va
10. Utrum possibile sit effectum esse coaeternum causae efficienti	208va
11. Utrum unumquodque sic se habeat ad veritatem sicut ad entitatem	209rb
12. Utrum in causis efficientibus sit procedere in infinitum	209va
13. Utrum si causae moventes essent infinitae, omnes erunt similiter mediae	209vb
14. Utrum in causis materialibus contingat procedere in infinitum	210ra
15. Utrum omnium, quae generantur ex materia, sit generatio reflexiva	210va
16. Utrum in causis finalibus sit procedere in infinitum	210vb
17. Utrum infinitum possit ab intellectu apprehendi	211ra
18. Utrum continuum, non obstante quod sit divisibile in infinitum, possit intelligi	211va
19. Utrum in causis formalibus procedatur in infinitum	211vb

LIBER III

1. Utrum eiusdem scientiae sit considerare omnes causas	212ra
2. Utrum primae philosophiae sit considerare omnes causas	212va
3. Utrum in mathematicis sit bonum	212vb

4. Quae scientia per quam causam habita mereatur dici sapientia	213ra
5. Utrum unius scientiae sit considerare quae sunt prima principia demonstrationis	213rb
6. Utrum unius scientiae sit considerare omnes substantias	213vb
7. Utrum unius scientiae sit considerare substantias et accidentia	213vb
8. Utrum corruptibile et incorruptibile differant specie	214ra
9. Utrum necesse sit ponere ideas	214va
10. Utrum necesse sit ponere substantias mathematicas medias inter sensibilia et species	214vb
11. Utrum genera sint principia rerum	215rb
12. Utrum magis universalis sint magis principia	215va
13. Utrum genus per se praedicetur de sua differentia divisiva	215vb
14. Utrum ens univoce praedicetur de genere et differentia	216rb
15. Utrum species eiusdem generis habeant ordinem secundum perfectius et imperfectius	216va
16. Utrum species eiusdem generis habeant ordinem ad invicem	216va
17. Utrum quod impossibile est factum esse, impossibile sit fieri	216vb
18. Utrum principia omnium sint eadem numero	217ra
19. Utrum ex causa incorruptibili immediate procedat effectus corruptibilis	217rb
20. Utrum eadem sint principia corruptibilium et incorruptibilium	217va
21. Utrum quantitates sint substantiae rerum	217va
22. Utrum dimensiones praecedant formam substantialem in materia	218ra

LIBER IV

1. Utrum entis in quantum ens sint per se principia et accidentia	218va
2. Utrum ens dicatur per unam rationem univocam de omnibus de quibus praedicatur	219ra
3. Utrum possibile sit aliquid dici ens per participationem entis	220rb

4. Utrum accidentia sint entia per formalem rationem esse primi entis	220va
5. Utrum negationes et privationes sint entia	220vb
6. Utrum unum significet eandem naturam cum ente vel dispositionem additam	221ra
7. Utrum unum et multum opponantur	222va
8. Qua oppositione unum et multum opponantur	222vb
9. Utrum partes unius sint idem, simile et aequale	223ra
10. Utrum uno dicto multipliciter necesse est omnes species unius ... dici multipliciter	223rb
11. Utrum esse rei causatae sit de essentia illius rei cuius est	223rb
12. Utrum ponens esse idem realiter cum essentia possit salvare rationem entis per participationem vel entis causati	226va
13. Utrum primum principium sit notissimum	227va
14. Utrum primum principium possit aliquo modo determinari	228va
15. Utrum negans nomen aliquid significare hoc habeat concedere	228va
16. Utrum contingat intellectum simul intelligere plura	228vb
17. Utrum sequatur : "Homo significat animal bipes, ergo homo est animal bipes".	229ra
18. Utrum unum accidens possit esse subiectum alterius	230rb
19. Utrum propositio affirmativa sit prior negativa	230vb
20. Utrum omne quod apparet sit verum	231ra
21. Utrum sequatur : "Omne quod apparet est verum, ergo omnia dicuntur ad aliquid".	231rb
22. Utrum in contrariis iudiciis de eodem sensibili sit magis standum iudicio unius sensus quam alterius	231rb
23. Utrum habens rationem, quam nescit solvere, necessario opinetur contrarium	231va
24. Utrum sit ponere medium inter contradictoria	231v
25. Utrum terminus communis significans complexum supponet pro toto cuius est pars	232vb

LIBER V

1. Utrum distinctio nominum pertineat ad primum philosophum in parte separata suae scientiae	234rb
--	-------

2. Utrum possibile sit nomen significare unum per prius et reliquum per posterius	234va
3. Utrum finis habeat rationem principii	235va
4. Utrum forma habeat rationem principii	235va
5. Utrum nomen principii per prius conveniat principio magnitudinis aut fini	235vb
6. Utrum finis habeat rationem causae	236ra
7. Utrum nomen causae principalius conveniat formae ac fini	236rb
8. Utrum finis et efficiens sint causae sibi invicem	236va
9. Utrum materia et forma sint sibi causae invicem	236vb
10. Utrum idem possit esse causa effectiva contrariorum	236vb
11. Utrum nomen elementi per prius conveniat materiae primae	237ra
12. Utrum id, quod innascitur alicui, sit continuum ei cui innascitur	237rb
13. Utrum id, quod inest alicui per causam intrinsecam, insit ei necessitate absoluta	237rb
14. Utrum aliquid sit necessarium ex se ipso	237va
15. Utrum id, quod est principium et proprie necessarium, oportet esse simplex	237vb
16. Utrum aliquid necessarium in se possit habere causam	237vb
17. Utrum necessarium convenienter notificetur per non contingens	238ra
18. Utrum ex subiecto et accidente possit fieri unum	238rb
19. Utrum subiectum et accidens sint unum secundum essentiam	238rb
20. Utrum sequatur : "Totum est compositum ex duabus partibus, quarum alterum alteri accidat, ergo est idem per accidens alteri partium".	238vb
21. Utrum continuum sit secundum se unum	239ra
22. Utrum continuum sit idem, cuius motus est unus secundum se	239rb
23. Utrum continuum secundum lineam rectam sit magis unum quam secundum lineam reflexam	239va
24. Utrum ysosceles et ysopleurus sint una figura ita quod non unus triangulus	239vb
25. Utrum ens in decem praedicamenta distinguatur secundum diversos modos praedicandi tantum	

an secundum diversitatem naturae	240rb
26. Utrum ens et esse univoce dicantur de eo, quod est in potentia et in actu	241rb
27. Utrum nomen accidentis concretum significet aggregatum ex subiecto et accidente vel accidens tantum	241va
28. Utrum identitas, qua aliquid dicitur idem sibi, sit relatio	242rb
29. Utrum identitas sit relatio realis	242va
30. Utrum accidentia diversa eiusdem speciei se compatiantur in eodem subiecto secundum numerum	243ra
31. Utrum relatio aliquod reale addat suo fundamento	243vb
32. Utrum ad aliquid sit genus unum	244rb
33. Utrum relativum id, quod est, sit ad alterum	244va
34. Utrum identitas sit relatio rationis vel rei	244vb
35. Utrum habitudo relativi ad subiectum et ad terminum sit una et eadem habitudo	246ra
36. Utrum unum relativorum in actu requirat suum correlatum in actu	246rb
37. Utrum relatio fundetur in absoluto vel in comparato	246rb

LIBER VI

1. Utrum principia et causae subiecti scibiles sint inquirenda in scientia eiusdem subiecti	247ra
2. Utrum scientia particularis habeat investigare quod quid est sui subiecti	247rb
3. Utrum quod quid est possit determinari	247va
4. Utrum scientia speculativa et practica sint eadem scientia secundum rem	248ra
5. Utrum prima philosophia sit scientia universalis vel particularis	248ra
6. Utrum si non essent res praeter naturales esset physica prima philosophia	248ra
7. Utrum entis per accidens sit scientia	248va
8. Utrum per accidens sit aliqua causa	249ra
9. Utrum agens ut in pluribus sit causa entis per accidens	249rb

10. Utrum posita causa per se et sufficiente necesse sit effectum poni	249va
11. Utrum indispositio materiae sit causa entis per accidens	249vb
12. Utrum illud, quod accidit praeter intentionem causae particularis, possit esse de intentione causae universalis	250rb
13. Utrum in his, quae essentialiter eveniunt, <250vb> reperiatur ens per accidens	250va
14. Utrum effectus causae agentis ut in pluribus proveniat ab ea solum contingenter	251ra
15. Utrum propositio de futuro contingenti sit determinate vera vel determinate falsa	251ra
16. Utrum praescientia divina tollit contingentiam a rebus	252ra
17. Utrum ens significet idem quod verum in propositione, et non ens idem quod falsum	253ra

LIBER VII

1. Utrum habitudo accidentis ad substantiam, quae dicitur sua inhaerentia, sit de essentia accidentis	253rb
2. Utrum esse vere praedicetur de accidente signato non per habitudinem ad substantiam	253vb
3. Utrum substantia sit prior omni accidente tempore	254rb
4. Utrum substantia sit prior omni accidente cognitione	254va
5. Utrum forma sit substantia	255ra
6. Utrum prima materia sit substantia	255rb
7. Utrum forma sit magis ens quam substantia composita	255vb
8. Utrum ea, quae pertinent ad quod quid, praedicentur per se primo modo dicendi per se	256ra
9. Utrum compositi ex subiecto et accidente sit quod quid	256rb
10. Utrum accidentia cadant in diffinitione substantiae	256vb
11. Utrum accidentis sit quod quid est	256vb
12. Utrum quod quid accidentis sit absolutum a quod quid substantiae	257ra

13. Utrum diffinitio accidentis sit per additamentum substantiae	257rb
14. Utrum nasus simus et nasus concavus sint penitus idem	257vb
15. Utrum iste sermo: "Nasus simus" sit nugatorius	257vb
16. Utrum habitudo determinata simi ad nasum sit de essentia simi	258ra
17. Utrum sequatur: "Simum habet quod quid est sicut substantia, ergo in hac nasus simus erit nasus infinities dictum".	258vb
18. Utrum in dictis secundum se sit idem quod quid cum eo cuius est	259ra
19. Utrum in substantiis compositis sit quod quid idem cum eo cuius est	259vb
20. Utrum haec sit vera: "Homo est humanitas".	260rb
21. Utrum haec sit vera: "Humanitas est animalitas".	260va

9. Quaestiones in Metaphysicam VII

Oxford, Oriel College cod. 33, 11, 262ra-268ra ¹

1. Utrum Deum esse sit per se notum	262ra
2. Utrum Deus et substantiae separatae sint subiectum libri Metaphysicae an causae subiecti solum ²	262vb
3. Utrum ens in quantum ens sit subiectum libri Metaphysicae ³	262va
4. Utrum substantia sit subiectum huius <scientiae> ⁴	262vb
5. Utrum substantia sit prius omni accidente tempore	263ra
6. Utrum forma sit magis ens vel prius ens quam compositum	263vb
7. Utrum forma sit magis ens quam materia	264ra
8. Utrum diffinitio accidentis sit danda per additamentum substantiae	264rb
9. Utrum accidens in abstracto vere possit dici esse	264va
10. Utrum per se esse accidentis sit esse in alio	264vb

¹ Cf. *supra*, p. 36-37.² Cf. A. ZIMMERMANN, *Ontologie oder Metaphysik*..., p. 71-73.³ Cf. *loc. cit.*, p. 74 sq.⁴ Cf. *loc. cit.*, p. 75-78.

11. Utrum compositum ex substantia et accidente
habeat rationem indicantem quid est	266ra
12. Utrum haec sit nugatio : "Nasus simus".	266rb
13. Utrum idem sit dicere nasus simus et nasus cavus	266rb
14. Utrum esse in naso sit de essentia simi ¹	266va
1. Utrum genus per se praedicetur de sua differentia ²	267ra
2. Utrum conceptus entis primus sit idem cum conceptu unius	267va
3. An esse sit de essentia rei	267vb

10. *Quaestiones in Metaphysicam I-VII*Paris, Bibl. Mazarine cod. 3490, 1ra-57vb ³

LIBER I

1. Utrum res secundum quod res sit subiectum metaphysicae vel aliquid aliud ⁴	2rb
2. Utrum visus sit nobilior omnium sensuum	4ra
3. Utrum quodlibet animal habeat omnes sensus	5rb
4. Utrum omne animal habeat memoriam	5rb
5. Utrum bruta animalia habeant imaginationem aliquam seu existimationem sive praecognitionem futuri	5va
6. Utrum in brutis sit prudentia	6ra
7. Utrum aliquod animal carens auditu sit discibilis	6vb
8. Utrum bruta animalia habeant experientiam	7ra
9. Utrum experientia sit causa artis	7rb
10. Utrum ars praecise sit circa universalia	7va
11. Utrum experientia sit efficacior in operando quam ars	7vb
12. Utrum in sensu sit compositio et divisio	8ra
13. Utrum ratio per se terminandi actum transcendentem sit natura sub proprietate individuali vel sit ipsa proprietas individualis	8ra

¹ 267ra : "Intelligendum quod ens non est genus, quia non est univoce dictum, sed analogice". Sequuntur tres quaestiones.² Cf. *supra* p. 36.³ Cf. *supra* p. 37.⁴ Cf. A. ZIMMERMANN, *loc. cit.* p. 56-69.

14. Utrum obiectum potentiae sensitivae sit universale vel particulare	9ra
15. Utrum maxime universalia sint difficiliora ad cognoscendum vel sint facilia	9va
16. Utrum causam esse sit per se notum	10vb

LIBER II

1. Utrum intellectus noster possit intelligere naturaliter quodcumque obiectum intelligibile sub propria et quidditativa eius ratione	11va
2. Utrum finis speculativae sit veritas	12va
3. Utrum divisio scientiae per practicum et speculativum sit divisio essentialis vel accidentalis	13rb
4. Utrum infinitas causarum eiusdem ordinis secundum rectam lineam tollat omnem causalitatem illius ordinis	13rb
5. Utrum infinitum naturaliter sit cognoscibile a nobis	14va
6. Utrum logica sit scientia	15vb

LIBER III

1. Utrum principium de quolibet esse vel non esse ingrediatur quamlibet demonstrationem	16rb
2. Utrum causa finalis sit nobilior omnibus aliis causis	16vb
3. Utrum demonstratio per causam finalem sit nobilior demonstratione per causam formalem	17va
4. Utrum quod quid rei sive diffinitio sit demonstrabilis de ipsa re	18va
5. Utrum astrologia, perspectiva, musica et geometria sint de numero scientiarum mathematicarum	18vb
6. Utrum scientia, cuius subiectum se habet per additionem <ad subiectum> alterius scientiae sit illi subalternata	19ra
7. Utrum genus praedicetur de differentiis per se	19rb
8. Utrum ens et verum descendant in decem prima genera se ipsis primo vel per alias differentias extra suam rationem existentes	19va
9. Utrum materia caeli et elementorum sit eiusdem vel alterius <rationis>	21ra

LIBER IV

1. Utrum ens secundum quod est sit subiectum metaphysicae ¹ 21rb
2. Utrum entis per se sint aliquae passiones propriae praeter passiones suorum inferiorum 21rb
3. Utrum entis secundum quod est ens sit aliquod principium 21rb
4. Utrum accidentia praecise ex analogia ad substantiam sint praecise entia vel ex se 22ra
5. Utrum metaphysica considerat de decem praedicamentis sub propria ratione cuiuslibet, ut distinguantur ad invicem, vel solum sub ratione communi entis ² 23ra
6. Utrum ens et unum dicant eandem naturam vel diversas 24ra
7. Utrum istud principium: "Impossibile est simul esse et non esse" sit firmissimum omnium principiorum 25va
8. Utrum accidens sit per se subiectum alterius accidentis 27ra
9. Utrum istud principium: "Quaecumque uni et eidem sunt eadem inter se sunt eadem" sit notius et certius isto principio: "Impossibile est idem esse et non esse" 27vb
10. Utrum intellectus fallatur in sui iudicio ex defectu rerum apprehensarum vel ex defectu sui 28vb
11. Utrum sensus erret circa proprium obiectum vel saepe sit verus respectu eius 29vb
12. Utrum magnitudo sit tanta quanta videtur a remotis, vel quanta videtur de propinquo 30rb
13. Utrum inter contradictoria sit aliquod medium 30vb

LIBER V

1. Utrum finis sit per se causa 31rb
2. Utrum finis habeat rationem causae secundum esse, quod habet extra effectum 31vb

¹ "De primo dictum fuit in quaestione prima primi libri huius".² "De secundo fuit dictum in tertio libro".

3. Utrum contra rationem necessariam sit habere causam sui esse 32rb
4. Utrum accidens faciat unum cum subiecto 32vb
5. Utrum ex subiecto et accidente resultet aliquod tertium ab utroque 33ra
6. Utrum sub intentione entis sit aliqua intentio univoca novem praedicamentis accidentium 33vb
7. Quid sit magis per se in genere accidentis, concretum vel abstractum 34va
8. Utrum identitas numeralis eiusdem ad se sit relatio realis vel solum rationis 35ra
9. Utrum plura accidentia solo numero differentia possint esse simul in eodem subiecto 36rb
10. Utrum multitudo infinita sit in genere quantitatis per se 36vb
11. Utrum multitudo infinita sit 37va
12. Utrum unitas sit pars numeri 37va
13. Utrum istae tres dimensiones: longitudo et latitudo et profunditas, differant realiter et absolute ex natura rei vel solum secundum rationem 38ra
14. Utrum longitudo differat realiter a linea, et latitudo a superficie 38rb
15. Utrum tempus sit per se quantitas 38va

LIBER VI

1. Utrum sex sint bis tria 39ra
2. Utrum relatio realis in creaturis sit alia a fundamento 39rb
3. Utrum "esse ad" sit de essentia relationis vel sit tantum passio eius 40ra
4. Utrum quaelibet istarum relationum communium, scilicet identitas, similitudo, aequalitas, fundentur super quodlibet genus 41ra
5. Utrum scientia referatur ad scibile sicut mensura ad mensurabile 41vb
6. Utrum situs sit praedicamentum distinctum realiter ab ubi 42rb
7. Utrum ordo partium in toto sit in praedicamento 42va
8. Utrum habere, quo subiectum habet accidens, sit in praedicamento habitus 43ra

9. Utrum superius praedicetur de inferiori in quantum est in plus vel in quantum est in aequae 43va
10. Utrum forma resolvatur in materiam 44ra
11. Utrum deceptio proveniat ex defectu istorum sensibilibium vel ex defectu ipsorum sensuum 44va
12. Utrum accidens contingens habeat causam determinatam 44vb
13. Utrum aliqua scientia demonstret suum subiectum esse 45rb
14. Utrum in diffinitione naturali hominis vel arboris cadat motus 45vb
15. Utrum scientia mathematica sit nobilior scientia physica 46rb
16. Utrum metaphysica sit de ente in communi vel sit de ente abstracto et separato secundum rem 47ra
17. Utrum principium entis per accidens sit materia vel agens vel finis 47rb
18. Utrum verum et falsum sint in rebus extra vel tantum in intellectu 48ra

LIBER VII

1. Utrum inhaerentia sit de essentia accidentis 48va
2. Utrum accidens in abstracto sit magis ens quam in concreto 49ra
3. Utrum substantia sit prius intellecta a nobis quam accidens 49va
4. Utrum forma substantialis sit magis substantia quam compositum 50ra
5. Utrum materia prima habeat aliquam actualitatem 51ra
6. Utrum accidens possit intelligi sine subiecto 51va
7. Utrum diffinitio et diffinibile distinguantur ex natura rei 52rb
8. Utrum eadem animalia specie sint generabilia per propagationem et putrefactionem 53ra
9. Utrum forma generetur per se vel per accidens 53vb
10. Utrum subiectum generationis compositi sit materia et forma simul vel sola materia 54vb
11. Utrum forma generabilis ante sui generationem

- habeat aliquod esse reale proprium distinctum ab esse materiae 55rb
12. Utrum possit accidens immediate generari a non accidente 56va

11. *Quaestiones in Metaphysicam XII*Paris, Bibl. Nat. fonds lat. 16130, 1ra-24vb¹

LIBER XII

1. Utrum actus et potentia possint esse simul 1ra
2. Utrum intelligentiae sint actus puri 2va
3. Utrum intelligentiae sint indivisibiles penitus 4ra
4. Utrum eadem intelligentia moveat idem mobile secundum agens et secundum finem 6ra
5. Utrum intentio Aristotelis et Commentaris eius fuerit, quod Deus moveat primum mobile, secundum agens <autem> non moveat, sed solum secundum finem 7vb
6. Utrum omne movens per tempus infinitum sit infinitum, vel utrum movens finitum possit movere per tempus infinitum 9va
7. Utrum potentia infinita possit esse in magnitudine infinita 12ra
8. Utrum in caelo sit potentia subiecta formae inhaerenti, quod est quaerere, utrum caelum habeat materiam 14rb
9. Consequenter nos redeamus ad quaerendum, utrum caelo possit attribui aliquis modus potentia 18ra
10. Occasione quorundam dictorum in conclusione praecedente quaeritur, utrum aliqua aeterna habeant causam efficientem 21rb
11. Undecimo quaeritur, utrum deus sit infiniti vigoris 22vb

¹ Cf. *supra* p. 40.

II. QUAESTIONES IN PHYSICAM

A. WERKE, DEREN VERFASSEN
ANGEZEIGT WERDEN KÖNNEN

1. *Adam Bocfeld, Commentarius in Physicam I-VIII*

Cambridge, Gonville and Caius College, Cod. 367, 126ra-135vb et 152ra-163va
Tituli dubitationum de textu librorum I-VI¹

LIBER I

1. Quare mobile prius additur corpori ad constituendum subiectum naturalis philosophiae quam quiescibile	1ra
2. Cum non omnia naturalia sint mobilia... quomodo... potest poni corpus mobile subiectum naturalis philosophiae	1ra
3. Quare... philosophus naturalis non considerat solum de corporibus secundum suum motum, sed etiam secundum substantiam	1ra
4. Quare <naturalis philosophus considerat de primo motore>	1ra
5. <Utrum universale sit nobis prius notum particulari>	1va
6. Dubitatur de consequentia ista : "Si principium est etc."	2ra
7. Quomodo differrat omnia esse unum et unum equum vel unum hominem	2rb
8. Quare magis debent naturalia esse mobilia quam quiescibilia	2rb
9. Qualiter possit subiectum esse divisibilis	2va
10. Dubitatur circa divisionem unius	2vb
11. <Dubitatur de finitate quantitatis>	3ra
12. Nonne sicut status est in causis materialibus... sic et in formalibus	3rb

¹ Cf. *supra* p. 9 et 10.

13. Dubitatur de significatione nominis albi et entis	3va
14. <Utrum tantum unum sit>	3vb
15. Dubitatur super hoc quod dicit, quod contraria quia contraria non sunt ex alterutris	4vb
16. <Utrum> in unoquoque genere sit una contrarietas	5rb
17. Si forma sit privationi contraria	5va
18. Si decem genera non reducantur ad unum genus	5vb
19. Utrum materia prima extendat se ad substantias corporeas et incorporeas	5vb
20. Utrum <materia prima> sit una numero an genere an specie	6ra
21. Utrum privatio addat rem aliquam super materiam	6rb
22. Utrum agens extra immittat aliquam rem in ipsam materiam	6vb
23. Utrum <formae> secundum aliquam partem qui dentur ab extra	6vb
24. <Utrum> oportet privationem semper manere	7ra
25. Cum dicitur aliquid fieri ex ente in potentia... utrum sit potentia aliqua quae sit aliqua de substantia materiae, an sit aliquid in materia alia a substantia materiae	7va
26. Dubitatur... qualiter <privatio sit> principium	8ra
27. Dubitatur <quomodo materia inquantum privata appetat formam>	8ra
28. Dubitatur quare privatio prima est aequae corruptibilis sicut substantia materiae primae	8ra
29. Dubitatur de hoc quod Aristoteles ponit privationem esse principium per accidens	8rb
30. An caelum et caelestia corpora habeant materiam aut non	8rb
31. An materia possit esse aliquando simpliciter in actu, et an appetitus eius aliquando terminetur	8rb
32. An materia et forma... sint principia sufficienter tam substantiarum quam accidentium	8rb
33. An sit una <forma> prima, ad quam reducuntur omnes formae propriae	8va
34. Utrum materia reperiatur in omni causato	8va
35. Quare non est necessaria aliqua potentia in materia alia a substantiae materiae	8vb
36. <Qualiter ex materia prima et forma fiat unum compositum>	8vb

37. Qualiter <causa prima> fecit multitudinem	8vb
38. <Quaeritur> unde in causatis inordinatio aut error
aut malum	8vb
39. <Quaeritur> qualiter mediante isto corpore moto
causentur elementa, et hoc in tali numero et
non in alio	8vb
40. <Quaeritur> qualiter primum creaverit mediante
tali corpore moto animam intellectivam	8vb

LIBER II

1. Dubitatur de corporibus simplicibus, quae cum sint
a natura et moveantur a natura, non tamen
habent in se principium sui motus	9ra
2. Utrum natura hic diffinita sit materia tantum an
forma tantum an utraque	9rb
3. <Quaeritur> ad quas formas extendat se natura
hic diffinita	9rb
4. Quaeritur si ars et natura faciunt eandem formam	9va-b
5. Dubitatur si astronomia figuram considerat inquan-
tum terminata est in corpore caelesti	10ra
6. Dubitatur <de abstractione formarum>	10va
7. Dubitatur <de modo agendi de causis in metaphy-
sica et physica>	10va
8. <Dubitatur> propter quid non dat propriam diffini-
tionem casus sicut et fortunae	12rb
9. <Utrum> nihil sit a casu et fortuna	12rb
10. Dubitatur si idem sit numerus causarum et propter
quid	12vb
11. Dubitatur <de quibus causis physicus consideret>	12vb
12. Dubitatur <an naturalis philosophi sit considerare
de primo motore>	12vb
13. Dubitatur si non errat ars <operans in naturam
propter aliquam formam introducendam>	13rb
14. Dubitatur <quomodo in naturalibus actionibus
possit esse impedimentum>	13va
15. Dubitatur natura agente debente producere animal
et plantam	13va
16. Dubitatur <quomodo natura agat propter finem>	13vb
17. Dubitatur si in potissima demonstratione causa non
excedit causatum	14ra

18. Dubitatur <quomodo natura agat propter comple-
tionem finis in materia>	14rb
19. Utrum <natura> agat per solam immissionem aut
per solam eductionem <ad productionem
alicuius formae>	14rb
20. <Quaeritur> quid immittatur ab agente natura,
utrum scil. species cum materia aut species
sola	14rb

LIBER III

1. Dubitatur <in quo praedicamento sit motus>	15vb
2. Dubitatur qualiter motus non differt a perfectione,
ad quam vadit	15vb
3. Dubitatur super hoc quod dicit, quod motus est in
genere actus et non potentiae	15vb
4. Dubitatur super hoc quod dicit, quod moveri et agere
et pati sit unus actus, qui est motus	15vb
5. Dubitatur de hoc..., quod additio magnitudinis pro-
cedit in infinitum sicut divisio	18va
6. Dubitatur propter quid haec propositio est vera :
"In quacumque quantitate ponatur magni-
tudo in potentia, in illa potest poni in actu".	19ra
7. Dubitatur de infinito et primo de hoc, quod vult
Aristoteles, quod infinitum sit in potentia	19va
8. Dubio super hoc, quod Aristoteles vult, quod divisio
in magnitudine sit infinita	19vb

LIBER IV

1. Dubitatur, si materia et forma moveantur, <utrum>
hoc non sit per se	20vb
2. Dubitatur nonne contingit duo corpora esse in eodem
loco, unum per se, alterum per accidens	21rb
3. Dubitatur qualiter in ipso <scil. loco> sunt aliquae
differentiae ut ante et retro	21va
4. <Quaeritur utrum> necesse sit, ut totus orbis sit
in loco	22va
5. <Quaeritur> quomodo caelum sit in loco	23rb
6. <Quaeritur> quomodo octava sphaera sit in loco	23va
7. <Quaeritur> quomodo aliae partes caeli sint in loco	23va
8. <Quaeritur> quid sit locus <terrae> per se	23vb

9. Utrum alia elementa similiter aliquo modo habeant locum	24ra
10. <Quaeritur> qualiter sit locus immobilis	24ra
11. <Quaeritur> qualiter <ipsa composita> habeant locum	24rb
12. Utrum <locus> sit superficies an alterum	24rb
13. Dubitatur... : Si motus non sit in tempore nisi propter hoc quod movetur in media pleno	26rb
14. Dubitatur... : de vacuo, primo super hoc... quod materia manens una et eadem numero alternatim suscipit contraria	27va
15. <Quaeritur> super hoc, quod vult Aristoteles motum in vacuo non posse esse in tempore	27vb
16. Dubitatur... si grave existens sursum subito et instanti factum est deorsum, ipsum grave subito et in instanti et simul in pluribus locis erit	28ra
17. Dubitatur quare non dixit, quod tempus est numeratum motus loco... numerus motus	28vb
18. Dubitatur si instans, quod est semper idem, sit aliquid de tempore	29rb
19. Dubitatur si tempus est quodammodo continuum, quodammodo discretum, quare diffinitum est per discretum, cum dicitur quod ipsum est numerus	29rb
20. Dubitatur si motus sit in tempore et mensuretur ab eo, cum omne tale excellatur a tempore	29va
21. Dubitatur si <tempus causa corruptionis sit>	29vb
22. Dubitatur <an illud, quod semper est, sit in tempore>	30ra
23. Dubitatur <quomodo omnis motus sit in tempore>	30ra
24. <Quaestio est> de hoc quod dicit Aristoteles, quod tempus percipitur per motum	31rb
25. <Quaestio est> de diffinitione temporis et primo de ratione, qua nititur Aristoteles probare ipsam diffinitionem	31rb
26. <Quaestio est> de partibus ingredientibus diffinitionem temporis, et primo de numero...	31va
27. Dubitatur de sermone Aristotelis dicentis quod tempus est numerus motus	31va

28. Quaeritur de differentiis ingredientibus hanc diffinitionem, quae sunt prius et posterius	31va
29. Dubitatur contra hoc, quod tempus si tantum sit in anima, tempus per se causa corruptionis non erit	32rb
30. Quaeritur de hoc, quod vult Aristoteles, instans semper esse idem secundum substantiam, alterum autem solum secundum rationem	32rb
31. Quaeritur quomodo tempus est mensuratum	32vb

LIBER V

1. Dubitatur <quomodo finis moveat efficientem>	33ra
2. Dubitatur si physicus... debet ponere contrarietatem in quantitate, tunc... debet ponere contrarietatem in substantia	34ra
3. Dubitatur <an secundum ubi sit contrarietas>	34ra
4. Dubitatur si motus secundum ubi et quantitatem non est secundum duo praedicamenta	34rb
5. Dubitatur qualiter aliqua diversa essent simul in... loco	34va
6. Dubitatur <quomodo ultima sunt in loco>	34va
7. Dubitatur si distantia inter contraria secundum locum sit maxima, qualiter erit illa distantia brevissima sive minima linea recta	34va
8. Dubitatur : Estne omne tangens consequens?	34vb
9. <Dubitatur> quomodo formae fluentes in temporibus fluentibus sunt eadem secundum habitum et non secundum habitum actum	35rb
10. Dubitatur <an motus erit continuus a continuitate temporis tantum>	35va
11. Dubitatur super hoc, quod dicit, quod omnis motus unus potest esse regularis et irregularis	35va
12. Dubitatur qualiter quies motui possit esse contraria	36va
13. Dubitatur super hoc quod dicit, quod senescere est secundum naturam	36vb
14. Dubitatur quomodo violenta quies inter motum naturalem et motum extra naturam habet causam	37ra
15. Dubitatur <quomodo illud, quod movetur, sit par-	

- tim in eo a quo movetur et partim in eo, ad quod> 37ra
 16. Dubitatur <gratia cuius aliquod movens quiescat> 37rb
 17. Dubitatur <an sit verum in omni motu, quod illud, quod movetur, est partim in eo... etc.> 37rb

LIBER VI

1. Dubitatur... utrum omne quod movetur contingit velocius et tardius moveri 38rb
 2. Utrum <punctus> habeat esse in linea secundum veritatem aut nihil sit 38va
 3. Utrum punctus sit quid substantiale an accidentale 38vb
 4. Utrum punctus, cum praecedat dimensiones in materia, consequatur substantiam materiae 38vb
 5. Dubitatur <an aliquis motus sit in instanti> 39rb
 6. Dubitatur <an de eo, quod mutatur in instanti, sit verum, quod est partim in eo etc.> 39rb
 7. Dubitatur propter quid motus habeat finem 40vb
 8. Dubitatur si ad motum esse sequitur motum fuisse¹ 41ra

2. *Boethii de Dacia Quaestiones in Physicam I-IV*München, Bayerische Staatsbibliothek, cod. 9559, 2ra-14ra.²

LIBER I

1. Utrum sit aliqua scientia necessaria praeter philosophicas disciplinas 2ra
 2. Utrum omnis quaestio, quae per rationem disputari potest, pertineat ad philosophum 2ra
 3. Utrum naturalis possit quemlibet effectum reducere in primum principium simpliciter 2ra
 4. Utrum de rebus naturalibus possit esse scientia 2rb
 5. Utrum de omnibus rebus naturalibus possit esse scientia 2rb
 6. Utrum natura sit subiectum scientiae naturalis 2rb
 7. Utrum corpus mobile sit subiectum scientiae naturalis 2va
 8. Utrum corpus mobile sit subiectum libri Physicorum 2vb

¹ In lectionibus super libros VII et VIII dubitationes non inveniuntur.² Cf. *supra* p. 26-27.

9. Utrum universale prius sit particulari 2vb
 10. Utrum universale sit notius particulari 2vb
 11. Utrum diffinitum sit notius diffinitione 2vb
 12. Utrum aliquis artifex potest probare sua principia, si sibi negantur 3ra
 13. Utrum dialecticus potest probare principia vel non, scilicet naturalia, si sibi negantur 3ra
 14. Utrum metaphysicus potest probare principia scientiae specialis, si negantur 3ra
 15. Utrum physicus vel metaphysicus possint considerare rem eandem 3va
 16. Utrum substantiae de se contingit partibilitas vel infinitas 3va
 17. Utrum infinitum sit incognitum 3vb
 18. Utrum corpus finitum per continuam ablationem suarum partium tandem consumatur 3vb
 19. Utrum possibile sit ponere carnem minimam 3vb
 20. Utrum contingat ponere corpus homogeneum minimum ut carnem minimam 5ra
 21. Utrum contingit ponere ignem maximum 5rb
 22. Utrum totum et pars sint idem 5va
 23. Dato quod ens sit unum tantum, utrum sit mobile 5va
 24. Utrum infinitum potest alterari 5va
 25. Utrum omnia sint unum in materia 5va
 26. Utrum prima principia sint contraria 5vb
 27. Utrum prima principia naturae sint in genere substantiae 5vb
 28. Utrum prima principia sint privatio vel habitus 6ra
 29. Utrum in rebus naturalibus sit aliqua materia 6ra
 30. Utrum materia prima sit facta, non curo utrum de novo vel ab aeterno 6rb
 31. Utrum materia prima sit facta de novo 6va
 32. Utrum omnis factio alicui rei requirit materiam 6va
 33. Utrum materia prima sit generabilis 6vb
 34. Utrum in materia sit potentia ad non esse 6vb
 35. Utrum in materia et subiecto generationis necesse sit ponere aliquam potentiam activam, quam antiqui vocabant formalem 6vb
 36. Utrum potentia passiva materiae sit aliquid additum substantiae materiae 7ra
 37. Utrum in materia sint potentiae infinitae numero 7ra

38. Utrum apud praesentiam formae oportet corrumpi potentiam ad hanc formam	7ra
39. Utrum privatio sit principium	7rb
40. Utrum privatio sit principium per se vel per accidens	7rb

LIBER II

1. Utrum natura sit principium motus	7va
2. Utrum natura sit principium omnis motus	7va
3. Utrum natura sit principium status	7va
4. Utrum forma naturalis sit separata a materia secundum rationem, et hoc est quaerere utrum materia naturalis diffiniatur per materiam sensibilem	7va
5. Utrum possibilis sit abstractio universalis a particulari	7vb
6. Utrum possibilis sit abstractio generis a specie	7vb
7. Utrum forma possit abstrahi a sua materia	7vb
8. Utrum mathematica magis abstrahant quam naturalia	8ra
9. Utrum materia sit causa per se	8ra
10. Utrum descriptio (scil. materiae) sit propria materiae: "Materia est id, ex quo fit aliquid".	8rb
11. Utrum causa efficiens sit per se causa	8rb
12. Utrum haec descriptio efficientis sit propria	8rb
13. Utrum causa formalis sit causa per se	8rb
14. Utrum ad physicum pertinet consideratio de forma	8rb
15. Utrum causa finalis sit causa per se	8rb
16. Utrum haec descriptio: "Finis est illud, propter quod omnia alia fiunt" sit propria causae finali	8rb
17. Utrum aliquis effectus possit esse ex casu	8va
18. Utrum duae causae per accidens coniunctae faciant unam causam per se	8vb
19. Utrum omnis effectus casualis habeat causam per se	4ra
20. Utrum aliquis effectus potest esse casualis	4ra
21. Utrum omnia, quae evenerunt ab aeterno, sint praeordinata	4ra
22. Utrum Deus potest habere aliquam scientiam futuri contingentis ad utrumlibet	4rb

23. Utrum cum certa scientia divina stat eventus fortuitus illorum (scil. futurorum contingentium)	4va
24. Utrum in caelestibus possit aliquid fieri a casu et a fortuna	4vb
25. Utrum redeuntibus omnibus corporibus caeli ad eodem situs, in quibus modo sunt, utrum oportet mundum redire ad omnes dispositiones, in quibus modo est ¹	9ra

LIBER III

1. Utrum ignoto motu necesse sit ignorare naturam	9va
2. Utrum motus possit esse sine loco	9va
3. Utrum motus potest esse sine tempore	9va
4. Utrum motus sit idem essentialiter cum suo termino	9vb
5. Utrum motus sit	10ra
6. Utrum motus sit de natura contrariorum	10ra
7. Quaeritur quid contingat motui, utrum magnitudo	10ra
8. Utrum motus sit actus	10rb
9. Utrum motus sit actus in potentia entis secundum quod ipsum est in potentia	10va
10. Utrum subiectum motus debeat esse in potentia activa	10va
11. Utrum primus motus possit esse novus	10vb
12. Utrum motus sit in movente ut in subiecto	11ra
13. Utrum idem sit actus moventis et mobilis	11ra
14. Utrum idem motus in numero potest esse quid materiale in actione vel passione	11rb
15. Utrum actio secundum quod actio subiectum requirat	11rb
16. Utrum quies sit actus	11rb
17. Utrum subiectum quietis sit perfectum	11va
18. Utrum mutatio sit divisibilis	11va
19. Utrum mutationem praecedat motus	11vb
20. Utrum omnis motus habet duas mutationes terminos suos	11vb
21. Utrum mutatio sit actus	11vb

¹ Cf. J. DUIN, La doctrine de la Providence..., p. 51-57.

22. Utrum mutatio sit actus perfectus	12ra
23. Utrum infinitum sit possibile	12ra
24. Utrum de infinito possit esse scientia	12rb
25. Utrum de infinito possit esse scientia naturalis	12rb
26. Utrum aliquod ens sit extra mundum	12va
27. Utrum in rebus aeternis possit potentia praecedere actum	12va
28. Utrum corpori secundum quod corpus repugnet infinitum	12va
29. Utrum infinitum sit in potentia materiae	13ra
30. Utrum continuo secundum quod continuum repugnat infinitum	13ra
31. Utrum in discretis sit infinitum	13ra
32. Utrum numerus possit esse infinitus	13rb
33. <Utrum idem sit locus totius et partis>	13rb
34. Quaeritur posito corpore infinito ut igne... <et> posito corpore in ipso utrum in ipso quiesceret	13rb
35. Utrum continuum aliquod possit esse infinitum secundum divisionem	13va
36. Utrum totum et perfectum sint idem	13va
37. Utrum infinitum sit perfectum	13vb

LIBER IV

1. Utrum locus sit	13vb
2. Utrum locus sit necessarius in universo	13vb
3. Utrum locus sit materia rei	13vb
4. Utrum locus sit forma	13vb
5. Utrum locus sit dimensio separata	14ra

3. *Galfridi de Aspal Quaestiones in Physicam I-IV et VIII*Oxford, Merton College cod. 272, 88ra-118vb¹

LIBER I

1. Quaeritur de unitate scientiae naturalis	88ra
2. Quaeritur de subalternatione scientiae naturalis	88ra
3. An contingat aliquid scire et intelligere	88rb

¹ Cf. *supra* p. 28-29.

4. Si intellectus possit intelligere universale	88rb
5. An intelligamus omnia	88rb
6. An intelligamus materiam primam	88va
7. An contingat scire per causam	88vb
8. Quaeritur de hoc quod dicit Commentator, quod non omnis scientia considerat de omnibus causis	89ra
9. An naturalis possit probare causam	89ra
10. An <Aristoteles> intelligat de principiis rei vel scientiae cum dicit : "Incipiendum est a principiis etc."	89rb
11. An naturae sit aliquid notum	89rb
12. An eadem sint nota nobis et nota simpliciter	89rb
13. An ea, quae sunt magis confusa, sint nobis magis nota	89rb
14. An universale sit prius singulari	89rb
15. An universale sit notius singulari	89va
16. An genus componatur ex suis speciebus	89va
17. An totum sit notius secundum sensum quam partes eius	89vb
18. An sensitiva virtus possit supra comprehensionem universalis	89vb
19. An aliquis faciat compositionem per virtutem sensitivam	90ra
20. An geometer debeat disputare contra destruentem sua principia	90rb
21. An sequatur : "si principium est, principiatum est, in comparatione ad primam causam	90rb
22. An sequatur : "si principium est etc."	90vb
23. Utrum non differt omnia esse unum et omnia esse aut unum hominem aut unum equum	90vb
24. Quare <Aristoteles> dicit omnia esse mobilia, et non omnia quiescibilia	90vb
25. An tantum unum est	91ra
26. Utrum accidens sit unum genus ad novem praedicamenta	91ra
27. Utrum nomen concretum det intelligere subiectum sive substantiam tamquam signatum suum	91rb
28. Utrum accidens possit esse sine substantia	91rb
29. Utrum accidens possit praedicari de substantia	91va

30. An sequatur : "substantia et accidens sunt, ergo multa sunt	91vb
31. An infinitum quantitati congruat	92ra
32. An infinitum reperiatur in alio a quanto	92ra
33. An continuum sit (divisibile) in infinitum	92ra
34. An pars et totum sint idem	92vb
35. An omnes partes eiusdem continui sint eadem in substantia	93ra
36. Utrum unum et idem sit substantia et accidens	93rb
37. An accidens, cum multiplicet speciem suam in medio..., simul cum specie accidentis comultiplicetur aliquid substantiae	93va
38. <Quare non sit inconveniens : "Si omnia sint unum, tunc idem est bonum et malum">	94ra
39. Utrum materia prima sit	94va
40. Utrum sit prima	94va
41. An materia prima incepit esse	95ra
42. An materia prima incepit esse a causa prima	95va
43. An materia prima incepit esse per formam vel per se ipsam	95vb
44. An materia prima sit substantia vel accidens	96rb
45. An materia prima sit substantia in actu vel non	96va
46. An materia prima possit intelligi ab intellectu possibili	97ra
47. An materia prima sit una numero	97rb
48. An materia prima intelligat	97va
49. An materia prima recipiat formas universales	97vb
50. An materia prima possit per partem orationis significari	98ra
51. An materia prima in sua substantia habet partibilitatem aliam a partibilitate quantitatis	98ra
52. An partibilitas materiae sit prior partibilitate quantitatis	98vb
53. An materia et forma sint essentiae simpliciter diversae an sit aliqua natura communis illis	99ra
54. An materia sit ens secundum quid	99rb
55. An materia in sua substantia sit principium compositi	99rb
56. An eadem sit essentia primae materiae in his inferioribus corruptibilibus et superioribus incorruptibilibus	99va

57. An materia prima sit subiectum generationis	100ra
58. An materia in sua substantia possit pati	100rb
59. An plures sint potentiae in materia aequae primae	100rb
60. An eadem sit potentia respectu formarum substantiarum et accidentalium	100rb
61. An potentia sit essentialis materiae vel accidentalis	100va
62. An potentia activa sit forma aliquo modo	100va
63. An privatio dicat solam negationem	100va
64. An sit multitudo privationum in materia	100vb
65. An privatio sit principium per accidens	101ra
66. An in supracaelestibus sit aliqua privatio	101ra
67. An materia per suam privationem appetat formam	101rb
68. An causa prima sit illa forma, quae est alterum principiorum	101rb
69. An forma primo adveniens materiae sit alterum principiorum	101va
70. An forma prima sit multa secundum supposita aut sit tantum una secundum suppositum	101va
71. An formae substantiali sit aliquid contrarium sive formae primae	101va
72. An agens immittat aliquid in patiens	101vb
73. An sit sumere carnem minimam	102ra
74. An sit sumere minimum grave	102ra

LIBER II

1. Utrum natura sit principium	102va
2. An natura sit materia	102va
3. An natura sit forma	102va
4. An natura sit principium motus	102vb
5. An natura sit principium quietis	102vb
6. An natura sit principium in motu generationis	102vb
7. An natura sit principium in augmento	103ra
8. An natura sit principium motus detrimenti	103rb
9. An natura sit principium motus in supracaelestibus	103rb
10. An natura sit principium quietis in caelo	103rb
11. Utrum sit possibile, quod caelum vel aliquid aliud moveatur secundum totum et quiescat secundum partes	103va
12. Utrum natura sit principium quietis in terra	103vb

13. Utrum anima sit natura	104ra
14. Utrum motus gravis sit naturalis	104rb
15. An forma substantialis mediantibus accidentibus ut gravitate et levitate possit acquirere sibi locum	104va
16. Utrum forma artificialis sit substantia vel accidens	104va
17. An forma artificialis sit in aliquo praedicamento	104vb
18. An artificialia habeant universalia	104vb
19. An vera forma artificialis sit in anima	105ra
20. An quattuor sint causae	105ra
21. An plures possint esse causae eiusdem causati	105rb
22. An idem possit esse causa contrariorum	105rb
23. An aliqua possint esse causae sibi invicem	105va
24. An idem sint causus et eventus	105va
25. An aliquid sit a casu	105vb
26. An futurum aliquod sit a casu	106ra
27. An oratio de futuro sit vera vel falsa	106vb
28. An sint aliqua fortuita in comparatione ad causam primam	106va
29. An in naturalibus sint aliqua... fatualia	106va
30. An res voluntariae sint fatualia ita, quod corpora caelestia inducant necessitatem in illis	106vb
31. Qualiter deus praescivit omnia quae eveniunt, an scilicet per conversionem sui supra se <107va>	107rb
32. Quare sint sive dicantur animalia monstruosa	107va
33. Quare huiusmodi animal <scilicet mula> est natu- rale	107va
34. Per quam convenientiam <inter asinum et equum> possit huiusmodi animal produci	107va
35. Utrum possit esse aliquod tale animal <scil. partim homo, partim bos>	107va
36. An tale animal sit a natura	107vb
37. An tale animal sit unum individuum	107vb
38. An assimilatio proles habeat causam naturalem	108ra
39. Quae est causa huiusmodi assimilationis	108ra
40. Utrum aliqua pars quantitativa <108va> sit a patre	108va
41. Utrum unus homo per plures accessus possit super unum generatum	108va

42. Utrum duo patres possint super generationem unius filii	108va
--	-------

LIBER III

1. Utrum motus sit	108vb
2. An omnis motus sit continuus	109ra
3. In quo genere sit motus	109ra
4. Utrum motus sit illa forma <inducenda>	109rb
5. Utrum motus possit intelligi	109va
6. An motus sit actus	109vb
7. An motus sit actus in potentia	109vb
8. An motus sit in movente ut in subiecto	109vb
9. An actio et passio sint motus unus	110ra
10. An actio et passio diversificent praedicamenta	110rb
11. An sit infinitum in discretis	110va
12. An sit infinitum in quantitate continua	110va
13. An infinitum in actu repugnet magnitudini	110vb
14. An si ponatur unum elementum esse infinitum, illud elementum corrumpet omnia alia	111ra
15. An si unum excedit aliud et illud, quod exceditur, crescit in infinitum, excedat illud quod prius excessit ipsum	111ra
16. An sit infinitum in actu	111rb
17. An caelum sit tangibile	111vb

LIBER IV

1. An locus sit	112ra
2. An locus sit substantia vel accidens	112ra
3. In quo est locus ut in subiecto	112rb
4. An locus sit immobilis	112va
5. Qualiter caelum est in loco	112va
6. An debeatur loco alia distinctio a distinctione locati	112vb
7. An locus agat in locum	112vb
8. Utrum ubi sit praedicamentum distinctum	112vb

LIBER VIII

1. An sit motus primus	113ra
2. Utrum caelum moveatur	113ra

3. An rebus naturalibus insit motus	113rb
4. An mundus sit generabilis et corruptibilis	113rb
5. Utrum tempus sit aeternum	113va
6. Quaeritur de hoc quod dicit, quod nihil est inordinatum a natura	114ra
7. An natura sit causa omnis ordinationis	114ra
8. Quaeritur de hoc quod dicit Anaxagoras qui posuit, quod elementa quieverunt per infinitum tempus etc.	114ra
9. An homo quandoque moveatur, quandoque non	114rb
10. Quando corda continue percutitur, utrum sit sonus unus aut non	114va
11. Utrum sonus idem numero deferatur a percusso usque ad auditum	114va
12. Utrum animal solum moveatur ex se	114va
13. Utrum inter quoslibet duos motus contrarios cadat quies media	114va
14. An motus contrarii sint aequales et fiant in aequalibus temporibus	114vb
15. An partes cavationis respondeant partibus casus guttae	114vb
16. An elementa quiescant naturaliter in suis locis	114vb
17. <An in omni motu sit corruptio termini a quo et generatio in quem>	114vb
18. An aestimatio sit motus	114vb
19. Utrum anima componat in tempore	115ra
20. An gravia et levia moveantur ex se	115ra
21. Utrum anima moveat corpus	115rb
22. Utrum anima moveat corpus ex se	115va
23. Utrum anima moveat corpus absque quod informetur specie aliqua determinata	115rb
24. Utrum anima moveat corpus secundum omnem speciem motus localis	115rb
25. Utrum infinitorum non sit primum	116ra
26. An sequatur: "Est reperire movens et motum simul et motum per se, ergo et movens".	116ra
27. An aliquid movens moveatur eadem specie motus, qua movet	116ra
28. Utrum scientiae acquisite in discente sint una qualitas animae vel plures	116ra

29. An motor sit in actu et mobile in potentia	116rb
30. An generans habeat speciem	116rb
31. Utrum anima plus moveat corpus in una parte quam in alia	116va
32. Utrum in motu locali utrumque tangat utrumque	116vb
33. An caelum moveatur ex se	116vb
34. Utrum intelligentia sit ubique tota in caelo	117rb
35. Utrum intelligentia moveatur per se vel per accidens	117va
36. An motor primi orbis sit motor tantum vel perfectio	117vb
37. Utrum intelligentia movens caelum moveat ipsum cum tota sua potentia	118ra
38. An motores caeli sint in genere	118rb
39. Utrum intelligentiae differant specie	118rb
40. Utrum intelligentia et anima rationalis sint in eadem specie vel non	118va

4. *Guillelmi de Chelvestun Quaestiones in Physicam I-VIII*Cambridge, Peterhouse cod. 192, I, 37ra-119vb¹

LIBER I

1. Utrum de ente mobili secundum quod mobile possit esse scientia	37va
2. Utrum haec scientia sit de ente mobili	38ra
3. Utrum posito quod omnia entia sunt mobilia, utrum scientia naturalis esset philosophia prima	38va
4. Utrum ad perfectam cognitionem de re ostendendam oportet cognoscere omnes causas	38vb
5. Utrum ea, quae sunt nota simpliciter, sint notiora nobis	39va
6. Utrum naturalis possit arguere contra negantes sua principia	39vb
7. Utrum naturalis habeat supponere motum esse	40rb
8. Utrum sequatur: "Tantum principium est, ergo principiatum est".	40va
9. Utrum ens habet unam rationem, per quam dicatur de decem praedicamentis	41vb

¹ Cf. *supra* p. 21-22.

10. Utrum ens dictum de substantia significat conceptum simpliciorum quam substantia	43ra
11. Utrum accidens possit esse per se praeter substantiam	43va
12. Utrum substantia sit divisibilis in partes eiusdem rationis praeter quantitatem	44ra
13. Utrum supposito iam dicto utrum materia sit divisibilis secundum quantitatem terminatam praeeistentem formae	44vb
14. Utrum quantitas terminata maneat eadem in generato et corrupto	45va
15. Utrum unum et multum opponantur	46ra
16. Utrum haec sit vera : "Tantum unum est".	47va
17. Utrum omne ens sit substantia, sicut dixit Plato	48va
18. Utrum aliquod potest fieri ex nihilo	48vb
19. Utrum aliquid fiat ex nihilo per potentiam divinae causae efficientis	49rb
20. Utrum sit ponere minimum in naturalibus	49vb
21. Utrum prima principia sint contraria	50rb
22. Utrum prima principia sint opposita privative	50va
23. Utrum principia sint tantum tria	51ra
24. Utrum eadem sint principia omnium	51rb
25. Utrum materia sit ens	52ra
26. Utrum materia de se sit ens actu	52ra
27. Utrum materia sit una numero in omnibus	52vb
28. Utrum materia sit in potentia ad formam	53ra
29. Utrum materia possit cognosci absque habitudine ad formam	53vb
30. Utrum materia sit in potentia ad infinitas formas	54rb
31. Utrum privatio sit de necessitate materiae	54va
32. Utrum materia caeli sit eiusdem rationis cum materia istorum inferiorum	54vb
33. Utrum privatio sit aliquid	55vb
34. Utrum privatio sit principium	56ra
35. Utrum privatio sit principium in esse	56rb
36. Utrum privatio sit per se principium	56va
37. Utrum forma generis primi sit alterum principiorum per se	57ra
38. Utrum materia semper appetat formam	57rb
39. Utrum materia appetat formam propter privationem	57va

40. Utrum materia sit ingenita et incorruptibilis	57vb
---	------

LIBER II

1. Utrum in materia praeeexistat aliquid ipsius formae, quod per motum, tandem per agens extrinsecum fiat forma rei completa	58ra
2. Utrum aliquod principium praeeexistat in materia, quod sit activum, quod postea fiat forma rei ¹	58rb
3. Utrum naturam esse sit demonstrabile	59rb
4. Utrum quantitas possit abstrahi per intellectum a substantia sensibili	59va
5. Utrum universale possit abstrahi a suis singularibus	59va
6. Utrum naturalis debeat diffinire per naturam	60va
7. Utrum finis potest habere rationem causae	61ra
8. Utrum posita causa necesse est effectum poni	61va
9. Utrum aliquid eveniat a fortuna et a casu	61va
10. Utrum omnia quae eveniunt, eveniant ex necessitate	62rb
11. Utrum casus et fortuna sunt in contingentibus ad utrumlibet	63vb
12. Utrum araneae et hirundo operentur per intellectum vel a natura	64rb

LIBER III

1. Utrum id, quod est in rerum natura de motu, sit ens per se in genere	64ra
2. Utrum motus sit actus	64vb
3. Utrum idem sit susceptivum per se ipsius motus et termini motus	65va
4. Utrum motus sit in genere secundum se	66ra
5. Utrum motus sit eiusdem essentiae cum termino motus	66vb
6. Utrum motus sit in genere termini ad quem est	66ra
7. Utrum motus sit ab anima	67rb
8. Utrum motus sit actus moventis	67va
9. Utrum motus sit in agente ut in subiecto	67vb
10. Utrum idem sit actus motus et mobilis	68vb

¹ Quaestiones 1 et 2 ad primum videntur pertinere librum.

11. Utrum haec sit vera : "Actio est passio".	69ra
12. Utrum actio sit actus simplex	69va
13. Utrum passio et motus sint idem formaliter	69vb
14. Utrum actio et passio sint praedicamenta distincta	70va
15. Utrum esse ab hoc sit proprietas realis superaddita
motui in actione	71rb
16. Utrum aliqua magnitudo sit infinita in actu	71va
17. Utrum multitudo aliqua sit infinita actu	72ra
18. Utrum possibile est continuum dividi in infinitum	72vb
19. Utrum materia sit in potentia ad magnitudinem
infinitam	73ra
20. An tanta magnitudo potest esse actu, quanta est in
potentia	73va
21. Utrum numerus sit prior ipso continuo	74ra

LIBER IV

1. An locus sit	74va
2. An locus sit spatium	74vb
3. An locus sit ultimum corporis continentis	75ra
4. An locus sit in genere quantitatis	75vb
5. An locus sit mobilis	76rb
6. An istae differentiae : dextrum, sinistrum etc. sunt
distinctae secundum determinatam distan-
tiam corporum naturalium	77vb
7. An caelum sit in loco per se	78rb
8. An caelum sit in loco per partes	78rb
9. An caelum sit in loco per centrum	78rb
10. Utrum vacuum possit esse	79va
11. Utrum posito vacuo possit esse transitus per vacuum	81ra
12. Utrum posito quod grave descendat in vacuo,
utrum ille descensus sit motus vel mutatio
subita	81rb
13. Utrum tempus sit	83ra
14. Utrum tempus sit in genere quantitatis	83rb
15. Utrum tempus sit motus essentialiter	84rb
16. Utrum tempus sit numerus	84rb
17. Utrum tempus sit motus secundum prius et posterius
et hoc essentialiter	84vb
18. Utrum instans sit tota substantia temporis	85ra

19. Utrum instans maneat unum et idem in toto tem-
pore	85rb
20. Utrum instans causet tempus per suum fluxum	86ra
21. Utrum tempus componatur ex instantibus	86rb
22. Utrum instans sit mensura temporis	87ra
23. Utrum motus essentialiter sit in tempore	87rb
24. Utrum motus primus sit in tempore	87rb
25. Utrum tempus possit esse praeter animam	87vb
26. Utrum tempus sit passio primi motus	88va
27. Utrum unum sit tempus numero omnium motuum	89vb

LIBER V

1. Utrum aliquid transmutetur simpliciter quia trans-
mutatur secundum partem	90rb
2. Utrum generatio sit motus	91ra
3. Utrum subiectum generationis sit dispositum aliquo
actu ad hoc, quod per generationem inducitur
forma substantialis	91rb
4. Utrum forma substantialis suscipiat magis et minus	91rb
5. Utrum motus sit in ad aliquid	93va
6. Utrum sequatur : "Si non est primum, non est ulti-
mum".	94ra
7. Utrum in quantitate sit contrarietas	94vb
8. Utrum motus sit in quantitate	94vb
9. Utrum in qualitate sit magis et minus essentialiter	95rb
10. Utrum motus sit ad locum per se	97rb
11. Utrum motus sit ad ubi per se	97rb
12. Utrum ad situm possit esse motus per se	98ra
13. An motus duo debeant dici idem secundum speciem,
qui sunt ad eundem terminum specie vel
numero	98rb
14. Utrum motus possit esse contrarius motus	98va
15. Utrum medium sit contrarium extremis	98vb
16. Utrum motus et quies sint contraria	99rb

LIBER VI

1. Utrum linea componatur ex punctis	99va
2. Utrum sequatur : "Magnitudo est infinita, ergo tem-
pus non est infinitum".	100va

3. Utrum contingat omnem motum esse velociorem et tardiozem	101rb
4. Utrum motus possit esse in instanti, et hoc supposito movente naturali	101vb
5. Utrum motus possit esse in instanti per virtutem infinitam	101vb
6. Posito quod motus sit in instanti, utrum motus et quies sint in eodem instanti	102vb
7. Utrum omne quod movetur partim sit in termino a quo et partim in termino ad quem	103vb
8. Utrum sequatur : "Omne quod mutatur partim est in termino a quo et partim in termino ad quem, ergo est divisibile in partes quantitativas".	104ra
9. Utrum contingat accipere primum in motu	105va
10. Utrum contingat aliquid moveri in aliquo tempore primo	105va
11. Utrum contingat aliquid moveri secundum rectum	106ra
12. Utrum impartibile possit moveri	106va

LIBER VII

1. Utrum <omne quod movetur ab alio moveatur>	107ra
2. Utrum sequatur : "Omne quod movetur, est divisibile, et parte quiescente non movetur totum, ergo omne quod movetur, movetur ab alio".	107rb
3. Utrum demonstratio haec sit a signo vel a causa	107vb
4. Utrum conclusio huius demonstrationis valeat	108ra
5. Utrum movens et motus sint simul	108va
6. Utrum circa animam intellectivam sit alteratio	109ra
7. Utrum anima intellectiva intelligat per species acquisitas	109ra
8. Utrum aliqua differant specie ex suis susceptivis	110ra
9. Utrum genus sit una natura in diversis speciebus	110rb

LIBER VIII

1. Utrum motus sit aeternus	111ra
2. Utrum animal dividitur in duo, ut in animam et corpus, quorum unum, ut anima, sit movens et alterum motum, ut corpus	112ra

3. Utrum tot sint formae in qualitate quot sunt mutatae esse in motu ad qualitatem	112va
4. Utrum gravia et levia moveantur ad locum naturalem per se	112vb
5. Utrum gravia et levia moveantur a generante	112vb
6. Utrum gravia et levia moveantur a removente prohibens	112vb
7. Utrum caelum movetur a se ipso	113vb
8. Utrum sequitur : "Si movens primum de necessitate movetur, movebitur eodem motu quo movetur".	114rb
9. Utrum primum movens movetur	114rb
10. Utrum motus localis sit primus motuum	115ra
11. Utrum aliquis motus sit perpetuus propter motum localem	115rb
12. Utrum sit possibile perpetuitatem esse in motu	115va
13. Utrum motus secundum rectum reflexus possit esse continuus	115vb
14. Utrum contingit accipere ultimum rei permanentis, in quo sit vere dicere quod nunc ultimo est et modo non erit	116vb
15. Utrum aliquis unus motus sit infinitus	117vb
16. Utrum motus circularis sit primus motuum	118ra
17. Utrum movens finitae virtutis possit movere per tempus infinitum	118rb
18. Utrum motus proiectivus sit unus simpliciter	119ra
19. Utrum primum movens sit impartibile et indivisum nullam habens magnitudinem	119va

5. *Guillelmi de Clifford Quaestiones in Physicam I-V et VII*Cambridge, Peterhouse cod. 157, I, 5, 43ra-104va¹

INTRODUCTIO

1. An natura sit subiectum in naturali philosophia	43ra
2. An corpus mobile sit subiectum in naturali scientia	43ra
3. An corpus mobile sit subiectum istius scientiae	43ra
4. An ista scientia subalternetur philosophiae primae	43ra

¹ Cf. *supra* p. 20-21.

LIBER I

1. An in scientia naturali incipiendum sit a causis	43rb
2. An omnis scientia sit per causas	43rb
3. An scientia, quae est per causas, sit per omnes causas	43rb
4. An mathematicus tantum consideret formam	43va
5. An metaphysicus consideret materiam	43va
6. An in scientia incipiendum sit a causis naturalibus	43va
7. An naturae sit aliquid notum	43vb
8. An universale sit prius particulari	43vb
9. An universale sit notius singulari	44ra
10. An diffinitum sit notius partibus diffiniti	44rb
11. An physici sit sua principia probare vel contra negantes ea disputare	44rb
12. An alia scientia habeat ostendere principia naturalis scientiae	44rb
13. An necesse sit ponere principiatum posito principio	44rb
14. An omnia sint unum	45rb
15. Posito quod <omnia sunt unum>, an illud unum sit immobile	45rb
16. An ad aggregatum ex subiecto et accidente sequatur multa esse	45va
17. An substantia possit esse sine accidente	45vb
18. An finitum et infinitum sint propriae passionis quantitatis	45vb
19. Quaeritur de divisione unius	45vb
20. Quaeritur de comparatione partis ad totum	46ra
21. An accidens dicatur de subiecto	46ra
22. An ista consequentia sit bona: "Non est factum, ergo non habet principium".	46rb
23. An aliquod sit principium temporis vel alterationis	46va
24. An accidens sit ens	46va
25. An ens dicatur multipliciter de substantia et accidente	46va
26. Quaeritur de ista consequentia: "Tantum ens est, ergo tantum unum est".	46rb
27. An partes diffinientes substantiam sint substantiae	47ra
28. An diffinientes substantiam sint multae	47ra
29. An naturae subiciat aliquid in sua actione	47va
30. An omnia sunt sub confusione in uno	47vb

31. An quodlibet sit in quolibet	47vb
32. An quodlibet corpus sit mixtum	47vb
33. An oportet quod, si principium fuerit incognitum, et principiatum	48ra
34. An totum sequatur partes in finitate et infinitate	48ra
35. An sit minimum in carne	48ra
36. An principia sint contraria	48va-b
37. An in quolibet genere sit una contrarietas	49ra
38. An sit tantum una prima contrarietas	49ra
49. An prima contrarietas sit in genere substantiae	49ra
50. An omnis contrarietas reducatur ad illam, quae est in genere substantiae	49rb
51. An materia sit substantia vel accidens	50ra
52. An materia sit potentia vel non	50ra
53. An materia sit in intelligentiis	50ra
54. An materia sit in corpore caelesti	50ra
55. An materia sit eadem vel univoce in substantiis incorporeis... et in ipsis corporibus	50rb
56. An materia sit univoce in corporibus superioribus et inferioribus	50rb
57. An materia sit una numero	50va
58. An sit materia tantum una prima vel plures.	50va
59. An materia sit cognoscibilis	50vb-51ra
60. An materia prima per nomen habeat signari	51ra
61. An potentia materiae primae sit substantia	51ra
62. An potentia materiae primae sit accidens	51rb
63. An potentia passiva sit substantia vel pars substantiae vel essentiae	51rb
64. An potentia et forma sint idem per essentiam	51rb
65. An sint plures potentiae in materia vel tantum una	51va
66. An potentiae posteriores reducantur ad unam primam	51va
67. An privatio sit principium	52rb-va
68. An privatio aliquid ponat de substantia	52va
69. An privatio maneat in re transmutabili post completionem materiae per suam formam	52vb
70. An prima forma sit forma generis generalissimi	53rb
71. An forma substantialis corrumpatur secundum suam essentiam vel solum secundum esse	53vb
72. An anima sensitiva sit eadem specie in omni animali	54ra

LIBER II

1. An natura sit diffinibilis	55ra
2. An natura sit in incorporeis substantiis	55ra
3. An natura sit in caelo	55ra
4. An diffinitio naturae sit convenienter assignata	55rb
5. Quid sit principium motus in generatione elementi ex elemento	55va
6. Quae sit natura, quae est principium motus in generatione mixti ex elementis	55va
7. Quae sit natura, quae sit principium motus in generatione mixti ex mixto	55va
8. Quae sit natura, quae sit principium motus in augmentatione	56ra
9. Quae sit natura, quae sit principium motus in alteratione	56ra
10. Quae sit natura, quae sit principium motus localis	56ra
11. Quae sit natura, quae sit principium in motu circulari caeli	56rb
12. An motus processivus fiat ab aliqua natura	56rb
13. An materia sit natura	56va
14. An forma sit natura	56va
15. An natura dicatur univoce vel aequivoce	56vb
16. An natura dicatur analogice	56vb
17. An compositum ex materia et forma sit natura	57ra
18. An generatio sit natura	57ra
19. An efficiens et finis sint natura	57ra
20. An mathematica et physica idem considerent, diversimode tamen	57va
21. An possibilis sit abstractio in rebus	57va
22. An mathematicus abstrahat	57va
23. An naturalis abstrahat	57vb
24. An materia sit ad aliquid	57vb
25. An physici sit considerare de causis	58rb
26. An causa dicatur... aequivoce	58va
27. De qua causa dicatur causa per prius	58va
28. De proprietate causae materialis	58va
29. De proprietate formae	58vb
30. De proprietate efficientis	58vb
31. De proprietate finis	58vb

32. An cuiuslibet effectus sint omnes causae	59ra
33. An duae causae sint causae sibi invicem	59ra
34. An idem possit esse causa contrariorum	59ra
35. An absentia nautae sit causa perditionis navis	59rb
36. Utrum solum causae efficienti conveniat esse causa oppositorum	59rb
37. De dictis circa modos causarum	59rb
38. De proprietatibus modorum causae	59va
39. An casus et fortuna sint	59vb
40. An de casu et fortuna possit esse scientia	60ra
41. An scientia de casu et fortuna sit demonstrativa	60ra
42. An metaphysici sit determinare de casu et fortuna	60rb
43. An naturalis sit determinare de casu et fortuna	60rb
44. An moralis philosophi sit determinare de casu et fortuna	60rb
45. An casus sit causa	60vb
46. An casus sit causa per accidens	60vb
47. An aliquae res sint in aequali	61ra
48. An casus contingat in illis, quae sunt in aequali	61ra
49. An omnia, quae sunt in minori parte, sint casualia	61ra
50. An casus sit in agentibus propter aliquid	61rb
51. An fortuna sit infinita	61rb
52. An casus sit genus fortunae	61vb
53. An propositum sit in brutis	61vb
54. An propositum sit in pueris	62ra
55. An casus sit in inanimatis	62ra
56. An casus et fortuna sint in illis, in quibus contingunt, per comparisonem ad primam causam	62ra
57. An casus et fortuna sint in rebus per comparisonem ad intelligentiam	62rb
58. Ad quam speciem causae reducantur casus et fortuna	62rb
59. An casus reducatur ad causam efficientem, quae est natura, et fortuna ad causam, quae est intellectus	62rb
60. An huiusmodi scientiae vel scientis sit numerum causarum ostendere	62va
61. An quattuor sint causae	62vb
62. An diversae causae possint coincidere	62vb
63. An natura agat propter aliquid	63va
64. An monstrum fiat a natura	63vb

65. An monstrum fiat ex institutione naturae	63vb
66. An monstrum accadat ex defectu materiae vel efficientis	64ra
67. An fiat monstrum per corruptionem alicuius principii	64ra
68. An monstrum proprie sit in plantis	64rb
69. An in plantis sit peccatum	64va
70. An in animalibus sit peccatum	64vb
71. An posito animale monstruoso sit ipsum unum numero vel non	64vb
72. An monstrum vel peccatum sit in inanimatis	64vb
73. Utrum tela aranea fiat ex aliquo vel non	64vb

LIBER III

1. An motus sit	65va
2. An tot sunt species motus quot et entis	65va
3. An motus possit habere diffinitionem	66vb
4. An motus sit actus	66vb
5. An motus sit actus entis in potentia secundum quod huiusmodi	67ra
6. An actio sit in eodem subiecto cum passione	67va
7. An actio et passio sunt idem secundum rem	67va
8. An motus sit communis actioni et passioni	67vb
9. An genera praedicabilia differant per essentiam vel tantum per esse	67vb
10. An actio et passio sint diversa praedicamenta	68ra
11. An quies sit actus	68rb
12. An quies sit actus imperfectus	68rb
13. An quies sit actus entis in potentia vel in actu	68rb
14. An mutatio sit divisibilis vel indivisibilis	68va
15. An mutatio sit actus	68va
16. An mutatio sit actus perfectus vel imperfectus	68va
17. An mutatio sit actus entis in potentia vel in actu	68va
18. An de infinito sit scientia	69rb
19. An naturalis sit considerare de infinito	69va
20. In qua parte habeat physicus determinare de infinito	69va
21. An infinitum sit substantia sicut ponunt non naturaliter loquentes	69va
22. An infinitum sit accidens secundum quod habet esse	69vb
23. An infinitum sit in genere quantitatis	69vb

24. An infinitum sit in genere relationis	70ra
25. An magnitudo sit divisibilis in infinitum	70rb
26. An in perpetuis differant esse et posse	70va
27. De modis infiniti	70vb
28. An punctus sit infinitus aliquo modo	70vb
29. An substantia denundata ab omni quantitate sit infinita	71ra
30. Quaeritur de prima ratione, per quam ostendit auctor substantiam esse separatam	74ra
31. An aliquod corpus continuum sit actu infinitum	71rb
32. An infinita sint comparabilia ad invicem secundum magis et minus	71va
33. An unum elementum, si esset infinitum, corrumpere omnia alia	71vb
34. An numerus sit infinitus in actu	72rb
35. An unum infinitum alteri possit comparari aliqua comparatione secundum maius vel minus vel aequale	72va
36. An idem sit locus naturalis totius et partis	73ra
37. An partes infiniti sunt finitae vel infinitae	73ra
38. An omne corpus sensibile sit grave vel leve	73va
39. An sursum et deorsum etc. sint differentiae ipsius loci	73vb
40. An infinitum sit aliquod ens positivum vel privativum	73vb
41. An infinitum sit ens permanens... vel successivum	74ra
42. An infinitum sit ens in potentia	74ra
43. Quaeritur de diffinitione infiniti	75ra
44. An divisio numeri procedat in infinitum	75ra
45. An appositio numeri procedat in infinitum	75rb
46. An appositio in magnitudine procedat in infinitum	75rb

LIBER IV

1. De ordinatione huius capituli ad praecedens et ad subsequens	75vb
2. An omnia entia sint in loca	76ra
3. An in loco sit potentia activa	76ra
4. De numero differentiarum loci	76rb
5. Cuius sint differentiae istae loci	76rb

6. Cui convenient primo istae differentiae	76va
7. Si ponatur mundum generari, an generetur in vacuo	76va
8. An locus sit	76vb
9. An necesse sit ponere locum propter generationem rei	77ra
10. An necesse sit ponere locum propter conservationem et salutem rei	77ra
11. An locus sit forma	77rb
12. An locus sit materia	77va
13. An locus sit substantia composita	77va
14. An locus sit accidens	77vb
15. An locus determinet sibi duo corpora pro subiecto	78ra
16. An locus sit in corpore locato ut in subiecto	78ra
17. An locus sit in corpore locante ut in subiecto	78ra
18. An locus sit accidens, quod est quantitas	78va
19. An locus sit corpus	78va
20. An locus sit superficies	78vb
21. De modis essendi loci	79ra
22. An locus contineat locatum	79vb
23. An locus sit aequalis locato	79vb
24. An locus possit deficere locato	80ra
25. De hoc quod <Aristoteles> dividit motum secundum locum in augmentum et decrementum	80ra
26. Utrum locus sit continuus vel contiguus locato	80ra
27. An locus sit spatium contentum inter latera continentis	80rb
28. An locus sit mobilis per accidens, immobilis tamen per se	80vb
29. An locus sit immobilis per naturam infusam ab octava sphaera	81ra
30. An locus sit immobilis	81ra
31. An aliquod indivisibile possit esse in loco	81rb
32. An duae intelligentiae possunt esse simul loco	81rb
33. An linea et superficies sunt in loco	81va
34. Utrum locus debeat per se corrumpi, quod est substantia, vel corrumpi, quod est quantitas	81va
35. An pars corporis sit per se in loco	81vb
36. An duo corpora possint esse simul loco	81vb
37. An unum corpus possit esse in diversis locis	81vb
38. An caelum sit in loco	82rb

39. An caelum sit in loco per se vel per accidens	82rb
40. An unus orbis caelestis sit in alio tamquam in suo loco	82va
41. An ignis sit in concavo lunae ut in loco proprio	82vb
42. An aer sit in igne ut in suo loco	82vb
43. De loco aquae	
44. De loco terrae	83ra
45. Utrum extra caelum sit vacuum	83vb
46. An vacuum sit in ipsis corporibus	83vb
47. An contingat aliquo modo ponere vacuum in rerum natura	84ra
48. An vacuum sit imaginabile	84ra
49. An vacuum sit vel esse possit	84vb
50. De vacuo per comparisonem ad motum	85ra
51. An motus violentus possit fieri in vacuo	86ra
52. An motus animalis vel processivus possit fieri in vacuo	86ra
53. An in vacuo nulla penitus sit differentia	86ra
54. An vacui ad plenum sit proportio	86rb
55. An omne excellens aliud sit divisibile in ipsum, quod excellit, et in aliud secundum quod excellit	86rb
56. An puncti ad lineam sit proportio	86rb
57. An necesse sit ponere vacuum propter condensationem et rarefactionem	86vb
58. An illud sit rarum, quod minus habet de materia, et illud densum, quod magis habet de materia	87ra
58. An illud sit rarum, cuius partes distanter iacent, et illud densum, cuius partes propinquae iacent	87ra
59. An rarum et densum sint formae substantiales	87ra
60. An rarum et densum sint in genere qualitatis vel non	87rb
61. De subiecto rari et densi	87rb
62. An rarum et densum sint in mixtis	87vb
63. An rarum et densum univoce reperiantur in animalibus et in mixtis	87vb
64. An densum et rarum insunt corpori composito per naturam materiae vel per naturam formae	88ra

65. Cum densum et rarum causentur principaliter a forma, quae est illa forma	88ra
66. De denso et raro per comparationem... ad calidum et frigidum secundum prius et posterius	88ra
67. An contingat talem transmutationem fieri, scilicet a denso in rarum vel econverso	88rb
68. An idem corpus numero possit transmutari <a> denso in rarum vel e converso	88rb
69. An transmutatio a denso in rarum et e converso sit motus vel mutatio	88rb
70. An rarefactio fiat nullo adveniente	88va
71. An sit tempus	88vb
72. An tempus habeat esse per naturam instantis	89ra
73. An tempus componatur ex instantibus	89ra
74. An tempus sit in anima tamquam in subiecto	89ra
75. An tempus sit vel esse possit in aliquo extra animam praeter comparationem ad animam	89va
76. An tempus sit in mobile ut in subiecto	89vb
77. An tempus sit in motu ut in subiecto	89vb
78. An tempus sit circulatio	90ra
79. An tempus sit idem quod motus	90rb
80. An velox vel tardum sint differentiae vel passioness temporis	90rb
81. An tempus sit substantia vel in genere substantiae	90va
82. An tempus sit in genere quantitatis	90vb
83. An tempus sit quantitas per se vel per accidens	90vb
84. An tempus sit numerus	91ra
85. An tempus sit numerus motus	91ra
86. An tempus sit numerus numeratus vel numerus numerans	91ra
87. A quo tempus habeat discretionem	91rb
88. An instans sit in genere quantitatis sicut tempus	91va
89. An instans sit in translato ut in subiecto	91va
90. An sit ponere nunc, quod sit indivisibile in ipso tempore	92ra
91. An ipsum nunc sit tota substantia temporis	92ra
92. An ipsum nunc in tempore sit unum tantum vel duo vel plura	92rb
93. Utrum unum et idem instans sit terminus unius temporis et finis alterius	92rb

94. Utrum unum et idem instans sit principium et finis eiusdem temporis	92rb
95. An instans possit esse mensura	92va
96. An instans possit esse mensura ipsius translati, scilicet primi mobilis	92va
97. An tempus et aeternitas sint idem	92vb
98. An aevum et tempus sint idem	92vb
99. An aeternitas et nunc temporis sint idem	93ra
100. An aevum et nunc temporis sint idem	93ra
101. An nunc temporis et nunc aeternitatis sint idem	93ra
102. An nunc aevi et nunc temporis sint idem	93ra
103. Utrum quantitas temporis sit a quantitate motus	93va
104. An tempus habeat minimum	93va
105. Utrum sit idem tempus omnibus motis simul entibus	93vb
106. An motus sit tempore secundum suam substantiam	94ra
107. An sit verius in tempore secundum suam substantiam an secundum suum esse	94ra
108. An perpetua sint in tempore non mensurata a tempore	94rb
109. An intellectus secundum suam substantiam sit in tempore	94va
110. An intellectus secundum operationem suam... sit in tempore	94va
111. An quies sit in tempore	94va
112. An impossibilia sint in tempore	94vb
113. An futura et praeterita sint in tempore	94vb
114. An omnia, quae sunt in tempore, excellantur a tempore in duobus extremis	94vb
115. An tempus per haec adverbia : nunc, hinc, iam etc... sit tempus, quod est res naturae vel non	94rb
116. An omnis motus sit in tempore	94va
117. An omnis mutatio sit in tempore	94va
118. An tempus sit causa corruptionis per se	94va
119. An tempus sit causa corruptionis propter sui excellentiam	94A, vb
120. An tempus sit per se causa corruptionis propter motum	94A, vb
121. An in omni motu sit velocius et tardius	95rb
122. An tempus sit numerus cuiuslibet motus	95va

123. An numerus sit in rebus extra animam	95vb
124. An numerus diversificetur a diversitate numerato-
rum	96ra
125. An numeri differant specie ad invicem	96va
126. Quae sint illa, quae constituunt numerum	96vb

LIBER V

1. Quaeritur de divisione trimembri quam dat de trans-
mutato	97ra
2. An alteratio dicatur aequivoce de alteratione in sani-
tatem et in caliditatem	97ra
3. Utrum accidat colori intellegi in albedine	97rb
4. Utrum medium contrarietur utrique extremo	97rb
5. An motus sit mutatio a subiecto in subiectum	97vb
6. An mutatio a non subiecto in non subiectum sit pos-
sibilis	97vb
7. An generatio sit motus vel mutatio	97vb

LIBER VII

1. Utrum ad istum philosophum pertineat determinare
primitatem et aeternitatem motus vel motoris	99ra
2. An necesse sit omne motum moveri ab alio	99rb
3. Quaestio est de medio, per quod <Aristoteles> pro-
bat conclusionem suam	99rb
4. An omne motum sit divisibile	99rb
5. An omne quod movetur moveatur per naturam par-
tis	99va
6. Utrum si A movetur a B, et B a C... et sic in infini-
tum, tunc, quando A movetur, omnia simul
moveantur in infinitum	99vb
7. An multi motus possunt fieri in uno tempore finito	100ra
8. An movens et motum semper sunt simul	100rb
9. An tractus sit motus violentus	100va
10. An motus vertiguus sit violentus	100va
11. An motus ferri ad adamantem sit naturalis	100vb
12. An alterans et alteratum universaliter sunt simul	101ra
13. An sensus sit virtus passiva	101ra
14. An in augmentatione motum et movens sint simul	101rb

15. An in forma et figura et universaliter in qualitatibus
quartae speciei fiat alteratio	101va
16. An in naturali potentia vel impotentia fiat alteratio	101va
17. An forma et figura denominent subiectum suum	101vb
18. An in habitibus corporis fiat alteratio	101vb
19. An in habitibus animae fiat alteratio	102rb
20. An in habitibus animae speculativae fiat alteratio	102rb
21. An in qualitatibus sensibilibus universaliter fiat alte-
ratio	102rb
22. Utrum anima fiat sciens et prudens per sedationem
et quietem motuum interiorum	102va
23. An motus circularis et rectus sint comparabilia	103ra
24. An univoca solum sint comparabilia	103rb
25. An multum in aere et aqua sit aequivocum	103rb
26. An omnia comparabilia sint eiusdem speciei specia-
lissimae	103rb
27. An motus gravis deorsum et motus levis sursum sint
comparabiles in aequalitate	104ra
28. An volatio et ambulatio sint differentes specie	104ra
29. An aequivocatio lateat in genere	104rb
30. An secundum diversitatem subiectorum sequatur
diversitas motuum	104rb

6. *Ioannis de Wacfeld Quaestiones in Physicam I*Cambridge, Gonville and Caius College cod. 344, 264ra-277vb¹

LIBER I

1. Utrum de mobili inquantum mobile potest esse
scientia	264rb
2. Utrum ista scientia sit de ente mobili ut de subiecto	265vb
3. Utrum physica sit prima philosophia supposito quod
omnia entia sint mobilia	266rb
4. Utrum ad perfectam cognitionem habendam de re
oportet cognoscere omnes causas illius rei	266va
5. Utrum ea, quae sunt nota simpliciter, sunt notiora
nobis	267rb

6. Utrum naturalis philosophus potest convenienter disputare contra negantem principia sua	267va
7. Utrum sequitur : "Tantum principim est, ergo principiatum est".	268ra
8. Utrum naturalis habet supponere motum esse	269ra
9. Utrum ens significet unam rationem secundum quod dicitur de decem praedicamentis	269va
10. Utrum ens dictum de substantia significet conceptum superiorem quam substantia	270ra
11. Utrum accidens possit esse per se sine substantia	271ra
12. Utrum substantia sit divisibilis in partes eiusdem rationis praeter quantitatem	271vb
13. Supposito quod substantia sit divisibilis in partes eiusdem rationis per quantitatem, utrum materia sit divisibilis per quantitatem interminatam, quae praeexistit in ea inductione formae substantialis	272rb
14. Utrum eadem dimensio terminata manet in corrupto et generato	273ra
15. Utrum unum et multum opponantur	273rb
16. Utrum haec sit vera : "Tantum unum est".	274rb
17. Utrum aliquid potest fieri ex nihilo	275rb
18. Utrum aliquid potest fieri ex nihilo per necessitatem primae causae	275va
19. Utrum <in rebus> naturalibus possit accipi minimum	276ra
20. Utrum principia sint contraria	276va
21. Utrum tantum sunt tria principia	276vb
22. Utrum materia de se sit ens	277rb
23. Utrum materia prima secundum se sit sua potentia essentialiter	277vb

7. *Radulfi Britonis Quaestiones in Physicam I-VIII*

Paris, Bibl. Nat. fonds lat. 16160, 3ra-79vb¹

LIBER I

1. Utrum ens mobile sit subiectum in hoc libro	4ra
2. Utrum physica sit prior metaphysica	4vb
3. Utrum physica subalternetur metaphysicae	5rb

¹ Cf. *supra* p. 40-41.

4. Utrum ad hoc, quod aliquid sciatur perfecte, oporteat omnes causas cognoscere, propinquas et remotas	5va
5. Utrum sint eadem nobis nota et secundum naturam nota	5vb
6. Utrum in naturalibus procedatur ab effectibus ad causas vel a causis ad effectus	6ra
7. Utrum scientia naturalis possit probare sua principia et ex consequenti disputare contra negantes illa	6rb
8. Utrum ad artem specialem pertineat omnes fatuas opiniones factas in suis terminis et similiter omnem sophisticam factam in eis dissolvere	6va
9. Utrum dictio exclusiva addita uni extremorum excludat reliquum, debet quaeri. Sed hoc quaeratur in sophismatibus. Et ideo consequenter quaeritur : Utrum in philosophia naturali debeamus supponere motum esse	6vb
10. Utrum substantia sit divisibilis secundum se	7ra
11. Utrum partes sint eadem toti	7va
12. Utrum indivisibile possit esse infinitum	7vb
13. Utrum omne factum habeat principium	8rb
14. Utrum pars possit moveri in toto, toto quiescente	8vb
15. Utrum aliquid possit fieri ex non ente	8vb
16. Utrum infinitum secundum quod infinitum sit ignotum	9rb
17. Utrum ad hoc quod cognoscitur compositum, oporteat cognoscere ex quibus et quantis sit	9vb
18. Utrum corpus finitum per resolutionem finiti ab eo consumatur	10ra
19. Utrum animalia sint determinata magnitudine et parvitate	10rb
20. Utrum accidens possit esse sine subiecto	10va
21. Utrum principia sint contraria	10vb
22. Quaeritur de numero principiorum, utrum sint plura vel pauciora	11rb
23. Utrum factio attribuatur per se subiecto vel privationi	11vb
24. Utrum privatio sit per se principium rerum naturalium	11vb

25. Utrum materia prima sit aliquid	12ra
26. Utrum materia prima possit intelligi intellectu essentiali	12rb
27. Utrum materia subiecta formae sit causa accidentium	12va
28. Utrum materia appetat formam	13ra
29. Utrum potentia materiae sit de eius essentia	13rb
30. Utrum materia prima sit immediate a deo creata	14ra

LIBER II

1. Utrum caelestia moveantur naturaliter	15ra
2. Utrum formae artificiales debeant dici naturales	15va
3. Utrum contingat demonstrare naturam esse	15vb
4. Utrum materia sit natura	16ra
5. Utrum illa, quae considerat mathematicus, sint abstracta a sensibilibus	16rb
6. Utrum materia prima sit de consideratis naturalis philosophi	17rb
7. Utrum philosophus naturalis debeat determinare de causis	17va
8. Utrum partes diffinitionis sint formae	18ra
9. Utrum finis habeat rationem causae	18rb
10. Utrum causa et effectus simul sint et non sint	18vb
11. Utrum de casu et fortuna possit esse scientia	19ra
12. Utrum fortuna sit causa aliquarum entium	19rb
13. Utrum fortuna sit in caelestibus	20vb
14. Utrum fortuna sit causa divina	21ra
15. Utrum casus et fortuna habeant esse circa contingens ad utrumlibet	21rb
16. Utrum casus et fortuna ad genus causae efficientis reducantur	21vb
17. Utrum sint plures causae quam quattuor vel pauciores	22rb
18. Utrum ad philosophum naturalem pertineat considerare de mobilibus <et> immobilibus	22va
19. Utrum natura agat propter finem	22vb
20. Utrum planeta sit causa augmentationis frumenti	23rb
21. Utrum nidus hirundinis et tela aranea sint a natura	23va

22. Utrum monstra sint peccata, quae accidunt in materialibus sicut a natura	23vb
23. Utrum monstra sint in plantis sicut in animalibus	24ra
24. Utrum necessitas in naturalibus sumatur ex fine	24va

LIBER III

1. Utrum motus sit	25ra
2. In quo genere motus sit	25va
3. Utrum diffinitio motus sit bene assignata	26rb
4. Utrum actio et passio sint unus motus	27ra
5. Utrum actio et passio differant realiter	27rb
6. Utrum actio sit in agente	28rb
7. Utrum naturalis philosophus debeat determinare de infinito	28va
8. Utrum infinitum habeat rationem principii sicut posuerunt antiqui	28vb
9. Utrum in perpetuis differat esse et posse	29va
10. Utrum infinitum possit constitui ex infinitis	30ra
11. Utrum in intelligibilibus et mathematicis sit infinitum	30va
12. Utrum sit aliquod corpus sensibile infinitum in actu	30vb
13. Utrum de ratione corporis sit quod sit superficie determinatum	31rb
14. Utrum materia sit in potentia ad quantitatem infinitam	31vb
15. Utrum sit aliquod corpus prius quattuor elementis	32ra
16. Utrum omnia elementa tandem possint converti in unum	32vb
17. Utrum sit infinitum in potentia	33rb
18. Utrum infinitum sit eodem modo in divisione magnitudinis et in appositione ad magnitudinem	33va
19. Utrum infinitum habeat rationem totius	34ra
20. Utrum numerus separetur a continuo	34va
21. Quid sit prius, continuum vel discretum	34vb
22. Utrum numerus sit multiplicabilis in infinitum	35rb

LIBER IV

1. Utrum ad philosophum naturalem pertineat determinare de loco	35vb
---	------

2. Utrum omnia entia sint in loco	36ra
3. Utrum locus sit	36va
4. Utrum locus habeat virtutem conservandi locatum	37ra
5. Utrum mathematica sint in loco	37va
6. Utrum possibile sit duo corpora esse in eodem loco	38ra
7. Utrum locus sit forma	38rb
8. Utrum locus sit materia	38vb
9. Utrum spatium separatum inter latera continentis sit locus	39ra
10. Utrum locus sit aequalis locato	39vb
11. Utrum aliquid possit esse in se ipso per se	40ra
12. Utrum aliquid possit esse in se ipso per se et primo	40rb
13. Utrum locus sit quantitas	41ra
14. Utrum locus sit immobilis	41vb
15. Utrum ultima sphaera sit in loco	42rb
16. Utrum locus et locatum sint passibilia ab invicem	44ra
17. Utrum philosophus naturalis debeat determinare de vacuo	44rb
18. Utrum vacuum sit	44va
19. Utrum intellectus vacui sit alicuius positivi vel privati	45rb
20. Utrum, si totum spatium quod est infra latera caeli esset vacuum, latera caeli concurrerent	45vb
21. Utrum gravia et levia possint moveri in vacuo	46rb
22. Si grave descenderet per vacuum deorsum, utrum in tali descensu esset aliqua successio	47va
23. Utrum motus gravium et levium sit naturalis	48rb
24. Utrum animalia possint moveri in vacuo	48va
25. Utrum rarefactio et condensatio sit possibilis	49ra
26. Utrum ex minori calido fiat magis calidum nullo calido adveniente	49va
27. Utrum tempus sit de consideratione naturalis	49vb
28. Utrum tempus sit	50ra
29. Utrum tempus sit motus	50rb
30. Utrum tempus consequatur primum motum vel alium	50vb
31. Utrum prius et posterius motus sint idem cum ipso	51ra
32. Utrum prius et posterius temporis sint eadem realiter cum priori et posteriori motus	51rb
33. Utrum tempus sit quantitas	51vb

34. Utrum tempus sit quantitas continua vel discreta	51vb
35. Utrum tempus bene diffiniatur dicendo tempus est numerus motus	52ra
36. Ad quam speciem quantitatis reducantur prius et posterius aliquorum motuum	52va
37. Utrum nunc sit in tempore	52vb
38. Utrum ipsum nunc sit in tempore	52vb
39. Utrum in toto tempore sit unum et idem nunc	53va
40. Utrum ipsum nunc sit mensura temporis	54ra
41. Utrum motus sit magis causa generationis quam corruptionis	54va
42. Utrum motus habeat esse in tempore	55ra
43. Utrum tempus sit unum et idem apud omnia <55rb> temporalia	55ra

LIBER V

1. Utrum illud quod movetur secundum partem, moveatur simpliciter et per se	55va
2. Utrum sit aliquid movens per accidens	56ra
3. Utrum motus magis denominatur a termino ad quem quam a termino a quo	56ra
4. Utrum subiectum generationis sit ens in potentia	56va
5. Utrum illud, ex quo fit generatio, sit in aliquo loco	57ra
6. Utrum generatio sit motus	57rb
7. Utrum in quantitate et ubi sit contrarietas	57vb
8. Utrum ad aliquid sit motus	58ra
9. Utrum ad actionem et passionem sit motus	58va
10. Utrum magis et minus album differant in specie vel sint eiusdem speciei	59ra
11. Utrum ultima tangencia se invicem sint simul	59ra
12. Utrum ultima corporum se tangentium circumscriptis passionibus naturalibus sint unum	59rb
13. Utrum motus, qui sunt ad res eiusdem generis, sint motus eiusdem generis	59va
14. Utrum motus irregularis sit unus	59vb
15. Utrum motus qui sunt a contrariis terminis a quo, sint contrarii	60ra

16. Utrum motus, qui sunt ad contrarios terminos, sint contrarii	60rb
17. Utrum motus et quies contrariantur	60va
18. Utrum quies in termino ad quem sit perfectio motus	61ra
19. Utrum aliquae corruptiones sint naturales	61ra

LIBER VI

1. Utrum continuum componatur ex indivisibilibus	61va
2. Utrum punctus habeat esse in linea	62ra
3. Utrum punctus sit aliquid positivum	62rb
4. Utrum si aliquid totum attingat totum, ex eis fiat aliquid continuum mixtum	62va
5. Utrum eiusdem rationis sit magnitudinem et motum componi ex indivisibilibus	62vb
6. Utrum super indivisibile possit esse motus	63ra
7. Utrum omne quod movetur, sit partim in termino a quo et partim in termino ad quem	63ra
8. Utrum in motu sit dare primum mutatum esse	63va
9. Utrum omne illud quod movetur contingat velocius et tardius moveri	64ra
10. Utrum velocius in minori tempore transeat plus de spatio quam tardius	64rb
11. Utrum in instanti sive indivisibili temporis possit esse motus	64va
12. Utrum motus dividatur secundum divisionem mobilis	65ra
13. Utrum terminus, ad quem est motus, et motus et tempus sint eodem modo divisibilia	65rb
14. Utrum illud, quod mutatum est, sit in eo ad quod primo mutatum est	65vb
15. Utrum illud, ad quod primo aliquid motum est, sit indivisibile	66ra
16. Utrum in motu sit dare primum	66rb
17. Utrum ante omne mutari praecedat mutatum esse	66vb
18. Utrum omne, quod factum est, prius fiebat	67ra
19. Utrum in motu sint infinita mutata esse	67rb
20. Utrum motus et magnitudo et tempus consequantur se secundum finitum et infinitum	67rb
21. Utrum stare sit moveri	67va

22. Utrum aliquid quod movetur habeat esse in eadem dispositione vel in eodem loco	67vb
23. Utrum motus sit (circa opinionem Zenonis)	68ra
24. Utrum infinita possint esse pertransita	68rb
25. Utrum caelum moveatur	68rb
26. Utrum si indivisibile moveretur, oporteret quod spatium, super quod fieret talis motus, componitur ex indivisibilibus	68vb
27. Utrum omnis mutatio sit finita	69ra
28. Utrum quod impossibile est factum esse, impossibile sit fieri	69ra ¹

LIBER VII

1. Utrum omne quod movetur, ab alio moveatur	69rb
2. Utrum movens et motum sint distincta loco et subiecto	69va
3. Utrum ratio Philosophi valeat, per quam probat quod nihil moveatur a se ipso	69vb
4. Utrum sit dare primum movens et primum motum	70rb
5. Utrum movens et motum sint simul	70va
6. Utrum tractus possit esse ad aliud	71ra
7. Utrum in motu proiectorum movens et motum sint simul, ut videatur quomodo motus proiectorum causetur in medio	71rb
8. Utrum in alteratione movens et motum sint simul	71vb
9. Utrum circa quartam speciem qualitatis possit esse alteratio	72ra
10. Utrum in prima specie qualitatis sit alteratio	72va
11. Utrum motus augmenti sit continuus	73rb
12. Utrum alteratio sit divisibilis in infinitum	73va

LIBER VIII

1. Utrum si omnes guttae cavant lapidem in aliquo tempore, medietas cavet mediam partem in medio tempore	73vb
2. Utrum motus animalium sit naturalis	74rb
3. Utrum gravia et levia moventur ex se vel aliquo alio	74va

¹ 69rb: Expliciunt quaestiones magistri R. Britonis reportatae super sextum Physicorum.

4. Utrum grave moveatur a removente prohibens	74vb
5. Utrum aliquid possit movere se ipsum	75va
6. Utrum animalia moveantur a se	76ra
7. Utrum ipsum caelum, quod est movens et motum, sit sufficiens causa generationis et corruptionis istorum inferiorum	76va
8. Utrum loci mutatio sit prior aliis motibus	76vb
9. Utrum alteratio praecedat generationem et loci mutationem	77rb
10. Utrum solum motum <localem> contingat esse perpetuum	77va
11. Utrum super magnitudinem rectam possit esse motus infinitus	77vb
12. Utrum motus reflexus sit unus motus et continuus	77vb
13. Utrum quando aliquid transmutatur a non esse in esse vel e converso, primum instans se teneat ex parte rei prioris vel ex parte rei posterioris	78va
14. Utrum motus circularis sit unus et continuus	78vb
15. Utrum in magnitudine finita possit esse potentia infinita	79ra
16. Utrum ratio Philosophi, per quam probat quod virtus per tempus infinitum movens non sit infinita, valeat sive concludat	79rb

8. *Simonis de Faversham Quaestiones in Physicam II-VIII*

Oxford, Merton College cod. 292, 9, 185ra-239vb¹

LIBER II

1. Utrum materia sit natura	185ra
2. Utrum mathematica possint abstrahi a naturalibus	185rb
3. Utrum abstrahentium sit mendacium	185vb
4. Utrum finis habeat rationem causae	186rb
5. Utrum causa in actu et effectus in actu simul sint et non sint	186vb
6. Utrum sola absentia unius contrariorum sit causa generans et sufficiens alterius contrarii	187ra
7. Utrum casus et fortuna habeant rationem causae	187va

¹ Cf. *supra* p. 32-33.

8. Utrum aliqua fiant a casu vel fortuna vel omnia eveniant de necessitate	187vb
9. Utrum natura agat propter finem	188va
10. Utrum assimilatio prolis ad parentes fiat a natura vel a casu	189vb
11. Utrum monstra et peccata fiant a natura ¹	200rb
12. Utrum necessitas <200vb> in rebus naturalibus sit attribuenda fini vel materiae	200vb

LIBER III

1. Utrum motus sit	201ra
2. Utrum motus per se et essentialiter sit continuus	201rb
3. In quo genere sit motus	201va
4. Utrum motus differat per essentiam a forma ad quam vadit motus	202ra
5. Utrum motus sit actus entis in potentia secundum quod huiusmodi	202rb
6. Utrum motus sit de ratione essentiali actionis et passionis	202va
7. Utrum actio sit in agente sicut in subiecto	202vb
8. Utrum actio et passio sint unus motus numero	203ra
9. Utrum actio possit esse praeter motum	203rb
10. Utrum actio et passio constituent diversa praedicamenta	203va
11. Utrum aliquid possit esse infinitum secundum substantiam	204ra
12. Utrum aliquod corpus possit esse actu infinitum	204va
13. Utrum sit aliqua multitudo actu infinita	204va
14. Utrum infinitum habeat rationem principii	205ra
15. Utrum in perpetuis differat esse a posse	205rb
16. Utrum contingat magnitudinem esse tantam in actu quantum contingit eam esse in potentia	205va
17. Utrum quaelibet pars infiniti sit infinita	205vb
18. Utrum numerus causetur ex divisione continui	206ra

LIBER IV

1. Utrum locus sit	206va
2. Utrum locus sit materia vel forma	206vb

¹ Post f. 189 sequitur f. 200

3. Utrum locus sit spatium separatum existens inter latera continentis	207ra
4. Utrum in naturalibus sursum et deorsum, dextrum et sinistrum, ante et retro sint determinata per naturam	207va
5. Utrum locus sit ultimum corporis continentis	207vb
6. Utrum locus sit immobilis	208ra
7. Utrum omne corpus generabile et corruptibile ¹ de necessitate naturae suae sit in loco	208va
8. Utrum locus et locatum sint contraria quantum ad qualitates naturales ipsorum	208vb
9. Utrum sphaerae inferiores sint in loco	209rb
10. Utrum ultima sphaera sit in loco per se	209rb
11. Utrum indivisibile possit esse in locum	210ra
12. Utrum mathematica sint in loco	210rb
13. Utrum possibile sit vacuum esse	210va
14. Utrum sola quantitas spatii sufficiat ad causandam successionem in motu	210vb
15. Dato quod non esset corpus inter latera caeli, utrum latera caeli concurrerent	211va
16. Utrum motus projectorum possit continuari in vacuo	211vb
17. Utrum aliquid possit condensari vel rarefieri	211vb
18. Utrum tempus sit	212rb
19. Utrum tempus sit quantitas discretæ	212vb
20. Utrum tempus sit numerus motus secundum prius et posterius	213ra
21. Utrum tempus sit motus	213rb
22. Utrum instans sit in tempore	213va
23. Utrum instans maneat unum et idem in toto tempore	213vb
24. Utrum instans sit	214rb
25. Utrum motus primus sit in tempore	214va
26. Utrum substantia rei generabilis et corruptibilis sit in tempore	214vb
27. Utrum tempus sit per se passio motus primi	215ra
28. Utrum tempus sit per se causa corruptionis	215rb
29. Utrum tempus sit unum omnium temporalium	215va

¹ *i.m. inf.*

30. Utrum tempus habeat esse praeter animam	215vb
31. Utrum aeternitas differat a tempore	216rb
32. Utrum aeternitas sit idem cum primo principio secundum substantiam	216va

LIBER V

1. Utrum aliquid possit ex se ipso moveri per se et primo	216va
2. Utrum aliquod totum dicatur transmutari, quia transmutatur secundum partem	217ra
3. Utrum subiectum motus sit solum ens in potentia	217ra
4. Utrum generatio sit motus	217rb
5. Utrum in aliqua re naturali cadant plures formae substantiales realiter differentes ¹	217vb
6. Utrum in ad aliquid sit motus	221rb
7. Utrum motus sit in actione et passione	221va
8. Utrum ad quantitatem possit esse motus	221vb
9. Utrum motus possit esse ad qualitatem	22ra
10. Utrum motus possit esse ad ubi	222rb
11. Utrum aliquid corruptum et postea regeneratum possit esse idem numero	222va
12. Utrum sanitas in mane et in sero existens in eodem non interrupta sit eadem sanitas numero	223ra
13. Utrum motus sit contrarius motui	223rb
14. Utrum quies, quae est in termino ad quem, contrarietur motui, qui est ad terminum illum	223va
15. Utrum sit aliqua corruptio secundum naturam	223vb

LIBER VI

1. Utrum in continuo sit dare aliquod indivisibile	224ra
2. Utrum indivisibile possit separari a continuo	224rb
3. Utrum omne quod movetur contingat velocius et tardius moveri	224va
4. Utrum illud quod mutatum est, quando mutatum est, sit in termino ad quem mutatum est	224vb
5. Utrum in motu sit accipere primum	225rb

¹ 219v: "Quod autem sit dicendum de hac quaestione, nescio. Hoc solum scio, quod scio me nihil scire".

6. Utrum quodlibet moveri praecedat aliquod mutatum esse 225va
7. Utrum necesse sit, si aliquid movetur in aliquo tempore, primo ipsum moveri in quolibet illius temporis 225vb
8. Utrum hoc sit verum : <scil. quod mobile finitum non potest pertransire magnitudinem finitam in tempore infinito> 226ra
9. Utrum omne quod stat moveatur 226rb
10. Utrum illud quod movetur in aliquo toto tempore, inveniatur unius dispositionis in aliqua parte temporis 226va
11. Utrum contingat aliquid moveri 226vb
12. Utrum caelum secundum se totum mutet locum 227ra
13. Utrum omnis mutatio sit finita 227rb

LIBER VII

1. Utrum contingat aliquid ex se ipso moveri 227va
2. Utrum sit devenire ad unum motorem primum 228ra
3. Utrum motor primus sit unus vel plures 228rb
4. Utrum movens et motum sint simul 228va
5. Utrum ferrum moveatur ad magnetem, et dato quod sic, utrum iste motus sit naturalis ac violentus 228vb
6. Utrum in motu proiectorum movens et motum sint simul 229ra
7. Utrum secundum ista quae sunt in quarta specie qualitatis... possibilis sit alteratio 229va
8. Utrum in parte animae intellectivae fiat alteratio 229vb
9. Utrum omnes motus sint ad invicem comparabiles 230ra
10. Utrum genus significet unam naturam in diversis speciebus an aliam et aliam 230rb
11. Utrum secundum additionem ad virtutem oporteat diminui de tempore 231ra

LIBER VIII

1. Utrum totum universum et omnia, quae sunt in universo, sint causata a primo 231rb
2. Utrum primum principium possit aliquid producere ex nihilo 231va

3. Utrum primum principium in producendo entia agat naturae necessitate vel sola libera voluntate 232ra
4. Utrum primum principium quicquid vult de necessitate velit 232va
5. Utrum primum principium possit aliquid producere de novo 232vb
6. Utrum motus fuerit ab aeterno 233rb
7. Utrum necesse sit mundum aliquando deficere 234vb
8. Utrum aliquod instans possit esse initium futuri ita quod non sit finis praeteriti 235ra
9. Utrum animal moveatur ex se 235rb
10. Utrum corpora caelestia agant in intellectum nostrum trum
11. Utrum corpora caelestia sint causae voluntatis et electionum nostrarum 236ra
12. Utrum haec opinio <quae ponit omnia quiescere> destruat omnem scientiam et opinionem 236rb
13. Utrum ultima gutta cavet lapidem 236va
14. Utrum gravia et levia moveantur ex se ipsis 236vb
15. Utrum loca gravium et levium moveant ipsa gravia et levia 236A rb
16. Utrum movens primum sit omnino immobile per se vel per accidens 236va
17. Utrum caelum moveatur ex se 236vb
18. Utrum motor illius, quod movetur ex se, possit esse primum principium illius motus secundum quod movet 237rb
19. Utrum generatio hominum et animalium procedat in infinitum 237rb
20. Utrum homo et alia animalia perfecta possint immediate generari ab orbe sine semine 237vb
21. Utrum sit ponere tantum unum motorem primum 238ra
22. Utrum motus localis sit primus motuum 238va
23. Utrum illud, quod movetur motu reflexivo, necesse sit quiescere in puncto reflexionis 238vb
24. Utrum in ultimo instanti temporis mensurantis transmutationem mobile sit sub forma abiicienda an sit sub forma introducenda 239ra
25. Utrum generatio mensuretur tempore 239rb

26. Utrum in magnitudine finita possit esse virtus infinita 239va
 27. Utrum primum movens sit corpus vel virtus in corpore 239vb

B. ANONYME WERKE

1. *Quaestiones in Physicam I-VI*Cambridge, Gonville and Caius College cod. 344, 105rb-170vb¹

LIBER I

1. An scientia sit de naturalibus 105rb
 2. An de mobili in quantum mobile possit esse scientia 105va
 3. An sit scientia de ente mobili tamquam de subiecto 106ra
 4. An scientia naturalis subalternetur metaphysicae 106rb
 5. Supposito quod omnia entia sint mobilia, an sit naturalis scientia prima philosophia 106vb
 6. An motum esse sit principium apud naturalem 107ra
 7. An sequeretur: "Tantum primum est, ergo tantum principium est." 107rb
 8. An <sequatur>: "Principium est, ergo principiatur est" 108va
 9. An ens dicatur univoce de entibus 108vb
 10. An ens dictum de substantia sit communius quam substantia 110ra
 11. An accidens possit esse praeter substantiam 110rb
 12. An substantia possit habere partibilitatem 111ra
 13. An materia sit divisibilis per quantitatem..., an dimensiones indeterminatae praecedant formam in materia 111va
 14. An haec sit vera: "Tantum unum est." 112va
 15. An contingat accipere carnem minimam 114rb
 16. An prima principia sint contraria 114rb
 17. An materia sit ens 115rb
 18. An materia sit ens per se 115rb

¹ Cf. *supra* p. 8-9.

19. An materia possit esse per se per necessitatem primae causae 115va
 20. Utrum materia sit potentia ad formam quamlibet... 116ra
 21. An materia possit intelligi secundum se 116vb
 22. An in corporibus caelestibus sit materia 117va
 23. Utrum aliquid possit moveri ad speciem quam habet 118vb
 24. An privatio sit principium in esse 119vb
 25. Utrum privatio sit aliquid secundum se 120ra
 26. An privatio sit principium per se ipsius fieri 121ra
 27. An forma generis primi sit alterum principiorum 122va
 28. An materia appetat formam 123ra
 29. An materia generetur 123va

LIBER II

1. An in materia sit aliquod principium praeter essentiam materiae 124ra
 2. An possit esse aliquod principium in materia activum ad productionem formae 124rb
 3. An quantitas possit abstrahi a substantia 126va
 4. An differentia materialis sit materia rei sensibilis 128rb
 5. An finis sit causa actionis agentis 129ra
 6. An quilibet effectus habeat causam 129va
 7. An quilibet effectus provenit ex causa necessaria... 129vb
 8. An omnia entia de necessitate eveniant... 130vb
 9. An causa fortuna sit ex concursu causarum 132rb
 10. Utrum in istis inferioribus proveniat aliquid a casu respectu corporis caelestis 132va
 11. An casus possit esse in his, quae sunt ad utrumlibet 133rb

LIBER III

1. An motus sit in genere 133vb
 2. An hoc sit verum: "Omnis motus determinatur sic in termino ad quem ut dealbatio in genere albedinis". 134rb
 3. An motus sit de genere passionis 134va
 4. An motus sit actus 135vb
 5. An motus actus sit entis in potentia in quantum huiusmodi 136va

6. An motus sit in mobili naturaliter ut in subiecto	137rb
7. An actio sit in passo ut in subiecto	138rb
8. An actio sit passio	140va
9. An magnitudo possit esse infinita	141rb
10. An continuum possit dividi in infinitum	142a ra
11. An numerus sit prius naturaliter continuo	142a vb
12. An aliqua multitudo possit esse infinita	142ra
13. An ratio infiniti possit esse: "Infinitum est, extra quod nihil est".	143rb
14. An haec sit ratio infiniti: "Cuius quantitatem accipere etc". ¹	143va

LIBER IV

1. An locus sit spatium dimensionatum separatum a sensibili...	144vb
2. An sequatur: "Locus est spatium ergo infi<niti loci> sunt simul".	144vb
3. Utrum locus sit ultimum corporis continentis	145va
4. An locus sit in genere quantitatis	146rb
5. An actualis continentia sit de ratione loci	146vb
6. An locus sit simpliciter immobilis	147ra
7. An <caelum> sit in loco per partes	148rb
8. An <caelum> sit in loco per centrum	148rb
9. Quomodo caelum primo moveatur secundum situm	148vb
10. An vacuum sit	149va
11. Supposito quod aliquod corpus transit vacuum, an ille transitus sit motus	150vb
12. An sequatur: "Ex denso fit rarum, ergo vacuum est"	125rb
13. An in raro et in denso sit eadem quantitas secundum numerum	152rb
14. An tempus sit	153rb
15. An tempus sit motus	153vb
16. An sequatur: "Plures sunt caeli, ergo plura sunt tempora"	154ra
17. An tempus sit numerus motus	154va
18. An ista particula "prius" et "posterius" sit differentia in diffinitione temporis	154vb
19. An instans sit aliud a mobile substantialiter	155va

¹ Cf. *Aristoteles* Phys. III, I, c. 6, 207 a 6.

20. Utrum unum et idem nunc sit in toto tempore	155vb
21. An instans causet tempus effective per suum fluxum	156va
22. An tempus habeat esse formaliter per animam	157rb
23. Utrum tempus sit unum numero omnibus, quae sunt	157vb

LIBER V

1. Quaeritur de veritate huius: "Quod generatur, non est"	158rb
2. Utrum substantia suscipit magis et minus	159ra
3. Utrum "ad aliquid" sit aliud a suo fundamento	159vb
4. Utrum qualitas suscipit magis et minus secundum essentiam, ut per additionem formae ad formam	160va
5. Utrum ad ubi sit motus	161va
6. An motus sit ad substantiam	162ra
7. An medium contrarietur extremis	162ra

LIBER VI

1. An continuum sit compositum ex indivisibilibus	163ra
2. An possit dici, quod sphaera secundum quod sphaera potest moveri super planum	163rb
3. Utrum successivum ex continuo componatur ex indivisibilibus	163va
4. An sequatur: "Motus est <in> instanti, ergo quies prolatius"	164ra
5. Utrum omne quod movetur, partim sit in termino a quo et partim in termino ad quem	164va
6. Utrum mobile sit divisibile secundum partes quantitativas	164va
7. An sit possibile aliquid moveri motu recto	165va
8. An ista sententia valeat: "Omne quod movetur est divisibile".	166ra
9. An movens et motum sint simul	166rb
10. Utrum alteratio possit esse in anima intellectiva	166vb
11. Utrum species intelligibiles sint nobis innatae per influxum alicuius superioris substantiae	167ra
12. Utrum diversitas in specie sit ex diversitate susceptivi	169ra
13. Utrum motus sit aeternus	169va
14. Utrum sit possibile motum esse coaeternum primo principio	169vb

2. *Quaestiones in Physicam I-IV*Cambridge, Gonville and Caius College cod. 367, 120ra-125vb, 136ra-151vb¹

LIBER I

1. An contingat scire	120rb
2. An contingat scire rem per causam	120rb
3. Utrum necesse sit ad hoc quod cognoscatur res,
cognoscere omnes eius causas tam propinquas
quam remotas	120va
4. Quaeritur de quodam dicto, quod singularia sunt no-
tiora naturae	120va
5. Quaeritur qualiter aliquid potest esse notum natu-
rae, cum natura non comprehendat	120va
6. Quaeritur <utrum> totum secundum sensum notius
est	120vb
7. Quaeritur qualiter sensus est universale, cum recipitur
ab intellectu	120vb
8. Quaeritur ... de hoc quod dicit, quod principium aut
cuiusdam aut quorundam est. Per hoc enim
vult... quod sequatur: Si principium est,
et principiatum est	120vb
9. Quaeritur de hoc, quod vult Aristoteles..., quod na-
turalis non debet disputare contra ... posi-
tionem..., quae ponit omnia esse unum	120vb
10. Quaeritur de divisione... per substantiam et accidens	120vb
11. Quaeritur de hoc..., quod si accidens est, subiectum
est et sic duo sunt	121ra
12. Quaeritur de hoc... : Infiniti ratio quantitati con-
gruit	121ra
13. <Quaeritur> quae sit ratio Melissi, per quam
posuit mundum esse infinitum secundum
extensionem	121ra
14. Quaeritur de hoc..., quod si universum est unum
continuum, sequitur plura esse, quia conti-
nuum potest dividi in infinitum	121rb
15. <Quaeritur> an universum sit unum continuum	121rb
16. Quaeritur an pars integralis et totum sint eadem	121rb

¹ Cf. *supra* p. 9 et 10.

17. Quaeritur... qualiter ponit hic Aristoteles princi-
pium esse temporis	121va
18. Quaeritur an sit alteratio, quae sit subita mutatio	121va
19. Quaeritur de hoc..., quod contingit ponere totam
aquam immobilem, etiam cum partes ipsius
aquae moveri...	121va
20. Quaeritur qualiter haec ratio ponit unum principium
simplex et similiter cum hoc ponit contraria	121vb
21. An sint omnia unum considerando genus unum	121vb
22. An omnia, quae sint in eodem genere, sint eadem
per essentiam	121vb
23. An omnia, quae sunt, sint eadem per essentiam	
24. An sit possibile unum esse principium confusum, in
quo sunt omnia	122ra
25. Quaeritur quae sunt partes, quas appellat secundum
actum et secundum potentiam	122ra
26. <An sit minimum naturale>	122rb
27. An principia sint contraria	122va
28. Quaeritur in quo genere sint principia subiecta contra-
ria	122va
29. Quaeritur quae sit prima contrarietas sive inter
quae sit prima contrarietas	122vb
30. Quaeritur de forma, quae est altera pars contrarie-
tatis, an sit forma in genere aut extra genus
ut prima causa	122vb
31. An sit forma in genere an sit forma generis genera-
lissimi in praedicamento substantiae	123ra
32. Quaeritur de hoc..., quod in omni generatione oportet
aliquid subici	123ra
33. An privatio sit aliquid secundum essentiam aut
penitus nihil	123rb
34. Quaeritur cum privatio sit ens in potentia..., quare
non ordinatur ad actum	123va
35. Quaeritur quae sit illa essentia, quam nominat
privatio	123va
36. An sit multitudo privationum in materia praecedens
diversis formis	123va
37. An privatio sit principium	123va
38. An privatio sit principium per se vel per accidens	123vb
39. An <materia> sit facta an creata an aeterna	123vb

40. An materia sit substantia	124ra
41. An substantia, quae est generalissimum in genere substantiae, praedicetur de materia	124ra
42. An materia sit principium, prout est substantia prima praeter aliquod additum aut per aliquid additum substantiae	124ra
43. Quaeritur de hoc, quod supponitur a quibusdam, quod materia in sua essentia habet partem et partem, quia partem sub parte	124ra
44. An potentia sit essentialis materiae vel accidentalis	124rb
45. An potentia activa addat aliquam naturam supra substantiam materiae	124rb
46. An <materia> sit cognoscibilis per se ipsam an solum per relationem ad formam	124rb

LIBER II

1. Utrum natura, quae hic diffinitur, sit eadem per essentiam	124vb
2. An natura sit principium	124vb
3. An natura sit principium cuiuslibet motus an solum principium motus localis	125ra
4. An natura sit principium quietis in caelo sicut est principium motus	125ra
5. Quaeritur de hoc..., quod simul et semel est quies in toto caelo et motus in omnibus partibus	125rb
6. Quaeritur quare non est possibile totum moveri et partes quiescere sicut est e converso	125rb
7. Utrum... anima sit natura	125rb
8. Utrum una et eadem natura non diversificata sit principium omnium specierum motus et mutationis	125va
9. An <materia> sit natura	125va-b
10. Quaeritur cum triplex sit species motus localis..., quae sit illa natura, quae est principium in omnibus istis	125vb
11. Quaeritur quae sit illa forma, quae est principium motus in caelo	125vb
12. Quaeritur quare diversimode determinatur hic de	

causis et in II ^o Posteriorum et in prima philosophia	136ra ¹
13. Quaeritur de numero causarum	136ra
14. An casus sit causa	136rb
15. An futurum sit a casu	136va
16. An ... casus sit causa per accidens	137ra
17. An <"casus sit causa"> eorum, quae sunt in minori parte	137ra
18. Quaeritur de hoc..., quod bruta non faciunt aliquid a fortuna, quia non habent propositum	137ra
19. Quaeritur de reductione casus et fortunae ad causam per se	137rb
20. An aliquid sit casuale respectu primae causae	137rb
21. Quaeritur de eufortunio et diffortunio, cuius sunt species	138ra
22. An eufortunium et diffortunium sint a causis determinatis	138ra
23. Quaeritur de monstris ipsius Empedoclis. Posuit bovigenas ut animal, cuius superior pars esset homo et pars inferior bos	138rb
24. Quaeritur ... de assimilatione prolis ad parentes, an sit huiusmodi assimilationum aliqua causa efficiens	138va
25. Quaeritur quae sit causa efficiens huius assimilationis, aut materia eius aut forma	138va
26. An possit esse monstruositas in plantis	138vb
27. An huiusmodi monstrum, cuius superior pars est pars hominis et pars inferior pars bovis, sit unum individuum vel duo	139ra

LIBER III

1. Quaeritur primo de motu, an sit	139rb
2. An omnis motus sit continuus	139vb
3. An motus sit in omni genere	139vb
4. An motus sit in uno genere	140ra
5. Quaeritur..., de quo <genere motus> dicitur verius	140ra
6. <Quaeritur> cum motus potest nominare ipsam perfectionem, ad quam est motus..., quali-	

¹ Cf. *supra* p. 10.

ter sit, utrum sit ibi genus vel differentia vel species	140ra
7. Quaeritur... de hoc, quod dicit: "Motus est actus..."	140ra
8. <Quaeritur> cuius sit motus actus	140rb
9. <Quaeritur> cum motus sit actus existentis in potentia... et omnis potentia naturalis habet terminari ad aliquid, ad quid habet haec potentia terminari	140rb
10. Quaeritur in quo sit motus ut in subiecto	140va
11. Quaeritur de hoc..., quod actio et passio sunt idem secundum rem	140va
12. An actio et passio solum diversificantur secundum rationem	141ra
13. Quaeritur quae sunt istae diversae rationes sive di- versa esse, per quae actio et passio ponuntur praedicamenta distincta	141ra
14. <Quaeritur> de illa propositione...: "Omne movens physice simul cum agit movetur".	141ra
15. An physici sit considerare de infinito	141va
16. An aliquod continuum sit infinitum actu	141va
17. An possit esse infinitum per extensionem	141vb
18. Quaeritur ex quo nullum continuum sive nulla magnitudo possit esse infinita, aut hoc sit ratione magnitudinis per se aut magnitu- dinis naturalis	142ra
19. An infinitum sit in fieri aut in facto esse	142rb
20. Quare numerus sit pertransibilis cum possit esse actu infinitus ¹	142va
21. Posito quod numerus sit infinitus, an numerorum infinitorum sit una proportio	142vb
22. An idem sit locus totius et partis	143rb
23. Utrum omne corpus sensibile sit grave vel leve	143va
24. An omne continuum sit divisibile in infinitum	143va
25. An omne finitum quolibet accepto secundum eandem magnitudinem erit tandem sumere totum	143vb

LIBER IV

1. An <dextrum et sinistrum> sint differentiae sive proprietates loci	144rb
--	-------

¹ Quare... infinitus *i.m.*

2. An illae differentiae insunt caelo	144rb
3. Utrum illae differentiae insunt caelo absolute vel per comparisonem ad nos	144va
4. An illae differentiae insunt caelo distincte et secun- dum partes diversas aut indistincte et secun- dum partem eandem	144va
5. Quaeritur... de sufficientia ipsorum <modorum essendi in>	144va
6. An partes sunt in toto	144vb
7. An totum sit in se ipso	144vb
8. An locus sit	145ra
9. An locus sit natura, quae est forma vel materia	145va
10. An locus sit superficies	146ra
11. Quaeritur in quo sit locus ut in subiecto	145va
12. Utrum locus sit immobilis	145vb
13. Quaeritur qualiter locus possit esse immobilis	146ra
14. Utrum caelum sit in loco per accidens	146ra
15. Utrum <unigeneitas loci et locati> sit materia vel forma	146va
16. Utrum in vacuo sit differentia aliqua	147ra
17. Utrum ex raro fiat densum et e converso nullo adve- niente vel recedente	147ra
18. Utrum possibile sit vacuum esse extra imagina- tionem	147rb
19. An vacuum sit imaginabile	148ra
20. An tempus sit	148vb
21. An solum praeteritum et futurum sint partes tem- poris	149ra
22. An tempori insit tam discretio quam continuatio	149ra
23. Quaeritur a quo inest tempori discretio	149ra
24. An tempus sit numerus	149rb
25. An tempus sit numerus motus	149rb
26. An tempus sit numerus numerans	149va
27. Utrum tempus sit numerus cuiuslibet motus	149va
28. Quaeritur... in quo <tempus> sit ut in subiecto	149vb

3. *Quaestiones in Physicam I-VI*Cambridge, Gonville and Caius College cod. 509, 1, 1ra-51rb¹

LIBER I

1. Utrum omnes homines natura scire desiderent	2ra-b
2. Utrum fuerit aequalis appetitus animae respectu cuiuslibet scientiae	2ra-b
3. Utrum scientia naturalis fuerit homini magis propria et nota quam aliqua alia scientia	2rb-2va
4. Utrum de corpore mobili possit esse scientia	2va-b
5. Utrum <scientia de corpore mobili> sit una vel plures	2va-b
6. Utrum <de corpore mobili> sit scientia naturalis	2vb-3ra
7. Utrum contingat scire vel intellegere aliquid	3ra-b
8. Utrum contingat scire quidlibet	3rb-va
9. Utrum contingat scire aliquid per causam	3va
10. Utrum ad cognitionem per causam exigantur omnes causas	3va-b
11. Utrum naturae fuerit aliquid notum	3vb
12. Utrum eadem sint nobis nota et naturae	4ra
13. Utrum confusa sunt nobis <magis> nota quam simplicia vel discreta	4rb
14. Utrum universale sit prius <quo> ad nos quam singulare	4rb
15. Utrum diffinitum sit notius diffinitione	4va
16. Utrum genus componatur ex suis speciebus	4va
17. Utrum in pueris sit aliqua vis discretiva	4vb
18. Utrum sit naturalis philosophi disputare contra ponentes et negantes sua principia	5ra
19. Utrum haec consequentia sit bona: "Si principium est, principiatum est".	5ra
20. Quaeritur de consequentia Aristotelis: "Si omnia sunt unum, ergo omnia sunt unus equus vel bos".	5ra
21. Utrum omnia naturalia sint mobilia	5rb
22. Utrum <divisio entis in substantiam et accidens> sit termini aequivoci in sua singularia, an sit divisio termini univoci in suas species	5va

¹ Cf. *supra* p. 12-13.

23. Utrum substantia sit genus omnium substantiarum, similiter accidens omnium accidentium	5vb
24. Utrum substantia et accidens possunt per unum nomen significari	6ra
25. Utrum accidens possit esse per se sine substantia	6ra
26. Utrum substantia et accidens ponant in numerum	6rb
27. Utrum ratio infinitatis congruat quantitati	6rb
28. Utrum materiae primae debeatur partibilitas	6va
29. Utrum divisio unius sit analoga	6vb
30. Quaeritur cui primo conveniat unum	6vb
31. Utrum pars sit eadem cum suo toto	7ra
32. Utrum pars differat a parte	7ra
33. Utrum ens sit principium omnium	7va
34. Utrum principium omnium sit infinitum	7va
35. Utrum sint contraria principia	7vb
36. Utrum contrarietas sit inter formam et privationem ¹	7vb
37. Utrum forma elementaris educatur in materiam via naturae	9ra
38. Utrum omnes formae elementares simul educantur ad esse aut secundum ordinem	9ra
39. Utrum contingat reperire carnem minimam	9rb
40. Utrum omne finitum consumatur per abstractionem alicuius factam ab ipso	10ra
41. Quaeritur quae sint principia	10ra
42. Utrum sint contraria principia	10va
43. Quaeritur inter quae sit illa contrarietas	10va
44. Utrum sint plura principia	10vb
45. Utrum materia sit substantia	10vb
46. Utrum materia habeat essentiam distinctam a forma	11ra
47. Utrum materia prima habeat substantiam compositam	11rb
48. Utrum <materia prima> habeat essentiam propriam	11rb
49. Utrum in corporis sit invenire essentiam materiae	11va
50. Utrum in caelo sit materia	11vb
51. Utrum eadem sit essentia materiae primae in superioribus et inferioribus	12ra

¹ Cf. *supra* p. 13.

52. Utrum materia sit una	12rb
53. Utrum materia cognoscatur per sensum	12va
54. Utrum materia cognoscatur per intellectum	12va
55. Utrum materia sit per vocem singularis	12vb
56. Utrum potentia materiae differat a substantia materiae	12ra
57. Utrum potentia praecedat omnem gradum actualitatis	13rb
58. Utrum sint plures potentiae passivae in materia	13rb
59. Utrum potentia passiva et activa sint eadem	13va
60. Utrum potentia activa sit in praedicamento	13va
61. Utrum potentia activa sit potentia diminuta in materia	13vb
62. Utrum plures sint potentiae activae in materia	14ra
63. Utrum potentiae activae differant genere vel specie	14ra
64. Utrum istae potentiae activae se habeant secundum aequum in materia vel secundum ordinem	14rb
65. Utrum in qualibet parte materiae sint omnes potentiae	14va
66. Utrum eadem potentia materiae ordinetur ad formam generis et speciei	14vb
67. Utrum eadem potentia activa sit ordinata ad genus primum	15ra
68. Utrum forma generis primi habeat potentiam activam ordinatam	15rb
69. Utrum potentia activa ordinetur ad formam individualement	15rb
70. Utrum sit eadem potentia activa formarum accidentalium et substantialium	15va
71. Utrum privatio ponat aliquid	15va
72. Utrum privatio sit melius extremum contrarietatis	15va
73. Utrum privatio sit forma corruptenda in materia	15vb
74. Utrum privatio sit principium per accidens	15vb
75. Utrum privatio sit una vel plures	15vb
76. Utrum privatio sit in quolibet, in quo est materia	16ra
77. Utrum privatio sit accidens materiae	16rb
78. Utrum privatio et potentia passiva sint idem	16va
79. Utrum privatio sit eadem cum potentia activa	16va

80. Utrum forma, quae est principium, sit una numero, genere vel specie	16vb
81. Utrum sit forma materialis	16vb
82. Utrum sit forma generis primi	16vb
83. Utrum sit forma elementaris	16vb

LIBER II

1. Utrum natura sit principium motus vel... quietis	17rb
2. Utrum natura sit principium cuiuslibet motus	17rb
3. Quaeritur cui motu appropriatur natura	17va
4. Utrum natura sit principium quietis in corpore caelesti	17vb
5. Utrum natura sit principium motus animalis	17vb
6. Utrum natura sit principium quietis in communi	18ra
7. Utrum natura sit principium quietis in speciali	8ra
8. Utrum quies sit possibilis in caelo	18ra
9. Utrum caelum quiescat secundum se totum	18ra
10. Utrum natura sit principium quietis in terra	18va
11. Utrum divisio naturae sit aequivoca	18vb
12. Utrum natura conveniat verius materiae quam formae	18vb
13. Utrum in artificialibus sit natura	19ra
14. Utrum forma dicatur natura	19rb
15. Utrum forma in actu dicitur natura	19rb
16. Utrum ars sit principium motus	19va
17. Utrum <ars> sit principium motus in subiecto proprio vel alio	19va
18. Utrum forma artificialis sit forma substantialis	19vb
19. Utrum forma accidentalis sit in aliquo genere determinato	20rb
20. Utrum artificialia habeant formam substantialem	20rb
21. Utrum aliquae sint causae sibi invicem	20va
22. Quaeritur quid significet casus	20vb
23. Utrum casus sit causa per accidens domus	21ra
24. Utrum tam causa propinqua quam remota debeat dici casus	21ra
25. Utrum casus sit causa per accidens in operando	21ra
26. Utrum casus sit causa per accidens in intelligendo	21ra
27. Utrum annexum principali intento sit casuale	21rb

28. Utrum quando aliquis intendit duo et fiat unum et non aliud, utrum illud sit a casu	21va
29. Utrum casualitas cadit in contingentibus notis	21va
30. Utrum casualitas cadit in contingentibus infinitis	21vb
31. Utrum casus cadit in praesentibus	22ra
32. Quaeritur de natura futurorum in se	22rb
33. Utrum casualitas accadat in futuris	22vb
34. Utrum fortuna sit in brutis	23ra
35. Utrum cadat fortuna in omnibus operationibus hominis	23ra
36. Utrum eufortunum et diffortunum sint species fortunae	23rb
37. Utrum fortuna causetur a causa prima	23va
38. Utrum fortuna causetur a stellis	23va
39. Utrum necessitas attribuitur materiae	23vb
40. Utrum necessitas sit a parte finis	23vb
41. Utrum dissimile in specie sit monstrum in natura	24ra
42. Utrum dissimile in actibus sit monstrum	24rd
43. Utrum magis fiat assimilatio patri quam matri	24va
44. Utrum virtus in semine movens et mutans sit causa assimilationis	24va
45. Utrum assimilatio sit ab anima	24vb
46. Utrum aliquid sit movens in semine ad similitudinem avi et proavi	24vb
47. Utrum monstrum sit a natura	25rb
48. Utrum monstrum causetur ex commixtione duorum seminum eiusdem speciei	25va
49. Utrum monstrum sit unum individuum in numero	25va
50. Utrum monstrum sit sub una specie	25va
51. Utrum occasio sit a natura	25vb
52. Utrum occasio habeat fieri indifferenter in membro dissimili et in membro consimili	26ra

LIBER III

1. Utrum motus sit	26rb
2. Utrum motus possit cognosci ab anima	26rb
3. Utrum actio et passio sint idem secundum rem	27va
4. Utrum praedicamenta differant secundum essentiam vel secundum esse	27va

5. Utrum actio et passio sint diversa praedicamenta	27va
6. Utrum quies sit actus	27vb
7. Utrum quies sit actus imperfectus	27vb
8. Utrum quies sit actus entis in potentia	27vb
9. Utrum mutatio sit indivisibilis	28ra
10. Utrum mutatio sit actus	28ra
11. Utrum mutatio sit actus imperfectus	28rb
12. Utrum mutatio sit actus entis in potentia	28rb
13. Utrum infinitum habeat esse per modum positionis vel privationis	28rb
14. Utrum infinitum habeat esse successivum vel permanens	28rb
15. Utrum infinitum sit substantia	28vb
16. Utrum infinitum sit accidens	28vb
17. Utrum infinitum totum possit esse totaliter acceptum	29ra
18. Quaeritur cuius sit infinitum generis praedicamentalis	29ra
19. Utrum subiectum ratione formae debeat poni causa respectu infiniti	29rb
20. Utrum subiectum ratione materiae debeat poni causa respectu infiniti	29rb
21. Magnitudo in quantum huiusmodi sit divisibilis in infinitum	29va
22. Utrum magnitudo secundum quantitatem sit divisibilis in infinitum	29va
23. Utrum magnitudo possit crescere in infinitum	29vb
24. Utrum infinitum prius sit in magnitudine quam in motu	29vb
25. Utrum infinitum prius sit in motu quam in tempore	29vb
26. Utrum infinitum sit comparabile	30rb

LIBER IV

1. An locus sit	30rb
2. Utrum locus sit accidens	30va
3. Quaeritur cuius locus sit accidens	30va
4. Utrum locus sit in locato ut in subiecto	30vb
5. Utrum locus sit in locante ut in subiecto	30vb
6. Utrum locus sit in genere quantitatis	31ra

7. Utrum locus sit corpus	31ra
8. Utrum locus sit superficies tantum	31rb
9. Quaeritur quot sint differentiae loci	31va
10. Cuius sint differentiae (scil. corporis vel loci)	31va
11. Cui insint per prius	31va
12. Utrum locus habeat potentiam activam	31vb
13. Utrum locus sit mobilis per se	31vb
14. Utrum locus sit immobilis per virtutem influxam ab octava sphaera	32ra
15. Utrum locus dicatur immobilis propter respectum ad terminos mundi	32ra
16. Utrum locus sit continens	32rb
17. Utrum locus sit aequalis locato	32va
18. Utrum locus sit separabilis a locato	32va
19. Utrum locus sit continuus vel contiguus	32va
20. Utrum unigeneitas in loco et locante sit a materia vel forma	32vb
21. Utrum indivisibile possit esse in loco	33ra
22. Utrum indivisibilia possint esse simul in loco	33ra
23. Utrum superficies habeat locum	33rb
24. Utrum corpori separato conveniat locus immediate	33rb
25. Utrum caelum sit in loco per se vel per accidens	33va
26. Utrum caelum sit in loco per accidens, quia partes eius sint in loco per se	33va
27. Utrum caelum sit in loco per accidens, quia non indiget loco extrinseco primitus continente et salvante	33va
28. Utrum ignis sit in concavo orbis lunae tamquam in loco	34rb
29. Utrum aer sit in concavo ignis	34rb
30. Utrum aqua sit in concavo aeris	34rb
31. Utrum vacuum est nihil	34vb
32. Utrum vacuum possit esse	34vb
33. Utrum vacuum possit imaginari	34vb
34. Utrum magis sit inconveniens vacuum esse quam grave quiescere in loco non proprio	35ra
35. Utrum grave possit movere deorsum in vacuo	35rb
36. Utrum eius motus sit in instanti in vacuo	35rb
37. Utrum motus violentus, si fiat in vacuo, sit subitus	35rb
38. Utrum motus processivus <sit in vacuo>	35rb

39. Utrum possit fieri rarum et densum in vacuo	35vb
40. Utrum densum sit, quod plus habet de materia	35vb
41. Utrum densum sit, cuius partes propincae iacent	35vb
42. Utrum rarum et densum sint formae substantiales vel in genere accidentium	36ra
43. Utrum rarum et densum sint in genere qualitatis	36ra
44. Utrum rarum et densum supponuntur compositum ratione materiae vel formae	36ra
45. Utrum rarum et densum debeant praecedere omnes alias qualitates	36rb
46. Utrum rarum et densum sint motus vel mutationes	36rb
47. An tempus sit	36va
48. Quid tempus sit	36va
49. In quo genere tempus sit	36va
50. Utrum praeteritum et futurum sufficiant ad esse temporis	37ra
51. Utrum tempus sit substantia vel accidens	37ra
52. Utrum tempus sit quantitas continua vel discreta	37ra
53. Utrum motus sit per prius quantitas quam tempus	37va
54. Utrum tempus sit numerus	37va
55. Utrum tempus sit numerus numerans vel numeratus	37va
56. Utrum prius et posterius bene ponantur in diffinitione temporis	37vb
57. Quaeritur in quo sit tempus ut in subiecto	38ra
58. Utrum instans possit esse	38va
59. Utrum instans sit quantitas	38vb
60. Utrum illud quod fertur sit subiectum instantis	38vb
61. Utrum instans sit substantia temporis	39ra
62. Utrum plura instantia faciant tempus	39ra
63. Utrum instans possit esse terminus temporis	39rb
64. Utrum instans secundum quod est terminus sit idem cum instante secundum quod est substantia temporis	39ra
65. Utrum instans, quod est principium unius et finis alterius, sit idem instans	39ra
66. Utrum continuitas in tempore sit ab instanti	39va
67. Utrum unitas temporis sit ab unitate motus primi	39vb
68. Utrum unitas temporis sit ab unitate materiae	39vb
69. Utrum omnes motus simul sunt unum subiectum temporis	40ra

70. Utrum perpetua sint in tempore tamquam mensurata	40rb
71. Utrum quiescentia mensurentur tempore	40va
72. Utrum contingentia mensurentur tempore	40va
73. Utrum impossibilia mensurentur tempore	40va
74. Utrum tempus et aevum mensurentur eodem	40vb
75. Utrum differant instans temporis et aevi	40vb
76. Utrum differant nunc temporis et nunc sevi	40vb
77. Utrum numerus esse habeat praeter animam	41ra
78. Utrum contingat dicere numerum esse unum	41rb
79. Quaeritur quam numerus habeat unitatem	41rb
80. Utrum possit esse idem numerus diversorum numerorum	41va

LIBER V

1. Utrum motus possit esse in specie, ad quam est motus, ut in subiecto	41vb
2. Utrum motus possit denominari a suis terminis	41vb
3. Utrum in substantia sit motus	42ra
4. Utrum contrarietas sit in substantia	42rb
5. Utrum in relatione sit motus	42va
6. Utrum in relatione sit motus ut in subiecto	42vb
7. Utrum in relatione sit terminus motus	42vb
8. Utrum quies sit privatio motus et e converso	43ra
9. Utrum proprie sit quies privatio motus	43ra
10. Utrum omnis motus in loco sit idem motus genere	43rb
11. Utrum omnis motus in loco sit idem secundum speciem	43v
12. Quaeritur de unitate motus secundum numerum	43va
13. Quaeritur de passionibus vel formis in corpore fluente	
14. Quaeritur de contrarietate motuum inter se	44vb
15. Quaeritur de contrarietate quietum	45rb
16. Quaeritur de contrarietate quietum ad motum	46ra
17. Quaeritur de litteralibus, quae incidunt in illa parte ante locum, ubi determinat de proprietatibus motus	46rb

LIBER VI

1. Utrum motus habeat continuitatem	46va
2. Quaeritur de contiguo	46vb

3. Utrum motus sit continuus	47rb
4. Quaeritur quam dimensionem habeat motus	47rb
5. Utrum continuum ex indivisibilibus componatur	47va
6. Utrum punctus habeat esse extra corpus	47vb
7. Utrum punctus sit accidens lineae	48rb
8. Quaeritur in quo genere sit punctus respectu lineae	48rb
9. Utrum mobile sit divisibile	48rb
10. Utrum motus dividatur secundum divisionem mobilis	48vb
11. Utrum motus dividatur in infinitum	49ra
12. Utrum in motu sit ponere primum	49va
13. Utrum motus possit esse inceptio vel desitio	49vb
14. Qualiter exponi habeant verba significantia inceptionem et desitionem motus	50ra
15. Utrum omne mutatum esse praecedat mutari in infinitum	51ra
16. De eius conversione	51ra
17. Utrum omne factum esse praecedat fieri infinities	51ra
18. Utrum tempus et motus se habeant ad finitatem et infinitatem	51rb
19. Utrum infinities possit aliquid generari et corrumpi	51rb
20. Utrum infinities possit aliquid movere super finitum in tempore finito	
21. Utrum si finitum movetur super infinitum, infinitum et movetur <super> infinitum et hoc in tempore finito	51rb
22. Utrum aliquid possit moveri in longitudine sibi aequali ¹	51rb

4. Quaestiones in Physicam I-IV et VI-VIII

Cambridge, Gonville and Caius College cod. 509, 3, 124ra-206vb²

LIBER I

1. Quaeritur quid sit abstrahere	124ra
2. Quaeritur de unitate scientiae naturalis	
3. Quaeritur de subalternatione scientiae naturalis	124rb

¹ Corpora quæstionum 20-22 non inveniuntur.

² Cf. *supra* p. 14.

4. An contingat aliquid intelligere	124va
5. Dubitatur utrum contingat intelligere quodlibet	124vb
6. An contingat scire aliquid per causam	125rb
7. Utrum sit incipiendum a principiis in scientia naturali	125va
8. Utrum quaedam scientia utatur una causa tantum	125va
9. Utrum naturalis possit docere modum scientiae	125vb
10. Utrum naturalis possit agere de principiis sui subiecti	125rvb
11. An sit aliquid notum naturae	126ra
12. Utrum eadem sint nobis nota et simpliciter nota	126ra
13. Utrum magis confusa sint magis nobis nota	126rb
14. Utrum magis sit notum universale ac particulare	126rb
15. Utrum scientia singularis sit prior universali	126va
16. Utrum genus componatur ex suis speciebus	126va
17. An aliquod universale simul totum videatur	126vb
18. An sensitiva possit super cognitionem naturalis	127ra
19. An sensitiva in brutis possit componere	127ra
20. Utrum sit naturalis disputare contra destruentem sua principia	128ra
21. Utrum prima causa sit ab aeterno in ratione causae	128ra
22. Utrum sequatur: "Si principium est, principiatum est"	128va
23. Utrum differat dicere "tantum unum" aut "tantum unum hominem aut equum"	128vb
24. Utrum ens praedicatur univoce de suis dividendis	128vb
25. Utrum accidens sit unum genus respectu novem praedicamentorum	128vb
26. Utrum <nomen> concretum significet substantiam vel accidens	129ra
27. Utrum accidens possit per se existere	129rb
28. Utrum omnia accidentia dicantur de substantiis	129vb
29. Posito quod substantia et accidens sunt, utrum sint multa	130rb
30. Utrum finitum et infinitum contingant quantitati	130va
31. Utrum infinitum reperiatur in alio a quanto	130va
32. Utrum sequatur: "Si omnia sint unum continuum, multa sunt"	130vb
33. An totum et pars sint idem in substantia	131va
34. An omnes partes eiusdem continui sint eadem substantia	132ra

35. An corruptibili et incorruptibili sit aliquid commune	132ra
36. An substantia et accidens sint idem	132rb
37. An accidens multiplicet speciem suam in medio	132va
38. An idem sit bonum et malum	133rb
39. An sit materia prima	133vb
40. An sit aliqua materia omnino prima	133vb
41. Utrum materia prima sit una numero	134rb
42. Utrum materia prima qua prima recipiat formas universales ut universales	134va
43. Quid sit materia, an substantia vel accidens	134vb
44. An materia sit substantia in actu	135rb
45. Utrum materia prima possit intelligi intellectu possibili	135va
46. An materia prima intelligat aliquid	136ra
47. Utrum materia prima inceperit esse	136rb
48. An materia prima inceperit esse a prima causa	136vb
49. An causa prima produxerit materiam in esse ac formam	137rb
50. Utrum materia prima possit per partem orationis significari	137vb
51. An materia in sua substantia habeat partibilitatem aliam a partibilitate quantitatis	138ra
52. An partibilitas materiae sit partibilitate quantitatis	138vb
53. Utrum materia et forma sint essentiae simpliciter	139ra
54. Utrum materia sit ens secundum quid	139rb
55. Utrum materia in sua substantia sit principium compositi	139va
56. An eadem sit essentia materiae primae in his inferioribus corruptibilibus et superioribus incorruptibilibus	139va
57. Utrum materia prima secundum suam substantiam sit subiectum generationis	140rb
58. Utrum materia in sua substantia possit pati	140va
59. Utrum in materia sint plures potentiae aequae primae	140va
60. Utrum eadem sit potentia materiae respectu formarum substantialium et accidentalium	140vb
61. Utrum potentia sit essentialis materiae ac accidentalis	140vb
62. Utrum potentia activa sit forma aliquo modo	141ra
63. Utrum privatio dicat solam negationem	141ra

64. Quaeritur quid ponat privatio	141rb
65. An sit multitudo privationum in materia	141va
66. An privatio sit principium per accidens	141va
67. Quaeritur ad quod principium privatio habeat reduci	141va
68. Utrum in supracaelestibus sit aliqua privatio	141vb
69. Utrum materia per privationem suam appetat suam formam	141vb
70. Quae sit illa forma, quae est alterum principiorum	141vb
71. Utrum forma primo adveniens materiae sit alterum principiorum	142ra
72. Utrum forma prima sit multa secundum supposita	142vb
73. Utrum formae substantiali sit aliquid contrarium	142rb
74. Quaeritur quid immutat agens in patiens	142va
75. An sit sumere minimum in re naturali	142vb
76. An sit sumere minimum grave	143ra

LIBER II

1. Utrum natura sit principium	143va
2. Dato quod est principium, an sit materia	143va
3. Dato quod est principium an sit forma	143va
4. Utrum sit forma actu vel forma in potentia	143va
5. Utrum natura sit principium motus	143vb
6. Utrum natura sit principium quietis	143vb
7. Utrum natura sit principium in motu generationis	144ra
8. Utrum natura sit principium motus detrimenti	144ra
9. An natura sit principium in supracaelestibus	144rb
10. An natura sit principium quietis	144rb
11. Utrum sit possibile, quod caelum vel aliquid aliud movetur secundum totum et secundum partes quiescit	144vb
12. Utrum natura sit principium quietis in terra secundum totalitatem terrae	144vb
13. Utrum anima sit natura	145ra
14. Utrum motus gravium et levium sit a natura	145rb
15. Utrum forma substantialis mediante gravitate et levitate possit acquirere sibi locum	145ra
16. Utrum forma artificialis sit substantia vel accidens	145vb
17. Quaeritur in quo praedicamento sit forma artificialis	146ra
18. Utrum artificialia habeant naturam	146ra

19. Utrum aliqua forma artificialis sit in anima	146ra
20. Utrum sint quattuor causae	146ra
21. Utrum multae possint esse causae eiusdem causati	146ra
22. Utrum aliquid possit esse causa contrariorum	146ra
23. Utrum aliqua possint esse causae sibi invicem	146ra
24. Quid sit casus	146vb
25. An aliquid sit a casu vel a fortuna	147ra
26. Utrum aliquod futurum sit a casu	147rb
27. Utrum propositiones de contingenti sint verae vel falsae	147va
28. Quaeritur de fortuitis	147va
29. Utrum in naturalibus sint aliqua fatualia	147vb
30. An actiones voluntariae sint fatuales	148ra
31. Quaeritur qualiter deus sciat futura	148ra
32. Utrum deus habeat ideam contingentium	148ra
33. Utrum surculus et stipes sint eiusdem naturae	148vb
34. Utrum monstra sint a natura	149ra
35. An tale monstrum sit <unum> individuum an duo	149ra
36. Utrum assimilatio <prolis> habeat causam materialem	149rb
37. Quaeritur quae sit illius assimilationis causa	149rb
38. Utrum pars quantitativa concepti sit a patre	149vb
39. Utrum duo patres possint super generationem unius filii	149vb

LIBER III

1. An sit motus	150ra
2. Utrum ista consequentia sit bona: "Est loqui de infinito propter continuitatem in motu"	150rb
3. Utrum omnis motus sit continuus	150rb
4. Utrum motus sit in quattuor generibus	150ra
5. Utrum motus sit illa forma <scil. de qua commentator dicit, quod motus est ipsa forma non differens ab ipsa nisi secundum maius et minus>	150ra
6. An species motus enumeratae ab Aristotele sufficiant	150vb
7. Utrum motus possit intelligi	151ra
8. Utrum motus sit actus	151rb

9. Utrum motus sit actus entis in potentia	151rb
10. Quaeritur in quo sit motus ut in subiecto	151rb
11. Utrum actio et passio sint motus unus	151va
12. Utrum actio et passio sint diversa praedicamenta	151vb
13. An sit ponere infinitum in discretis	152ra
14. An sit infinitum in actu	152va
15. An infinitum comparetur	152vb
16. Quaeritur quare sit ita in numeris, quod appositae
unitate alicui numero neccessario crescat
nova species numeri et in continuo non
resultat...	153rb
17. <Utrum corpus sensibile sit in loco per se>	153va
18. <Utrum idem sit locus totius et partis>	153va

LIBER IV

1. <Utrum locus sit>	153vb
2. <Quaeritur in quo sit locus ut in subiecto>	154va
3. <Qualiter caelum sit in loco>	155rb ¹
4. Utrum omnia entia sint in loco	155va
5. Utrum locus sit necessarius ad conservationem rei
locati	155vb
6. An sit locus	155vb
7. Utrum in loco sit aliqua potentia activa	156rb
8. Utrum locus sit substantia vel accidens	156rb
9. Utrum locus sit aliqua natura	156vb
10. Utrum locus sit materia	157ra
11. Utrum locus sit corpus	157rb
12. Utrum una dimensio patiat se cum altera	157rb
13. Utrum locus habeat aliam dimensionem a dimen-
sione corporis locati	157va
14. Quaeritur in quo sit locus ut in subiecto	158va
15. Utrum locus determinet sibi corpus unum	158va
16. Utrum locus sit in corpore locato	158vb
17. Quid sit locus	159rb
18. Utrum locus et superficies sint idem	159rb
19. Quaeritur de natura loci naturalis	159vb
20. Quaeritur quomodo locus sit immobilis	160ra
21. Quaeritur de conditionibus loci	161rb

¹ i.m.: Quartus liber.

22. Quaeritur de comparatione loci ad locum	161vb
23. Utrum unus orbis caelestis sit in alio tamquam in
loco proprio	163ra
24. Utrum ignis sit in concavo orbis lunae tamquam in
loco	163ra
25. Quaeritur in quo loco sit aqua, utrum <iste locus
sit> superficies concava ipsius aeris	163rb
26. An sit vacuum	163va
27. Utrum possibile sit ponere vacuum in natura	163va
28. Utrum huiusmodi vacuum sit infra caelum	164ra
29. An vacuum sit imaginabile	165va
30. Quaeritur quid sit vacuum	165va
31. Utrum illud spatium, quod ponitur esse vacuum,
sit materia vel non	166rb
32. Utrum illud spatium, quod ponitur esse vacuum,
sit locus	166rb
33. Utrum vacuum sit accidens alicuius et cuius	166va
34. Utrum in vacuo simpliciter... sit motus <scil.
naturalis>, si poneretur corpus	166va
35. Si poneretur grave corpus in circumferentia... utrum
descenderet et moveret ad medium	167ra
36. Utrum transitus corporis gravis in spatio vacuo
esset in instanti	167va
37. Utrum centrum accipiatur pro terra hic aut pro
medio mundi	168va
38. Utrum remotis <corporibus inter latera caeli>,
caelum moveretur	169ra
39. Utrum possibilis proportio sit unius motus in vacuo
ad alium motum in vacuo	169va
40. Posito quod motus est in vacuo, utrum sit proportio
facti motus in vacuo ad motum factum in
pleno	169vb
41. Utrum possibile sit unum corpus moveri velocius in
spatio vacuo et aliud tardius	170ra
42. Utrum <rarum et densum> praecedant omnes
qualitates et passiones physicas	170rb
43. Utrum aliqua rarefactio fieret subita vel in instanti	170vb
44. An tempus sit	171ra
45. Quaeritur per cuius naturam tempus habeat esse,
aut per naturam instantis aut alicuius alterius	171rb

46. Utrum praeteritum et futurum sint solum partes temporis	171va
47. Utrum tempus sit in anima ut in subiecto	172vb
48. In quo sit tempus ut in subiecto	172rb
49. Quid in motu est causa praecisa temporis	173va
50. Utrum tempus sit in praedicamento quantitatis vel non	173vb
51. Utrum tempus sit numerus	173vb
52. An tempus sit numerus cuiuslibet motus	174rb
53. Quaeritur quis sit ille numerus, qui praedicatur de tempore	174vb
54. Quaeritur in quo genere sit instans	175ra
55. An contingat ponere aliquod instans indivisibile in tempore	175rb
56. Utrum in tempore sint plura instantia aut unum instans	175vb
57. Utrum instans sit mensura	176rb
58. Utrum instans sit mensura translati sive mobilis	176rb
59. An tempus et aeternitas sint idem	176va
60. An tempus et aevum sint idem	176vb
61. Utrum instans temporis et aevi sint simul	177ra
62. Utrum instans temporis et instans aeternitatis sint idem	177ra
63. Utrum nunc temporis et nunc aevi sint idem	177rb
64. Utrum numerus sit in anima ut in subiecto	177va
65. Utrum idem sit numerus decem hominum et decem equorum	177vb
66. Utrum numeri differant specie	178vb
67. Quaeritur quae numerata vel numerabilia possint numerum constituere, utrum scilicet prima causa <179ra> et causatum numerum possint constituere	178vb
68. An omnes actiones <spirituum intrinsecorum> sint in tempore an in aevo	179rb
68. An omnis motus sit in tempore	179va
70. An in omni motu sit velocius et tardius	179vb

LIBER VI

1. Utrum punctus sit aggregatum ex substantia et accidente	180ra
--	-------

2. In quo praedicamento sit punctus	180va
3. Utrum punctus sit in re naturali	180vb
4. Utrum punctus possit punctum tangere	181ra
5. Utrum indivisibilia possunt esse ultima	181rb
6. Utrum materia prima sola praeter formam sit subiectum puncti	181rb
7. Utrum unitas accidentaliter sit prior puncto	181vb
8. Utrum continuum componatur ex indivisibilibus	181vb
9. Utrum sequatur: "Si magnitudo componitur ex indivisibilibus, ergo et motus"	182va
10. Utrum motus componatur ex indivisibilibus	182vb
11. Utrum motus dividatur secundum divisionem illius quod movetur	183rb
12. Utrum motus dividatur secundum divisionem temporis	183va
13. Utrum motus sit in instanti	184rb
14. Utrum omne quod movetur, divisibile sit	184vb
15. Utrum omne quod mutatur, cum mutatum est, <sit> in termino, in quo primo mutatum est	185vb
16. An in motu sit primum	186ra
17. Quaero de expositione de incipit in permanentibus	187ra
18. Utrum sint dictiones possibiles per illud signatum, scilicet mutatum et non mutatum in non esse etc.	187vb
19. Quaeritur de ista conditione Aristotelis, quod ante omne mutari est mutatum esse	188rb
20. Quaeritur de ista conditione Aristotelis, quod ante omne mutatum esse praecessit mutari	188va
21. Utrum mobile infinitum et magnitudo in utraque extremitate infinita non possit moveri in tempore finito	188vb
22. Utrum infinitum sit aequale infinito	189ra
23. Utrum infinitum sit minus uno infinito	189rb
24. Utrum aliquod infinitum in extremis, ut linea infinita, possit dividi in duas partes totam lineam constituentes, quae sunt aequales	189vb
25. Utrum linea infinita secundum extrema possit dividi in duas partes, quarum una est maior et reliqua minor	189vb

26. Utrum motus infinitus non possit esse in tempore finito 190ra
 27. Utrum nec in statu nec in quiete sit accipere primum 190ra
 28. Utrum stare et moveri idem sint 190rb

LIBER VII¹

1. Utrum ista conclusio habeat veritatem: "In his, quae moventur naturaliter, animalia moventur naturaliter motu processivo". 198va
 2. Quaeritur <per> quam virtutem habeat grave motum deorsum et leve sursum 198vb
 3. Quaeritur de probatione istius conclusionis..., quod omne quiescens per quietem suae partis ab alio movetur, sed totum quiescit per quietem suae partis 199rb
 4. <Quaeritur> de probatione istius conclusionis, quod quando aliquid movetur ab altero et illud alterum ab altero, est stare ad primum motorem... 199va
 5. <Quaeritur> de conclusione: ultimum movens et primum motum esse simul et nihil esse eorum medium 199vb
 6. An tractio, vectio etc. sint species motus violenti ac naturalis 200ra
 7. An inter motum et motorem ibi medium cadat 200ra
 8. Adamas attrahit ferrum... utrum ille motus sit naturalis vel violentus 200rb
 9. Quaeritur quid fuerit coniunctum cum medio moto 200va
 10. Quaeritur quae sit ista virtus participata ab adamante et ferro 200vb
 11. Quaeritur quare adamas magis attrahat ferrum quam lignum 200vb
 12. Quaeritur de hoc quod Commentator dicit, quod quando adamas frictus erat alleis tunc non attraxerat ferrum, quia tunc ferrum non acquisiverat aliam qualitatem per quam natum erat moveri ad lapidem 201ra
 13. An vertigo sit unus motus 201ra

¹ Cf. *supra* p. 14.

14. <Utrum> alteratio solum fit secundum tertiam speciem qualitatis 201va
 15. An secundum eas potentias potest fieri alteratio 202rb
 16. Utrum virtus sit aliquid ac non 202va
 17. Utrum fiat alteratio circa habitus intellectivae naturae ut scientiae 202va
 18. Quaeritur de ista propositione: "Scire secundum actum est simile ei quod est sentire" 202vb
 19. Utrum motus rectus sit comparabilis motui circulari 203rb
 20. Utrum spatium rectum possit esse aequale spatio circulari 203va
 21. Utrum multum <in aqua et in aere> aequivoce dictum sit 204ra
 22. Quaeritur quae sint multum et paucum in qualitate et quantitate 204va
 23. Utrum aer et aqua sint comparabiles secundum multum et paucum 204va
 24. Utrum duo motus recti possint esse comparabiles, ut motus gravis deorsum et levis sursum 205ra
 25. Quaero, cum genus non per receptionem alicuius essentiae cadit in diversas species, quare sit ita, quod species sint differentes per essentiam et hae eiusdem generis 205rb
 26. Utrum ad comparisonem alterationum exigatur identitas passionum secundum speciem 205va
 27. Utrum ad comparisonem alterationis exigatur identitas subiecti secundum speciem 205va
 28. An duae alterationes differentes specie specialissima sint comparabiles 205vb
 29. Quaero de ista parte, quia dicit Aristoteles: "Ad cognoscendum qui motus sint diversi genere, specie et numero..." 205vb
 30. Utrum deus habuerit talem oculum, qui videret omnia existentia, et talem aurem, qui audiret omnia 206ra
 31. Quaeritur quare motus naturalis intendatur in fine 206rb

LIBER VIII

1. Quaestio <est> in littera de aeternitate mundi, motus et temporis 191ra

2. Utrum Aristoteles intellexerit tempus incepisse sine motu 193ra
3. Quaeritur quare cum sunt tres naturae incorporeae..., non sint tres naturae corporeae 194rb
4. An omnia moveantur semper aut quiescant semper 194rb
5. Quaero de isto quod dicit, quod simile est dicere omnia semper moveri et dicere quamlibet guttam cadentem in lapide habere actualem actionem significare 194va
6. Quaeritur de hoc quod dicit, quod quamvis illud quod alteratur est divisibile, non necesse est alterationem eius esse divisibilem 194vb
7. Utrum haec sit vera: "Omnis homo trahit navem" 195ra
8. Utrum motus animalis sit naturalis 195rb
9. Utrum anima bruti possit movere suum corpus statim ad hoc delectabile si voluerit 195vb
10. <Quaeritur> de tali ratione: "Quae moventur ex se, possunt movere motibus oppositis 196ra
11. A quo moveantur gravia et levia 196ra
12. Utrum dispositio <gravis et levis> quae est ad formam, sit praecedens dispositiones ad locum 196vb
13. Utrum talis motus (scil. gravis et levis in potentia accidentali) sit naturalis vel violentus 197ra
14. Utrum gravia et levia moveantur a se ipsis 197rb
15. Quaeritur quis sit motor quando lapis descendit deorsum 197va

5. *Quaestiones in Physicam I*Cambridge, Gonville and Caius College cod 512, 12, 109ra-126vb¹

LIBER I

1. Utrum scientia naturalis sit de sensibilibus 109ra
2. An confusa sint magis nota quam particularia 110va
3. An causae sint notiores quam causata 110vb
4. Utrum eadem sint nobis nota et natura nota 110vb
5. Utrum ens sit univocum ad decem praedicamenta 113va

¹ Cf. *supra* p. 15.

6. An substantia sit divisibilis solum per quantitatem 116va
7. Utrum materia habeat aliquem actum de se 118vb
8. An materia capiat aliquod esse a forma 120rb
9. An materia sit una numero in omnibus generabilibus et corruptibilibus 120va
10. Utrum in materia sint aliquae dimensiones interminatae 122ra
11. Utrum inter materiam primam et formam primam sint aliquae materiae compositae et formae compositae 124ra
12. Utrum sit aliqua alia extensio materiae quam extensio quanti 124vb
13. An potentia sit de essentia materiae 126ra

6. *Quaestiones in Physicam IV*Cambridge, Gonville and Caius College cod. 512, 24, 220ra-234vb¹

LIBER IV

1. Utrum continuum successivum componatur ex indivisibilibus 220ra
2. Utrum in successivis sit accipere minimum naturale 220vb
3. Utrum omne quod movetur contingat velocius et tardius moveri 221va
4. Utrum omne continuum sit divisibile in semper divisibilia 221vb
5. An sequatur: "Magnitudo est finita, ergo tempus est finitum 222va
6. Utrum sequatur: "Motus est in instanti, ergo motus et quies sunt in eodem instanti" 222vb
7. Utrum omne quod movetur sit partim in termino a quo et partim in termino ad quem 223ra
8. Utrum ad qualitatem sit motus 223va
9. Utrum motus sit ad ubi 226va
10. Quaeritur circa diffinitionem medii, utrum medium sit illud, in quod continue mutans prius devenit quam in ultimum 228ra

¹ Cf. *supra* p. 15.

11. Utrum ad continuitatem motus requiratur conti-
nuitas spatii	228va
12. Utrum consequenter entia sint illa, inter quae non
est medium eiusdem generis	229va
13. Utrum omnia ista sint continua, quarum ultima
sint unum	229vb
14. Utrum motus sint iidem genere, qui sunt ad terminos
eiusdem generis	230ra
15. Utrum illi motus sint eiusdem speciei, qui sunt ad
terminos eiusdem speciei	230ra
16. Utrum ad unitatem numeralem motus requiratur
unitas numeralis mobilis	230vb
17. Utrum generatio sit mutatio ante esse in esse	231va
18. Utrum ad substantiam possit esse motus	232ra
19. Quaeritur an demonstratio per quam probatur, quod
omne quod movetur movetur ab alio, sit
bona	232vb
20. Utrum in omni motu sint movens et motum simul	234rb
21. Utrum solum ad qualitates de tertia specie qualitatis
sit possibilis alteratio	234vb

7. *Quaestiones in Physicam I-VIII*Cambridge, Gonville and Caius College cod. 513, 1ra-83ra¹

LIBER I

1. Utrum de naturalibus possit esse scientia	1ra
2. Utrum de naturalibus possit esse scientia una	1rb
3. Utrum corpus mobile sit subiectum huius scientiae	1va
4. Utrum solum contingat intelligere et scire ex cogni-
tione causarum et principiorum	2ra
5. Utrum ad perfectam scientiam requiratur cognitio
omnium causarum	2ra
6. Utrum eadem sint nobis nota et natura	2va
7. Utrum confusa sive magis universalia sint nobis
magis nota	2vb
8. Utrum naturalis habeat disputare contra negantes
sua principia	3rb

¹ Cf. *supra* p. 15-16.

9. Utrum naturalis habeat solvere rationes litigiosas et
pertractantes in materia et pertractantes
in forma	3rb
10. Utrum si tantum principium est, excludatur prin-
cipiatum	3va
11. Utrum ens dicatur de decem generibus per unam
rationem vel per diversas rationes	3vb
12. Utrum substantiae et accidentis sint diversae essen-
tiae	4va
13. Utrum accidens possit existere sine subiecto	4va
14. Utrum dictio exclusiva addita accidenti excludat
substantiam	5rb
15. Utrum substantia circumscripta omni quantitate sit
divisibilis vel partes habeat	5va
16. Utrum totum et pars sint eadem vel diversa	5vb
17. Utrum dictio exclusiva addita uni excludat multum	6ra
18. Quaeritur de veritate istius: "Tantum unum est"	6rb
19. Utrum omnia sint unum continuitate vel indivisione
vel ratione	6vb
20. Utrum possibile esset illud <scil. continuum unum et
infiniteum> moveri localiter vel alterari	7ra
21. Utrum partes eius, quod vere est, sint quod vere est	7rb
22. Utrum partes diffinitionis differant secundum rem
vel solum secundum rationem	7va
23. Utrum ex puro non ente possit aliquid fieri	7vb
24. Utrum infiniteum secundum quod infiniteum sit notum	8ra
25. Utrum in naturalibus contingat accipere minimum,
ut carnem minimam	8va
26. Utrum principia sint contraria	9ra
27. Utrum <principia> sint vere contraria	9ra
28. In quo genere sint principia	9vb
29. Utrum tantum sint tria principia	10ra
30. Utrum materia sit ens	10rb
31. Utrum materia sit ens in actu	10va
32. Utrum potentia materiae sit de eius essentia	11ra
33. Utrum potentia materiae sit passiva	11va
34. Utrum in materia sit aliqua potentia activa	11vb
35. Utrum in materia sint potentiae infinitae	12rb
36. Utrum in materia sit potentia ad magnitudinem
infiniteam	12va

37. Utrum potentia materiae debeat dici principium	12vb
38. Utrum in intelligentiis sit materia	12vb
39. Utrum in corporibus caelestibus sit materia	13rb
40. Posito quod in eis est materia, utrum sit eiusdem rationis	13va
41. Utrum materia sit eadem in omnibus generabilibus et corruptibilibus	14rb
42. Utrum materia sit generabilis et corruptibilis	14vb
43. Utrum materia sit cognoscibilis per se	15ra
44. Utrum privatio sit principium per se	15rb
45. Utrum privatio sit pure non ens	15vb
46. Utrum materia appetat formam	16ra
47. Utrum materia appetat formam per privationem	16va
48. Utrum forma, quae est alterium principiorum, sit causa prima	16vb
49. Utrum forma, quae est principium, sit aliqua forma materialis	17ra
50. Utrum forma, quae est principium, sit forma generalis vel specialis	17va

LIBER II

1. Quaeritur de diffinitione naturae	18ra
2. Utrum generationes et motus corporum simplicium sint naturales	18va
3. Utrum motus processivus animalium sit naturalis	18vb
4. Utrum motus caeli sit naturalis	19ra
5. Utrum oporteat illa, quae sunt abstracta sive separata secundum intellectum, esse abstracta secundum rem	19va
6. Utrum materia debeat poni in diffinitione naturalium	20rb
7. Utrum materia naturalis aliquid reale addat supra materiam primam	20va
8. Utrum ars imitetur naturam	21ra
9. Utrum homo generet hominem et sol	21rb
10. Utrum quattuor sint causae, utrum ratio causae contingat materiae, formae, fini et efficienti	22ra
11. Utrum efficiens et finis sint causae sibi invicem	22rb
12. Utrum idem possit esse causa contrariorum	22va

13. Utrum absentia vel remotio alicuius sit causa alicuius effectus	22vb
14. Utrum quod quid est reducat ad rationem causae formalis	23ra
15. Utrum partes in ratione reducantur ad causam formalem	23rb
16. Utrum proportionales sint materia communis	23rb
17. Utrum malum potest habere rationem finis	23rb
18. Utrum agens universale concurret cum agente particulari	23va
19. Utrum agens universale magis agat vel magis sit causa effectus particularis quam agens particulare	24ra
20. Utrum aliquid dicatur causa per accidens eo quod accidit causae per se	24rb
21. Utrum causae in actu et singulares simul sint cum suis effectibus	24va
22. Utrum casus et fortuna sint, et hoc est quaerere, utrum aliquid sit a casu et fortuna	24vb
23. Utrum aliqua fiant a casu vel fortuna per comparisonem ad corpora caelestia	25vb
24. Utrum providentia divina auferat a rebus contingentiam et imponat necessitatem	26rb
25. Utrum praescientia primae causae imponat necessitatem rebus et per consequens tollat casum et fortunam	26vb
26. Utrum voluntas dei imponat necessitatem in rebus	27vb
27. Utrum aliquid sit casuale respectu primae causae	28rb
28. Utrum omnia eveniant de necessitate	28va
29. Quaeritur de diffinitione casus et fortunae	29va
30. Utrum aliquid eveniat a casu vel fortuna in superioribus	30ra
31. Utrum aliquid fiat ad utrumlibet	30ra
31. Utrum natura agat propter finem	30vb
33. Utrum forminea et aranea et alia huiusmodi animalia agant per artem vel per naturam	30va
34. Utrum monstra fiant a natura	30vb
35. Utrum monstrum producat ex intentione naturae	31ra
36. Quaeritur cui principaliter attribuenda sit causa monstruositatis	31rb

37. Utrum nulum intendatur a natura	31va
38. Utrum pater sit causa assimilationis prolis vel mater
vel aliquid huiusmodi	31vb
39. Quaeritur cui attribuenda sit necessitas in natura-
libus	32ra

LIBER III

1. Utrum motus sit	32rb
2. Utrum motus sit in aliquo genere	32va
3. Utrum motus sit in genere actionis vel passionis vel
in genere illius, ad quod est motus	32vb
4. Utrum motus sit actus entis in potentia secundum
quod huiusmodi	33va
5. Utrum motus sit in movente vel in mobili tamquam
in subiecto	33vb
6. Utrum actio et passio sint unus actus	34rb
7. Utrum motus sit de esse actionis vel passionis	34vb
8. Utrum haec sit vera : "Actio est passio"	35ra
9. Utrum actio et passio sint diversa praedicamenta	35rb
10. Utrum primum principium omnia gubernans et con-
tinens sit infinitum	35vb
11. Utrum possibile sit aliquam magnitudinem esse
infinitam	36ra
12. Utrum possibile sit multitudinem esse infinitam	36va
13. Utrum in perpetuis differant esse et posse	37ra
14. Utrum infinitum secundum divisionem sit in mag-
nitudine	37rb
15. Utrum infinitum secundum appositionem sit in
magnitudine	37vb
16. Utrum numerus causetur ex divisione continui	38rb
17. Utrum infinitum infinito sit comparabile	38va
18. Utrum in infinito contingat assignare medium	38vb
19. Quaeritur de diffinitione infiniti	38vb

LIBER IV

1. Utrum locus sit	39ra
2. Utrum locus sit de consideratione naturali	39ra
3. Utrum locus sit materia vel forma	39va
4. Utrum locus sit spatium dimensionatum	39vb

5. Utrum locus sit aliquid ultimum corporis	40rb
6. In quo genere sit locus	40va
7. Utrum locus sit immobilis	41ra
8. Utrum unum elementum habeat locare alterum	41va
9. Utrum locus terrae sit centrum mundi vel concavitas
aquae	41vb
10. Utrum locus aquae sit ultimum aeris	42ra
11. Utrum concavum orbis lunae sit locus ignis	42rb
12. Utrum mixtum habeat locum naturalem	42va
13. Utrum mixtum requirat locum de necessitate suae
naturae	42va
14. Utrum ultima sphaera sit in loco ¹	42vb
15. Utrum corpus naturale requirat locum ea ratione,
qua dimensionatum est, vel ea ratione qua
est naturale	43vb
16. Utrum mathematica sint in loco	44ra
17. Utrum indivisibilia sint in loco	44ra
18. Utrum naturalis habeat considerare de vacuo	44rb
19. Utrum possibile sit vacuum esse	44va
20. Utrum motus naturalis possit esse in vacuo ²	45va
21. Utrum in vacuo possit esse motus processivus	46va
22. Utrum motus violentus possit esse in vacuo	46vb
23. Posito vacuo inter terra et caelum, utrum necesse
sit latera caeli concurrere	47ra
24. Utrum caelum possit moveri circulariter	47rb
25. Utrum condensatio et rarefactio sint possibles	47rb
26. Utrum tempus sit	47va
27. Utrum tempus sit in genere quantitatis	47vb
28. Utrum tempus sit quantitas continua vel discreta	47vb
29. Quaeritur a quo tempus habeat continuitatem	48rb
30. Utrum tempus sit motus	48va
31. Utrum tempus sit numerus motus secundum prius
et posterius	48vb
32. Utrum prius et posterius accidant motui	49ra
33. Utrum praeteritum et futurum sufficiant ad esse
temporis	49rb
34. Utrum sit idem nunc in toto tempore	49rb

¹ 43rb i.m.: "Istae tres rationes sunt Aegidii"² 46va i.m.: "Haec est ratio Aegidii"

35. Utrum nunc mensuret tempus	49vb
36. Utrum nunc sit actu in tempore	50ra
37. Utrum idem nunc sit finis praeteriti et initium futuri	50rb
38. Utrum aeterna sint in tempore	50va
39. Cuius motus tempus sit passio, utrum cuiuslibet motus vel motus primi	50vb
40. Utrum tempus sit mensura quietis	51rb
41. Utrum tempus sit causa per se corruptionis	51va
42. Utrum tempus habeat esse praeter animam	51vb
43. Quaeritur de diffinitione aeternitatis	52rb
44. Quaeritur cuius mensura sit aeternitas	52va
45. Utrum tempus differat ab aeternitate	52vb
46. Utrum tempus differat ab aevo	53ra
47. Utrum idem sit numerus decem canum et decem equorum	53va

LIBER V

1. Utrum ab eo, quod inest parti, habeat totum denominari	53vb
2. Utrum motus habeat denominari a termino ad quem	54ra
3. Utrum medium contrarietur extremis	54rb
4. Utrum generatio sit motus	54rb
5. Utrum illud quod generatur sit non ens	54va
6. Utrum subiectum in inductione ultimae formae specificae possit materia esse sub aliqua forma substantiali	54vb
7. Utrum in substantia sit motus	55rb
8. Quaeritur de ratione Aristotelis, per quam probat motum non esse in substantia	55rb
9. Utrum in "ad aliquid" sit motus	56ra
10. Utrum motus sit in actione et passione	56va
11. Utrum in quantitate sit motus	56vb
12. Utrum in qualitate sit motus	57ra
13. Utrum magis album et minus album differant specie	57rb
14. Utrum quies sit proprie magis dicenda privatio motus quam motus quietis	57rb
15. Utrum quies sit privatio motus in eo, quod natum est moveri, quod tamen non movetur	57va

16. Utrum simul dicantur ea, quae sunt in eodem loco primo	57va
17. Utrum tangere sit habere ultima simul	57vb
18. Utrum medium sit illud, in quod prius pervenit unitans continue quam in extremis	57vb
19. Utrum esse consequenter sit non habere medium eiusdem generis	58ra
20. Utrum continua sint, quorum ultima sint unum	58ra
21. Utrum motus sint idem genere, qui sunt ad rem unius generis	58rb
22. Utrum motus sint iidem specie, qui sunt ad res unius speciei	58va
23. Utrum unitas temporis et mobilis et termini ad quem requirantur ad unitatem motus secundum numerum	58va
24. Utrum ista tria sufficiant ad unitatem motus	58vb
25. Utrum alteratio multoties possit fieri ad eandem passionem	59ra
26. Utrum eadem sit sanitas, quae est continue in mane et quae est in vespere	59rb
27. Utrum generatio unius et corruptio alterius... sint una mutatio	59rb
28. Utrum motus sit essentialiter continuus	59va
29. Utrum motus diversi secundum genus vel speciem possint esse continui	59vb
30. Utrum aliquis motus sit regularis	60ra
31. Utrum motus regularis sit unus	60ra
32. Utrum motus contrarietur motui	60rb
33. Quaeritur quis motus cui <motui> contrarietur	50rb
34. Utrum motus naturalis alicuius contrarietur motui naturali eiusdem	60va
35. Utrum motus contrarietur quieti	60va
36. Quaeritur qui motus cui quieti contrarietur	60vb
37. Utrum quies contrarietur quieti	61ra
38. Utrum mutatio contrarietur mutationi	61ra
39. Utrum mutatio ab aliquo termino contrarietur mutationi in eundem terminum	61ra
40. Utrum mutatio contrarietur mutationi	61rb
41. Utrum motus naturalis opponatur motui violento	61va

42. Utrum <motus naturalis opponatur violento in eandem partem 61va
 43. Utrum motus naturalis opponatur violento in oppositum terminum 61vb
 44. Utrum quietis violentae sit aliqua generatio 62ra

LIBER VI

1. Utrum continuum componatur ex indivisibilibus 62ra
 2. Utrum indivisibile sit in continuo 63ra
 3. Utrum indivisibilia in eodem continuo possint esse consequenter entia 63ra
 4. Utrum aliquod indivisibile possit esse divisibile 63va
 5. Utrum contingat idem simul moveri et motum esse 63va
 8. Utrum in omni motu contingat invenire velocius et tardius 63vb
 9. Utrum motus possit esse in instanti 63vb
 10. Utrum aliquid possit quiescere in instanti 63vb
 11. Utrum quiescere sit se habere nunc ut prius 63vb
 12. Utrum illud, quod movetur, partim sit in termino a quo et partim in termino ad quem 64rb
 13. Utrum motus dividatur secundum partes mobilis 64vb
 14. Utrum illud, ad quod est motus, et tempus similiter dividuntur sicut et motus 64vb
 15. Utrum omne quod mutatur, cum mutatum est, sit in eo in quod primo mutatum est 65ra
 16. Utrum illud, in quod primo mutatum est, sit indivisibile 65rb
 17. Utrum in aliquo divisibili ut motu, magnitudine, tempore, sit accipere primum 65va
 18. Utrum ad divisionem substantiae sequatur divisio passionis 65va
 19. Utrum omne quod mutatur, mutetur in tempore 65vb
 20. Utrum aliquid mutari possit esse in toto tempore primo 66ra
 21. Utrum omne, quod mutatur, possit mutatum esse et e converso 66ra
 22. Utrum tempus, magnitudo et motus consequantur secundum finitum et infinitum 66va
 23. Utrum illud, quod movetur per aliquod tempus, possit esse in eodem loco dum movetur 66va

24. Utrum contingat ponere motum 66vb
 25. Quaeritur de ratione Zenonis, per quam negavit mutationem esse, et de solutione Philosophi. Videtur, quod nihil proprie mutatur 67ra
 26. <Quare> videatur quod nihil moveatur circulariter 67ra
 27. Quaeritur circa opinionem Democriti, qui posuit impartibile moveri 67vb
 28. Utrum omnis mutatio sit finita 68rb

LIBER VII

1. Utrum omne quod movetur ab alio moveatur 68va
 2. Utrum movens et motum semper sint distincta loco et subiecto 68vb
 3. Quaeritur de declaratione Aristotelis, per quam probat quod nihil est movens seipsum per se et prius 69ra
 4. Utrum necesse sit ponere primum movens et primum motum 69rb
 5. Utrum movens et motum sint simul 70ra
 6. Utrum motus ferri ad adamantem sit naturalis vel violentus 70rb
 7. Utrum solum sit alteratio circa qualitates sensibiles 70va
 8. Utrum solum penes qualitates sensibiles sit alteratio 70va
 9. Utrum illa, quae sunt in eodem genere, sint comparabilia 71va
 10. Utrum genus significat et praedicet unam naturam 72ra
 11. Posito quod aliqua virtus movet aliquam magnitudinem usque ad aliquem terminum in aliquo tempore, utrum medietas virtutis possit movere medietatem mobilis in medio tempore 72rb

LIBER VIII

1. Utrum motus aliquando inceperit, postquam non erat 72va
 2. Utrum causato, in quantum causatum est, repugnet perpetuitas 74ra
 3. Utrum illud, quod augetur aut alteratur, continue alteretur aut augeatur 74ra
 4. Utrum ultima gutta cavet lapidem 74rb

5. Utrum animal moveatur ex se	74va
6. Utrum in motu animalis anima sit movens et corpus motum	74vb
7. Quaeritur quo moveantur gravia et levia	74vb
8. Utrum contingat accipere aliquid, quod movetur a se ipso primo	76ra
9. Utrum caelum moveatur ex se ipso	76rb
10. Utrum prima causa moveat caelum	76rb
11. Utrum primum movens sit unum	76vb
12. Utrum primum movens sit omnino immobile	77ra
13. Utrum ad hoc, quod motus est unus, perpetuus et continuus in infinitum, oporteat movens esse immobile et unum, incorruptibile et perpetuum	77ra
14. Utrum movens primum possit esse causa generationis et corruptionis immediate	77va
15. Utrum motus localis sit primus motuum	77vb
16. Utrum aliquis alius motus a motu locali per tempus infinitum possit esse continuus	78rb
17. Utrum diversi motus vel mutationes possint continuari per tempus infinitum	78va
18. Utrum motus localis secundum rectum reflexus sit continuus	78vb
19. Utrum mobile in movendo utatur aliquo medio signo in actu, cuius oppositum dictum est	79va
20. Utrum in instanti distinguente priorem passionem a posteriori res se habeat sub priori passione vel sub posteriori	79va
21. Utrum motus circularis possit esse in infinitum perpetuus	80va
22. Utrum motus circularis sit primus motuum	81ra
23. Utrum motus circularis quodammodo moveatur et quiescat	81rb
24. Utrum virtus finita possit movere per tempus infinitum	81va
25. Utrum virtus infinita sit in magnitudine	82ra
26. Utrum si esset potentia infinita in magnitudine, posset movere in non tempore	82rb
27. Utrum quiescente proiciente moveatur proiectum ab aere moto	82vb

28. Utrum primum movens sit impartibile et nullam habens magnitudinem	83ra
---	------

8. *Quaestiones in Physicam I*Cambridge, Peterhouse cod. 192, 1, 2 ra-36vb¹

LIBER I

1. Utrum de mobili in quantum tale possit esse scientia	2ra
2. Utrum naturalis scientia sit prior metaphysica	2va
3. Utrum de omnibus mobilibus sit scientia una	2vb
4. Utrum corpus mobile sit subiectum huius scientiae	3va
5. Utrum ens mobile sit subiectum huius scientiae	4va
6. Utrum physica sit subalternata metaphysicae	5rb
7. Utrum contingat scire et intelligere solum ex cognitione causarum	5va
8. Utrum ad completam cognitionem requiratur cognitio omnium causarum	6rb
9. Utrum eadem sint nobis nota et simpliciter nota	7ra
10. Utrum magis confusa sint nobis magis nota	7va
11. Utrum magis universale fuerit magis notum naturae quam minus universale	9ra
12. Utrum naturalis <scientia> habeat disputare contra negantes principia	9va
13. Utrum in scientia naturali debeat supponi motum tamquam per se notum	10rb
14. Utrum sequatur: "Principium est, ergo principiatum est".	10vb
15. Utrum dictio exclusiva addita uni relativorum excludat reliquum	12rb
16. Utrum sequatur: "Tantum puer est, ergo pater est".	13rb
17. Utrum ens significet aliquam rationem communem substantiae et accidenti	16ra
18. Utrum ens significet substantiam et accidens per attributionem ad substantiam modo analogiae	17ra
19. Utrum ens dicat simpliciorum conceptum quam ipsa substantia	17rb

¹ Cf. *supra* p. 21.

20. Utrum accidens possit esse sine subiecto	17vb
21. Utrum accidens et subiectum sint unum	18va
22. Utrum substantia fuerit divisibilis in partes eiusdem rationis circumscripta ipsa quantitate	19ra
23. Utrum pars sit idem toti	20va
24. Utrum unum dicatur multipliciter	21ra
25. Utrum unum et multa opponantur	21rb
26. Utrum ista propositio sit vera: "Tantum unum est".	21vb
27. Utrum sermo concludens formaliter teneat in omni materia	23va
28. Utrum ratio Parmenidis cum sic dicit: "Quidquid est praeter ens, est non ens", debeat inferre istam conclusionem: "Tantum unum est".	23ra
29. Utrum quod fit ex aliquo praeexisteret in illo	24rb
30. Utrum infinitum secundum quod infinitum sit nobis incognitum	24rb
31. Utrum ad perfectam cognitionem oporteat cognoscere ex quantis sit	25ra
32. Utrum pars et totum consequantur se quoad quantitatem determinatam et indeterminatam	25rb
33. Utrum in naturalibus sit reperire minimum, puta minimam carnem	25va
34. Utrum principia sint contraria	26vb
35. Utrum principia prima sint contraria prima	26vb
36. Utrum ex contrario vel ex privatione fiat aliquid perse	28ra
37. Utrum prima principia sint in genere substantiae	28va
38. Utrum sit ponere tantum tria principia	29va
39. Utrum materia sit de se ens	30rb
40. Utrum privatio fuerit aliquod ens	31ra
41. Utrum privatio fuerit principium	31va
42. Utrum privatio fuerit per se principium realis fieri	32va
43. Utrum privatio distinguatur a materia secundum intellectum essentialiter	33rb
44. Utrum privatio de necessitate fuerit annexa materiae	33vb
45. Utrum materia appetat formam secundum ipsam privationem	35ra
46. Utrum in materia sit potentia ad infinitas formas	36ra
47. Utrum materia possit esse sine omni forma	36va
48. Utrum materia habeat contrarium	36vb

9. *Quaestiones in Physicam I et IV-VI*Cambridge, Peterhouse cod. 192, IV, 2, 53ra-96vb¹

LIBER I

1. Utrum scientia possit esse de mobilibus secundum quod huiusmodi	53va
2. Posito quod non essent nisi entia physica <54 ra>, utrum essent principia	53vb
3. An scientia physica sit prior metaphysica <54rb> quantum ad veritatem	54ra
4. Utrum physica subalternetur metaphysicae	54rb
5. Utrum ens mobile vel corpus mobile sit subiectum in physica	54va
6. Utrum perfecta rei cognitio requirat cognitionem omnium causarum eiusdem	55ra
7. Utrum sint eadem nobis prius nota et nota simpliciter	55rb
8. Utrum universaliora sunt nobis magis nota	55va
9. Utrum naturalis secundum quod huiusmodi possit disputare contra negantes sua principia	55vb
10. Utrum motum esse debeat solum supponi in scientia naturali	56ra
11. An sequatur: "Tantum principium est, ergo principiatum est".	56va
12. Utrum ista negatio: "nihil", quod non est principium, sit <57va> evacuans totum intellectum huius termini principium	57rb
13. Utrum ens importet unam naturam communem substantiae et accidenti	57vb
14. Utrum ens in substantia importet simpliciorum intellectum quam substantia	58va
15. Utrum accidens dicatur ens per participationem	59ra
16. Utrum accidens possit esse in effectu praeter substantiam	59rb
17. Utrum in substantia sit divisibilitas praeter quantitatem	59va
18. An dimensiones interminatae praecedant naturaliter inductionem formae in materia	60ra

¹ Cf. *supra* p. 23.

19. Utrum materia habeat partibilitatem proprii generis
praeter partibilitatem eius quantitativam	61rb
20. An <in> materia subiecta quantitati sit aliqua
correspondentia partium materiae partibus
quantitatis	61va
21. Utrum substantia composita possit habere partes
eiusdem rationis circumscripta quantitate	62ra
22. Utrum omnia sint unum tantum continuum	62va
23. Utrum <in> continuo pars sit diversa a toto	62va
24. Utrum in naturalibus sit minima caro accipienda	62vb
25. Utrum prima principia sint contraria	63rb
26. Utrum prima principia naturae contraria <sint>
de genere substantiae	63va
27. Utrum sint tantum tria principia naturae	63vb
28. Utrum materia sit aliquod ens secundum se	64rb
29. Utrum materia sit ens actu secundum se	64rb

LIBER IV

1. An locus sit terminus corporis continentis	65ra
2. An locus sit superficies corporis continentis	65ra
3. In quo genere sit locus per se	66rb
4. An locus sit in genere ad aliquid	66rb
5. An de ratione loci sit actualis continentia	66vb
6. An locus sit immobilis	67vb
7. An contingat idem esse in se ipso, ut locatum in loco	69ra
8. An caelum sit in loco	69vb
9. An caelum sit mobile per se	70ra
10. An caelum sit in loco per accidens	70rb
11. An caelum sit in loco per centrum	71ra
12. An corpus sensibile possit recipi in vacuum	71va
13. An transitus corporis sensibilis possit esse per
vacuum	71va
14. An transitus factus in vacuo sit subitus aut succes-
sivus	72rb
15. An resistentia medii sit necessaria ad successionem
motus	73va
16. An gravi transeunti per spatium vacuum corres-
pondeat diversitas in vacuo	74ra
17. An secundum ista instantia attendatur successio
mobilis vel non	74vb

18. An supposito, quod dimensiones corporis mobilis
sunt simul cum dimensionibus corporis
vacui, tales dimensiones distinguantur	75vb
19. An vacuum sit necessarium propter raritatem corpo-
rum	76ra
76ra
20. An rarefactio sit motus ad quantitatem	76va
21. An tempus sit	77rb
22. An tempus sit motus essentialiter	77vb
23. An tempus sequatur motum secundum prius et
posterius	78ra
24. An tempus numeret motum secundum prius et
posterius	78rb
78rb
25. An esse temporis sit ab anima tantum	78rb
26. An instans maneat idem in toto tempore	79va
27. An nunc substantialiter differat a mobili	80va
28. An instans fluens effective causet tempus	81ra
29. An tempus sit passio primi motus	82ra
30. An tempus sit unum numero omnium motuum
simul existentium	82rb
82rb
31. Utrum sequatur: "Plures sunt caeli simul, ergo
plura tempora simul".	82va

LIBER V

1. An secundum substantiam possit esse motus	83vb
2. An ista propositio habeat veritatem: "Quod gene-
ratur, non est".	85vb
3. An primum in genere physico includat in se omnes
perfectiones posteriores illius generis	68vb
88rb
4. An res relationis sit alia a suo fundamento	88rb
5. An in genere situs sit motus per se	90ra
6. An in genere ubi possint esse motus	90rb
7. An qualitas recipiat magis et minus	90va
8. An medium componatur ex extremis	92rb
9. An generatio quietis naturalis sit intensior in fine
quam in medio, et hoc est quaerere, utrum
motus corporis sensibilis intendatur per
approximationem ad locum naturalem	92vb
92vb

LIBER VI

1. An continuum permanens sit ex indivisibilibus 95rb
2. An continuum successivum componatur ex indivisibilibus 96rb

10. *Quaestiones in Physicam I-VI et VIII*

London, Britisches Museum cod. Burn. 358, 5, 85ra-108vb¹

LIBER I

1. Quaeritur de positione Parmenidis et Melissi, qui posuerunt tantum unum esse 85ra
2. Quaeritur de positione Anaxagorae, qui posuit omnia esse in uno mixto... 85ra
3. Supposito quod materia est in substantiis incorporeis, dubitatur utrum illa sit eadem cum materia substantiarum corporearum 85rb
4. Utrum potentia praedicetur de materia 85vb
5. <Utrum> privatio sit in omnibus creaturis 86rb
6. <Utrum> forma detur omnino ab extrinseco 86va

LIBER II

1. <Quaeritur de diffinitione naturae> 87ra
2. Quaeritur quid sit principium in motu locali recto 88ra
3. Quaeritur de motu circulari quid sit illud <eius> principium 88rb
4. Quaeritur de motu animalium progressivo 88va
5. Utrum abstrahentium sit mendacium 88va
6. Quaeritur de differentia, quam quaerit <Aristoteles> inter mathematicum et physicum 88va
7. Quaeritur quae sit causa quare possit abstrahere 88vb
8. Quaeritur quare mathematicae scientiae non sint de qualitate et aliis accidentibus 89ra
9. Quaeritur quare de quantitate in communi non sit una scientia mathematica 89ra
10. Quaeritur propter quod de quantitate discreta

¹ Cf. supra p. 25.

- quae est oratio, non possit esse mathematica scientia 89ra
11. <Quaeritur quare de tempore et loco> non possit esse mathematica scientia 89ra
12. <Quaeritur quare> de linea et superficie et corpore possit esse una scientia 89ra
13. Utrum <Aristoteles> dicat hoc (scilicet: "Materia cuiuscumque est eorum, quae sunt ad aliquid. Sub alia enim et alia specie est alia ratio materiae") de materia secundum suam substantiam aut secundum intentionem 89rb
14. Quaeritur quomodo Aristoteles tractet de causis differenter in diversis locis 89va
15. Quaeritur propter quod non diffiniat causam 89va
16. Utrum analogia possit diffiniri 89va
17. Quaeritur de numero causarum, quare sint tot et non plures 89vb
18. Utrum aliquid sit a casu et fortuna 89vb
19. Utrum hoc, quod est a casu, habeat causam per se 90rb
20. Utrum ea, quae contingunt et quae <90va> contingunt in paucioribus, sint eadem 90va
21. Utrum aliquando fiant inaequalia 90va
22. Utrum natura agat propter aliquid 90vb
23. Utrum fortuna sit in actionibus brutorum 90vb
24. Quaeritur in quas causas indidant 91ra
25. Utrum aliqua casualia possint incidere in operatione naturae 91ra
26. Utrum fiant peccata et monstra in mixtis inanimatis 91rb
27. Utrum peccata et monstra fiant in vegetabilibus 91va
28. Utrum in contradictione de futuro sit altera pars vera vel non 91va
29. Quaeritur quid sit liberum arbitrium et quomodo possit stare cum divina providentia et quare dicatur liberum 91vb
30. Utrum ordinatio, quae dicitur providentia, sit idem cum fato 92ra
31. Utrum hoc (scil. quod natura agit propter aliquid) sit verum vel non 92ra
32. Utrum araneae et formicae operentur secundum artem aut per naturam 92rb

33. Quaeritur de hoc quod dicit Aristoteles, quod necessitas materiae est necessitas conditionalis, necessitas autem formae et finis est necessitas absoluta 92rb

LIBER III

1. Quaeritur de motu, an sit 92va
2. Quaeritur in quo genere sit <motus> 92va
3. Utrum motus possit diffiniri 92vb
4. Quaeritur de quo motus per prius dicatur 92vb
5. Quaeritur de hoc, quod dicit <Aristoteles>, quod motus est actus 93ra
6. Quaeritur de hoc quod dicit, quod motus est actus entis in potentia secundum quod huiusmodi 93ra
7. Utrum continuum sit essenziale motui 93rb
8. Quaeritur in quo sit motus tamquam in subiecto 93rb
9. Quaeritur supra hoc quod dicit <Aristoteles>, quod idem est actus vel motus motoris et moti secundum subiectum 93va
10. <Utrum infinitum pertineat ad hanc scientiam> 93vb
11. Quaeritur de quibusdam dictis in parte illa "rationa-liter autem" 93vb
12. Quaeritur quae sit causa impediens quod <infini-tum> non potest esse actu 94ra
13. Utrum possit esse infinita multitudo actu 94rb
14. Utrum <potentia infiniti> possit reduci ad actum
15. Utrum magnitudo possit augeri in infinitum 94vb
16. Utrum materia sit principium divisionis 95ra

LIBER IV

1. Quaeritur de loco primo, an sit 95ra
2. Utrum bene posuerint <philosophi vacuum et locum praecedere mundum> 95ra
3. Utrum dimensiones distantiae, quae est inter latera continentis, sit aliquid de essentia loci 95rb
4. Quaeritur quare locus dicatur esse corporis conti-nentis magis quam contenti 95va
5. Quaeritur de immobilitate loci 95vb
6. Quaeritur cuius corporis locus sit passio 96ra

7. Utrum sit in ipso <corpore> absolute aut in comparatione ad aliud 96rb
8. Utrum terra sit in loco 96rb
9. Utrum per hoc nomen "centrum" intelligat <Aris-toteles> aliquod divisibile vel indivisibile 96va
10. Utrum <ea, quae sunt in aere et aqua> habeant locum secundum naturam <et> diffini-tionem 97ra
11. Utrum <caelum> sit in loco per accidens vel per se 97ra
12. Quaeritur quomodo reducatur caelum ens in loco per accidens ad ens in loco per se 97rb
13. Quaeritur de vacuo, an sit vel non 97va
14. Quaeritur cuiusmodi sit <rarum et densum> tam-quam subiectum 98ra
15. Utrum... rarum et densum insint corpori naturali in quantum corpus vel in quantum naturale 98rb
16. Quaeritur de causa efficiente rari et densi 98va
17. Quaeritur de modo rarefactionis et condensationis 98vb
18. Quaeritur cum transmutatur unum corpus magis rarum in aliud minus et e converso, quae sit causa huiusmodi transmutationis 98vb
19. Quaeritur qualiter idem corpus possit manens idem rarefieri et condensari 98vb
20. <Utrum condensatio et rarefactio> debeant dici motus aut mutationes 99rb
21. Quaeritur in quo genere sint huiusmodi nomina "rarum" et "densum" 99va
22. An sit <tempus> 99vb
23. In quo sit tempus ut in subiecto 100ra
24. Quaeritur de causa efficiente... quid sit et qua efficiente causetur tempus 101rb
25. Utrum <tempus> unum sit numero vel specie 101vb
26. Quaeritur de diffinitione temporis, et primo de hac parte "numerus" 102ra
27. Utrum numerus in diffinitione temporis sumatur materialiter vel formaliter 102ra
28. Quaeritur de instanti temporis... secundum quod est accidens translati 102rb
29. Utrum idem instans accadat omni translato et aequaliter aut uni primo et essentialiter 102rb

30. Quaeritur quomodo se habeat <instans temporis>
ad instans aeternitatis 102va
31. Quaeritur qualiter se habeat instans temporis ad in-
stans ipsius aevi 102va

LIBER V

1. Quaeritur quare ad motum exigatur oppositio et
quare magis exigatur contrarietas quam alia
oppositio 102vb
2. Utrum contrarietas, quae exigitur ad motum, repe-
riatur in tribus generibus 102vb
3. Utrum contrarietas, quae exigitur ad motum, sit in
substantia 102rb
4. Utrum motus possit esse motus 103va
5. Quaeritur cum "quando" sit praedicamentum,
quare <Aristoteles> non ostendat motum
non esse in quando 103va

LIBER VI

1. Utrum quantitas habeat unum subiectum 103vb
2. Quaeritur quid sit causa quantitatis <104rb> in
subiecto actuali, utrum materia vel forma 104ra
3. Quaeritur de ordine quantitatis continuæ ad dis-
cretam 104rb
4. Utrum <linea et punctus> reducantur ad unum
subiectum vel non 104va
5. Quaeritur de causa efficienti puncti 104vb
6. Utrum punctus sit accidens linea vel essentialis 104vb
7. Quaeritur de hoc quod dicit Aristoteles, quod omne
quod movetur contingit velocius et tardius
moveri 105rb
8. Utrum sit motus in instanti 105rb
9. Utrum sit accipere primum in motu 105rb

LIBER VIII

1. Utrum sit ponere motorem et motum aeternum 105vb
2. <Quaeritur de duabus suppositionibus Aristotelis
volentis> ostendere motum esse perpetuum
sive aeternum 106vb

3. Quaeritur de hoc quod ipse dixit, quod nihil est
inordinatum secundum naturam 107ra
4. Quaeritur de motu corporum simplicium, utrum a se
moveantur an ab alio 107rb
5. Utrum motus gravium et levium corporum sim-
plicium sit naturalis vel violentus 107va
6. Quaeritur a quo moveatur grave, cum est in potentia
essentiali 107vb
7. Quaeritur quid sit illud removens 108rb
8. Quaeritur quomodo medium possit esse prohibens
motum, cum sine medio non potest esse motus 108rb

11. *Quaestiones in Physicam I, III et IV*Oxford, Merton College cod 272, 10, 119ra-135Crb¹

LIBER I

1. Utrum de rebus naturalibus possit esse scientia 119ra
2. Utrum de rebus naturalibus possit esse una scientia 119ra
3. Utrum scientia naturalis sit eadem scientiae mathe-
maticae 119rb
4. Utrum natura sit subiectum huius scientiae 119va
5. Utrum corpus mobile possit esse subiectum huius
scientiae² 119va
6. Utrum principia sint contraria 119vb
7. Utrum prima contrarietas sit inter materiam et
formam 12ra
8. In quo genere sit prima contrarietas 120ra
9. Quae sunt extrema primae contrarietatis 120rb
10. Utrum materia sit aliquid vel non 120vb
11. Utrum materia sit substantia vel accidens 120vb
12. Utrum materia physica sit simpliciter prima 121ra
13. Utrum materia sit una 121rb
14. Utrum materia sit una numero vel non 121rb
15. Utrum materia possit absolvi a sua potentia 121va
16. Utrum in materia sint plures potentiae vel tantum
unica 121vb

¹ Cf. *supra* p. 30.² "Quoniam tempus breve est non sufficit hoc, ut continuemus quaestiones huius libri. Ideo transeamus ad capitulum de principiis..."

17. Utrum potentiae materiae sint finitae vel infinitae	121vb
18. Utrum in materia sit potentia ad extensionem infinitam	122ra
19. Utrum materia prius in potentia sit ad formas substantiales vel accidentales	122ra
20. Utrum materia prius in potentia sit ad formas universales vel particulares	122ra
21. Utrum materia sit sensibilis vel non	122rb
22. Utrum materia sit intelligibilis vel non	122va
23. Utrum <materia debeat significari per nomen>	122vb
24. Utrum materia possit significari per nomen	122vb
25. Utrum materia participetur a corporibus caelestibus	123ra
26. Quaeritur de opinione Avicennae, qui posuit corpus caeli componi ex materia et forma	123ra
27. Utrum una et eadem sit materia numero finitae essentiae in eis, in quibus est	123rb
28. Utrum materia ab omni forma absoluta sit partibilis	123va
29. Utrum privatio dicat aliquid positive	123vb
30. Utrum privatio sit per se non ens	124ra
31. Utrum privatio sit principium	124rb
32. Utrum privatio sit principium per se vel per accidens	124va
33. Utrum privatio sit per se principium rei vel per accidens	124va
34. Utrum potentia sit principium sicut et privatio vel non	124va
35. Utrum privatio debeat coincidere cum forma vel cum materia	124va
36. Utrum materia possit esse sine admixtione privationis	124vb

LIBER III

1. Quaeritur de hoc quod dicit, quod ignoto motu necesse est ignoscere naturam	
2. Ad quid sint utiles tres divisiones entis, quas praemittit in principio huius	125ra
3. Utrum motus sit	125ra
4. In quo genere sit motus	125va
5. Utrum motus sit actus	126va
6. Utrum motus sit actus entis in potentia	126vb

7. Utrum potentia eius, cuius motus est actus, sit passiva vel activa	127ra
8. Cum mobile sit in duplici potentia passiva, scilicet respectu materiae et respectu termini, quaeritur quae istarum sit eius potentia secundum quod motus est eius actus	127ra
9. Cuius motus sit actus, utrum scilicet agentis vel patientis	127rb
10. In quo sit actio ut in subiecto	127va
11. Utrum actio et passio sint eadem secundum subiectum	127va
12. Quid sit illud commune, in quo actio et passio sunt unum ut in subiecto	127vb
13. Utrum actio et passio constituent duo prima genera	128ra
14. Utrum quies sit genere actus vel non	128va
15. Utrum quies sit perfecti secundum quod perfectum	128va
16. Utrum mutatio sit divisibilis vel indivisibilis	128vb
17. Utrum mutatio sit actu in motu vel non	129ra
18. Cum in aliqua mutatione sint duae mutationes, scilicet initialis et finalis, utrum ita sit in omni motu	129rb
19. Utrum mutatio sit actus	129va
20. Utrum mutatio sit actus perfectus vel imperfectus	129va
21. Cuius mutatio sit actus, utrum scilicet... entis in actu vel... in potentia	129vb
22. Utrum mutatio sit actus mutabilis vel mutati	130ra
23. Utrum idem indivisibile sit terminus motus et initium quietis sequentis motum	130ra

LIBER IV

1. Utrum tempus sit vel non	130rb
2. Utrum <tempus sit in anima> ut in subiecto	130vb
3. Quem motum sequatur tempus	131ra
4. Utrum possibile sit plura tempora esse simul	131ra
5. Utrum istae duae partes scilicet praeteritum et futurum sufficiant ad esse temporis	131rb
6. Utrum instans sit actu in tempore	131va
7. Utrum instans sit causa esse temporis	131vb
8. Utrum idem sit instans quod est finis praeteriti et initium futuri	132ra

9. Utrum nunc sit divisibile vel indivisibile	132rb
10. Utrum <tempus> sit substantia vel accidens	132rb
11. In quo genere sit tempus, scilicet in genere quantitatis vel non	132va
12. Utrum tempus sit quantitas per se vel per accidens	133ra
13. Cum tam motus quam tempus sint quantitates, quorum istorum prius sit quantitas	133rb
14. Si motus sit prius quantitas quam tempus, quare enumerando quantitates in Praedicamentis omisit motum, enumeravit autem tempus	133rb
15. Utrum tempus sit quantitas continua vel discreta	133rb
16. A quo sit continuitas temporis	133vb
17. A quo tempus habeat discretionem	134rb
18. Utrum tempus sit numerus	134va
19. Quare tempus diffiniatur per numerum, non autem motus vel magnitudo	134va
20. Utrum numerus, qui cadit in diffinitione temporis, sit numerus numerans vel numerus numeratus	134va
21. Quaeritur de his partibus diffinitionis temporis, scilicet prius et posterius	134vb
22. Utrum subiectum <temporis> sit substantia vel accidens	135a, ra
23. Utrum motus possit esse <temporis> subiectum	135rb
24. Utrum motus corporalis sit subiectum temporis vel motus animae	135rb
25. Utrum motus in communi sit subiectum temporis	135va
26. Utrum mobile sit subiectum instantis	135vb
27. <Per quid additamentum super punctum exorescat instans>	135Bra
28. Utrum nunc sit tota substantia temporis	135Bra
29. Utrum nunc sit idem in toto tempore	135Brb
30. Utrum numerus sit unus	135Brb
31. Utrum <numerus> sit unus numero vel non	135va
32. Utrum ternarius et quaternarius sint unus numerus numero	135vb
33. Utrum ternarius, quo numeramus tres homines et tres equos, sit unus numero	135vb

12. *Quaestiones in Physicam I-V*Oxford, Merton College cod. 272, 11, 136ra-174Brb¹

LIBER I

1. Utrum contingat aliquid scire	137va
2. An contingat aliquid scire per causam	137vb
3. Utrum hoc conveniat omni scientiae intellectivae, quod intelligit per principia et causas	138ra
4. An intelligere intellectus illius, qui semper est in actu, diversum sit specie ab intelligere illius intellectus, qui coniunctus est	138ra
5. <Utrum omnis scientia utatur omnibus causis quattuor>	138ra
6. <Utrum malum sit simul quaerere scientiam et modum scientiae>	138rb
7. Utrum incipiendum sit a principiis philosophiae an a principiis rerum naturalium	138va
8. <Utrum naturae sit aliquid notum>	138va
9. <Utrum eadem sint nota nobis et nota simpliciter>	138vb
10. Utrum universale solum habeat esse in intellectu	138vb
11. Dubitatur, quia videtur dicere contrarium hic et in libro Posteriorum. Hic enim dicit universale esse nobis notius, in libro autem Posteriorum dicit contrarium. <Utrum singularia sint nobis magis nota quam universalia>	138vb
12. Quomodo genus sit unum	139a
13. <Utrum sensitiva virtus possit supra comprehensionem universalis>	139rb
14. Dubitatur de consequentia... scilicet quod si principium est, principiatum est	139va
15. <Utrum non differat omnia esse unum aut unum hominem aut unum equum>	139vb
16. <Utrum sequatur>, si substantia, est et accidens est, plura sint	139vb
17. An infi <140rb> nitum sit in quantitate	140ra
18. An infinitum sit in aliis a quantitate	140rb
19. An sit partibilitas in substantia sicut in quantitate	140rb
20. Si manus apponeretur caelo, an tangeret caelum	140vb

¹ Cf. *supra* p. 30-31.

21. An infinita scilicet partibilitas primo debeat sub-	
stantiae an quantitati	141ra
22. Dubitatur de modis unius	141rb
23. Qualiter mundus sit unus	141va
24. <Utrum tantum unum sit>	141va
25. An in materia naturali, quod est subiectum gene-	
rationis, sit tota natura rei generatae ita,	
quod nihil immitatur ab extra	142ra
26. <Utrum sit sumere carnem minimam> ¹	142rb
27. An sit sumere minimum in simplicibus elementis	142vb
28. <Utrum quodlibet sit in quolibet>	143ra
29. <An aliquid sit in semine, quod se habet ad animal	
generatum ex eo sicut substantia se habet	
ad album et nigrum>	143rb
30. An <privatio> sit aliquid	143rb
31. An privatio sit substantia vel accidens	143va
32. An sit multitudo privationum in prima materia	
circumscripita omni forma	143vb
33. An <privatio> sit principium per accidens	143vb
34. An <materia prima> producat in esse per crea-	
torem	144ra
35. An materia prima sit substantia	144rb
36. An materia prima secundum suam substantiam sit	
principium an per aliquid additum suae	
naturae	144va
37. An potentia materiae sit essentialis ipsi substantiae	
materiae vel accidentalis	144vb
38. Quaestio est... de compositione materiae cum sua	
potentia passiva ad potentiam activam	145ra
39. Utrum <potentia activa> sit forma vel aliqua pars	
formae educandae	145vb
40. Cuius fiat <appetitus materiae>	146ra

LIBER II

1. An natura sit principium	146rb
2. Utrum <natura sit principium> motus solum aut	
quietis solum aut utriusque	146rb

¹ 142: solemnis opinio.

3. <An natura sit principium quiescendi in caelo>	146va
4. Utrum sit possibile ut aliquid moveatur secundum	
omnes partes et tamen ut quiescat secundum	
totum	146vb
5. Utrum natura et anima eadem sint	147rb
6. An natura sit principium motus gravis et levis	147vb
7. An natura sit diversificata an eadem secundum quod	
est principium in diversis speciebus motus	148ra
8. An natura... sit principium transmutationis in omni-	
bus transmutationibus et omnibus motibus	148va
9. Qualiter <natura> est principium in singulis	
speciebus motus	148va
10. <An sint magis completa secundum naturam, quae	
plures habent motus>	149rb
11. An contingat cognoscere causam in ratione causae	149rb
12. <De differentia determinationis de causis hic et in	
Metaphysica et in secundo Posteriorum>	149va
13. Quaeritur de numero causarum	149vb
14. <An> plures possint esse causae eiusdem	149vb
15. <Utrum diversae causae causent diversos effectus	
causato>	149vb
16. <Utrum causatum a diversis sit simplex>	149vb
17. <Utrum> idem sit causa oppositorum	150ra
18. <Utrum operationes aranea et hirundinis sint a	
natura>	150rb
19. Utrum <natura> deliberet	150rb
20. <Utrum monstra sint a natura>	150va
21. An monstra sint ex intentione naturae	150va
22. An sit error in omnibus causis	150vb
23. <An sextus digitus in ratione sexti sit a natura>	151ra
24. An possit esse monstruositas in carne secundum	
speciem et secundum materiam	151ra
25. <Utrum assimilatio proles habeat causam efficientem	
naturalem>	151rb
26. <Quae sit causa assimilationis>	151rb
27. Utrum mulus sit species intenta a natura	151vb

LIBER III

1. An <motus> sit	152rb
2. An infinitas sit in motu	152va

3. An sit continuïtas in omni motu	152va
4. <An continuïtas motus sit a continuïtate spatii>	152va
5. An in omni genere sit motus	152vb
6. <An motus sit in quattuor generibus>	152vb
7. Quomodo <motus> sit actus	153rb
8. <An motus sit actus entis in potentia>	153rb
9. <An motus sit in movente ut in subiecto>	153va
10. An actio et passio sint idem secundum rem	153vb
11. Qualiter actio et passio... solum diversificentur secundum rationem	154ra
12. <In quo communicent actio et passio>	154ra
13. Quo diversificent ista praedicamenta	154rb
14. An motus sit simpliciter idem in substantia cum actione et passione	154va
15. An pertineat ad naturalem considerare de infinito secundum extensionem	154vb
16. An sit infinitum in aliquo continuo	155ra
17. An infinitum possit esse	155ra
18. Utrum quod non est ponere infinitum in actu, sit per naturam magnitudinis simplicis aut magnitudinis naturalis	155rb
19. An <infinitum> sit solum sic in fieri et non in factum esse	155vb
20. An infinitum habeat esse in factum esse	156rb
21. An unius numeri infiniti ad alium infinitum sit aliqua proportio	156rb
22. A quo sit <157ra>... infinitas <in numero>	156vb
23. Si est numerus infinitus actu, qualiter possit esse actu per transitus	157ra
24. <An idem sit locus totius et cuiuslibet suae partis>	157
25. <An> omne corpus sensibile <sit> in loco	157vb
26. <An> possibile sit continuum dividi in infinitum	158ra
27. <Quaeritur de hoc quod dicit, quod contingit sumere quodlibet totum per extractionem partium eiusdem magnitudinis ab ipso>	158rb

LIBER IV

1. <An sursum et deorsum, ante et retro sint differentiae loci>	158va
---	-------

2. <Quaeritur> de ordine et sufficientia modorum "essendi in"	158va
3. <Quaeritur> de singulis modis "essendi in", quam virtutem habeant	158vb
4. An totum per se et primo possit esse in se ipso	159ra
5. An locus sit	160ra
6. An locus sit natura aliqua	160rb
7. An locus sit materia vel forma	160rb
8. An locus sit corpus	160va
9. An distantia et dimensio loci sit a distantia et dimensione corporis locati	160vb
10. An locus sit superficies ita quod sint idem in substantia	161rb
11. An sit locus in aliquo dependens ab ipso	162ra
12. In quo sit locus ut in subiecto <utrum in corpore continente>	162rb
13. <An locus sit immobilis>	162vb
14. Dubitatur <de unigenitate loci et locati>	164rb
15. An <sursum et deorsum etc.> sint differentiae loci vel corporis	164rb
16. Quare <Aristoteles> non dicat <vacuum> solam negationem vel privationem sed aliquo modo positionem ¹	164vb
17. <An> de raro fiat densum nullo addito vel remoto et econverso	165ra
18. <Quaeritur de forma generata>	165ra
19. An vacuum possit esse extra imaginationem	165rb
20. An necesse sit imaginari vacuum	166ra
21. An <pertransitus gravis> esset successivus an subito posito vacuo	166ra
22. Quare Aristoteles solum destruit vacuum in comparisonem ad motum	166ra
23. An tempus sit aliqua natura praeter formationem intellectus	166vb
24. An hae partes ei sufficiant, scilicet praeteritum et futurum	167rb
25. Quomodo tempus exiverit in esse	167rb

¹ 164vb: "Nunc quaeritur de vacuo, cuius sunt multae dubitationes, in quibus sum fere vacuus".

26. An tempori insit tam discretio quam continuitas 168va
 27. A quo ei insint 168vb
 28. An tempus sit numerus 168vb
 29. An tempus possit esse praeter motum 169ra
 30. Cuius motus <tempus> sit numerus 169ra
 31. An <tempus> motum corporis caelestis sequatur 169rb
 32. <An tempus sit unum, quia motus caeli est unus> 169rb
 33. An actualitas temporis sit solum ab anima 169vb
 34. An numerus sit solum in anima 169vb
 35. <An numerus sit in rebus extra per comparisonem
 ad animam> 170ra
 36. Qualiter... <170rb> idem sit numerus decem homi-
 num et decem canum 170rb
 37. Qualiter possit esse unus numerus numero praedica-
 mentorum 170rb
 38. Dubitatur <an> numerus secundum quod mensura
 est, accidens sit 170vb
 39. An sit nunc quod est tota essentia temporis 170vb
 40. An ipsum nunc sit unum aut multa 171ra
 41. An nunc, quod est substantia temporis, sit mensura
 cuiuslibet substantiae mobilis 171va
 42. An solum sit mensura substantiae primi mobilis 171va
 43. An tempus possit esse praeter motum 172rb
 44. An tempus sit quantitas continua 172vb
 45. An tempus habeat suam quantitatem a quantitate
 motus 172vb
 46. Qualiter motus <in communi> sit in tempore 173ra
 47. Qualiter motus caeli sit in tempore 173ra
 48. Qualiter alia a motu sint in tempore 173ra
 49. Qualiter tempus sit causa corruptionis 173rb

LIBER V

1. Dubitatur de modo separationis <inter mutationem
 per se et per accidens> 173rb
 2. Quare <Aristoteles>... non separet inter per se et
 <per> accidens ex parte omnium istorum
 <quinque, quae requiruntur ad motum>,
 sed solum ex parte trium 173va
 3. <Qualiter motus sit solum in tribus praedicamentis> 173vb

4. Quare non pure motus <ponatur in praedicamento
 quantitatis sicut tempus> 173vb
 5. <An sit contrarietas in substantia> 174Ara
 6. <An motus sit in agere et pati> 174Ara
 7. <An possibile sit infinita esse pertransita acciden-
 taliter non essentialiter> 174Ara
 8. <An sit possibile aliqua esse simul> 174vb
 9. An contiguitas inferat continuitatem 174vb
 10. <An plures quietes contrarientur uni motui> 174Brb

13. Quaestiones in Physicam I-IV

Oxford, New College cod. 285, 13, 114ra-162ra¹

LIBER I

1. Quaeritur de unitate scientiae naturalis 114ra
 2. Quaeritur de subalternatione scientiae naturalis 114rb
 3. An contingat aliquid scire vel intelligere 114rb
 4. Si intellectus possit intelligere universale 114va
 5. An contingat intelligere causam primam 114vb
 6. Utrum materia prima sit 115ra
 7. Supposito quod materia est, utrum sit prima 115vb
 8. Utrum possibile sit ponere unam primam formam
 sicut est ponere unam materiam primam 118ra
 9. Utrum <ista forma> sit substantia vel accidens 118ra
 10. Quae sit illa forma secundum rem, quae participatur
 aequaliter ab omnibus partibus universi 118va
 11. Utrum potentia activa sit eadem cum forma mate-
 riali, quae in esse producitur per generatio-
 nem et viam naturae 118vb
 12. De operatione huius formae 118vb
 13. Quae sint proprietates formae substantialis mate-
 rialis, quae producitur in esse per genera-
 tionem 119ra

LIBER II

1. Utrum illud, quod hic diffinitur, sit aliquid unum
 per essentiam 119ra

¹ Cf. *supra* p. 34.

2. An natura sit principium	119ra
3. Utrum natura sit principium quietis tantum	119rb
4. Quae sit illa natura, quae est principium in generatione et corruptione	119rb
5. Quae sit illa natura, quae est principium in generatione mixti ex simplicibus	119va
6. Quae sit illa natura, quae est principium in generatione mixti ex mixtis	119va
7. Quae sit illa natura, quae est principium in motu locali recto	119vb
8. Quae sit illa natura, quae est principium in motu locali circulari	119vb
9. An motus caeli sit a principio quod est natura	119vb
10. An possibilis sit status in caelo a parte istorum inferiorum	120ra
11. An possibilis sit status in caelo a parte sui ipsius	120rb
12. Quare ita sit, quod totum potest quiescere et partes moveri et non e converso <120vb>	120va
13. An a parte mobilis sit possibilis status in caelo	120vb
14. An possibilis sit status in caelo a parte motoris	120vb
15. An materia sit natura	121ra
16. An materia sit natura secundum sui nudam substantiam aut per aliquid additum suae substantiae	121rb
17. Utrum materia sit principium passivum tantum an aliquo modo activum	121rb
18. Utrum materia sit principium quietis	121va
19. Utrum forma sit natura	121va
20. Utrum forma sit natura per sui essentiam an per aliquid additum suae substantiae	121vb
21. Utrum forma accidentalis sit natura	121vb
22. An forma immaterialis sicut intelligentia possit dici natura	122ra
23. An forma consequens compositum possit dici natura	122ra
24. An forma sit principium activum aut passivum	122rb
25. An forma sit principium completum ipsius motus an incompletum	122rb
26. Cum tam materia quam forma dicimus natura, cui istorum per prius attribuitur hoc nomen	122va
27. An finis possit dici natura aut non	122va

28. An compositum sit natura	122va
29. An natura agat propter aliquid tamquam propter finem	122vb
30. An possibilis sit abstractio in rebus	123ra
31. Quid sit principium abstractionis, an scilicet materia an forma	123ra
32. Utrum ista forma <quae est principium abstractionis> debeat dici forma totius an forma partis	123rb
33. Utrum in consideratione mathematici accadat falsitas	123rb
34. Quid sit abstrahere	123va
35. Quare magis attribuitur abstractio mathematico quam metaphysico	123va
36. An omnes scientiae abstrahant	123va
37. An physici sit considerare de materia tantum	123vb
38. An physici sit considerare de forma tantum	123vb
39. An physici sit considerare de utroque	123vb
40. <An aliqua ars possit sibi facere materiam>	124ra
41. An nos simus finis omnium rerum naturalium	124ra
42. An nos simus finis omnium artificialium	124rb
43. An causae per se rerum naturalium numerentur enumeratione principiorum rerum naturalium	124rb
44. Qualiter diversimode consideret metaphysicus et logicus de causis	124va
45. An <causa> dicatur... univoce an aequivoce	124va
46. De quo per prius dicatur <causa>	124va
47. Utrum per prius dicatur de efficienti aut de formali	124va
48. Quid sit illud quod fit ex materia utrum scilicet forma an compositum	124vb
49. <Quaeritur> de diffinitione causae formalis	124vb
50. Utrum <exemplar existens in mente artificis reducatur> ad causam formalem aut efficientem	124vb
51. Utrum exemplar existens in mente artificis sit similitudo formae substantialis aut accidentalis	125ra
52. An <forma exemplaris...> debeat dici forma totius compositi a forma partis	125rb
53. Utrum forma exemplaris sit eadem cum vera forma rei extra	125rb

54. Utrum forma exemplaris... possit esse principium diffinitionis 125vb
55. Utrum possit esse principium diffinitionis physicae 126ra
56. Qualiter differat diffinitio logici a diffinitione mathematici 126ra
57. <Quaeritur de casu et fortuna> 126ra
58. <Utrum propositio de futuro contingenti ad utrumlibet neque sit vera neque falsa> 126va
59. <Utrum omnis propositio de futuro contingenti ad utrumlibet sit falsa vel impossibilis> 127rb
60. <Utrum omne futurum de necessitate eveniat et nihil sit a casu> 127va
61. <An casus et fortuna sint per naturam praescientiae divinae> 127vb
62. Utrum <deus> possit scire aliquid quod modo non scit 128vb
63. An Deus possit non scire aliquod enuntiabile quod modo scit 128vb
64. Utrum cum dicitur: "casus est causa per accidens", an li ,per accidens' addat super causam oppositum huius conditionis 'primo' an huius 'per se' 129rb
65. Si aliquis eat ad forum multotiens non causa recipiendi pecuniam, et tamen quod multotiens recipit pecuniam, nonne ista receptio pecuniae sit casualis, et tamen fiat in maiori parte... 129va
66. <An casus sit genus fortunae> 129vb
67. Quaeritur de differentia quam dat Aristoteles inter casum et fortunam 129vb
68. Quaeritur cuius <eufortunium et diffortunium> sint species, an scilicet casus vel fortunae 129vb
69. An... eufortunium et diffortunium fiant a causis per se 130ra
70. Utrum casus accidat in rebus naturalibus 130rb
71. An monstra fiant a natura 130va
72. Utrum iste error causetur a parte agentis an patientis 130va
73. Utrum monstra fiant ex intentione naturae 130vb

74. Utrum assimilatio <prolis ad parentes> habeat aliquam causam efficientem 130vb
75. An in plantis sit monstruositas proprie dicta 131va
76. Quae sit causa efficiens <assimilationis accidentalis>, quae est ratione et dispositione membrorum 131ra
77. An possibile sit... monstrum in natura <scilicet animal cuius superior pars est homo et pars inferior vacca vel bos> 131va
78. An huiusmodi animal sit unum individuum an duo 131vb
79. Quaeritur cuius speciei dicatur 131vb

LIBER III

1. An sit motus 132ra
2. Qualiter <motus> exiverit in esse 132rb
3. An motus sit de genere successivorum 132va
4. An motus sit continuus vel non 132vb
5. Cuius sit motus effectus, an naturae scilicet vel non 133ra
6. In quo genere sit motus 133ra
7. <An motus secundum quod nominat ipsam perfectionem dicatur verius motus> 133rb
8. <An motus qui nominat viam ad ipsam perfectionem non differat ab ea via secundum magis et minus> 133rb
9. In quo <genere> sit motus primo 133vb
10. In quo sit motus ut in subiecto 133vb
11. An motus sit actus 133vb
12. Cuius sit motus actus 134va
13. Ad quid potentia terminetur <motus, qui est actus in potentia> 134va
14. Quid sit illud, quod distinguit unum praedicamentum ab alio 134vb
15. Utrum actio et passio sint idem secundum essentiam et rem 135rb
16. Quid sit illud, in quo radicanter actio et passio 135va
17. Utrum actio et passio sint diversa praedicamenta an non 135vb
18. <Utrum omne agens naturale simul in agendo patiat> 136va

19. An de infinito sit scientia	136va
20. An physicus habeat considerare de infinito	136va
21. Si infinitum esset, utrum esset substantia vel accidens	136vb
22. Utrum divisio magnitudinis sit infinita	137ra
23. <An> in perpetuis non differat esse et posse	137ra
24. Quaeritur de prima ratione, per quam probat Aristoteles infinitum non esse	137rb
25. Utrum aliquod quantum continuum possit esse actu infinitum secundum divisionem	137rb
26. Utrum aliquod quantum continuum possit esse actu infinitum secundum extensionem	136rb
27. Quid sit illud in quanto continuo, quod repugnat naturae infinitatis	137vb
28. Dato quod infinita essent quanta continua, utrum essent comparabilia ad invicem secundum magis et minus	138rb
29. Posito quod infinitum esset actu in quanto continuo, utrum illud infinitum deberet dici ens secundum privationem tantum aut ens secundum potentiam	139ra
30. Dato... utrum illud quantum corrumpere omnia alia et converteret omnia alia in sui naturam	139rb
31. Utrum numerus possit esse actu infinitus	139va
32. Quis sit iste numerus, qui potest esse in actu numeratis non existentibus in actu	140ra
33. Posito quod quanta discreta sunt actu infinita... utrum sint comparabilia secundum maius et minus, aequale et inaequale <140rb>	140ra
34. Quaeritur per quam naturam infinitum possit teneri syncategorimatice et habere naturam universalitatis	140vb
35. Quare possit esse syncategorema in pluri numero non in singulari	140vb
36. Utrum idem sit locus totius et partis	141rb
37. <Utrum> omne corpus sensibile sit grave vel leve	141vb
38. An pars infiniti sit finita aut infinita	142ra
39. Utrum infinitum sit in facto esse aut in fieri	142rb
40. <Utrum> infinitum sit extra quod nihil	142rb
41. <Utrum infinitum sit>, cuius quantitatem accipientibus semper est aliquid sumere extra	142rb

LIBER IV

1. Utrum omnia entia sint in loco	142va
2. Ab locus sit necessarius ad motum, qui dicitur generatio	142vb
3. An locus sit necessarius ad salutem secundum conservationem locati	142vb
4. An sit locus	142vb
5. Utrum in loco sit aliqua potentia activa sive attractiva respectu locati	143ra
6. Utrum locus sit substantia vel accidens	143rb
7. Utrum locus sit aliqua natura	143va
8. An locus sit materia	144ra
9. An locus sit corpus	144ra
10. Utrum locus habeat aliam quantitatem vel extensionem locati a quantitate	144rb
11. Utrum locus determinet sibi aliquod subiectum	145ra
12. Utrum locus determinet sibi unum subiectum aut duo	145ra
13. Utrum locus sit in corpore locato ut in subiecto	145rb
14. Utrum locus sit in locante ut in subiecto	145va
15. Utrum locus sit superficies	145vb
16. Quaeritur... de immobilitate loci	146rb
17. Sequitur quaerere de conditionibus loci	147va
18. Quid sit locus caeli	148ra
19. Quid intendat Aristoteles <dicens>, quod caelum est in loco per accidens	148ra
20. An unus orbis sit in alio tamquam in loco proprio	149rb
21. Utrum ignis sit in concavo orbis lunae tamquam in loco	149va
22. Utrum aer sit in concavo ipsius ignis ut in loco	149va
23. An concavum ipsius aeris sit locus ipsius aquae	149vb
24. An sit vacuum	151rb
25. An vacuum sit imaginabile	151rb
26. An illud spatium, quod ponitur esse vacuum, sit natura aliqua	151va
27. An illud spatium sit potentia vel actu	151vb
28. Si illud spatium, quod ponitur esse vacuum, sit materia	151vb
29. An spatium illud sit locus	152ra

30. Utrum vacuum sit passio et cuius sit accidens	152ra
31. Utrum remotis circumferentia et centro possibile sit motum fieri in spatio isto	152rb
32. Si corpora intermedia inter centrum et circumferentiam amoverentur, si poneretur corpus grave in circumferentia, utrum moveretur necne ad centrum	152va
33. Remotis ut prius <153ra>, ita quod centrum et circumferentia maneant, utrum corpus grave moveretur in tempore sive transiret vel... in instanti	153va
34. An remotis omnibus corporibus intermediis caelum moveretur	154ra
35. An motus violentus possit esse in spatio vacuo	154ra
36. An possibilis sit proportio unius motus ad alium in vacuo	154rb
37. An possibilis sit proportio motus facti in vacuo ad motum factum in pleno	154va
38. An possibile sit unum corpus velocius moveri in vacuo quam aliud	143va
39. An partes corporis positi in vacuo distent in infinitum	154va
40. Quaeritur <in quo praedicamento sint rarum et densum>	154vb
41. Utrum <rarum et densum> praecedant omnes alias qualitates	154vb
42. An aliquid possit rarefieri in instanti	155ra
43. An possibilis sit rarefactio nullo adveniente nullo recedente	155rb
44. An sit tempus	155rb
45. Quaeritur per cuius naturam tempus habeat esse	155va
46. <Quaeritur> quae sint partes temporis	155va
47. Quaero a quo <tempus> habeat continuitatem et discretionem	155vb
48. An tempus sit in anima ut in subiecto	156ra
49. Quid extra animam sit praecisum subiectum temporis	156rb
50. <In quo genere sit tempus>	156rb
51. A quo <tempus> recipiat quantitatem	157ra
52. An tempus sit numerus	157ra

53. An tempus sit numerus cuiuslibet motus, an scilicet sequatur motum in anima ut motum imaginationis an motum extra animam	157rb
54. Utrum instans sit in mobili tamquam in subiecto	157vb
55. An sit unum instans indivisibile quod est principium rerum illius generis...	158ra
56. An in tempore sit unum instans solum	158rb
57. An instans, quod est principium futuri et finis praeteriti..., sit unum et idem secundum substantiam	158va
58. An instans, quod est finis praeteriti et principium futuri, sit unum et idem secundum substantiam	158va
59. An instans sit mensura	158vb
60. Utrum instans sit mensura substantiae ipsius translati	158vb
61. An tempus et aeternitas sint idem	159ra
62. An tempus et aevum sint idem	159ra
63. An instans temporis et aeternitatis sit idem	159rb
64. Utrum instans temporis et aevi sit idem	159rb
65. An instans temporis et instans aeternitatis sint idem	159rb
66. Utrum nunc temporis et nunc aevi sint idem	159va
67. Utrum numerus sit in anima ut in subiecto aut in re extra.	159va
68. An sit idem numerus decem hominum et decem equorum	159vb
69. An idem denarius numero sit decem hominum et decem equorum	160va
70. Utrum isti numeri binarius et trinaris etc. differant specie	160va
71. Utrum prima causa et causatum possint numerum constituere	160va
72. An perpetua sint in tempore	160vb
73. An animae rationales sint in tempore	160vb
74. An omnes actiones <spirituum> sint in tempore an in aevo	161ra
75. An omnes motus sint in tempore	161ra
76. An in omni motu sit velocius et tardius	161rb
77. Utrum punctus sit aggregatum ex substantia et accidente	161rb

78. Quaeritur in quo praedicamento sit punctus 161rb

14. *Quaestiones in Physicam I-V*

Oxford, Oriel College cod. 33, 1, 8ra-77vb¹

LIBER I

1. An de mobilibus secundum quod mobilia sint possit esse scientia 8ra
2. An haec scientia sit prior metaphysica 9ra
3. An haec scientia sit subalternata metaphysicae 9ra
4. Si non essent res abstractae, sed omnia entia essent mobilia, an scientia de entibus mobilibus esset prima philosophia 9tb
5. An ens mobile vel corpus mobile proprie sit subiectum scientiae naturalis 9rb
6. An idem sit subiectum totius philosophiae naturalis 10ra
7. Utrum contingat intelligere et scire solum ex cognitione causarum 10ra
8. Utrum ad perfectam rei cognitionem oporteat cognoscere omnes eius causas 10rb
9. An eadem penitus sint nota simpliciter et notiora nobis 10va
10. Utrum magis universalia sint priora et notiora in cognitione nostra intellectuali 11ra
11. Utrum sequatur: "Tantum unum ens est et illud est principium, ergo multa sunt". 11rb
12. An naturalis habeat disputare contra negantes sua principia 12ra
13. Utrum ens importet aliquam rationem unam communem substantiae et accidenti 12va
14. Utrum ens in substantia importet aliquam rationem communiorem quam ipsa substantia 13va
15. Utrum passio possit existere sine subiecto 14ra
16. An substantia composita habeat partes eiusdem rationis circumscripta quantitate 141va
17. Utrum circumscripta quantitate possit substantia esse infinita 14vb

¹ Cf. *supra* p. 35-36.

18. Utrum omnia sint unum 15va
19. Utrum ista conclusio valeat: "Boni et mali est eadem ratio diffinitiva, ergo bonus est non bonus". 15vb
20. Utrum totum et pars sint eadem vel diversa 16ra
21. Utrum unum et multa opponantur 16rb
22. Utrum sequatur: "Tantum unum est, non ergo multa sunt". 16vb
23. Utrum ista sit vera: "Tantum unum est" 17ra
24. Utrum posito quod totum ens est unum infinitum et immobile possit moveri secundum partes 18va
25. Utrum ratio Melissi de necessitate concludat: <"Quidquid est praeter ens est non ens etc."> 19ra
26. Utrum infinitum secundum quod infinitum sit ignotum 19ra
27. Utrum in naturalibus contingat accipere minimum 19va
28. Utrum principia sint contraria 19vb
29. Utrum principia sint tantum tria 20rb
30. An materia sit ens 20va
31. An materia sit substantia 20vb
32. Utrum materia in se habeat aliquem actum 21ra
33. Utrum materia sit essentialiter sua potentia 21vb
34. An ista potentia, quae est respectus, sit ens 22rb
35. An sit ens naturae vel rationis 22rb
36. An sit substantia vel accidens 22rb
37. Utrum materia sit in potentia ad formas infinitas 22va
38. Utrum omnium generabilium et corruptibilium sit una materia numero 22va
39. Utrum materia prima producat immediate a prima causa vel mediante aliquo orbe 23ra
40. Utrum materia appetat formam 23rb
41. Utrum materia appetat formam per se an ratione privationis annexae 23va
42. Utrum privatio sit distincta secundum se a materia 23vb
43. Utrum privatio sit distincta a forma 23vb
44. Utrum privatio sit principium 24rb
45. Utrum primum principium formale sit prima causa 25ra
46. Utrum forma, quae est alterum principiorum, sit forma generalis vel specialis 25ra

LIBER II

1. Utrum diffinitio naturae sit conveniens	25vb
2. An in materia naturali necessario sit potentia activa, quae est forma diminuta	26rb
3. Utrum natura possit demonstrari	27vb
4. Utrum natura per prius dicatur de materia quam de forma	28ra
5. Utrum consideratio mathematica differat a consideratione naturali	28ra
6. Utrum quantitas vere possit abstrahi a substantia naturali	28rb
7. Utrum universale possit abstrahi a singularibus	28va
8. Utrum naturalis habeat considerare formam	29va
9. Utrum supposito quod naturalis considerat materiam proximam, an habeat considerare materiam primam	29vb
10. Utrum naturalis habeat diffinire per materiam	30ra
11. Utrum materia naturalis aliquid reale addat super materiam primam	31ra
12. Utrum ratio causandi conveniat materiae, formae, fini et efficienti	31va
13. Utrum causae possint esse sibi invicem causae	31vb
14. Utrum contingat unum et idem esse causam contrariorum	32ra
15. Utrum causa et effectus simul sint et non sint	32va
16. Utrum causa universalis necessarie concurrat cum causa particulari ad productionem effectus	33ra
17. Utrum causa universalis sit magis causa effectus quam particularis	33va
18. Utrum aliqua eveniant ex casu et fortuna	33va
19. Utrum omnia, quae eveniunt, comparata ad primam causam sint necessaria	34rb
20. Utrum aliqua dicantur evenire a casu et fortuna per respectum ad corpus caeleste	35vb
21. Utrum propositio de futuro in materia contingenti sit vera vel falsa determinate	36ra
22. Utrum in contingentibus ad utrumlibet possit esse casus ac fortuna	36vb
23. Utrum in caelestibus aliquid fiat a casu vel fortuna	37ra

24. Utrum natura agat propter finem	37va
25. Utrum aranea operetur per naturam	37vb
26. Utrum necessitas naturalium attribuenda sit materiae vel cui causae	38va

LIBER III

1. Utrum motus sit actus	38va
2. Utrum <motus sit actus> entis in potentia	39vb
3. Utrum motus sit in genere	40ra
4. Utrum motus sit in eodem genere cum termino, ad quem est motus	40rb
5. Utrum motus sit in genere simpliciter an per reductionem	40rb
6. Utrum actus imperfectus, in quo fundatur ratio motus, sit in eodem genere cum termino in quem secundum praedicationem vel per reductionem	41rb
7. Utrum motus sit eadem natura cum termino ad quem	41va
8. Utrum fluxus ac successio sit de essentia et ratione motus	42va
9. Utrum ordo illius actus dicti in motu ad ulteriorem perfectionem sit formale in ratione motus	43va
10. Utrum motus sit in movente ut in subiecto	43vb
11. Utrum motivi et mobilis sit unus et idem actus numero	44rb
12. Utrum posito quod actio et passio sint diversa praedicamenta, an sint eadem essentia	44vb
13. Utrum actio et passio sint idem actus numero	45va
14. Utrum motus sit de essentia actionis et passionis	46ra
15. Utrum "esse ab hoc" et "esse in hoc" sint formalia addita motui in actione et passione	46rb
16. Utrum "esse in hoc" et "esse ab hoc" sint proprietates reales	46va
17. Utrum actio et passio sint diversa praedicamenta	48ra
18. Utrum infinitum sit in rerum naturae	48rb
19. Utrum infinitas in actu possit esse aliquo modo in magnitudine	48va
20. Utrum aliqua multitudo sit actu infinita	

21. Utrum infinitum sit illud, cuius semper est aliquid extra, an illud, cuius nihil est extra 49va
 22. Utrum magnitudinem contingat tantam esse in actu quanta est in potentia 49vb
 23. Utrum in materia generabilium et corruptibilium possit recipi magnitudo infinita 50va

LIBER IV

1. Utrum locus sit 50va
 2. Utrum locus sit materia an forma vel quid sit 51ra
 3. Utrum locus sit spatium separatum inter latera continentis et hoc est quaerere, an habeat tres dimensiones 51rb
 4. Utrum duae dimensiones possint esse simul 52ra
 5. Utrum locus sit ultimum corporis continentis 52rb
 6. Utrum ad unitatem loci requiratur unitas ultimi corporis continentis 52va
 7. Utrum locus sit in genere quantitatis vel in quo genere sit 52va
 8. Utrum locus sit mobilis 53rb
 9. Utrum unum elementum sit locus alterius 54vb
 10. Utrum proprius locus terrae sit centrum an concavum aquae 55ra
 11. Utrum ultimum aeris sit proprius locus aquae 55rb
 12. Utrum concavum orbis lunae sit locus ignis 55va
 13. Utrum mixtum ex necessitate suae naturae exigit locum naturalem 55vb
 14. Utrum corpori debeat locus ratione dimensionis an ratione qua naturale est 56ra
 15. Utrum mathematica sint in loco 56rb
 16. Utrum indivisibilia sint in loco 56va
 17. Utrum caelum sit in loco 56va
 18. Utrum octava sphaera sit in loco per centrum 57rb
 19. Utrum caelum sit in loco per accidens 57vb
 20. Utrum vacuum sit possibile 58va
 21. Posito vacuo an possit fieri motus in eo 60rb
 22. Utrum motus processivus possit fieri in vacuo 60va
 23. Utrum motus naturalis gravium et levium possit esse in vacuo 60vb

24. Utrum motus violentus possit esse in vacuo 60vb
 25. Utrum posito vacuo inter latera caeli necesse sit ea concurrere 61vb
 26. Utrum circumscripto toto medio inter latera caeli possit caelum moveri circulariter 61vb
 27. Utrum posito vacuo non impeditio corporis propter dimensiones et transitu in eo, utrum ille transitus factus in eo sit successivus vel subitus 62rb
 28. Utrum tempus sit 63vb
 29. Utrum tempus sit quantitas per se 64ra
 30. Utrum tempus sit quantitas discreta ac continua 64rb
 31. Utrum tempus sit motus et quid sit 64vb
 32. Utrum tempus sit numerus motus 65va
 33. Utrum tempus sit numerus motus secundum prius et posterius in motu 65va
 34. Utrum prius et posterius accidant motui vel sint de essentia eius 66ra
 35. Utrum prius et posterius in motu, secundum quem tempus consequitur motum, sint indivisibilia in motu an partes eius 66ra
 36. Utrum circumscripto ipso nunc praeteritum et futurum sufficiant ad esse temporis 66rb
 37. Utrum ipsum nunc sit tota substantia temporis 66rb
 38. Utrum ipsum nunc maneat idem in toto tempore 66va
 39. Utrum nunc per sui fluxum causet tempus 66vb
 40. Utrum ipsum nunc sit mensura temporis 67ra
 41. Utrum nunc sit actu in tempore 68rb
 42. Utrum idem nunc sit finis praeteriti et principium futuri 68rb
 43. Utrum tempus mensuret motum secundum sui substantiam 68va
 44. Utrum tempus sit mensura quietis 68vb
 45. Utrum tempus sit per se mensura primi motus 69ra
 46. Utrum omnis transmutatio mensuretur tempore 69ra
 47. Utrum tempus sit per se causa corruptionis 69rb
 48. Utrum substantia rei generabilis et corruptibilis mensuretur tempore 69vb
 49. Utrum tempus habeat esse praeter animam 70ra
 50. Utrum tempus sit passio cuiuslibet motus 70ra

24. Utrum tantummodo sint tria principia	12va
25. Utrum principia sint accipienda opposita ut contraria vel ut privativa	12vb
26. Utrum materia prima essentialiter sit sua potentia	13rb
27. Utrum materia sit ens actu vel solum ens in potentia	14rb
28. Utrum materia prima sit aliquid	14vb
29. Utrum potentia materiae sit activa vel passiva	15ra
30. Utrum in materia sit aliqua potentia activa, quae per agens extrinsecum excitata fiat forma rei	15ra
31. Utrum in materia sint potentiae infinitae	15va
32. Utrum materia sit in potentia ad magnitudinem infinitam	15vb
33. Utrum potentia sit principium transmutationis	16ra
34. Utrum in intelligentiis sit materia	16rb
35. Utrum in corporibus caelestibus sit materia eiusdem rationis	16vb
36. Utrum materia sit una numero omnium generabilium et corruptibilium	17va
37. Utrum materia sit generabilis et corruptibilis	18rb
38. Utrum fieri per se attribuatür privationi	18rb
39. Utrum materia prima sit per se cognoscibilis	18vb
40. Utrum privatio sit pure non ens vel aliqua natura positiva	19rb
41. Utrum materia appetat formam	19vb
42. Utrum materia sit producta per generationem vel quomodo	20ra
43. Utrum forma, quae est alterum principiorum, sit causa prima	20va
44. Utrum forma, quae est principium, sit aliqua forma materialis	21ra
45. Utrum forma, quae est principium, sit forma generalis vel specialis	21va

LIBER II

1. Quaeritur de diffinitione naturae	22ra
2. Utrum generationes et motus corporum simplicium sint naturales	22rb
3. Utrum motus caeli sit naturalis	22vb

4. Utrum hoc habeat veritatem <scilicet quod demonstrare naturam est ridiculum>	23ra
5. Utrum forma naturalis sit separabilis a materia	23rb
6. Utrum illa, quae sunt abstracta secundum intellectum, sint abstracta secundum esse	23vb
7. Utrum ad naturalem pertineat considerare materiam omnino primam vel tantum consideret materiam propriam formae naturali	24era
8. Utrum materia naturalis aliquid reale addat super materiam primam	24va
9. Utrum idem possit esse causa contrariorum	25ra
10. Utrum ars imitetur naturam	25vb
11. Utrum homo generet hominem et sol	26ra
12. Utrum finis sit causa	26vb
13. Utrum habeat veritatem <scil. quod omnes partes diffinitionis formae sint>	27ra
14. Utrum finis sit causa efficientis et e converso	27rb
15. Utrum de casualibus et fortuitis possit esse scientia	27rb
16. Utrum in caelestibus habeat esse aliquid a casu vel a fortuna	27vb
17. Utrum in contingentibus ad utrumlibet habeat esse casus et fortuna	28ra
18. Utrum casus et fortuna sint causae per accidens	28rb
19. Utrum omnia, quae eveniunt in istis inferioribus, eveniant de necessitate ita, quod in eis nihil sit a casu vel a fortuna	28va
20. Utrum natura possit agere propter finem	30vb
21. Utrum operatio araneae vel hirundinis sit ab arte vel a natura	31ra
22. Utrum mulum sit monstrum in natura ita, quod fiat praeter intentionem naturae	31rb
23. Utrum monstra fiant a natura	31vb
24. Utrum monstrum fiat ex intentione naturae	32rb
25. Utrum necessitas in effectibus naturalibus accipiatür ex fine vel ex quadam alia causa	32va

LIBER III

1. Utrum habeat veritatem <scil. quod ignorato motu necesse sit ignorare naturam>	32vb
---	------

2. Utrum motus sit idem essentialiter cum termino, ad quem est 33rb
3. Utrum motus sit <actus> existentis in potentia secundum quod est in potentia¹. Utrum motus sit actus incompletus 34va
4. Utrum motus sit in movente vel in mobili 34va
5. Utrum actio et passio sint unus motus 34vb
6. Utrum motus sit de essentia actionis et passionis 35ra
7. Utrum actio et passio sint diversa praedicamenta 35rb
8. Utrum si infinitum esset, utrum esset principium vel principiatum 36vb
9. Utrum hoc est verum <scil. quod in perpetuis non differt esse et posse> 36va-b
10. Utrum sit ponere aliquam magnitudinem actu infinitam 37ra
11. Utrum sit possibile ponere aliquam multitudinem infinitam 37va
12. Utrum hoc habeat veritatem <scil. quod si esset aliquod elementum actu infinitum, illud converteret alia elementa in suam naturam> 38ra
13. Utrum materia prima sit in potentia ad quantitatem infinitam 38ra
14. Utrum infinitum infinito sit comparabile 38va
15. Utrum numerus causetur ex divisione continui 38vb
16. Utrum infinitum secundum divisionem sit in magnitudine 39ra
17. Utrum <infinitum> sit magis ponendum in ratione partis quam in ratione totius 39rb

LIBER IV

1. Utrum omnia, quae sunt, sunt in loco 39va
2. Utrum in loco sit virtus conservativa locati 40ra
3. Utrum locus sit aliquid 40rb
4. Utrum locus sit materia 40vb
5. Utrum dimensio interminata sit materia 41ra
6. Utrum aliquid possit esse in se ipso per se et primo 41rb
7. Utrum aliquid possit esse in se ipso per accidens 41rb

¹ i.m.

8. Utrum dispositio partis possit denominare totum 41rb
9. Utrum habeat veritatem <scil. quod locus est aequalis locato> 42ra
10. Utrum corpora, quae moventur motu recto, possint esse sine loco, ita quod locus totaliter eis deficiat 42rb
11. Utrum locus sit ultimum corporis continentis 42va
12. Utrum <locus> sit spatium separatum existens infra extremitates corporis continentis 43ra
13. Utrum locus sit immobilis 43rb
14. Utrum locus sit in genere et in quo 43vb
15. Utrum ultima sphaera sit in loco et... utrum per partes vel per centrum 44rb
16. Utrum concavum orbis lunae sit locus ipsius ignis 45rb
17. Utrum ad naturalem spectat considerare de vacuo 45va
18. Utrum vacuum possit habere quid est 45vb
19. Utrum possibile ponere vacuum 46ra
20. Utrum posito vacuo possit fieri motus in eo 46va
21. Utrum tota causa successionis et temporis, quod apprehenditur in motu, sit resistentia medii pleni 47va
22. Utrum tota causa successionis et temporis, quod apprehenditur in motu, sit resistentia medii ita, quod quantitas spatii nihil facit ad hoc 47vb
23. Supposito quod in vacuo esset motus, utrum fieret in tempore vel non 48rb
24. Utrum posito vacuo animalia possint moveri in tempore in ipso 48va
25. Utrum resistens possit impedire motum gravium et levium 49ra
26. Utrum <si> aliquid existens modo calidum postea factum sit magis calidum, utrum hoc sit propter immissionem alicuius novae formae aut per extensionem eiusdem caloris 49rb
27. Utrum ad naturalem pertineat determinare de tempore 50ra
28. Utrum sit unum et idem nunc in toto tempore aeterno vel diversum 50rb
29. Utrum tempus consequatur omnem motum vel

	solum motum animae vel etiam motum primi mobilis	50vb
30.	Utrum prius et posterius accidunt motui	51rb
31.	Utrum tempus sit in genere quantitatis per se	51va
32.	Utrum tempus sit numerus	52rb
33.	Utrum nunc sit mensura temporis	52va
34.	Utrum tempus possit esse sine instanti	52vb
35.	Utrum tempus sit numerus motus secundum prius et posterius vel e converso, ita quod motus sit numerus temporis; et hoc est quaerere utrum tempus sit mensura motus	53ra
36.	Utrum substantiae separatae sint in tempore	53rb
37.	Utrum motus primus sit in tempore	53vb
38.	Quaeritur de diffinitione aeternitatis quae datur a Boethio, De consolatione philosophiae	53vb
39.	Utrum motus sit per se causa corruptionis et gene- rationis per accidens	54rb
40.	Utrum tempus habeat esse praeter animam	54va
41.	Utrum unum sit tempus numero omnium tempo- ralium	55rb

LIBER V

1.	Utrum illud, quod mutatur secundum partem, mute- tur simpliciter	55va
2.	Utrum motus magis denominetur a termino ad quem quam a termino a quo, quod videtur velle Philosophus	55va
3.	Utrum sit aliqua mutatio de affirmato in affirmatum	56ra
4.	Utrum ens pure in potentia, sicut est materia prima, possit esse per se subiectum generationis et corruptionis	56rb
5.	Utrum substantiae sit aliquid contrarium	57ra
6.	Utrum in ad aliquid sit motus per se	57va
7.	Utrum in actione et passione sit motus per se	58ra
8.	Utrum in quantitate reperiatur contrarietas	58rb
9.	Utrum ultima corporum se tangentium sint simul	58vb
10.	Utrum motus, qui est ad res eiusdem generis, sit multa genere	59ra
11.	Utrum sit aliquis motus unus secundum speciem	59rb

12.	Utrum sanitas, qua aliquis perseverat in mane et in vespere, sit eadem secundum numerum	59va
13.	Utrum continuitas sit de ratione et essentia motus	59va
14.	Utrum sit verum <scil. quod regularitas et irregu- laritas inveniuntur in omni motu>	60ra
15.	Utrum in motibus debeat reperiri contrarietas	60va
16.	Utrum motus, qui sunt ex contrariis, sint contrarii	60vb
17.	Utrum motus contrarietur quieti	61rb
18.	Quaeritur quae quies contrarietur motui, utrum haec sit quies, quae est in termino ad quem vel quies, quae est in termino a quo	61rb
19.	Utrum corruptio sit naturalis vel praeter naturam	61vb

LIBER VI

1.	Utrum hoc habeat veritatem <scil. quod conti- nuum non potest componi ex indivisibi- libus>	62ra
2.	Utrum indivisibile sit in continuo et de modo essendi eius	62va
3.	Utrum indivisibile possit esse consequenter alteri indivisibili	63ra
4.	Utrum indivisibile sit divisibile aliquo modo	63va
5.	Utrum hoc habeat veritatem <scil. quod non con- tingit idem simul moveri et motum esse, mutari et mutatum esse>	63vb
6.	Utrum super indivisibile possit aliquid moveri	64ra
7.	Utrum eiusdem rationis sint magnitudo, motus et tempus in divisione et corruptione	64rb
8.	Utrum habeat veritatem <scil. quod omne quod movetur contingit velocius et tardius mo- veri>	64va
9.	Utrum contingat infinita pertransire	64vb
10.	Utrum hoc habeat veritatem <scil. quod si aliqua tota magnitudo finita pertransiretur in tem- pore infinito, tunc pars illius magnitudinis finitae transiretur in tempore finito, quod esset pars illius temporis infiniti>	65ra
11.	Utrum motus componatur ex momentis	65vb
12.	Utrum aliquid possit moveri in instanti	65va

13. Utrum omne, quod movetur, sit divisibile ita, quod habeat partem in termino a quo et partem in termino ad quem 66rb
14. Utrum motus dividatur secundum divisionem mobilis 66vb
15. Utrum illud quod mutatur, quando mutatum est, de necessitate sit in eo, ad quod mutatum est 67ra
16. Utrum continuum componatur ex indivisibilibus sive ex punctis 67rb
17. Utrum punctus possit esse in linea sive indivisibile in divisibili 68ra
18. Utrum <punctus> sit aliquid positive dictum aut utrum sit pura privatio¹ 68va
19. Utrum medium contrarietur extremis 69rb
20. Utrum generatio sit per se ex ente in potentia 69vb
21. Utrum in relatione aliquo non transmutato possit aliqua dispositio de novo generari² 70ra
22. Utrum sit dare primum mutatum esse ex parte principii in motu sicut ex parte finis 70vb
23. Utrum illud mutatum esse, quod accipitur ex parte finis mutationis, sit primum mutatum esse 71rb
24. Utrum aliquid possit mutari in aliquo tempore primo 71va
25. Utrum mutatum esse praecedat mutari in infinitum et e converso 71va
26. Utrum hoc habeat veritatem specialiter in generatione et corruptione 72ra
27. Utrum illa quattuor, quae sunt magnitudo, tempus, mobile et motus, se consequantur quantum ad finitatem et infinitatem 72rb

LIBER VII

1. Utrum aliquid possit moveri per se et primo a se ipso 73ra
2. Utrum demonstratio Aristotelis valeat <scil. quod impossibile est aliquid moveri a se ipso> 73va
3. Utrum infiniti motus possint esse in tempore finito 74ra

¹ Ante quaestionem 19: Consequenter quaeruntur tres quaestiones, quae habent locum supra quintum.

² Ante quaestionem 22: Consequenter quaeritur circa sextum.

4. Utrum sit possibile omnia moventia corporalia esse unum continuum 74va
5. Utrum sit devenire ad primum movens immobile 74vb
6. Utrum movens et motus sint simul 75rb
7. Utrum in motu expulsionis movens et motus sint simul 76ra
8. Utrum tractus possit esse ad aliud 76rb
9. Utrum trahens et tractum sint simul 76vb
10. Utrum in motu projectionis movens et motus sint simul in actu 77ra
11. Utrum alterans et alteratum sint simul 77vb
12. Utrum alteratio sit possibilis in illis qualitativis, quae sunt in quarta specie qualitatis 78vb
13. Utrum alteratio sit possibilis secundum primam speciem qualitatis 79va
14. Utrum alteratio sit possibilis circa partem animae intellectivam et circa quamlibet partem animae comprehensivam 80ra
15. Utrum scientia corrumpatur 80rb
16. Utrum genus ut animal aut huiusmodi sit unum secundum rationem et intellectum 81rb
17. Utrum genus sit aliquid unum secundum rem 81rb
18. Utrum genus significet unum aut multa 81vb
19. Utrum genus significet unum secundum rationem et multa secundum rem 83va
20. Utrum genus sit aequivocum 83vb
21. Utrum genus possit salvari in unica specie, supposito quod tantum sit una species ipsius generis et nunquam fuerit alia 84va

LIBER VIII

1. Utrum quaestio de aeternitate motus pertineat ad philosophum naturalem 85ra
2. Utrum si omnia essent nova, ita bene probaretur primum principium esse ex motus novitate sicut ex motus aeternitate 85va
3. Utrum omne quod fit, necesse sit fieri ex aliquo praesupposito 86ra
4. Utrum motus sit aeternus aut novus 86vb

5. Utrum aliquid possit de novo evenire sine mutatione	87va
6. Utrum mundus sit aeternus	98ra
7. Utrum nunc sit medium duorum temporum	90vb
8. Utrum animalia moveantur ex se	91ra
9. Utrum manifestorum ad sensum sit quaerenda ratio	91rb
10. Utrum motus processivus animalis sit naturalis	91va
11. Utrum in motu gravium et levium sit aliquid per se movens et essenziale et aliquid motum	91vb
12. Utrum grave, quod movetur per accidens a se ipso, causaliter movetur per accidens per motum medii	92ra
13. Utrum caelum moveatur ex se	92rb
14. Utrum primum movens sit unum	92va
15. Utrum possibile sit esse plura principia prima	92vb
16. Utrum movens primum sit totaliter immobile et per se et per accidens	93rb

16. *Quaestiones in Physicam I-VIII*Paris, Bibl. Nationale, fonds lat. 14698, 83ra-129Ar¹

LIBER I

1. Utrum ens mobile in communi sit in eo <scil. Physico Auditu> subiectum	83va
2. Utrum contingat rem scire aliter quam per <84rb> cognitionem suarum causarum	84ra
3. Utrum ad perfectam cognitionem rerum habentium causas requiratur cognitio omnium causarum	84rb
4. Utrum ea quae sunt nobis notiora sint notiora simpliciter et secundum naturam	84va
5. Utrum universalis sint nobis magis nota quam particularia	85ra
6. Utrum universalis sint priora secundum esse et naturam quam sua singularia vel supposita	85rb
7. Utrum naturalis possit disputare contra negantem sua principia	85va

¹ Cf. *supra* p. 38-39.

8. Utrum ad scientiam specialem pertineat considerare de quacumque fatua opinione facta in suis terminis	85vb
9. Utrum ad scientiam specialem pertinet dissolvere rationes litigiosas et sophisticas concludentes falsitates <in> illa scientia	86ra
10. Utrum naturalis praesupponat motum vel utrum motum esse et entia moveri sit suppositum in scientia naturali	86ra
11. Utrum substantia per se sit divisibilis in partes continuas diversas aut hoc competit sibi per quantitatem sibi accidentem	86rb
12. Utrum totum sit idem parti vel diversum	86va
13. Utrum indivisibile possit esse infinitum	86va
14. Utrum indivisibile possit esse quale	87ra
15. Utrum omne factum habeat principium	87rb
16. Utrum omne illud, quod fit, fiat ex aliquo sui vel aliquid fiat ex nihilo	87va
17. Utrum intellectus noster possit intelligere infinitum	87vb
18. Utrum ipsum quantum vel continuum cognoscatur cognitione suarum partium	88rb
19. Utrum corpus finitum consumatur per ablationem corporis finiti	88rb
20. Utrum corpora naturalia sint determinanta quantum ad parvitatem et magnitudinem	88va
21. Utrum principia rerum naturalium sint contraria	88vb
22. Utrum ipsa principia sint contraria vel privative opposita	89ra
23. Utrum plura sint principia quam tria	89rb
24. Utrum fieri ipsius musicae per se attribuitur subiecto vel opposito, cum utrique aliquando attribuitur	89va
25. Utrum ipsa materia sit aliquod ens	90ra
26. Utrum materia sit intelligibilis per se intellectu essentiali	90rb
27. Utrum materia appetat formam	90va
28. Utrum materia differat a sua potentia	90vb
29. Utrum supposito quod materia prima in esse sit producta, non tamen per generationem, dubium tamen est a <91rb> quo in esse	

producta, utrum videlicet immediate a primo principio vel ab aliqua intelligentia vel a substantia orbis

91ra

LIBER II

1. Utrum motus localis caelestis corporis sit naturalis vel a natura 91va
2. Utrum motus alterationis simplicium corporum sit naturalis 92ra
3. Utrum ridiculum sit temptare naturam demonstrare 92rb
4. Utrum materia sit natura 92va
5. Utrum forma sit ratione separabilis a materia naturali cuius est perfectio 92va
6. Utrum illa, quae sunt ratione abstracta, sint etiam secundum esse abstracta 92vb
7. Utrum ad naturalem pertineat considerare materiam omnino primam vel propriam 93rb
8. Utrum materia habeat rationem causae 93va
9. Utrum partes positae in diffinitione sint partes formae 93vb
10. Utrum finis sit causa 93vb
11. <Utrum> de casualibus et fortuitis possit esse scientia 94ra
12. Utrum in caelestibus sint aliqua casu et fortuna 94rb
13. Utrum contingens ad utrumlibet habeat esse casu et fortuna 94va
14. Utrum omnes effectus mundani eveniant de necessitate et nihil a casu et fortuna 95ra
15. Utrum agentia naturalia ageant propter finem vel propter aliquid 95vb
16. Utrum necessitas in rebus naturalibus accipitur ex materia vel ex fine 96ra

LIBER III

1. Utrum ignorato motu necesse sit ignorare naturam 96rb
2. Utrum motus sit de genere eius, ad quod vadit 96va
3. Utrum motus sit actus 96vb
4. Utrum motus sit in movente 97ra
5. Utrum [idem] actio et passio sint motus unus 97rb

6. Utrum actio habeat esse in agente 97vb
7. Utrum ad naturalem pertineat considerare de infinito 98ra
8. Utrum infinitum sit principium 98ra
9. Utrum in aeternis differant esse et posse 97rb-va
10. Utrum sit ponere magnitudinem actu infinitam 98vb
11. Utrum possibile sit esse multitudinem actu infinitam 99ra
12. Utrum si esset aliquod corpus infinitum, ipsum transmutaret alia in sui naturam 99rb
13. Utrum materia secundum se sit in potentia ad quantitatem infinitam 99va
14. Utrum infinitum habeat rationem totius 99vb
15. Utrum numerus prior sit continuo 99vb

LIBER IV

1. Utrum ad naturalem pertineat considerare de loco 99vb
2. Utrum omnia entia sint in loco 100ra
3. Utrum locus sit 100rb
4. Utrum in loco sit virtus et potentia salvativa locati 100vb
5. Utrum mathematica per se sint in loco 101ra
6. Utrum locus sit forma 101rb
7. Utrum locus sit materia 101rb
8. Utrum dimensio indeterminata sit materia 101rb
9. Utrum aliquid possit esse in se ipso primo et per se 101va
10. Utrum contingat aliquid esse in se ipso per accidens 101vb
11. Utrum locus sit aequalis locato 101vb
12. Utrum corpora mobilia motu recto possint esse sine loco 102ra
13. Utrum locus sit spatium imaginatum 102rb
14. Utrum locus sit ultimum corporis continentis 102va
15. Utrum locus sit immobilis 102va
16. Utrum ultima sphaera... habeat esse in loco 102vb
17. Utrum ultima sphaera sit in loco per partes aut per centrum 103ra
18. Utrum ad physicum pertineat considerare de vacuo 103va
19. Utrum vacuum habeat quid est 103va
20. Utrum vacuum sit locus 103vb
21. Utrum possibile sit esse vacuum 103vb
22. Utrum vacuum sit privatio 104rb

23. Utrum dato vacuo possibilis sit motus in illo	104rb
24. Utrum resistentia medii sit causa omnis successione in motu et causa temporis	104vb
25. Utrum distantia spatii sit causa successionis vel temporis in motu	105ra
26. Utrum animalia possint moveri in vacuo	105rb
27. Utrum medium impediat motum gravium et levium	105va
28. Utrum ad naturalem pertineat considerare de tempore	105vb
29. Utrum tempus sit de numero entium	106ra
30. Utrum unum sit instans in toto tempore	106rb
31. Ad quem motum sequatur tempus	106va
32. Utrum prius et posterius accidant motui	106vb
33. Utrum tempus sit numerus	107ra
34. Utrum nunc seu instans sit mensura et metrum temporis	107rb
35. Utrum motus sit mensura temporis	107va
36. Utrum tempus habeat esse sine instanti	107va
37. Utrum substantiae separatae habeant esse in tempore	107vb
38. Utrum motus caeli habeat esse in tempore	108ra
39. Utrum mutatio per se sit causa corruptionis et per accidens generationis	108ra
40. Utrum omnium sit unum tempus moveri	108rb

LIBER V

1. Utrum illud, quod mutatur secundum partem, mutetur simpliciter	108va
2. Utrum illud, quod accidit moventi per se, sit causa movens per accidens	108vb
3. Utrum mutatio magis denominetur a termino ad quem	108vb
4. Utrum transmutatio sit de affirmato in affirmatum	109ra
5. Utrum ipsa generatio sit ex ente pure in potentia	109rb
6. Utrum generatio sit motus	109vb
7. Utrum substantiae sit aliquid contrarium	110ra
8. Utrum forma relativa de novo possit esse in aliquo absque transmutatione praecedente	110rb
9. Utrum mutationis sit mutatio	110va

10. Utrum contrarietas sit in quantitate	110va
11. Utrum ultima tangentium habeant esse simul	110vb
12. Utrum motus aliquis sit unus secundum speciem	111ra
13. Utrum omnes motus ab eodem termino in eundem terminum, puta ex a in b, sint unus secundum speciem	111rb
14. Utrum motus ad eundem terminum in numero sint idem secundum numerum	11rb
15. Utrum eadem sit sanitas in corpore sanabili diluculo et vespere	111va
16. Utrum ad unitatem numeralem requiratur continuitas	11vb
17. Utrum motus possit contrariari motui	11vb
18. Utrum motus sint contrarii	112ra
19. Utrum quies in termino a quo vel ad quem motui contrarietur	112ra

LIBER VI

1. Utrum continuum ex indivisibilibus componatur	112va
2. Utrum indivisibile sit contiguum indivisibili	112vb
3. Utrum punctus habeat esse in linea	113rb
4. Utrum eiusdem rationis sit magnitudinem et motum et tempus dividi in infinitum	113va
5. Utrum aliquid simul moveatur et motum sit	113va
6. Utrum super indivisibile possit esse motus	113vb
7. Utrum motus componatur ex momentis	114ra
8. Utrum omne quod movetur contingat velocius et tardius moveri	114ra
9. Utrum contingat infinita pertransire	114va
10. Utrum in omni tempore sit dare nunc	114va
11. Utrum motus possit esse in nunc	114vb
12. Utrum illud, quod movetur, divisibile sit ita, quod partem habeat in termino a quo et partem in termino ad quem	115ra
13. Utrum sit aliquid movens se ipsum primo	115rb
14. Utrum movens primum sit unum	115va
15. Utrum possint esse plura prima <moventia>	115vb
16. Utrum movens primum sit omnino immobile	116ra
17. Utrum generabilia et corruptibilia... in inferioribus	

possint immediate copulari primo principio immobili simpliciter vel per medium caeleste corpus	116va
18. Utrum motus localis sit primus motuum	116vb
19. Utrum aliquid moveatur ex se alio motu quam motu locali	117ra
20. Utrum aliquis motus alius a motu locali possit esse perpetuus	117rb
21. Utrum necesse sit mobile in puncto reflexionis quiescere	117va
22. Utrum mobile super spatium motu continuo sit in spatiis vel signis mediis in actu	118ra
23. Utrum esse mobilis in spatiis sibi aequalibus vel signis mediis corrumpatur	118va
24. Utrum si aliquod mobile prius sit non album et postea album, utrum in instanti medio ad ista duo tempora sit mobile sub non albo aut sub albo	118va
25. Utrum sit dare ultimum instans, in quo mobile sit sub passione priori	118vb
26. Utrum aliquis motus sit infinitus	119ra
27. Utrum primus motor sit infiniti vigoris	119va
28. Utrum virtus infinita possit esse in magnitudine finita	120ra
29. Utrum partem aeris et aquae contingat moveri toto non moto	120rb
30. Utrum omnes partes inter primam et ultimo expulsam simul moveantur	120vb
31. Utrum illud quod mutatum est ex non esse in esse, sit in ipso esse	121ra
32. Utrum in ipso motu sit accipere primam partem motus vel primum mutatum esse	121rb
33. Utrum mutatum esse in ultimo mutationis sit primum mutatum	121rb

LIBER VII

1. Utrum aliquid moveatur a se ipso	121va
2. Utrum in moventibus et motis sit devenire ad primum motorem	122ra

3. Utrum simul sint movens et motum et nihil eorum medium	122va
4. Utrum simul sint trahens et tractum	123ra
5. Utrum alteratio sit secundum qualitates de quarta specie qualitatis	123rb
6. Utrum circa habitus corporales sit per se alteratio	123va
7. Utrum circa virtutes morales habeat esse alteratio	123va
8. Utrum scientia possit in intellectu de novo acquiri	123vb
9. Utrum unitas et identitas et diversitas rerum sit ex natura rei secundum se	124rb
10. Utrum genus sit unum secundum rationem	124rb
11. Utrum ipsum genus sit multa in rerum natura aut sit aliqua una natura	124vb
12. Circa istud capitulum de sexto quaeritur, utrum in quolibet motu sint infinita mutata esse	125ra
13. Utrum in initio motus in primo instanti sit mutatum esse	125rb

LIBER VIII

1. Utrum quaestio de aeternitate motus pertineat ad naturalem	125va
2. Utrum primum principium magis probetur esse ex novitate motus quam ex sempiternitate	125vb
3. Utrum motus sit sempiternus	126ra
4. Utrum instans omne medium sit duorum temporum	127ra
5. Utrum causato inquantum causatum repugnet perpetuitas	127rb
6. Utrum motus novus sit	127rb
7. Utrum animalia moveantur ex se motu processivo	127vb
8. Utrum motus augmenti sit continuus	128ra
9. Utrum motus alterationis sit in infinitum continuus	128ra
10. Utrum in manifestis sensui quaerenda sit ratio	128va
11. Utrum motus processivus animalium sit eis naturalis	128va
12. Utrum gravia et levia moveantur ex se ipsis	128vb
13. Utrum removens detinens grave moveat grave deorsum	129ra
14. Utrum grave superius existens non detentum non prohibitum debeat moveri deorsum	129rb
15. Utrum movens primum plus moveat ad creationem effectus quam movens ultimum	129va
16. Utrum caelum moveatur ex se	129Ara

17. *Quaestiones in Physicam I-IV*Paris, Bibl. Nat. fonds lat. 16 297, 70va-73va et 76ra-78vb ¹

LIBER I

1. Utrum universale sit prius quam singulare	70va
2. Utrum haec sit vera: tantum unum est	70va
3. Utrum partibilitas primo sit materiae et substantiae quam quantitatis	70va
4. Quomodo ex pluribus fit unum	70vb
5. Utrum totum et pars sunt unum	70vb
6. Utrum aliqua mutatio sit unius momenti	70vb
7. Utrum omnia habeant unam materiam	71ra
8. Utrum ens dicatur univoce	71ra
9. Utrum aliquid ex omnino non ente possit fieri	71ra
10. Utrum infinitum secundum quantitatem sit incognitum	71rb
11. Utrum compositum non cognoscatur nisi per eius partes	71rb
12. Utrum principia sint contraria	71va
13. Utrum illud quod fit per se fiat ex opposito	71va
14. Utrum principia debeant esse opposita contrarie vel privative	71va
15. Utrum principia sint duo vel tria	71vb
16. Utrum prima contraria sint in genere	71vb
17. Utrum prima contraria sint duo tantum	71vb
18. Utrum privatio sit principium	72ra
19. Utrum privatio sit principium rei	72ra
20. Utrum materia prima sit ens	72ra
21. Utrum materia sit in genere substantiae	72rb
22. Utrum materia sit separata ab omni actu simul	72rb
23. Utrum potentiae materiae sit accidens	72rb
24. Utrum materia sit in potentia ad infinitas formas	72rb
25. Utrum materia sit in potentia ad infinitum continuum	72va
26. Utrum materia formam appetat	72va
27. Utrum privatio formam appetat	72va
28. Utrum aliquid appetat quia contrarium vel simile	72va

¹ Cf. *supra* p. 42-43.

29. Utrum species possit appetere se ipsam	72va
30. Utrum materia sit genita	72va

LIBER II

1. Utrum in caelestibus sit natura	72va
2. Utrum abstracta per intellectum sint abstracta in esse	72va
3. Utrum mathematica sint magis abstracta naturalibus	72va
4. Utrum accidens habeat intellectum abstractum a subiecto	72vb
5. Utrum ars faciat sicut natura	72vb
6. Utrum omnis forma generetur in materia	72vb
7. Utrum finis habeat rationem causae	72vb
8. Utrum malum possit esse finis	73ra
9. Utrum in scientia divina sit variatio	73ra
10. Utrum scientia divina sit de futuro contingenti	73ra
11. Utrum respectu primi aliquid casualiter contingat	73ra
12. Utrum providentia divina tollat contingentiam	73ra
13. Utrum omnes effectus sint necessarij	73rb
14. Utrum deus omne quod vult necessario velit	73rb
15. Utrum accidens habeat causam ordinatam	73rb
16. Utrum natura agat propter finem determinatum	73va

LIBER III

1. <Utrum> motus habeat esse fixum et permanens	76ra
2. <Utrum> motus fiat per se	76rb
3. <Utrum> motus debuerit diffiniri per... actum et potentiam...	76rb
4. <Utrum> species rei dicatur esse secundum quod est rei ratio et intellectus...	76rb
5. <Quomodo de motu praedicetur actio>	76va
6. <Utrum> actio et passio sint unus motus subiecto et differant ratione...	76va
7. <Utrum> motus sit proprie de genere actionis neque de genere passionis...	76va
8. <Utrum> actio et passio sint diversa praedicamenta...	76va

9. <Utrum> actio sit in patiente; <utrum> motus sit universaliter in mobili

76va

LIBER IV

1. <Utrum dici possit> omnia entia esse in loco
2. <Utrum> mathematica sint magnitudines abstractae.
3. <Utrum> locus tantum habeat duas dimensiones
4. <Utrum> qui dicit plura corpora esse simul, faciat ea plura et unum simul.

76va

76vb

76vb

76vb

18. *Quaestiones in Physicam I-VIII*Paris, Bibl. Nationale fonds lat. 16 634, 2ra-63vb¹

LIBER I

1. Utrum de naturalibus possit esse scientia
2. Utrum naturalis scientia subalternetur primae philosophiae
3. Utrum subiectum scientiae naturalis sit corpus mobile
4. Utrum scientia naturalis sit practica vel speculativa
5. Utrum in scientiis speculativis incipiendum sit a principiis
6. Utrum in scientia naturali incohandum sit a notis naturae vel a notis nobis
7. Utrum sit tantum unum principium rerum naturalium vel plura
8. Utrum principia naturalia sint infinita secundum numerum
9. Utrum principia naturalia sint duo tantum
10. Utrum principia naturalia sint tria tantum
11. Utrum principia naturalia sint materia, forma et privatio
12. Utrum res naturales producantur ex dictis principiis per generationem
13. Utrum principia sint contraria

2va

3ra

3rb

5va

5vb

6rb

6va

7rb

7va

8rb

8vb

9va

10va

LIBER II

1. Utrum natura sit principium motus
2. Utrum natura sit principium quietis
3. Utrum materia debeat dici natura
4. Utrum forma debeat dici natura
5. Utrum materia sit magis principium et natura quam forma
6. Utrum natura propter finem agat
7. Utrum formae naturales et materiales sive physicae possunt per intellectum abstrahi a materia
8. Utrum mathematica et physica sint eadem scientia vel diversae
9. Utrum ad philosophum naturalem pertineat determinare et de materia et de forma
10. Utrum pertineat ad eandem scientiam naturalem considerare de materia et de forma
11. Utrum ad naturalem pertineat determinare de materia absolute et simpliciter secundum se considerata
12. Utrum pertineat simpliciter ad naturalem determinare de forma absolute secundum quod forma est vel non
13. Quid sit in naturali scientia causa materialis sive materia
14. Quid sit in naturali scientia forma sive causa formalis
15. Quid sit in naturali scientia efficiens sive causa efficiens
16. Quid sit in naturali scientia causa finalis
17. Utrum istae causae habeant causalitatem in invicem
18. Utrum unius effectus possint esse plures causae
19. Utrum eadem causa possit esse causa contrariorum effectuum
20. Utrum in eodem genere causae possint distingui vel inveni diversi modi vel non
21. An fortuna et casus sint
22. Utrum fortuna possit esse in omnibus contingentibus
23. Utrum fortuna et casus habeant rationem causae
24. Utrum casus et fortuna differant ad invicem
25. Utrum casus et fortuna debeant reduci ad materiam vel ad formam

11rb

12ra

12vb

13rb

13va

13vb

14rb

14va

15ra

15rb

15vb

16rb

17ra

17rb

17vb

18rb

18vb

19ra

19rb

20ra

20ra

21ra

21va

21vb

22ra

¹ Cf. *supra* p. 43-44.

26. An fatum sit	22rb
27. Utrum fatum sit idem quod deus	22vb
28. Utrum fatum imponat necessitatem	23ra
29. Utrum sint plures causae per se quam dictae sint vel pauciores	23va
30. Utrum ad naturalem pertineat demonstrare per omnes causas	23vb
31. Utrum necessitas in rebus naturalibus sit necessitas absoluta	24ra

LIBER III

1. Utrum motus sit actus	24va
2. Utrum motus sit actus existentis in potentia	24va
3. Utrum motus sit actus existentis in potentia in quantum est in potentia	25ra
4. Utrum motus sit aliquod unum genus per se	25va
5. Utrum species motus possint distingui	25vb
6. Utrum motus sit in uno praedicamento vel in pluribus	26ra
7. Utrum motus sit idem per essentiam cum termino ad quem tendit	26va
8. Utrum omne movens moveatur	27va
9. Utrum motus sit actus mobilis vel moventis	27vb
10. Utrum actus moventis et actus mobilis sint unus actus numero sive plures	27vb
11. Utrum possit esse aliquod infinitum separatum a rebus quasi per se existens	28rb
12. Utrum sit aliquod corpus simplex sive aliquod elementum simplex infinitum	28va
13. Utrum possit esse aliquod corpus praeter quattuor elementa infinitum	28vb
14. Utrum possit esse aliquod corpus physicum infinitum	29rb
15. Utrum inveniatur infinitum in potentia	29va
16. Quid sit infinitum, utrum sit idem quod perfectum	29vb

LIBER IV

1. An sit locus in rerum natura vel non	30rb
2. Utrum locus sit materia vel forma	30va

3. Utrum locus sit aliquod corpus ex hiis duabus compositum	31ra
4. Utrum locus sit aliquod spatium separatum	31rb
5. Utrum locus sit superficies corporis continentis	31va
6. Utrum locus sit mobilis vel immobilis	32ra
7. Utrum locus sit alicuius efficientiae vel virtutis	32rb
8. Utrum locus sit corruptibilis vel incorruptibilis	32va
9. Utrum omnia corpora sint in loco	32vb
10. Utrum corpora naturalia moveantur naturaliter ad propria loca	33rb
11. Utrum propter motum necesse sit ponere vacuum	33va
12. Utrum sit aliquod vacuum separatum a corporibus	33vb
13. Utrum sit vacuum in ipsis corporibus naturalibus	34rb
14. Utrum necesse sit vacuum esse in natura	34va
15. Utrum tempus sit in rerum natura	34vb
16. Utrum tempus sit idem quod motus	35ra
17. Utrum tempus possit esse sine motu	35rb
18. Utrum tempus sequatur omne motum vel solum motum primi mobilis	35vb
19. Utrum tempus sequatur motum simpliciter in quantum motus est	36ra
20. Utrum prius et posterius causentur in motu a magnitudine	36rb
21. Utrum mensura sit idem quod terminus	36rb
22. Utrum tempus sit mensura ipsius mobilis secundum essentiam suam considerati	36va
23. Utrum mensura motus sit ipsum tempus	36vb
24. Utrum nunc sit idem secundum substantiam cum ipso tempore vel non	37va
25. Utrum sit unum nunc in toto tempore vel plura	37vb
26. Utrum tempus dependeat ab anima secundum esse ita quod non esset tempus si non esset anima	38ra
27. Utrum tempus sit mensura omnium motuum quae sunt in anima	38va
28. Utrum tempus respectu omnium temporalium sit unum et idem	38vb
29. Utrum tempus sit continuum vel non	39ra
30. Cum in continuo non sit primum, quomodo tempus exierat in esse	39rb

31. Utrum tempus mensuret eodem modo temporalia et ipsum motum 39va
32. Utrum quiescentia et eorum quietes mensurentur tempore 39vb
33. Utrum necessaria et sempiterna mensurentur tempore 40ra
34. Utrum ea, quae non sunt, sicut praeterita et futura tempora, mensurentur vel possunt dici esse in tempore 40rb
35. Utrum tempus possit dici causa corruptionis 40va
36. Quid sit quando temporis 40vb
37. Utrum quando sit unum tantum vel plura 41ra
38. Utrum unum quando contrarietur altero vel non 41rb

LIBER V

1. Quot sint species mutationis 41vb
2. Utrum generatio vel corruptio sit motus 41vb
3. Utrum motus semper sint inter contraria 42rb
4. A quo motus recipiat speciem et denominationem 42va
5. Utrum motus sit in substantia 42vb
6. Utrum motus sit in ad aliquid 43rb
7. Utrum motus sit in praedicamento quando et in actione et passione 43va
8. Utrum motus sit in praedicamento habitus et situs 43vb
9. Utrum motus sit in quantitate, qualitate et ubi 44rb
10. Utrum sint aliquae species motus, quot numero et quae 44va
11. Utrum omnis motus possit dici simpliciter unus 45ra
12. Utrum aliqua forma subiecta motui, cuiusmodi sunt omnes formae naturales, possit dici vel aliquamdiu permanere una et eadem numero 45va
13. Utrum unus motus possit dici magis unus quam alius 45vb
14. Penes quid sumatur contrarietas in motibus 46ra
15. Penes quid sumatur contrarietas in mutationibus 46rb
16. Utrum quies opponatur motui 46va
17. Utrum quies opponatur mutationi 46vb
18. Utrum quies contrarietur quieti 47ra

LIBER VI

1. Utrum aliqua magnitudo continua possit componi ex indivisibilibus 47va
2. Utrum motus ex indivisibilibus compositus sit 47vb
3. Utrum tempus ex indivisibilibus sit compositum 48ra
4. Utrum duo indivisibilia in tempore sive in motu sive in magnitudine possunt se habere consequenter 48va
5. Utrum sit unum et idem nunc, quod est principium futuri et finis praeteriti 48vb
6. Utrum illud nunc sit omnino indivisibile 49ra
7. Utrum in indivisibili nunc temporis possit aliquid moveri 49rb
8. Utrum indivisibile possit moveri 49va
9. Penes quid attendatur quantitativa motus divisio 50ra
10. Utrum ultima ipsius motus sint indivisibilia vel divisibilia ita, quod ante omne mutari sit mutatum esse et e converso vel utrum in motu non sit accipere primam partem 50rb
11. Utrum in motu inveniatur infinitum secundum potentiam 50va
12. Utrum in motu inveniatur infinitum actu 51ra
13. Utrum aliquid possit moveri per finitam magnitudinem in infinito tempore 51rb

LIBER VII

1. Utrum omne, quod movetur, moveatur ab aliquo 51va
2. Utrum in moventibus et motis sit procedere in infinitum 51vb
3. Utrum necesse sit ponere aliquem primum motorem vel aliquem primum motum 52ra
4. Quomodo in moto locali se habeat movens ad mobile, utrum semper sit necesse ea esse simul 52va
6. Utrum habitus et dispositiones sint in praedicamento qualitatis 52vb
7. Utrum habitus et dispositio sint in prima specie qualitatis 53ra
8. Utrum aliquis habitus possit esse in corpore 53rb

9. Utrum in habitibus et dispositionibus corporalibus per se inveniatur alteratio	53va
10. Utrum in habitibus voluntatis, i.e. in virtutibus incorporalibus, possit esse alteratio	54ra
11. Utrum in habitibus ipsius intellectivae partis sive in ipso intellectu sit alteratio	54rb
12. Utrum in secunda specie qualitatis sit alteratio	54vb
13. Utrum in quarta specie qualitatis sit alteratio	54vb
14. Utrum in tertia specie qualitatis sit alteratio	55ra
15. Utrum in motu alterationis movens et motum sint simul de necessitate	55rb
16. Utrum omnis motus comparabilis sit omni motui	55vb

LIBER VIII

1. Utrum motus de necessitate sit aeternus ita, quod nunquam incepit	56rb
2. Utrum possibile fuerit ipsum ab aeterno incepisse	56vb
3. Utrum possibile sit ipsum respectu futuri in aeternum durare ¹	58ra
4. Utrum omnia semper moveantur	58ra
5. Utrum omnia semper quiescant, ita quod nihil unquam moveatur	59rb
6. Utrum omnia quae sunt, sint talis conditionis, quod quandoque moveantur et quandoque quiescant vel sint aliqua semper immobiliter manentia, et quaedam semper mota, quaedam vero, quae quandoque moveantur et quandoque quiescant	59va
7. Utrum motus localis sit primus inter omnes motus	59vb
8. Utrum inter motus locales sit primus ipse circularis vel ipse rectus	60ra
9. Utrum aliquis motus praeter motum localem possit esse continuus et perpetuus	60rb
10. Utrum inter motus locales ipse motus rectus possit esse in perpetuum continuus	60va
11. Utrum motus circularis possit esse unus continuus et perpetuus	61ra
12. Utrum in primo motore sit aliqua passiva potentia	61va

¹ Titulus huius quaestionis 56rb. 59ra i.m.: "Hic videtur deficere una quaestio".

13. Utrum in eo sit potentia activa	61vb
14. Utrum in eo sit potentia infinita	62ra
15. Utrum talis potentia, scilicet infinita, possit esse in aliquo corpore sive in aliqua corporali magnitudine	62rb
16. Utrum iste primus motor sit movens seipsum vel sit omnino immobilis secundum se totum	62va
17. Utrum primus motor sit perpetuus	62va
18. Utrum primus motor sit infinitus	62vb
19. Utrum primus motor sit unus tantum	63ra
20. Utrum primus motor sit corporeus	63rb

